

31/12/1960 TARİHLİ VE 193 SAYILI GELİR VERGİSİ KANUNU İLE 4/1/1961 TARİHLİ VE 213 SAYILI VERGİ USUL KANUNUNDA DE- ĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKIN- DA KANUN

Kanun No: 2995

Kabul Tarihi: 18.4.1984

(27.4.1984 gün ve 18384 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.)

**GEREKÇESİ,
KANUN TASARISI
VE
KOMİSYON RAPORLARI**

Millet Meclisi S. Sayısı: 28 (1/471)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

31.12.1960 TARİHLİ VE 193 SAYILI GELİR VERGİSİ KANUNU İLE 4.1.1961 TARİHLİ VE 213 SAYILI VERGİ USUL KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi Başkanlığı

Sayı: K.K.T.D. 18/101-1677/01213

29.3.1984

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Maliye ve Gümrük Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 28.3.1984 tarihinde kararlaştırılan "31.12.1960 Tarihli ve 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 4.1.1961 Tarihli ve 213 Sayılı Vergi Usul Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğinin yapılmasını arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Servet beyanı ve gider esası müesseseleri Vergi sistemimize 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile girmiştir. Gelir Vergisi içerisinde yer alan bu müesseseler vergi hâsılatını artırmak amacıyla bir üto-kontrol aracı olarak getirilmiştir.

Vergilendirme dönemleri sonu itibarıyla düzenlenen ve yıllık gelir vergisi beyannamelerine ekli olarak verilen servet bildirimlerinden birbirini izleyen iki vergilendirme dönemine ait bildirimlerin kıyaslanması sonucu tespit edilen servetteki artış, beyan edilen geliri aştığı takdirde, aşan miktar o dönemde elde edilmiş ve vergilendirilmemiş gelir kabul edilerek gelir vergisine tabi tutulmaktadır.

Açıklanan niteliği ile "gelir varsayımı" esasına dayanan bu müessese 20 yılı aşkın uygulama sonucunda, vergi hâsılatını artırma yönündeki oto-kontrol görevini gereği gibi yerine getiremediği anlaşılmıştır.

Mükelleflerin yıllık gelir vergisi beyannameleriyle beyan ettikleri gelirlerinin giderlerinden düşük olamayacağı varsayımına dayanarak giderlerle gelirler arasındaki farkın vergilendirilmesi ne imkân veren gider esası müessesesininde uygulandığı süre içerisinde vergi hâsılatını artırıcı görevini yerine getiremediği görülmüştür.

Kaldı ki, 2772 sayılı Kanunla vergi sistemimize 1982 yılında getirilen aynı amaca yönelik ve daha etkin bir oto-kontrol aracı olan "Hayat Standardı Esası" karşısında, mükerrer bir müessese olarak yer alan gider esası müessesesinin kaldırılmasının gerektiği açıktır.

Bu iki müessesenin getirilmesinde tasarruf + harcama ilkesinden hareketle vergi kayıplarının önlenmesi amaçlanmıştır. Ancak, mükellefler beyan ettikleri, gelirlere uygun olarak gider ve servet bildiriminde bulunduklarından uygulamada beklenen 'sonuç elde edilememiştir.

Bu nedenlerle "Servet beyanı" ve "gider esası" müessesesinin kaldırılması öngörülmektedir.

Yukarıda açıklanan iki oto-kontrol müessesesinin kaldırılmasıyla gelir vergisi ve Vergi Usul Kanunlarında yer alan bu müesseselere ilişkin hükümlerin de yeniden düzenlenmesinde veya kaldırılmasında zorunluluk vardır.

Bu husus dikkate alınarak tasarıda gerekli teknik düzenlemelere yer verilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1. — Tasarıyla "gider esası"nın kaldırılması öngörüldüğünden, Gelir Vergisi Kanununun 91 inci maddesinde gider bildirimine ilişkin hükümlerin de kanun metninden çıkarılması gerekmektedir. Öte yandan, yıllık gelir vergisi beyannamesinin yasal düzenlemelere paralel olarak ihtiyaç duyulan bilgileri ihtiva edecek şekilde düzenlenmesini ve mümkün olduğu ölçüde mükelleflerin anlayacağı şekilde basit ve kolay olmasını sağlamak amacıyla Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkili kılınmaktadır.

MADDE 2. — Gelir Vergisi Kanununda yer alan "Hayat Standardı Esası"na göre yapılacak tarhiyat sırasında "Servet beyanı" ve "gider esasına" göre mukayeseyi öngören son fıkra hükmü, bu iki müessesenin kaldırılmasına paralel olarak yeniden düzenlenmiştir.

MADDE 3. — Bu maddeyle, Vergi Usul Kanununda yer alan ve servet beyanının verilmemesi halinde öngörülen cezayı belirleyen 358 inci madde, "servet beyanı" müessesesinin kaldırılması nedeniyle yeniden düzenlenmiştir.

MADDE 4. — 31.12.1960 tarihli Gelir Vergisi Kanununun kabulüyle vergi sistemimize giren ve geçen süre içinde beklenen oto-kontrol işlevini yeterince yerine getiremeyen "servet beyanı" ve "gider esası" müesseselerine ilişkin hükümler bu maddeyle yürürlükten kaldırılmaktadır.

Öte yandan, Vergi Usul Kanununda servet beyanında ve gider bildiriminde bulunmayanlar hakkında kesilmesi öngörülen usulsüzlük cezalarına ilişkin hükümler; "Servet beyanı" ve "gider esas"nın kaldırılmasına paralel olarak madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 5. — "Servet Beyanı" ve "Gider Esası" müesseselerinin kaldırılması sonucu, bu iki müesseseye dayanılarak inceleme ve tarhiyat yapılamayacaktır. Bu durumda, anılan müesseseler esas alınarak geçmiş dönemlerle ilgili olarak da inceleme ve tarhiyat yapılmaması gerekir. Diğer taraftan mükelleflerin geçmiş vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak servet bildirimlerinde beyan ettikleri giderlerin servet incelemelerine konu edilmemekle beraber, vergi incelemelerinde ve takdir işlemlerinde veri olarak kullanılabileceği düşünüldüğünden bu hususun da önlenmesi amacıyla geçici madde metnine bu hükmün ilavesi zorunlu olmuştur.

MADDE 6. — "Servet beyanı" ve "gider esası" müesseselerinin kaldırılması ve geçmiş yıllara ilişkin olarak servet beyanı ve gider bildirimlerinin vergi incelemelerinde ve takdir işlemlerinde kullanılamaması sonucu, mükelleflerden bu bildirimlerin 1983 yılı için verilecek yıllık gelir vergisi beyannameleriyle birlikte istenmemesi öngörülmüştür.

MADDE 7. — Bu madde Kanunun yürürlük tarihini göstermektedir.

MADDE 8. — Bu madde Kanunun yürütme yetkisinin Bakanlar Kuruluna ait olduğunu belirlemektedir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU RAPORU

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No.: 1/471

Karar No.: 13

11.4.1984

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Maliye ve Gümrük Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 29 Mart 1984 tarihinde T.B.M.M. Başkanlığına sunulan ve aynı tarihte Komisyonumuza havalesi yapılan "31.12.1960 Tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 4. I. 1961 Tarihli ve 213 Sayılı Vergi Usul Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı", 11 Nisan 1984 tarihinde yapılan 18 inci birleşimde Hükümet Temsilcisinin de katılımıyla görüşülmüştür.

Bilindiği gibi; Gelir Vergisi içerisinde yer alan "servet beyanı" ve "gider esası" müesseseleri vergi hâsılatını artırmak amacıyla bir oto-kontrol aracı olarak getirilmiştir. Ancak, 20 yılı aşkın bir uygulama sonucunda vergi hâsılatını artırma yönündeki oto-kontrol görevini gereği gibi yerine getirmediği de bir gerçektir.

Ayrıca, 2772 Sayılı Kanun ile getirilen, aynı amaca yönelik fakat daha etkin bir kontrol aracı olan "hayat standardı esası" gözönüne alındığında günümüzde mükerrer bir oto-kontrol müessesesi haline gelen ve beklenen faydayı sağlamayan "servet beyanı" ve "gider esası" müesseselerinin kaldırılması zorunlu hale gelmiştir.

Komisyonunda tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde; Servet beyanının tamamen vergi sisteminden çıkarılması yerine etkinliğinin artırılmasının daha uygun olabileceği, servet beyannamelerinden beklenen sonucun alınamamasındaki nedenin onun fonksiyonel hale getirilememesinde aranılması gerektiği ve vergi daireleri ile kontrol ve denetim mekanizmasının etkinliği sağlanamadıktan sonra sistemlerde yapılacak değişikliklerin yeni bir şey getiremeyeceği gibi görüşler yanında; Mevcut sistemin uygulanabilir nitelikte bulunmadığı kendisinden beklenen oto-kontrol amacını yerine getiremediği bu nedenle de sisteme yeni gelen "Hayat Standardı Esası" ile mükerrerliği dikkate alınarak sistemden çıkarılmasının isabetli olacağı, şeklinde görüşler ifade edildikten sonra yapılan oylamada tasarının tümü benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 ve 2 nci maddeleri aynen kabul edilmiş, 3 üncü maddesi redaksiyona tabi tutularak maddenin sonunda yer alan "...kaçakçılığa teşebbüs etmiş sayılırlar." ibaresi "...kaçakçılığa teşebbüs sayılır." şeklinde değiştirilmiştir.

Tasarının 4 ve 5 inci maddeleri aynen kabul edilmiş, tasarının 6 ncı maddesi mükelleflerinin 1983 takvim yılına ilişkin gelir vergisi beyannamelerini vermesi nedeniyle hiçbir hüküm ifade etmeyeceğinden tasan metninden çıkartılmıştır. Tasarının yürürlük ve yürütmeye ilişkin 7 nci ve 8 inci maddeleri ise 6 ncı ve 7 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan

Başkanvekili

Sözcü

Ülkemizdeki vergi kontrolünün yetersiz bir seviyede bulunduğunu dikkate alarak tasarının, vergide kontrol sağlayacak diğer tedbirlerle birlikte görüşülmesi gerektiği kanaatindeyiz.

İsmail Şengün

Denizli Milletvekili

M. Fenni İslimyeli

Balıkesir Milletvekili

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

31.12.1960 TARİHLİ VE 193 SAYILI GELİR VERGİSİ KANUNU İLE 4.1.1961 TARİHLİ VE 213 SAYILI VERGİ USUL KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI.

MADDE 1.— 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 91 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 91. — Yıllık beyannamelerin şekil, muhteva ve ekleri Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tayin ve tespit olunur. Mükellefler beyanlarını ve beyanname ile yapmaya veya bu beyannamelerde yazılı bilgilere, mütenazır olarak bildirmeye becburdurlar."

MADDE 2. — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa 31.12.1982 tarihli ve 2772 sayılı Kanunla eklenen mükerrer 116 ncı maddenin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Vergi incelemesi ile tespit edilen matrah farkları üzerinden veya 111, 112, mükerrer 112 nci maddelere göre yapılacak tarhiyat, tarhiyata konu olacak farkların bu maddeye göre hesaplanan gelir veya bu gelire isabet eden vergiyi aşan kısmına inhisar eder."

MADDE 3. —213 sayılı Vergi Usul Kanunun 30.12.1980 tarihli ve 2365 sayılı Kanunla değişik 358 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 358. — 344 üncü maddenin 1-6 numaralı bentlerinde yazılı fiilleri veya bir hesap dönemi içinde ayrı tarihlerde en az iki defa fatura, taşıma irsaliyesi, sevk irsaliyesi, müstahsil makbuzu, gider pusulası veya serbest meslek makbuzu düzenlememe fiilleri, verginin tarhi için kanunda belli edilen sürenin girmesinden önce meydana çıkarılanlar, bu fiillerin vergi zararını mucip olup olmayacağına bakılmadan kaçakçılığa teşebbüs etmiş sayılırlar."

Kaldırılan hükümler

MADDE 4. — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 113, 114, 115 ve 116 ncı maddeleri ile 213 sayılı Vergi Usul Kanunun 352 nci maddesinin I inci derece usulsüzlüklere ait 10 numaralı bendi ve II nci derece usulsüzlüklere ait 3 numaralı bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 5. — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici 22 nci madde eklenmiştir.

"Geçici Madde 22. — Mükellefler hakkında servet beyanı ve gider esasına dayanılarak geçmişe yönelik inceleme ve tarhiyat yapılamaz. Mükelleflerin geçmiş vergilendirme dönemlerine ait servet bildirimlerinden beyan ettikleri servet unsurları ile yıllık gelir vergisi beyannamelerinde beyan ettikleri giderler vergi incelemelerinde ve takdir işlemlerinde veri olarak kullanılamaz."

MADDE 6. —193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici 23 üncü madde eklenmiştir.

"Geçici Madde 23. — Mükelleflerden 1983 takvim yılına ilişkin olarak servet bildirimini istenmez ve mükellefler anılan vergilendirme dönemine ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesinde gider bildiriminde bulunmazlar."

Yürürlük

MADDE 7. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 8. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Turgut ÖZAL
Başbakan
28.3.1984

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

31.12.1960 TARİHLİ VE 193 SAYILI GELİR VERGİSİ KANUNU İLE 4.1.1961 TARİHLİ VE 213 SAYILI VERGİ USUL KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1-2. — Tasarının (1-2) nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. —213 sayılı Vergi Usul Kanunun 30.12.1980 tarihli ve 2365 sayılı Kanunla değişik 358 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 358. — 344 üncü maddenin 1-6 numaralı bentlerinde yazılı fiilleri veya bir hesap dönemi içinde ayrı tarihlerde en az iki defa fatura, taşıma irsaliyesi, sevk irsaliyesi, müstahsil makbuzu, gider pusulası veya serbest meslek makbuzu düzenlememe fiilleri, verginin tarhi için kanunda belli edilen sürenin girmesinden önce meydana çıkarılanlar, bu fiillerin vergi zararını mucip olup olmayacağına bakılmadan kaçakçılığa teşebbüs sayılır."

MADDE 4-5. — Tasarının (4-5) nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6-7. — Tasarının (7-8) nci maddeleri (6-7) nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir

213 SAYILI VERGÎ USUL KANUNU,
193 SAYILI GELİR VERGİSİ KANUNU,
5422 SAYILI KURUMLAR VERGİSİ KANUNU,
2978 SAYILI ÜCRETLİLERE VERGİ İADESİ HAKKINDA
KANUN,
492 SAYILI HARÇLAR KANUNU,
488 SAYILI DAMGA VERGİSİ KANUNU,
210 SAYILI DEĞERLİ KÂĞITLAR KANUNU,
1319 SAYILI EMLAK VERGİSİ KANUNU,
2464 SAYILI BELEDİYE GELİRLERİ KANUNU,
3074 SAYILI AKARYAKIT TÜKETİM VERGİSİ KANUNU,
2380 SAYILI BELEDİYELERE VE İL ÖZEL İDARELERİNE
GENEL BÜTÇE VERGİ GELİRLERİNDEN PAY VERİLMESİ
HAKKINDA KANUN İLE 6802 SAYILI GİDER VERGİLERİ
KANUNUNDA DEĞİŞİKLİKLER YAPILMASI VE BU
KANUNLARA BAZI HÜKÜMLER EKLENMESİ VE 190
SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN EKİ 1
SAYILI CETVELE YENİ KADROLAR EKLENMESİ HAKKINDA
KANUN

Kanun No: 3239

Kabul Tarihi: 4.12.1985

(11 Aralık 1985 gün ve 18955 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır).

GEREKÇESİ,

KANUN TASARISI

VE

KOMİSYON RAPORLARI

Millet Meclisi S. Sayısı: 357 (1/716)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAZI VERGİ KANUNLARINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA
KANUN

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü
Sayı: K.K.Gn.Md. 18/101-1943/06166

11.10.1985

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Maliye ve Gümrük Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 7.10.1985 tarihinde kararlaştırılan "Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" ve gerekçesi ilişikte gönderilmiştir. Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Vergi sistemleri ile ekonomik ve sosyal yapı ve iktisadî kalkınma arasında yakın bir münasebet vardır. Bu sebepler ekonomik ve sosyal yapının değişmesine paralel olarak vergi sisteminin de modernleştirilmesi, çağdaşlaşması gerekmektedir.

Ülkemiz ekonomisinin sağlam ve istikrarlı bir yapıya kavuşturulması, para ve maliye politikasının dengeli bir şekilde uygulanmasını zorunlu kılmaktadır. Malî politikanın en etkin aracı vergidir. Dolayısıyla ülkemizin ekonomik ve sosyal şartları göz önüne alınarak kalkınmaya uygun bir vergi sisteminin geliştirilmesi gerekmektedir.

Bilindiği gibi; verginin fiskal fonksiyonu yanında, ekonomik ve sosyal görevleri de vardır. Enflasyonla etkili bir şekilde mücadele edilebilmesi, ekonomide bozulan dengenin tekrar kurulabilmesi, teşebbüs ve üretim gücünün artırılabilmesi ve gereksiz tüketimin kontrol altına alınabilmesi için, verginin etkili bir araç olarak kullanılması mümkün ve gerekli görülmektedir.

Bunun yanında kamu harcamalarının ekonomide bir enflasyonist baskı aracı olmaması için bu harcamaların sağlam kaynaklardan karşılanması gerektiği konusu da büyük önem taşımaktadır.

Bu amaçla toplam 12 vergi kanununda değişiklik yapılarak vergi sisteminin daha basit ve sade bir yapıya kavuşturulması öngörülmüştür.

Getirilen değişikliklerle vergide verim, etkenlik, adalet ve vergi güvenlik ve denetimine ilişkin müessese ve kurallar işler hale getirilmekte, vergi kayıp ve kaçığının önlenmesi hedeflenmektedir.

Öte yandan, ekonomideki sürekli gelişme ve değişmeler, vergi sisteminde yer alan parasal hadleri büyük ölçüde aşındırmış ve bu hadlerin konulusundan beklenen gayeler gerçekleştirilmez hale gelmiştir.

Ayrıca, geçmişte vergi kanunlarında yapılan münferit değişiklikler sebebiyle, vergi sisteminin kendi içindeki uyumunu sağlamak amacıyla vergi kanunlarında bazı teknik düzenlemelerin yapılması mecburiyeti doğmuştur.

Bu arada, lokal bir vergi karakterini taşıyan emlak vergisi mahallî idarelere devredilmiştir. Böylece mahallî idarelerin malî açıdan güçlenerek daha iyi hizmet vermeleri hedeflenmiştir.

Vergi sisteminin sağlıklı çalışabilmesi için kayıt ve belge düzeninin vergiyi doğuran olayı iyi kavraması ve vergi kayıp ve kaçığına yol açmayacak bir esasa oturtulması gerekmektedir. Bu Kanunla getirilen değışikliklerle:

1. Vergi uygulamasında kolaylık ve sadelik sağlamak gayesiyle bazı bürokratik işlemler azaltılmak veya birleştirilmek suretiyle kaldırılmıştır.

2. Mükelleflerin vergilerini tam ve eksiksiz olarak zamanında ödemelerini sağlamak gayesiyle gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenleme ile vergisini ödeyen mükellefle vergisini ödemeyen mükellef arasında, vergi ödemeyen lehine teşekkül eden rekabet eşitsizliğinin giderilmesi hedeflenmiştir.

3. Geriye dönük vergi incelemelerinden ziyade, içinde bulunulan dönemin anında ve yaygın bir biçimde, üretimden tüketime kadar denetlenmesi gayesi güdülmüştür. Böylece vergi güvenliğinin temeli olan belge düzeninin eksiksiz bir biçimde uygulanmasını sağlamak mümkün olacaktır.

4. Türk vergi sisteminin birbiriyle çelişen hükümleri ayıklanmış, sistemin bütünlüğü ve uyumu sağlanmıştır.

5. Yukarıda da belirtildiğı üzere; kanunlarda yer alan parasal miktarların zaman içinde yıpranması ve aşınmasını önlemek gayesiyle Anayasamızın belirlediğı çerçevede Bakanlar Kuruluna belli yetkilerin verilmesi sağlanmıştır. Böylece vergi sisteminin ekonomiyi daha iyi kavraması öngörülmüştür.

Özet olarak getirilen düzenlemelerle, vergi sistemimiz daha basit, anlaşılır, uygulanabilir ve sosyal adaleti sağlar bir yapıya kavuşturulmuş ve mükelleflerin vergi ile ilgili ödevlerini zamanında eksiksiz olarak yerine getirmeleri teşvik edilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununda yapılan değışikliklerin madde gerekçeleri.

1. Vergi Usul Kanununun 5 inci maddesine yapılan bu ilave ile belge düzenine uymadıklarından veya vergi ziyanına sebep olunarak haklarında yapılmış bulunan tarhiyata ilişkin vergi ve cezanın kesinleşmiş olması halinde bu duruma sebebiyet veren mükellef veya vergi sorumlularının basın ve T.R.T. kanalı ile ilan edilecekleri ve bu hususun vergi mahremiyeti kapsamına girmeyeceğı hüküm altına alınmıştır.

Yeni getirilmekte olan bu uygulamanın mükellefler ve vergi sorumluları üzerinde psikolojik etki yapacağı dolayısıyla vergi kaçığına önlenmesi için etkin bir araç olacağı düşünülmüştür.

2. Vergi Usul Kanununun 11 inci maddesine eklenen bu fıkra ile, kesilen vergilerin (stopaj) ve tahsil edilen Katma Değer Vergilerinin mutlaka vergi dairesine yatırılması amaçlanmıştır. Vergiyi kestiğı halde veya tahsil ettiğı halde vergi dairesine yatırmayanları zorlamak ve bu görevlerini yerine getirmelerini sağlamak için, alım satıma taraf olanlar ve hizmetten yararlananlar müteselsilen sorumlu tutularak, gerçek yükümlünün bu görevini yapması sağlanmış olacaktır. Örneğin Tüccardan ziraat ürün satın alan bir sanayici, toptancı veya ihracatçı bu ziraat ürüne ait stopajın yapılıp yapılmadığını, yapılmışsa vergi dairesine yatırıp yatırmadığını araştırarak ve mutlaka yatırılmasını sağlayacaktır. Aksi takdirde bu verginin yatırılmamasından müteselsilen sorumlu olacaktır. Katma Değer Vergisinin yatırılıp yatırılmadığından taraflar sorumlu tutulmasında da aynı durum söz konusu olacağından, Devlet adına tahsil edilen vergiler mutlaka ve gününde ilgili vergi dairesine yatırılmış olacaktır.

Ancak, maddede belirtilen müteselsilen sorumluluk mal üreten çiftçiler ile nihai tüketiciler için sözkonusu değildir. Ziraî ürün alımı ile uğraşıp ziraî ürün stopajı yapmış olan birkısım mükellefler ile Katma Değer Vergisi Kanunu ile Katma Değer Vergisi tahsil edip vergi dairesine yatırmak zorunda olan bir kısım mükellefler, bu yükümlülüklerini yerine getirmemek amacı ile birtakım paravan firmalar kurmaktadır. Bu firmalar alım ve satıma aracılık eder durumda gözükmekte olup, uhdelerinde önemli vergi birikmesine karşılık bu vergileri süresi içinde vergi dairesine yatırmamakta ve bilahara ortadan kaybolmaktadır. Herhangi bir mal varlığı bulunmayan bu firmaların vergi borcu tahsil edilememektedir. Sözkonusu firmaların çoğu kez vergi kaçırmak amacıyla büyük alıcılar tarafından kurulmaktadır.

Büyük şikayetlere yol açan bu davranışlar önemli sayıda çiftçi ile çok sayıda katma değer vergisi ödeyicisi kitlelerinin mağdur olmasına yol açmaktadır. Bu tür paravan şirket kurulmasının önlenmesi ve cazibesinin azaltılması amacıyla bu maddenin düzenlenmesi gerekli görülmüştür.

Bu sorumluluğu yerine getirmeyenlerin cezaî müeyyidesi, genel hükümlere tabi olacaktır. Ayrıca, bu fıkra da belirtilen hükümle, müteselsil sorumluluğun sınırları şartları ile diğer usul ve esasları belirlemeye Maliye ve Gümrük Bakanlığına yetki verilmiştir.

3. Ülkemizde bazı ürünler destekleme alımına tabi olup, bunların fiyatı Resmî Kuruluşlar veya kooperatif birliklerince tespit edilmektedir. Bu ürünlerin (hububat, pamuk, tütün, fındık, çay, üzüm gibi.) ülke ekonomisindeki önemi büyük olup, dolayısıyla vergi gelirleri açısından da ziraî gelir içindeki payları büyük olmaktadır.

Ziraî kazanç ölçüleri anılan Kanununun 49 uncu maddesinde belirtildiği üzere üç yıl için tespit edilmektedir. Ülkemizin doğal koşulları karşısında ortalama verim bu süre içinde pek fazla değişiklik göstermemektedir, (yangın, su baskını gibi doğal afetler nedeniyle ortaya çıkan olumsuz etkiler hariç) Ancak ortalama satış fiyatı konusunda aynı şeyi söylemek mümkün değildir. Özellikle enflasyon dikkate alındığında destekleme fiyatlarının değil üç yıl, aynı yıl içinde iki ve hatta üç defa değiştirilmesi durumuyla karşılaşılmaktadır.

Bu nedenlerle etkin ve adil bir vergileme amacıyla fiyatları Resmî Kuruluş veya Tarım Satış Kooperatif Birliklerince tayin olunan ürünler için ilân edilen en son fiyatların (ek fiyat farkı ödemeleri dahil) esas alınması öngörülmüştür.

4. Arazinin de asgarî değer kapsamına alınması sebebiyle mükerrer 49 uncu maddenin (b) ve (d) fıkraları değiştirilerek bu hususla ilgili teknik düzenlemeler yapılmıştır.

5. Emlak Vergisinin belediyelere devri dolayısıyla, Maliye ve Gümrük Bakanlığına bağlı takdir komisyonları devre dışı bırakılarak arsa ve arazi birim değer takdiri için yeni ve geçici takdir komisyonları kurulmaktadır.

6. Yeni kurulan takdir komisyonlarının görevleri belirtilmektedir.

7. Yeni kurulan takdir komisyonlarının yetkileri belirtilmektedir.

8. Bu fıkra ile Kanunun 112 nci maddesi topluca değiştirilmiş olmakla beraber, esas değişiklik 3 üncü bent hükmünde yapılmış bulunmaktadır.

Bilindiği gibi, yürürlükteki Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun hükümlerine göre, beyana dayanarak tarh edilen vergilerin tahsilindeki gecikmeler ve ayrıca ikmalen, resen ve idarece tarh edilip tahsil edilebilir hale gelen ve zamanında ödenmeyen vergiler için, ödenmesi lazım gelen tarihten itibaren gecikme zammı uygulanmaktadır.

Ancak, ikmalen, resen ve idarece tarh edilen vergilerin ait olduğu dönemin, normal ödeme zamanından, yapılan yeni tarhiyatın tahakkuk tarihine kadar geçen devre için herhangi bir zam veya faiz uygulaması yapılmamaktadır.

Bu Kanunun 112 nci maddesinin 3 üncü bent hükmünde yapılan değişiklikle, zamanında beyan edilmeyip sonradan ikmalen, resen veya idarece tarh edilen vergilerin;

Yargı organlarında dava konusu yapılmaksızın kesinleşmesi halinde, kendi vergi kanunlarında belirtilen ve tarhiyatın ilgili bulunduğu döneme ilişkin normal vade tarihinden itibaren, son yapılan tarhiyatın tahakkuk tarihine kadar; dava konusu yapılan vergilerin ödeme yapılmamış kısmına, kendi vergi kanunlarında belirtilen ve tarhiyatın ilgili bulunduğu döneme ilişkin normal vade tarihinden itibaren yargı organı kararının tebliğ tarihine kadar;

Uzlaşılacak suretiyle kesinleşen vergilerde de, uzlaşılan vergi miktarına, tarhiyatın ilgili bulunduğu döneme ilişkin normal vade tarihinden, uzlaşma tutanağının imzalandığı tarihinin kadar;

6183 sayılı Kanuna göre tespit edilen gecikme zammı oranında gecikme faizinin uygulanacağı hükmü getirilmektedir.

Bugünkü ekonomik düzeyde her alacak, borç münasebeti faizi gerektirmekte ve alacağın tahsilinde her ne suretle olursa olsun husule gelen gecikmelerde faiz uygulanmaktadır. Vergi alacağının zamanında tahsili, amme hizmetlerinin zamanında görülmesi gibi önemli bir gerekçe arz ettiğinden genellikle alacaklar için uygulanan faiz usulünün sonradan doğan vergi alacağı için de uygulanması haklı bir sebep teşkil eder.

Bilindiği gibi, vergi kanunlarında, verginin normal vadesi vergiyi doğuran olaya bağlı olarak belli edilmiştir. Zira, vergi alacağını meydana getiren vakıa vergiyi doğuran olaydır. Bu itibarla vergiyi doğuran olayın sonradan meydana çıkarılması, diğer bir deyimle vergi alacağının vadesinden sonra tespit edilmesi halinde de, verginin bir Devlet alacağı olarak doğduğunu kabul etmek icabeder.

Böyle olunca, ikmalen, resen ve idarece tarh edilen vergi alacakları için tarhiyat konusu vergiye ait normal vade tarihinden, yeni düzenleme ile belli edilen tarihe kadar faiz uygulanması gerekli olmaktadır. Bu şekilde faiz uygulanmasıyla Devlet alacağının ödenmesindeki gecikmelerin büyük ölçüde önleneceği muhakkaktır.

Bu alacaklar için faiz alınmasını gerektiren diğer en önemli sebep ise, zamanında beyan edilmemek ve ödenmemek suretiyle haksız olarak Devlet parasını uzun süre kullanan ve bu suretle menfaat sağlayan mükellefin mükafatlandırılmasını önlemektir.

Gerçekten Devlet parasını haksız olarak kullanmak suretiyle kazanç temin eden mükelleften, sözü edilen paranın kullanma karşılığının alınması, hukuk nizamının tabii bir gereği olarak ortaya çıkmaktadır.

Nitekim, Batı ülkelerinin bazılarında bu nevi vergi alacakları için faiz uygulanması esası benimsenmiş bulunmaktadır.

Tasarının bu maddesiyle yukarıda açıklanan düşünüş çerçevesinde, ikmalen, resen ve idarece tarh edilen vergiler için bu vergilerin ait olduğu döneme ait normal ödeme vadesinden düzenleme ile yeniden belli edilmiş olan tarihe kadar faiz uygulanması esası getirilmiş bulunmaktadır.

9. Vergi Usul Kanununun 114 üncü maddesine ikinci fıkrayı takiben bir fıkra ilave edilmekte ve mevcut son fıkra hükmünde değiştirilmektedir.

Yeni getirilmekte olan bu hükmün amacı ise şudur. Devlet Planlama Teşkilatı verdiği teşvik belgelerinde bazı özel şartlar öngörmekte (ihracat, sermaye artırım gibi..) ve bu şartları ihlal eden yatırımcıların teşvik belgelerini iptal etmektedir, iptal işlemi, mükellefin teşvik nedeniyle ödemediği vergilerin geri alınması sonucunu doğurmaktadır. Ancak, Devlet Planlama Teşkilatınca işletme dönemi için öngörülen özel şartların süresi, yatırımın türüne ve kalkınma plan ve programına göre değişmektedir. Eklenen bu fıkra ile, kamu alacağının zamanaşımına uğramaması sağlanmış ve zamanaşımının özel şartların ihlalini izleyen yılın başından itibaren başlaması hususuna açıklık getirilmiştir.

Halen yürürlükteki son fıkra ile yapılan değişiklik ise teknik bir düzenleme olup, Damga Vergisi Kanununda yapılmış olan değişiklikler nedeniyle madde metnindeki "Damga resmi" deyimini "Damga vergisi" ne dönüştürülmüştür.

10. İkmalen, resen veya idarece tarh edilen ve 2 500 lira gibi cüzi bir miktar da olan vergi ve cezanın tahsili için yapılacak giderlerin bu alacağı aşması halinde Hazine menfaatinin gözetilmesi amacıyla Kanuna mükerrer 115 inci madde ilave edilmiş bulunmaktadır.

11. Vergi hatalarının düzeltilmesine ilişkin zamanaşımını belirten 126 ncı maddeye yeni bir bent hükmü ilave edilmektedir.

Kendilerine vergi tarh edilip, posta veya memur eliyle tebliğ edilemediğinden gazete ile ilan edilmek suretiyle tahakkuk ettirilen vergiden mükellefler, 6183 sayılı Kanuna göre yapılan takip sonucu haberdar olmaktadır.

Yapılan tarhiyatta kısmen veya tamamen hatalı bir işlemin bulunması halinde düzeltilmesi için mükelleflerin dava açma süresi geçmemiş ise vergi mahkemelerinde dava açmaları, süre geçmiş ise vergi dairelerine başvurmaları gerekmektedir. Tebliğ işlemi bizzat kendilerine yapılmadığından, genellikle dava açma süreleri geçmiş olan mükelleflerin vergi mahkemelerinde açtıkları davalar usul yönünden reddedilmekte, vergi dairelerine yaptıkları başvurularda da eğer 5 yıllık düzeltme zamanaşımı süresi dolmuş ise, düzeltme işlemi yapılmamaktadır.

Maddeye ilave edilen yeni hüküm ile mükelleflerin 5 yıllık düzeltme zamanaşımı süresi içinde haberdar olamadıkları ve 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılan takip sonunda öğrendikleri hatalı işlemlerin düzeltilmesine imkan tanınmaktadır.

12. Yoklamanın maksadına ilişkin 127 nci madde yeniden düzenlenmiştir. Vergi kanunlarında yapılan değişiklikler yanında Katma Değer Vergisi Kanununda yürürlüğe girmiş olması nedeniyle vergi kaybının önlenmesi için mükellefler nezdinde etkin denetimler yapılması, vergi toplamanın bir zorunluluğudur. Denetimlere Vergi Yoklama memurları da katılmaktadır. Ancak Vergi Usul Kanununun 127 nci madde hükmünün eski şekline göre yoklama memurlarının yetkilerinin neler olduğu kesin sınırlarla çizilmemiş olduğundan bu hususa açıklık getirilmektedir.

Yapılan değişiklikle yoklama memurlarına:

Mükelleflerin mal mevcutlarını belirlemek amacıyla fiili envanter yapmak.

Kullanılması zorunlu olan belgelere yönelik, kasa sayımı ile günlük hâsılatı tespit etmek,

Vergi kanunları uyarınca düzenlenmesi icap eden belgelerin usulüne göre düzenlenip düzenlenmediği ile kullanılıp kullanılmadığını, ayrıca vergi kanunları uyarınca tutulması mecburi olan defterler dışında mükellefin gerçek durumunu yansıtan defter kullanıldığının tespiti halinde bunları almak,

Vergilendirmenin kaynağı olan mal akımını kontrol altına almak bakımından nakil vasıtalarını durdurmak, taşıtta bulunması icap eden yolcu listesi, fatura veya sevk irsaliyesi ile taşıma irsaliyelerinin muhtevası ile taşınan yolcu ve malların miktar ve mahiyetlerini, tespit etmek.

Taşıtta sevk irsaliyesi veya faturanın bulunmaması halinde, bu belgelerin ibrazına kadar nakil vasıtalarını trafikten alıkoymak, taşınan malın sahibi belli değilse tespitine kadar malı bekletmek ve muhafaza altına almak,

Yetkisi verilmektedir.

Ancak, yapılacak yoklamaların amacına göre yoklama memurlarına verilen ve yukarıda sayılan yetkilerin hangilerini ne şekilde ve hangi hallerde kullanılacağını belli etmek Maliye ve Gümrük Bakanlığının yetkisine bırakılmaktadır.

Ayrıca, yapılan yoklamalar sırasında taşınan malın sahibinin tespit edilememesi halinde bozulmaya ve çürümeye maruz malların derhal, diğerlerinin ise, üç ay sonra Maliye ve Gümrük Bakanlığının belli edeceği, esaslar dahilinde tasfiye edilmesi hükme bağlanmıştır.

13/1. Yeminli müşavirlere gerçek ve tüzelkişilerin beyannamelerini mevzuat hükümlerine uygunluğu yönünden tasdik yetkisi verilmektedir.

Yeminli Malî Müşavirlere tanınan beyan tasdiki yetkisi önemli bir olgudur. Çünkü, tasdik edilen bir beyanname tastiğın kapsamı ölçüsünde kamu elemanlarınca incelenmiş bir belge olarak kabul edilecektir. Ancak, bu belgelerin hiç incelenmeyeceği anlamında değildir. Çeşitli kanunlarla

kamu idaresine tanınan teftiş ve inceleme yetkisi saklıdır. Yeminli Malî Müşavirce tasdik edilmiş bir belge ve buna dayanak teşkil eden kayıtlar her zaman kamu denetimi yapanlarca denetlenebilecektir.

Tasdik yetkisinin verilmesi ve tasdikli bir belgenin incelenmiş olarak kabul edilmesi kamuca yapılan denetimlerin artması denetimlerin yaygınlaştırılması anlamına gelir ki bu da devlet gelirlerinin artması demektir.

Maddenin son fıkrası ile, yeminli müşavirlere, mesleğin konusuna giren ve tasdik ettikleri belgelerle ilgili olarak, idarî mercilerde ve yargı organları nezdinde açıklamalarda bulunma imkânı tanınmıştır.

Bilindiği üzere malî sorunların ekserisi anlaşmazlık konusu olmaktadır. Bu anlaşmazlıkların çözümü; hukuk bilgisinden çok, işletmecilik, muhasebe vergi mevzuatı ve uygulamalarına ilişkin bilgilere sahip olmakla mümkün olabilmektedir. Açıklama bir bakıma yapılan işin hesabını vermek dolayısıyla anlaşmazlıkların çözümüne yardımcı olmaktadır.

Yeminli malî müşavirlerin, yaptıkları tasdiklerden şahsen sorumlu tutuldukları da göz önüne alınırsa, açıklama yapmaları da en doğal hakları olarak görmek gerekir.

Diğer taraftan yeminli Malî Müşavirler, Vergi İdaresinin büyük bir yükünü devralacak ve bir nevi kamu hizmeti göreceklere, kamu görevi devredilen kimselere, yaptıkları işlerin hesabını vermek ve açıklamalarda bulunmak hakkının da verilmesi verilen yetkinin layığı ile kullanılması ve yetki devrinden beklenen faydaların gerçekleşmesi için de zorunludur.

13/2. Yeminli Malî Müşavirlik mesleğinin konusu; Gerçek ve tüzel kişilerin, muhasebe sistemlerini kurmak, geliştirmek, işletmecilik, finans, malî mevzuat ve bunların uygulamaları ile ilgili işlerini düzenlemektir. Bu konularda müşavirlik yapmak, mükelleflerin malî tablolarını ve beyannamelerini ilgili malî mevzuat hükümleri, muhasebe prensipleri ve denetim standartları açısından tasdik etmektir.

Bilindiği üzere, ekonomik gelişmeye paralel olarak, Devletin ekonomik yaşam içindeki görev ve fonksiyonları artmış, bunun doğal sonucu olarak da, vergi gelirlerine duyulan ihtiyaç büyümüştür. Vergi sistemimizde yer alan beyan sistemi içinde en büyük payı oluşturan Gelir, Kurumlar ve Katma Değer Vergileri milyonları bulan vergi mükellefleri ve vergi idaresi arasında yoğun ve karmaşık vergi ilişkilerinin doğmasına neden olmuş, vergi incelemeleri ve denetimlerine duyulan ihtiyaç gün geçtikçe artmıştır.

Diğer taraftan ekonomi içindeki sermaye şirketlerinin sayılarının artması ve yapılarının büyüyüp genişlemesi mükelleflerin ve hissedarların şirketlerle olan ilişkilerini karmaşık hale getirmesi dolayısıyla şirketlerin bilanço hesaplarının ciddi şekilde tutulmasını ve denetlenmesini zorunlu kıldığı gibi, bunun herkes tarafından da bilinmesi zaruri hale gelmiştir.

Bir yandan vergi ilişkileri, diğer yandan ticaret ve endüstride meydana gelen gelişmelerin yarattığı malî ve ekonomik sorunlar, öyle büyük ve karmaşık hale gelmiştir ki, değil sade bir yurttaş malî ekonomik konularda yüksek öğrenim görmüş kimseler bile, bu işlerin rahatlıkla üstesinden gelebilme durumunda değildirler.

İşte bu nedenlerle, işletmecilik ve vergi konularında yüksek bilgi ve ihtisas sahibi, mükelleflere yardımcı olacak ve idarenin denetim yükünü azaltacak yeni bir mesleğin varlığına gerek duyulmuştur.

Bu maddede meslek mensuplarına verilen tasdik yetkisi ile de, idarece yapılan vergi denetimlerinin yanısıra yeminli müşavirlerce de denetim yaptırılması imkânı getirilmiştir. Yüksek vasıflı ve bilgili kişilere bu hakkın verilmesi idarenin inceleme yükünü azaltacağı gibi, mükelleflerin yanlış yapmaktan dolayı ileride yapılacak incelemelerde maruz kalacakları cezalarında önemiş olacaktır. İnceleme oranının artması ise devlet gelirlerini büyük ölçüde artıracaktır.

Gerek mükellef yönünden gerekse Devlet yönünden büyük faydalar sağlayacak olan yeminli malî müşavirlerin kimler olacağı, bunların görevlerinin kapsamı ve sınırının ne olacağı tasdik ettikleri bir beyanname nedeniyle sorumluluklarının neler olacağı, meslekten hangi hallerde ihraç edileceği, disiplin cezalarının neler olacağı, sınavların nasıl ve kimler tarafından yapılacağı gibi konular ile yeminli malî müşavirliğe ilişkin diğer hususlar, Yeminli Malî Müşavirler Kurulunca hazırlanacak ve Bakanlar Kurulunca uygulamaya konacak olan, yönetmeliklerle düzenleneceği bu madde ile hüküm altına alınmıştır.

13/3. Yeminli Malî Müşavirler Kurulunun bir başkan, bir başkanvekili olmak üzere 20 kişiden oluşacağı öngörülmüştür.

Ayrıca, bu kurulun kuruluş, görev, çalışma ve denetim esasları, seçilme usulü ve özlük hakları ile diğer konuların belirlenmesinde yetki Bakanlar Kuruluna tanınmıştır.

14. Bu fıkra ile "Devamlı bilgi vermeye" ilişkin 149 uncu madde hükmü değiştirilmektedir.

Yürürlükteki mevcut madde hükmüne göre sadece Kamu idare ve müesseselerinin yalnızca vergi dairelerine belli fasıllarla ve devamlı bilgi vermek mecburiyetindedirler.

Son yıllardaki ekonomik gelişmeye paralel olarak hızlanmış bulunan mal akımından doğan kazançların, mükellef beyanlarına yansıyor yansımadağının diğer bir kontrol aracı da devamlı bilgi verme müessesesidir.

Bu itibarla, yapılmış olan değişiklik ile Kamu hizmeti ifa eden kurum ve kuruluşlar dahil olmak üzere gerçek ve tüzelkişilerin de gerektiğinde vergi dairesi ile Maliye ve Gümrük Bakanlığına da devamlı bilgi verme zorunluluğu getirilmiştir.

15. Bildirmelerde süreye ilişkin 168 inci maddenin 1 numaralı bendi değiştirilmektedir.

Yapılan değişiklikle, birinci bentte yer alan işe başlama bildirmelerindeki bir aylık süre yerine işe başlamadan önce bildirme esası getirilmiştir. Bu suretle mükelleflerin, işe başlamalarına rağmen bir ay süre ile çeşitli vergi ile ilgili işlemlerden kaçınmaları ve vergi kaybına sebep olmaları gibi ihtimallerin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

16. Vergi Usul Kanununun 183 üncü maddesinin ikinci fıkrası ile üçüncü fıkrası birleştirilerek yeniden düzenlenmiştir.

Yürürlükteki anılan fıkralarda; yevmiye defterinin ciltli ve sahifeleri müteselsil sıra numaralı olacağı, işleri ciltli yevmiye defteri tutulmasına imkân vermeyecek derecede geniş olan büyük malî, sınai ve ticarî müesseselerin müteharrik yapraklı yevmiye defteri kullanmalarına Maliye Bakanlığınca müsaade olunabileceği, tutulması mecburî diğer defterler için de aynı müsaadenin verilebileceği hükümleri yer almaktadır.

Son yıllardaki ekonomik ve teknolojik gelişmelere paralel olarak bilgi işlem makinelerinin çok gelişmiş ve yaygın bir uygulama alanı bulmuş olması nedeniyle muhasebe kayıtlarının da bu tür makinelerle tutulması yolunda vergi mükelleflerince yapılan talepler büyük miktarlara ulaşmıştır.

Modern vergiciliğin bir gereği olarak da kabul edilen otomasyon uygulamasının vergi mükelleflerince kolayca uygulanabilmesini sağlamak amacıyla bu konuda Bakanlıktan izin alma mecburiyeti kaldırılmakta ve dileyen mükelleflerin müteharrik yapraklı defter tutabilmelerine imkân sağlanmaktadır.

17. Tasdik zamanına ilişkin 221 inci maddenin 3 numaralı bendi değiştirilmiştir.

Yürürlükteki anılan madde de, yeni işe başlayanların, sınıf değiştirenlerin, vergi muafılığı kalkanların ve yeni bir mükellefiyete girenlerin bu durumlarının meydana geldiği tarihten itibaren bir ay içinde defterlerini tasdik ettirecekleri hükmü yer almaktadır.

Yapılan değişiklikle, yeni işe başlayanlar sınıf değiştirenler ve yeni bir mükellefiyete girenler, işe başlama, sınıf değiştirme ve yeni mükellefiyete girme tarihinden önce; vergi muafiyeti kalkanlar ise muafiyetten çıkma tarihinden başlayarak on gün içinde defterlerini tasdik ettirmeleri zorunlu kılınmıştır.

Bu suretle, 10 günlük kayıt nizamı ve günü gününe kayıt yapılacak defterler yönünden kanunda doğan boşluğun giderilmesi ve mükelleflerin Katma Değer Vergisi Kanunu ve diğer vergi kanunlarıyla ilgili işlemlerden kaçınmaları ve vergi kaybına sebep olmaları gibi ihtimallerin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

18. Vergi Usul Kanununun 223 üncü maddesine birinci fıkrasını takiben eklenen bir fıkra ile tasdik makamına; Vergi kanunlarına göre mükellefler tarafından tasdike getirilen defterleri, Sosyal Güvenlik kuruluşları mevzuat hükümlerine bağlı kalınmaksızın tasdik edebilme imkânı sağlanmıştır.

19. 239 uncu maddenin 5 numaralı bendinde yapılan değişiklikle, "faturanın bulunduğu hallerde ayrıca sevk irsaliyesi aranmaz" hükmü madde metninden çıkarılarak fatura bulunsun veya bulunmasın mal hareketinin mutlaka sevk irsaliyesine bağlanması mecburiyeti getirilmiştir.

Böylece satılan bir mal için düzenlenen sevk irsaliyesinin, aynı neviden bir malın satışında kullanılamaması amaçlanmıştır.

20. 231 inci maddenin beş numaralı bendi değiştirilmiş ve bunu takiben altı numaralı bent eklenmiştir.

Yürürlükteki anılan maddenin beş numaralı bendinde, faturanın malın teslim tarihinden itibaren on gün içinde düzenleneceği hükmü yer almış ancak, mal satışı dışında iş veya hizmet ifası hallerinde fatura düzenleme süresi yönünden bir hüküm yer almamıştır.

Yapılan değişiklikle bir iş yapılması hallerinde de fatura düzenleme süresi mal tesliminde olduğu gibi 10 günlük süreye bağlanmıştır.

Ayrıca, belirtilen süre içerisinde düzenlenmeyen faturaların hiç düzenlenmemiş sayılacağı hükmü konulmak suretiyle uygulanacak müeyyide yönünden konuya açıklık getirilmiştir.

Yeni ihdas edilen 6 numaralı bent ile de, özellikle karşıt incelemelerde kolaylık sağlanması, mal ve nakit sirkülasyonunun sıhhatli bir şekilde takip ve kontrol altında tutulması amaçlanmıştır.

21. Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasında yapılan düzenleme ile Maliye ve Gümrük Bakanlığına, mükellef ve meslek grupları itibarıyla muhasebe usul ve esaslarını tespit etme yetkisi tanınmış, bu suretle gerektiğinde tek düzen muhasebe esaslarına göre defter tutturma ve kayıt yaptırma amacı güdülmüştür. Diğer taraftan bu Kanuna göre tutulacak defter ve düzenlenecek belgelerin kullanılması mecburiyetini kaldırma yetkisi de tanınmıştır. Belge düzeninde ve yazar kasalara ilişkin olarak yapılan son düzenlemelerle mal ve nakit hareketi disiplin altına alınmış olduğundan ileride, bazı defter ve belgelerin, tutulma veya düzenlenmesine ihtiyaç kalmayabileceği göz önüne alınarak bu yetki tanınmıştır.

Ayrıca, Vergi kanunlarının uygulanması ile ilgili olarak levha kullandırma ve asma mecburiyeti getirmeye ve kaldırmaya da Maliye ve Gümrük Bakanlığına yetki tanınmıştır.

22. Reeskont işlemi, vadesi gelmemiş senede bağlı alacak ve borçların, değerlendirme günündeki gerçek değerlerinin bulunması suretiyle bilançoda yapılan bir düzeltme işlemidir.

Muhasebe ilkelerine uygunluk sağlanması ve uygulamada ortaya çıkan karışıklıkların önlenmesi bakımından, alacak senetlerini reeskonta tabi tutan mükelleflerin borç senetlerini de aynı şekilde işleme tabi tutmalarını zorunlu kılmak üzere 285 inci maddeye bir fıkra eklenmesi gerekli görülmüştür.

23. Vergi Usul kanunun, kaçakçılık suçu ile ilgili 344 üncü maddesinin birinci fıkrasının 8 numaralı bendinin üçüncü fıkrasına müteakiben bir fıkra eklenmiştir.

Söz konusu fıkra hükmüne göre yıllık beyannamelerde (münferit ve özel beyannameler dahil) 250 000 diğer beyannamelerde 50 000 lirayı geçen verginin haksız yere iadesine sebebiyet verenlere kaçakçılık cezası kesilmek suretiyle haksız yere vergi iadesine sebebiyet verilmesini önlemek amaçlanmıştır.

24. Emlak Alım ve Gayrimenkul Kıymet Artışı Vergileri daha önce 2588 sayılı Kanunla harca dönüştürülmüş olduğundan, 6 numaralı bent hükmü yeniden düzenlenmiştir.

Bu düzenleme ile de, 1.1.1985 tarihinde yürürlüğe giren Katma Değer Vergisi Kanununda mahsup veya indirimlerinin büyük bir yer tutması nedeniyle mükellefler adına iadeler doğmakta olduğundan, haksız yere vergi iadesine sebebiyet verilmesini önlemek amacıyla yıllık olarak verilmesi gereken beyannamelerde 150 000 diğer beyannamelerde 30 000 lirayı aşan verginin haksız yere iadesine sebebiyet veren mükelleflere vergi ziyan cezalarından ağır kusur cezası kesilmesi uygun görülmüştür.

25. Vergi Usul Kanununun 342 nci maddesinde yapılan değişiklikle Veraset ve İntikal Vergisi beyannameleri dışında diğer beyannameli mükellefiyetler için ek süre kaldırılmış olduğundan, buna paralel olarak da 352 nci maddenin 1 inci derece usulsüzlüklerle ilgili bölümünün 1 inci bent hükmü yeniden düzenlenmiş ve 342 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen sürede beyanname verenlere de uygulanması gereken cezanın belirlenmesi amacıyla 10 numaralı bent hükmü eklenmiştir.

Mezkûr kanununun 342 nci maddesinin birinci fıkrasında belirlenen 15 günlük süre içerisinde veraset intikal vergisi beyannamesi vermeyen mükelleflere kesilecek ceza 352 nci maddenin II nci derece usulsüzlüklere ilişkin 1 numaralı bendinde belirlenmiş bulunmaktadır.

Ayrıca 231 inci maddeye eklenen 6 numaralı bent hükmü ile, fatura düzenlemek zorunda olanlar tarafından fatura düzenlenmesi sırasında müşterinin ad ve soyadı ile bağlı olduğu vergi dairesi ve hesap numarasının doğruluğundan sorumlu olacakları ve fatura düzenleyenin istemesi halinde de müşteri kimliğini ve vergi dairesini hesap numarasını gösterir belgeyi ibraz etme zorunluluğu hükmüne bağlandığından, bu zorunluluğa uymayanlara ceza konusuna açıklık getirilmek üzere de 7 numaralı bent hükmü yeniden düzenlenmiştir.

26. Mükelleflerin vergilendirme ile ilgili ödevlerini zamanında yerine getirmelerini ve belge alma ile verme alışkanlığı kazanmalarını sağlamak amacıyla maktu ceza miktarları günün ekonomik koşullarında göz önüne alınmak suretiyle Vergi Usul Kanunun 353 üncü maddesi değiştirilmiş bulunmaktadır. Yapılan değişiklikleri aşağıdaki noktalarda toplamak mümkündür.

1. 1 numaralı bent hükmüne göre: fatura, gider pusulası ve müstahsil makbuzu ile serbest meslek makbuzu vermeyen ve almayanlardan her birine, her fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu ve serbest meslek makbuzu için beşyüz liradan (Çiftçilerde elli liradan) aşağı olmamak üzere bu meblağın yüzde üçü (Çiftçiler için yüzde biri) nispetinde kesilen özel usulsüzlük cezalarındaki hadler nispet itibarıyla aynı kalır en maktu had 500 liradan 5000 liraya yükseltilmiştir. (Çiftçilerde 500 liraya)

2. 2 numaralı bent hükmüne istinaden, perakende satış vesikaları ile sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi, yolcu listesi ve müşteri listesi kullanmak mecburiyetinde olanların bu belgeleri kullanmadıklarının irsaliye ve yolcu listesini ayrıca taşıtta bulunduramadıklarının tespiti halinde, her bir belge için kesilecek 500 liralık özel usulsüzlük cezası 5 000 liraya çıkarılmıştır.

Yukarıdaki belgelere ilişkin olarak kesilecek usulsüzlük cezasının toplamı, her bir tespit için 250 000 lirayı aşmamak üzere 2 500 000 lirayı geçmeyeceği esası getirilmiştir.

3. 3 ve 4 numaralı bent hükümleri tek bent haline dönüştürülmüştür.

Daha önce 3 numaralı bent hükmüne göre, günlük, kasa defteri, günlük perakende satış ve hâsılat defteri ve serbest meslek kazanç defterinin işverende bulundurulmaması veya bu defterlere yazılması gereken işlemlerin günü gününe deftere kayıt edilmemesi veya incelemeye yetkili olanlara ibraz edilmemesi halinde her tespit için kesilen 2 500 liralık ceza haddi 25 000 liraya yükseltilirken, bu defterlerin yoklamaya yetkili olanlara da ibraz zorunluluğu getirilmiş ve önceki 4 numaralı bent hükmünde, Vergi Usul kanununun 5 inci maddesinde yazılı esaslara göre levha asmayan mükelleflere her tespitte 5 000 liralık özel usulsüzlük cezası kesilmesi yer almakta iken bu kapsama diğer vergi kanunlarında yazılı esaslara göre levha asmayanlar da alınarak, bu miktar 25 000 liraya çıkartılmıştır.

4. Ayrıca, yeniden konulan 4 numaralı bent hükmü ile, 3100 sayılı kanun gereğince Ödeme Kaydedici Cihazları kullanmak suretiyle verilmesi gereken fişleri vermeyen veya bedeli gerçek bedelin altında bir miktar olarak basanlara, mezkûr kanunun 8 inci maddesinin 1 numaralı bendinde belirlenen 5 kat özel usulsüzlük cezası kaldırılarak, yerine her bir tespit için 5 000 lira özel usulsüzlük cezası kesilmesi esası getirilmiştir.

27. Yeni düzenlenen 354 üncü madde ile, belge düzenine uymadıkları yapılan denetimler sonucu tespit edilen mükelleflerin işyerleri Maliye ve Gümrük Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslara göre bir hafta kapatılabileceği ve gerektiğinde bu yetkinin mahalline devredilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Mahallinden maksat ilgili defterdarlığın bağlı olduğu Valilik olup, defterdarlığın teklifi ve Valinin onayı ile işyeri kapatılabilecektir.

Bu hüküm ile, getirilmekte olan uygulamanın mükellefler üzerinde büyük bir psikolojik etki yapacağı, belge kullanma alışkanlığının kazanılacağı dolayısıyla belge düzenine uyulmak suretiyle, de gerçek kazançların vergilendirilmesi ve vergi kaçığının önlenmesi bakımından bu madde eklenmiştir.

28. Kaçakçılığa teşebbüs fiillerini belirleyen 358 inci maddede yer alana fatura taşıma irsaliyesi sevk irsaliyesi, gider pusulası ve serbest meslek makbuzuna ilaveten makineli kasaların kayıt ruloları, giriş ve yolcu taşıma biletleri, yolcu listesi, günlük müşteri listesi ve vesikasız mal bulundurulmasını bir hesap dönemi içinde ayrı tarihlerde en az iki defa düzenlememe fiillerinde kaçakçılığa teşebbüs sayılmıştır. Ancak, enaz iki defa düzenlememe fiilinden bu cezanın kesilebilmesi için farklı tarihlerde fatura kesilmediğinin tek tespitte ortaya çıkarılması anlaşılmakta ve Bakanlığımız uygulamasıda bu doğrultuda bulunmaktadır.

Ayrıca, 2 numaralı bent ile: 3100 sayılı Kanun gereğince mecbur tutuldukları halde ödeme kaydedici cihazları almayanlar, cihazları bozanlar, bozuk cihazları kullanan veya başkalarının kullanmasına müsaade edenler ile bir hesap dönemi içinde ayrı tarihlerde en az iki defa cihazları kullanmak suretiyle satış fişi vermedikleri tespit edilenler hakkında bu Kanunun 8 inci maddesinin 2 numaralı bendine göre kaçakçılığa teşebbüsün cezası uygulanacağı hükme bağlandığından, buna paralel olarak da bu fiiller kaçakçılığa teşebbüs olarak belirlenmiştir.

Diğer taraftan, 3 numaralı bent ile; "Vergi Usul Kanunu Uyarınca Vergi Mükellefleri Tarafından Kullanılan Belgelerin Basım ve Dağıtımı Hakkında Yönetmelik" hükümlerine ve Anlaşma şartlarına göre belge basmak zorunda olan anlaşmalı matbaa işletmecilerine ve 127 madde uyarınca kendilerine yoklama yetkisi verilen memurların araçlarda yapacakları denetimlerde, araçlarını durdurmamayan mükelleflere uygulanacak cezaî müeyyide belirlenmiştir.

29. Kamu tdare ve Müesseseleri Vergi Dairelerine devamlı bilgi vermeye mecbur oldukları halde yapılan değişikliklerle daha önce Vergi Dairesine devamlı bilgi vermeyen gerçek ve tüzel kişilerinde bu kapsama alınması gerektiği ile bu mecburiyetin cezai müeyyidesi getirilmiştir.

Ayrıca bildirim mecburiyetini yerine getirmeyenlere Vergi Usul Kanunu 361 inci maddelerine göre kesilen 2 500 liralık para cezası, günün ekonomik koşulları göz önüne alınarak 50 000 liraya yükseltilmiştir.

30. 1961 yılında yürürlüğe giren 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 371/5 inci madde hükmüne konan % 2 oranındaki zam, günün ekonomik şartlarında düşük kalmış bulunmaktadır.

Bu hususlar göz önünde tutulmak suretiyle ödeme süresi geçmiş bulunan vergilerin ödemenin geciktiği her ay için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde nispeti belirlenmiş bulunan gecikme zammı oranında bir zamlarla birlikte tahsil edilmesi şeklinde 371 inci madde yeniden düzenlenmiştir.

31. Günün Ekonomik Koşulları gözönüne alınmak suretiyle Usulsüzlük ve Özel Usulsüzlük Cezalarındaki hadlerin artırılması öngörüldüğünden, özel usulsüzlük cezalarının da indirim kapsamına alınmasının uygun olacağı düşünülmüş ve 376 ncı madde yeniden düzenlenmiştir.

Ayrıca kaçakçılık, ağır kusur veya kusur dolayısıyla kesilen cezanın birinci defada üçte ikisinin indirileceği hükme bağlanmış iken bu cezalar için indirim birinci defada yarısı olarak belirlenmiş, diğer bentlerdeki indirim oranları aynen korunmuş bulunmaktadır.

Mevcut madde hükmüne göre indirim talep etme süreleri, dava açmak süresine bağlanmıştır. Ancak, 2577 sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanununun 8 inci maddesinin üçüncü bendinde "Bu Kanunda yazılı sürelerin bitmesi çalışmaya ara verme zamanına rastlarsa bu süreler ara vermenin sona erdiği günü izleyen tarihten itibaren 7 gün uzamış sayılır." hükmü yer almış olduğundan, çalışmaya ara verme (Adlî tatil) zamanına rastlayan indirim talepleri, yılın diğer aylarında yapılan indirim taleplerine göre, süre yönünden avantajlı durumda bulunmaktadır. İndirim talep etme süresinin yılın bütün aylarında eşit olması bakımından indirim talebinin, ihbarnamelerin tebliği tarihinden itibaren 30 gün içinde yapılması gerektiği şeklinde mevcut madde yeniden düzenlenmiştir.

32. Vergi Usul Kanunun 376 ncı maddesinin sonuna 205 sayılı Kanunla eklenen bölümün Ek 4 üncü maddesindeki mevcut hükme göre mükelleflerin dava açma süresi içinde uzlaşma talebinde bulunabilecekleri hüküm altına alınmıştır. Ancak, 2577 sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanununun 8 inci maddesinin üçüncü bendinde "Bu kanunda yazılı sürelerin bitmesi çalışmaya ara verme zamanına rastlarsa bu süreler ara vermenin sona erdiği günü izleyen tarihten itibaren 7 gün uzamış sayılır." hükmü yer almış olduğundan dava açma süreleri çalışmaya ara verme (Adlî tatil) zamanına rastlayan mükellefler, uzlaşma talep etme süresi yönünden dava açma süresi yılın diğer aylarına tesadüf eden mükelleflere göre daha avantajlı durumda bulunmaktadır.

Bu nedenle, uzlaşma Komisyonları Yargı Organı olmadıklarından ve uzlaşma talebinin yılın bütün aylarında eşit sürede yapılabilmesini sağlamak amacıyla, söz konusu maddedeki hüküm, uzlaşma talebinin ihbarnamelerin tebliği tarihinden itibaren 30 gün içinde yapılacağı şeklinde yeniden düzenlenmiştir.

33. 376 ncı maddenin sonuna 205 sayılı Kanunla eklenen bölümün Ek 10 uncu maddesinden sonra Ek 11 inci madde ilave edilmiştir. Çeşitli tarh muamelelerini kapsayan modern vergi uygulamasında mükelleflerle idare arasında görüş ayrılıklarına ve anlaşmazlıklara düşülmesi tatbikatın tabii bir sonucudur.

Mükellefle idare arasındaki söz konusu olacak anlaşmazlık ve görüş ayrılıklarının prensip olarak önceden idare ile mükellef arasında çözümlenmesi uygun bir yol olup, böylelikle malî yargı organlarına mümkün olduğu kadar az başvuru olacaktır.

Bu günkü uzlaşma müessesesi, ihtilafların malî yargı organlarına intikalinden önce, idare ile mükelleflerin anlaşması yoluyla çözümlenmesini sağlaması şeklindedir.

Vergileme olayını daha kısa sürede sonuçlandırmak ve vergiyi bir an önce tahsil etmek amaç olduğuna göre, tarh işlemine başlamadan önce mükelleflerin idare ile tarhtan önce de anlaşabilmesine imkân vermek üzere buna ilişkin tarh esasları ile usullerinin Yönetmelikte yer alacağı belirtilmek suretiyle yeni bir uygulama alanına imkân tanınmaktadır.

34. Vergi Usul Kanununa 205 sayılı Kanunla eklenen uzlaşma bölümüne 12 nci madde eklenmiştir. Eklenen bu madde ile uygulamada problem yaratan ve uzlaşma kapsamında bulunmayan Ücretlilere Vergi İadesi Kanununa göre kesilen cezalar uzlaşma kapsamına alınmaktadır. Bu Kanunun, Vergi Usul Kanunundaki Uzlaşma hükümlerinden sonra yürürlüğe girmesi ve ilgili kanunda uzlaşmaya ilişkin herhangi bir hükmün yer almamış olması nedeniyle, bu kanuna göre kesilen cezaların uzlaşma kapsamına dahil edilebilmesi ve uyuşmazlıkların en aza indirilebilmesi amacıyla bu hüküm getirilmiştir.

35. Mükelleflerce yaratılan ihtilafların sayılarının çokluğu ve bunların herhangi bir had gözetilmeksizin tamamının Danıştay nezdinde temyiz edilebilmesi için Bakanlığımızdan, muvafakat alınması zorunlu bulunduğundan Bakanlıkça tayin edilecek hadlere ilişkin Vergi Mahkemesi Kararlarının temyiz edilebilme yetkisinin Defterdarlıklara devredilebilmesi amacıyla 377 nci madde de bu düzenleme yapılmıştır.

36. Vergi Usul Kanununa bu madde ile eklenen mükerrer 414 üncü madde hükmüne göre tahakkuk fişi vergi ve ceza ihbarnamelerinin şekli ve ihtiva edeceği bilgiler ile tanzim edecek olanları belirlemeye Maliye ve Gümrük Bakanlığına yetki verilmektedir.

Halen kanunda mevcut hükümlere göre tahakkuk fişi, vergi ve ceza ihbarnamelerinde yer alması icap eden bilgiler tek tek sayılmıştır. Ancak vergi dairelerinde bilgi işlem makinalarıyla otomasyona geçilmekte olduğundan bu makinaların tanzim edecekleri belgelerde, halen mevcut bilgilerden faydasız olanların ayıklanması, bunun yanında yararlı olabilecek daha değişik bilgilere yer verilmesine imkân tanımaktadır.

Ayrıca, maddenin (b) bendi ile Ekonomik koşullardaki değişmeler dikkate alınarak bu Kanunda yer alan maktu hadler ile asgari ve azamî miktarlar belirtilmiş para ile ödenecek ceza miktarlarını on katına, nispi hadleri ise iki katına kadar ayrı ayrı arttırmaya ve bunları kanunî seviyesine indirmeye Bakanlar Kuruluna yetki tanınmış olunmaktadır.

37. Maliye ve Gümrük Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü Merkez ve Taşra Teşkilatının geliştirilmesi modernleştirilmesi ve personelinin daha etkin ve verimli çalıştırılmasını sağlamak amacıyla bu fon ihdas edilmiştir.

Fonun kaynağı her yıl tahsil edilen toplam vergi gelirlerinin bir yıl evvelki toplam vergi gelirleri ile mukayesesinden oluşmaktadır.

Bu fonun Gelirler Genel Müdürlüğünce idare ve lojman binası yapımı, satın alınması veya kiralanması, döşenmesi, otomasyon, eğitim uygulama tanıtma çalışmaları, vergi inceleme ve yoklama elemanlarınca yapılacak denetim sonunda nakil vasıtalarının trafikten alıkonulması, taşınan malın sahibinin belli olmaması halinde bunun tespitine kadar malın bekletilmesi ve muhafaza altına alınması işlemlerin yürütülebilmesi için yapılacak harcamalar ile Maliye ve Gümrük Bakanlığı Personeline ek bir imkân sağlanarak daha etkin ve verimli çalıştırılmasını sağlamak amacıyla kullanılacağı esası getirilmiş ve harcama kullanma esaslarının Maliye ve Gümrük Bakanlığınca denetimi ise Başbakanlık, Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve Sayıştayca belirlenecek birer üyeden oluşan üç kişilik bir komisyona verilmiştir.

38. Günümüz ekonomik koşulları dikkate alınarak Vergi Usul Kanunun 104, 177, 232, 313, 343, 344, mükerrer 347, mükerrer 355 ve 356 ncı maddelerindeki hadler ile aynı kanunun sonunda yer alan usulsüzlük cezalarına ait cetveldeki miktarlar artırılmaktadır.

39. Eklenen geçici maddelerin gerekçeleri aşağıda gösterilmiştir.

Geçici Madde 12. — Emlak Vergisinin belediyelere devri dolayısıyla geçiş hükümleri bu madde ile düzenlenmektedir.

Geçici Madde 13. —1986 yılında tutulacak defterler bakımından, önceki yılların ciro hadlerine bağlı kalmadan artırılan miktarların uygulanması mümkün olacaktır.

Böylece, artırılan hadlerin ilk uygulama yılında Vergi Usul Kanununun sınıf değiştirmeye ilişkin diğer hükümleri nazara alınmadan doğrudan artırılan bu miktarlara bağlı kalınarak tüccar sınıfının belirlenmesi ve dolayısıyla bilanço esasına göre defter tutmadaki yeni sınırların ilk yıl içinde uygulanması sağlanmaktadır.

Geçici Madde 14 — İlk beş yıl süre de görev yapacak olan Yeminli Malî Müşavirler Kurulu üyeleri belirlenmektedir.

Bu kurul üyeleri, biri başkan biri başkan vekili olmak üzere dördü Maliye ve Gümrük Bakanlığında Müsteşarlık, Kurul Başkanlığı, Müsteşar Yardımcılığı veya Genel Müdürlük görevlerinde bulunmuş veya halen bulunan, altısı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre vergi denetimi alanında görevli veya görev yapmış olan, ikisinin Kamu İktisadi Kuruluşları veya Kamu İktisadî Teşebbüslerinde muhasebe uygulamaları ile görevli, üçünün muhasebe, vergi, maliye ve işletme profesörü, ikisinin de vergi hukuku konusunda yargıçlık yapmış veya yapmakta olan kişiler arasından atanacağı ve bu atamanın kanunun yürürlük tarihi takip eden altı ay içinde Bakanlar Kurulunca yapılacağı açıklanmıştır.

Ayrıca beş yıllık sürenin bitiminden sonra üyeliğe yeniden getirilmeleri mümkün olmaktadır. Üyelerin atandıkları zaman T.C. Emekli Sandığına tabi olmalarını istemeleri halinde, Emekli Sandığı iştirakçiliğinin devam edeceği hükmü de getirilmektedir.

Geçici Madde 15. —Yeminli Malî Müşavirler Kurulunun giderlerinin beş yıl süre ile her yıl Maliye ve Gümrük Bakanlığı bütçesine konacak olan ödenekten karşılanacağı hükmü getirilmektedir.

MADDE 2. — Bu madde ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda yapılan değişiklikler aşağıda açıklanmıştır;

1. Bu fıkra ile, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunun 9 uncu maddesinin sonuna gelmek üzere bir fıkra eklenmektedir.

Millî Piyango bayiliği yapanlara satılan bilet bedeli üzerinden Millî Piyango İdaresince % 8 oranında komisyon ödenmektedir. Kâr oranının belli olması ve gezici olarak bu işi yapanların götürü usule tabi olmanın özel şartlarını ihlal etmeleri halinde defter tutma ile ilgili ödevlerini yapabilecek yeterli bilgiye sahip olmamaları durumu da dikkate alınarak, bir işyeri açmaksızın münhasıran gezici olarak Millî piyango bileti satanların, bu fıkra ile esnaf muaflığı kapsamına alınması sağlanmaktadır.

Diğer taraftan, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinde yapılan diğer bir düzenleme ile de bu işi yapanlara ödenen komisyon bedellerinden Gelir Vergisi tevkifatının yapılması esası getirilmesine paralel olarak, bu muaflığın tevkif suretiyle ödenen vergiye şümulünün olmadığı hususu maddede açıkça belirtilmektedir.

2. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunun 18 inci maddesinde yapılan değişiklikle, telif kazançları istisnası ile ilgili istisna hadleri kaldırılmakta ve bu tür kazanç elde edenlerin daha düşük oranda vergilendirilmesini sağlayıcı düzenleme yapılmaktadır.

3. 193 sayılı Kanuna eklenen bu madde ile eğitim ve öğretimi teşvik ve eğitim, öğretim ve sağlık hizmetlerinin özel sektörde yürütülmesi ve bu suretle devletin eğitim, öğretim ve sağlık hizmetleri ile ilgili yükünün hafifletilmesi amacıyla okul, kreş ve spor tesisleri ile 50 yatak kapasitesinden az olmamak üzere yurt ve sağlık tesislerinin işletilmesinden elde edilen kazançların 5 yıl süreyle, bu kuruluşların kalkınmada öncelikli yörelerde kurulması halinde ise 10 yıl süreyle Gelir Vergisinden müstesna tutulması öngörülmektedir.

İşletmenin kurulmasından sonra başkasına devir edilmesi halinde istisna uygulanacaktır. Ancak, işletmeyi kuran mükellefin istisnadan yararlandığı süreler dikkate alınacaktır.

Diğer taraftan, istisnanın uygulanması ile ilgili usul ve esaslar ilgili Bakanlığın görüşü alınmak suretiyle Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit edilecektir.

4. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunun 23 üncü maddesinin 9 numaralı bendinde yapılan değişiklik ile mülkiyeti işverene ait olup, personele konut olarak tahsis edilmek suretiyle sağlanan menfaatlerin vergi dışı bırakılmasındaki vergi değerini esas alan kıstas metrekare esasına dönüştürülmekte ve 100 m² ye isabet eden menfaat mutlak istisna haline getirilmektedir.

Maddeye ilave edilen 13 numaralı bent hükmü ile yabancı ülkelerde bulunan sosyal güvenlik kurumlarından emekli, maluliyet, dul ve yetim aylığı alanların, bu ücretlerinin aynı maddenin 11 numaralı bendinde yer alan hüküm ile ilgilendirilmeksizin vergiden istisna edilmesi öngörülmektedir.

Maddeye ilave edilen 14 numaralı bent hükmü ile dar mükelleflerin yurt dışında elde ettikleri kazançlarından Türkiye'de istihdam ettikleri hizmet erbabına döviz olarak ödenen ücretler, Gelir Vergisinden istisna edilmektedir.

5. 193 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin 3 numaralı bendinde yapılan değişiklik ile kazâf veya idarî kararlara dayanılarak tanıklara, bilirkişilere ve resmî ara buluculara ödenen ve yıllık tutarı 360 000 lirayı aşmayan ücretler istisna kapsamına alınmaktadır.

6. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunun 25 inci maddesinin sonuna eklenen 10 numaralı bent hükmü ile yurt dışındaki sosyal güvenlik kurumları tarafından ödenen emekli, dul, yetim ve evlenme ikramiyeleri veya iade olunan mevduat ve sürelerini doldurmamış bulunanlarla, dul ve yetimlerine toptan ödenen tazminat ve yardımların aynı maddenin 3 numaralı bendinde yer alan hüküm ile ilgilendirilmeksizin vergiden istisna edilmesi öngörülmektedir.

7. Bu tasarı ile Gelir Vergisi mükelleflerine vergi iadesi yapılması öngörüldüğünden, genel indirim Gelir Vergisi sisteminden çıkartılmaktadır.

Öte yandan, ücretlilere uygulanan özel indirim tutarları, genel indirimin kaldırılmasına paralel olarak, mevcut genel indirim tutarları da dikkate alınarak yeniden düzenlenmekte ve özel indirim tutarlarının 100 katına kadar artırılmasına dair Bakanlar Kurulu yetkisi 15 katına yükseltilmektedir.

8. Bu maddede yapılan düzenleme ile yatırım indiriminden yararlanma şartlarını ve uygulama esaslarını çıkartılacak bir yönetmelikle tespiti hususunda Maliye ve Gümrük Bakanlığına yetki verilmektedir.

9. Gelir Vergisi Kanununun 77 nci maddesinde yer alan vergi alacağı müessesesinin kaldırılması ve Kurumlar Vergisi oranında bu Kanunla yapılan değişiklik nedeniyle, kurum bünyesinde nihaî olarak vergilendirilen kazançların ticarî kazanç elde eden mükelleflere dağıtılması halinde, mükerrer vergilendirmeyi önlemek bakımından, Hazine bonosu ve Devlet tahvil faizleri de dikkate alınarak bu fıkra ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa mükerrer 39 uncu madde hükmü ilave edilmektedir.

10. Gelir Vergisi Kanunun 40 inci maddesinin 5 numaralı bendinde yapılan değişiklik ile safî ticarî kazancın tespitinde; işletmeye dahil olup, sadece işte kullanılan taşıtların giderlerinin tamamının, işletmeye dahil olup, aynı zamanda zatî veya ailevî ihtiyaçlar için de kullanılan taşıtların giderlerinin ise yarısının gider olarak indirilmesi öngörülmektedir.

11. Bu fıkra ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 46 ncı maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan safî kazanç tutarları bir kat artırılmaktadır.

12. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 51 inci maddesinin 8 numaralı bendine eklenen parantez içi hüküm ile tavassut işi yapmaları nedeniyle daha önce kazançları gerçek usulde tespit edilen PTT acentaları ile dayıbaşılarının bu defa götürü usule tabi olmanın şartlarını taşımaları kaydıyla, bu faaliyetlerine münhasır olmak üzere kazançlarının götürü usulde tespit edilebilmesi imkânı sağlanmaktadır.

13. 193 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin son fıkrasına eklenen hüküm ile, satış hâsılatlarının tamamı üzerinden tevkif suretiyle Gelir Vergisi alınmış çiftçilerin yıllık satış hâsılatları tutarına bakılmaksızın götürü gider usulüne geçebilecekleri kararlaştırılmakta ve bu yolla çiftçilerin diledikleri takdirde defter tutmaksızın sadece beyanname vermek suretiyle götürü gider esasında vergilendirilmelerine imkân tanınmaktadır.

14. Gelir Vergisi Kanununun 57 nci maddesinin 11 numaralı bendinde yapılan değişiklik ile ziraî kazancın tespitinde; işletmeye dahil olup sadece işte kullanılan taşıtların giderlerinin tamamının, işletmeye dahil olup aynı zamanda zatî veya ailevî ihtiyaçlar için de kullanılan taşıtların giderlerinin ise yarısının gider olarak indirilmesi öngörülmektedir.

15. Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinin üçüncü fıkrasının 5 numaralı bendinde yapılan değişiklikle resmî arabulucuların arabuluculuk işinden elde ettikleri gelirin de ücret olduğu hususuna açıklık getirilmektedir.

16. Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinin birinci fıkrasının 5 numaralı bendinde yapılan değişiklikle, bende parantez içi bir hüküm ilave edilmektedir.

Bilindiği gibi, 18 inci madde gereğince ihtira beratının mucitleri veya kanunî mirasçıları tarafından kiralanmasından doğan kazançlar serbest meslek kazancı sayılmakta ve bu kazançlara istisna uygulanmaktadır.

İhtira beratının mucitleri veya kanunî mirasçıları tarafından kiralanmasından sağlanan gelirin gayrimenkul sermaye iradı olarak değerlendirilmemesi, dolayısıyla sadece ihtira beratının mucitleri veya kanunî mirasçıları dışındaki kişiler tarafından kiralanmasından sağlanan kazançların gayrimenkul sermaye iradı sayılmasını sağlayacak şekilde bende parantez içi bir hüküm ilave edilmektedir.

Diğer taraftan, aynı maddenin birinci fıkrasının 8 numaralı bendinde yapılan değişiklik ile bentde sayılan nakil ve cer vasıtaları ile her türlü motorlu araç, makine ve tesisatın kiraya verilmesinin dışında bunların eklentilerinin de kiraya verilmesi halinde, elde edilecek gelirin gayrimenkul sermaye iradı sayılacağı belirtilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında yapılan değişiklik ile bilanço esasına göre defter tutan ticarî ve ziraî işletmelere ilaveten işletme hesabı esasına göre defter tutan ticarî ve ziraî işletmelere dahil bulunan ve maddede sözü edilen mal ve hakların, bunlar tarafından kiraya verilmesinden elde edilen iratlara da ticarî ve ziraî kazancın tespitine müteallik hükümlerin uygulanacağı hususuna açıklık getirilmektedir.

tkinci fıkra da yapılan değişikliğe paralel olarak, maddenin üçüncü fıkrası yeniden düzenlenmektedir.

17. Bu fıkra ile Gelir Vergisi Kanununun 73 üncü maddesinin birinci fıkrası ile ikinci fıkrasının 2 numaralı bendi yeniden düzenlenmekte, ikinci fıkranın sonuna dört numaralı yeni bir bent ilave edilmektedir.

Yeni düzenleme ile, maddenin birinci fıkrasında yer alan yetkili özel mercilerce takdir veya tespit edilen kiranın emsal kira bedeli olması yanında, mahkemelerce de takdir veya tespit edilen kiranın da emsal kira bedeli olması öngörülmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasının 2 numaralı bendinde yapılan düzenleme ile, "gayrimenkul" ifadesi "binaların" olarak değiştirilmekte ve usul, fûru yanında kardeşlerin de ikametine konut tahsis edilmesi durumunda, bu konutların yalnız birisi hakkında emsal kira bedelinin hesaplanmayacağı öngörülmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasının sonuna ilave edilen 4 numaralı bent ile, genel bütçeye dahil daireler ve katma bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyeler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan kiraya verme ve kiralamalarda emsal kira bedelinin uygulanmayacağı hükmü getirilmektedir.

18. Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının 2 numaralı bendinde yapılan değişiklikle, iş ortaklarının Kurumlar Vergisi kapsamına alınmasına paralel olarak "İş ortaklıkları" ortaklarının elde ettikleri kazancın iştirak kazancı olduğu hususuna açıklık getirilmektedir.

Öte yandan, bilindiği gibi maddenin 2 nci fıkrasının 4 numaralı bendinde, Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yıllık veya özel beyanname veren dar mükellefiyete tabi kurumların ticarî bilançolarına göre oluşan kârdan kurumlar vergisi düşüldükten sonra kalan kısım menkul sermaye iradı sayılmakta ve anılan kanunun 94/7 ve 105/5 inci maddeleri uyarınca da bu miktar üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılmaktadır.

Ancak, yargı mercilerince yabancı ulaştırma kurumlarının hâsılat defteri dışında muhasebe defteri tutmalarında kanunî bir mecburiyet olmadığı, diğer taraftan, Kurumlar Vergisi Kanununun 18 ve 19 uncu maddeleri uyarınca, yabancı ulaştırma kurumlarında kurum kazancının, tespit edilecek hâsılat ortalama emsal nispetlerin uygulanması suretiyle hesaplandığı, dolayısıyla yabancı ulaştırma kurumlarında ticarî kazancın bilanço esasına göre tespit edilmediği, bu nedenle de ticarî bilanço kârından bahsedilemeyeceği gerekçesiyle, bu kurumların kazançları üzerinden Gelir Vergisi Kanununun 94/7 ve 105/5 inci maddelerine göre tevkifat yapılmasının mümkün olmadığı şeklinde kararlar verilmektedir.

Yabancı ulaştırma kurumlarında kurum kazancının, Kurumlar Vergisi kanunun 18 ve 19 uncu maddeleri uyarınca tespit edilmekte olması ve bu kurumların bilanço esasına göre defter tutmamaları, bu kurumların ticarî kârları üzerinden gelir vergisi tevkifatının yapılmamasına neden olamayacağından, maddenin ikinci fıkrasının 4 numaralı bendinde yapılan değişlikle yabancı ulaştırma kurumları gelirlerinin ayrıca gelir vergisi tevkifatına tabi tutulması sağlanmaktadır.

Ayrıca, özel beyanname veren dar mükellefiyete tabi kurumlarda da her zaman bilanço kârından bahsedilmeyeceğinden, madde metnine açıklık kazandırılmaktadır.

Diğer taraftan, maddenin ikinci fıkrasının 5 ve 6 numaralı bentlerinde yapılan değişlik ile 6 numaralı bentte yer alan hazine tahvili ve bonoları yeni şekliyle 5 numaralı bent hükmüne dahil edilerek, tevkifat suretiyle vergilendirilmeleri sağlanmaktadır.

Ayrıca, 2983 sayılı Tasarrufların Teşviki ve Kamu Yatırımlarının Hızlandırılması Hakkında Kanunla kamu kurum ve kuruluşlarına ait alt yapı tesislerinin gelirlerine hakikî ve hükmî şahısların ortak olması için çıkarılan ve aynı kanunla tahvil niteliğinde olduğu bildirilen gelir ortaklığı senedi de tahvile ilgili 5 numaralı bent hükmüne dahil edilerek, gelir ortaklığı senedi karşılığı sağlanan gelirlerin menkul sermaye iradı olduğu hususu açıklanmaktadır.

Diğer yandan, vergi alacağı sisteminin kaldırılmasına paralel olarak maddenin ikinci fıkrasının 11 numaralı bendi madde metninden çıkarılmaktadır.

Maddede yapılan diğer bir değişlikle de maddenin ikinci fıkrasının 12 numaralı bendi de yeniden düzenlenmektedir. 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 1 ve 3 üncü maddesi hükümlerinin verdiği yetkiye istinaden Bakanlar Kurulunun 84/8224 sayılı kararı ile yürürlüğe konulan Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 30 sayılı Kararın ek maddesinde, anonim şirketlerin Sermaye Piyasası Kurulundan izin almak kaydıyla tutarları, ihraç ve ödeme şartları ve haiz olacakları diğer nitelikleri Sermaye Piyasası Kurulunca belirlenecek kâr ve zarara katılma hakkı veren menkul değerler (Kâr ve zarar ortaklığı belgeleri) çıkabilecekleri kararlaştırılmış bulunmaktadır.

Bu karara dayanılarak anonim şirketlerin çıkarmış oldukları ve kâr ve zarara katılma hakkı veren menkul değerler (kâr ve zarar ortaklığı belgeleri) karşılığı ödenen kâr paylarının, daha önce bent kapsamında bulunan "faizsiz olarak kredi verenlere ödenen kâr payları" ile birlikte menkul sermaye iradı olduğu hususuna açıklık getirilmektedir.

19. Bu fıkra ile 2588 sayılı Kanunla kaldırılan 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunun mükerrer 80 inci maddesinin birinci fıkrasının 1 nuharalı bendinde yer alan hüküm yeniden ihdas edilmekte ve 2 numaralı bendi yeniden düzenlenmektedir.

Bu düzenlemeyle, Gelir Vergisi Kanunun 70 inci maddesinin 1, 2,4 ve 7 numaralı bentlerinde yazılı mal ve hakların bir yıl içinde elden çıkarılmasından sağlanan kazançların değer artışı kazancı olarak vergilendirilmesi öngörülmekte ve söz konusu mal ve hakların bir yıl geçtikten sonra elden çıkarılmalarından doğan kazançlar, gelir vergisi kapsamı dışında tutulmaktadır.

Gelir Vergisi Kanununun söz konusu hükmünün 2588 sayılı Kanunla kaldırılmasından sonra, arızî olarak maddede belirtilen mal ve hakların satışı, bu kez Gelir Vergisi Kanunun 82 nci maddesinin 1 numaralı bendi hükmü karşısında herhangi bir süre sınırlamasına tabi olmadan daha geniş bir vergileme yoluna gidilmesine neden olmuştur.

Bu uygulama, anılan mal ve hakların satışlarından doğan kârı vergilendirirken zaman içinde gerçek değerinde hiç bir artış olmadığı halde, enflasyon nedeniyle fiyatları yükselen bu mal ve hakların vergilendirilmesine yol açarak, mükellefler aleyhine bir durum ortaya çıkarmıştır.

Söz konusu sakıncayı ortadan kaldırmak amacıyla, Gelir Vergisi Kanunun mükerrer 80 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci bendine yukarıda açıklanan sekliyle tasarı metninde yer verilmiştir.

Anılan fıkranın 2 numaralı bendinde yapılan değişiklik ile de, ivazsız olarak iktisap edilen menkul kıymetlerin satışı ve ayrıca borsaya kayıtlı menkul kıymetlerin satışı değer artışı kazançlarının kapsamından çıkartılarak bu satışlardan doğan kazançların Gelir Vergisine tabi tutulmaması sağlanmaktadır.

20. Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80 inci maddesinde yapılan değişikliğe paralel olarak, bu fıkra ile safî değer artışı kazancının hesaplanma şeklini gösteren mükerrer 81 inci madde yeniden düzenlenmektedir.

Yapılan düzenlemeyle; safî kazancın, elden çıkarma karşılığında alınan para ve ayınlarla sağlanan ve para ile temsil edilebilen her türlü menfaatlerin tutarından elden çıkarılan mal ve hakkın maliyet bedeli ile elden çıkarma dolayısıyla yapılan giderler ile elden çıkarılan mal veya haklara ilişkin satıcının uhdesinde kalan diğer giderlerin ve ödenen vergi ve harçların indirilmesi suretiyle bulunacağı belirtilmiştir. Ayrıca, ayın ve menfaat olarak sağlanan hâsılâtın Vergi Usul Kanununun değerlendirme ile ilgili hükümlerine göre tayin ve tespit olunacağı, maliyet bedelinin mükelleflerce tespit edilememesi halinde maliyet bedeli yerine, Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre takdir komisyonlarınca tespit edilecek bedel, kazancı bilanço veya işletme hesabı esasına göre tespit edilen işletmelerde ise son bilançoda veya envanter kayıtlarında yazılı değerlerin esas alınacağı açıklanmaktadır.

Öte yandan, işletmeye dahil amortisman tabi iktisadî kıymetlerin elden çıkarılması halinde, iktisadî kıymetlerin maliyeti bedeli yerine amortismanlar düşüldükten sonra kalan net değerinin esas alınacağı hükme bağlanmaktadır.

Diğer taraftan, menkul kıymetlerin elden çıkarılmasında iktisap bedelinin tevsih edilememesi halinde, Vergi Usul Kanununun 266 ncı maddesinde yazılı itibarî değer esas alınacağı hükmü getirilmektedir.

21. Gelir Vergisi Kanununun 85 inci maddesinin ikinci fıkrasında yapılan değişiklikle, Vergi alacağı sisteminin kaldırılması, diğer taraftan Kurumlar Vergisi oranının % 46'ya yükseltilmesine paralel olarak 75 inci maddenin 1, 2, 3,, 5, 7 ve 12 numaralı bentlerinde yazılı menkul sermaye iratlarının hiçbir şarta bağlı olmaksızın beyan edilmemesi esası getirilmektedir.

Böylece, Kurumlar Vergisine tabi kurumlardan alınan kâr payı, vergisi tevkif suretiyle alınmış olan mevduat faizi, faizsiz olarak kredi verenlere ödenen kâr payları, kâr ve zarar ortaklığı belgesi karşılığı ödenen kâr payları ve her nevi tahvil ve hazine bonusu faizlerinin hiçbir şarta bağlı olmaksızın beyan edilmemesi öngörülmektedir.

Söz konusu menkul sermaye iratlarını mükellefler istesede beyannamelerine dahil edemeyeceklerdir.

22. Bu fıkra ile Gelir Vergisi Kanununun 86 ncı maddesinin (a) bendinin 1 ve 2 numaralı alt bentlerinde yer alan üçer milyon liralık hadler dokuzar milyon liraya yükseltilmektedir.

Diğer taraftan, maddenin (a) bendinin 1 numaralı alt bendine ilave edilen hükümle, Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenen tiyatrolarda çalışan tiyatro sanatçılarına, münhasıran tiyatrodaki çalışmaları karşılığında ödenen ücretler ile sporculara ödenen transfer ücretleri ve tam mükellefiyete tabi kişilerin yanında çalışan gemi adamlarına münhasıran uluslararası sularda geçen hizmetleri karşılığı ödenen ücretlerin daha düşük bir oranda vergilendirilmesini teminen 94 üncü maddede yapılan değişikliğe paralel olarak, birden fazla işverenden alınan ücretlerle ilgili dokuz milyonluk haddin hesabında bu ücretlerin dikkate alınmayacağı öngörülmektedir.

23. Gelir Vergisi Kanunun 86 ncı maddesinde yapılan değişikliğe paralel olarak 87 nci maddenin birinci ve ikinci fıkraları değiştirilmektedir.

Ayrıca, maddeye eklenen bir fıkra hükmü ile, Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenen tiyatrolarda çalışan tiyatro sanatçılarına, münhasıran tiyatrodaki çalışmaları karşılığında ödenen vergisi tevkif suretiyle alınmış ücretler ile sporculara ödenen vergisi tevkif suretiyle alınmış

transfer ücretleri ve tam mükellefiyete tabi kişilerin yanında çalışan gemi adamlarına münhasıran uluslararası sularda geçen hizmetleri karşılığı ödenen ücretlerin maddedeki şartlarla sınırlı olmaksızın beyanı ihtiyarî hale getirilmektedir.

24. Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin 2 numaralı bendinde yapılan değişiklikle, gelir vergisi mükelleflerince genel bütçeye dahil dairelere, katma bütçeli idarelere, il özel idareleri ile belediyelere, köylere ve kamu menfaatlerine yararlı derneklere ve Türk Kanunu Medenisi gereğince kurulan vakıflara makbuz karşılığında yapılan bağış ve yardımların matrahtan indirilmesi ile ilgili beyan edilen gelirin % 5'ini aşmaması şartı bazı bağış ve yardımlar için kaldırılmaktadır.

Bu suretle, eğitim ve sağlık kuruluşlarının kurulması ve mevcutlarının idamesini sağlamak için gelir vergisi mükelleflerince genel bütçeye dahil dairelere, katma bütçeli idarelere, il özel idareleri ve belediyeler ile köylere bağışlanan okul, kreş ve spor tesisleri ile 50 yatak kapasitesinden az olmamak üzere yurt ve sağlık tesislerinin inşaatı dolayısıyla yapılan harcamalar veya bu tesislerin inşaatı içi bu kuruluşlara yapılan her türlü bağış ve yardımlar ile mevcut tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmesi için yapılan her türlü nakdî ve aynî bağış ve yardımların tamamının, bağış ve yardımı yapan mükelleflerce gelir vergisi matrahlarından indirebilmelerine imkân tanınmaktadır.

Aynı bentte, bilimsel araştırma ve geliştirmeyi teşvik etmek amacıyla sadece bu tür faaliyetlerde bulunan kuruluşlara yapılacak her türlü bağış ve yardımların bağış ve yardımı yapan kuruluşların vergi matrahlarından indirmeleri öngörülmektedir.

Diğer taraftan, bu bağış ve yardımları miktar itibariyle sınırlamaya, bu bağış ve yardımların yapılacağı yerleri ve tahsis edileceği kuruluşları belirleme hususunda Maliye ve Gümrük Bakanlığına yetki verilmektedir.

25. Genel indirimin kaldırılması nedeniyle çocuk tabiri 93 üncü maddenin son fıkrasında yeniden düzenlenmektedir.

26. Bu fıkra ile Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi yeniden düzenlenmektedir.

Bilindiği gibi, mevcut 94 üncü maddede kazanç, ücret, menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarından hangi ödemelerden ve kimlerin tevkifat yapacağı hususları belirtilmiş, 105 inci maddede ise, 94 üncü maddede belirtilen tevkifat yapılacak ödemelerden hangi oranda tevkifat yapılacağı hususlarına yer verilmiş bulunmaktadır.

Uygulamada kolaylık sağlamak ve fazla madde yazımına gitmemek amacıyla birbirini tamamlayan bu maddeler tek madde halinde 94 üncü madde olarak yeniden düzenlenmekte, ayrıca maddeye ilave edilen (B) fıkrası hükmü ile "Dahilî Tevkifat" esası getirilmektedir.

Yapılan düzenleme ile;

1. a) Mevcut maddenin birinci fıkrasının 1 ve 2 numaralı bentlerinde yer alan ve hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden 103 ve 104 üncü maddelere göre tevkifat yapılacağı hususu (A) fıkrasının 1 numaralı bendine,

b) 1 numaralı bendin dışında tutulan ücret ödemelerinden, Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenen tiyatrolarda çalışan tiyatro sanatçılarına, münhasıran tiyatrodaki çalışmalarını karşılığında yapılan ücret ödemeleri ile sporculara transfer ücreti olarak yapılan ödemelerden ve tam mükellefiyete tabi kişilerin yanında çalışan gemi adamlarına münhasıran uluslararası sularda geçen hizmetleri karşılığı yapılan ödemelerden tevkifat yapılacağı hususu 2 numaralı bentte,

Hükme bağlanmaktadır.

2. Mevcut maddede 3 numaralı bent (A) fıkrasının 3 numaralı bendi olarak aynen muhafaza edilmekte, ancak bu bent hükmünde yapılan değişiklikle, daha önce telif kazançları istisnasına giren kazançlarda tevkifat kapsamına alınarak, bu kazançların daha düşük bir oranda tevkifata tabi tutulması amaçlanmaktadır.

3. Mevcut maddede 8 numaralı bent olarak yer alan bent hükmü, tasarı metninde (A) fıkrasının 8 numaralı bendi olarak muhafaza edilmekte, ancak vergi alacağı sisteminin kalkmasına paralel olarak dağıtılsın dağıtılmasın Kurumlar Vergisine tabi kurumların Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin 2 numaralı bendinde yazılı kazançlar ile 3 numaralı bendinde yazılı kazançlar dışında kalan Kurumlar Vergisinden muaf veya müstesna kazançlardan tevkifat yapılması öngörülmektedir.

4. Mevcut maddede 9 numaralı bent olarak yer alan ve tahvil faizlerinden tevkifat yapılmasını öngören hüküm, tasarı metninde (A) fıkrasının 9 numaralı bendi olarak yeniden düzenlenerek, tahvil faizleri yanında devlet tahvil faizleri, hazine bonosu faizleri ile gelir ortaklığı senedinden sağlanan gelirlerin de tevkifata tabi tutulması sağlanmaktadır.

5. Mevcut maddede yer alan ve mevduat faizlerinden tevkifat yapılmasını öngören 10 numaralı bent hükmü tasarı metninde (A) fıkrasının 10 numaralı bendi olarak yeniden düzenlenmekte ve yapılan bu düzenleme ile 22 nci maddede yer alan döviz tevdiat hesaplarına yürütülen faizlerle ilgili istisnanın kaldırılmasına paralel olarak, döviz tevdiat hesaplarına yürütülen faizlerden de daha düşük bir oranda tevkifat yapılması amaçlanmaktadır.

6. Mevcut maddede yer alan ve faizsiz olarak kredi verenlere ödenen kâr paylarından tevkifat yapılmasını öngören 11 numaralı bent hükmü (A) fıkrasının 11 numaralı bendi olarak yeniden düzenlenmekte ve 75 inci maddenin ikinci fıkrasının 12 numaralı bendinde yapılan değişikliğe paralel olarak, anılan bende "kâr ve zarar ortaklığı belgesi karşılığı ödenen kâr paylarından" ifadesi eklenerek, bu kâr paylarından da Gelir Vergisi tevkifatı yapılması öngörülmektedir.

7. (A) fıkrasının 12 numaralı bent hükmü ile bir işyeri açmaksızın münhasıran gezici olarak millî piyango bileti satanların nihaî olarak vergilendirilmelerini sağlamak amacıyla, Millî Piyango İdaresince ödenen komisyon bedeli üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılması esası getirilmektedir.

8. Mevcut maddenin 12 numaralı bendinde yer alan ve "çiftçilerden satın alınan ziraî mahsullerin alış bedeli üzerinden" tevkifat yapılmasını öngören hüküm (A) fıkrasının 13 numaralı bent hükmünde daha açık bir şekilde yeniden düzenlenmektedir.

9. Mevcut maddenin 4, 5, 6 ve 7 numaralı bentlerinde yer alan tevkifatla ilgili hükümler, tasarı metninde de (A) fıkrasının aynı numaralı bentlerinde aynen muhafaza edilmektedir.

Maddeye ilave edilen diğer bir hüküm ile bu maddenin (A) fıkrasının 8 numaralı bendine göre üzerinden vergi tevkifatı yapılan kurum kazancının, gelir ve kurumlar vergisine tabi olmayan kişilere dağıtılması halinde, tevkif suretiyle alman verginin bu kişilere herhangi bir surette ret ve iade edilmeyeceği hükme bağlanmaktadır.

Diğer taraftan, (A) fıkrasında belirtilen ödemelerden yapılacak tevkifat nispeti % 25 olarak belirlenmiş, ayrıca bu tevkifat nispetini her bir bentte yer alan ödemeler için ayrı ayrı sifra kadar indirme veya bir kat artırarak yeniden tespit etme ile bu yetkinin tam ve dar mükellefler için farklı oranlar tespit edilmek suretiyle kullanılması hususunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

27. Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yer alan vergi tarifesı, günün ekonomik şartlarına uygun olarak yeniden düzenlenmekte, öte yandan Bakanlar Kuruluna maddede yer alan vergi nispetlerini yüzde on indirme ve tekrar eski haline getirebilme yetkisi verilmektedir.

28. Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 112 nci maddesinde yapılan değişiklikle, çiftçilerin sadece tevkif yoluyla ödedikleri vergilerin asgarî, ziraî vergi sayılması öngörülmektedir.

Stopaj yoluyla ödenen vergi asgarî ziraî vergi olarak kabul edildiğine ve ziraî mahsuller satışlarında tevkif yoluyla etkin bir şekilde vergilendirildiğine göre, aynı amaca yönelik olan ve işletme büyüklüğü dikkate alınmak suretiyle uygulanan ikinci bir otokontrol müessesesine gerek bulunmamaktadır.

Bu nedenle, işletme büyüklüğü dikkate alınmak suretiyle uygulanan asgarî ziraî vergi esası kaldırılarak, madde yeniden düzenlenmiştir.

29. Hayat standardı ile ilgili maddenin birinci fıkrasında yer alan temel gösterge tutarlarından 90 000 liralık had 450 000 liraya, 120 000 liralık had ise 800 000 liraya yükseltilmekte ve hayat standardına ilişkin lira olarak belirtilen gösterge tutarları bir kat artırılmaktadır. Maddede yapılan diğer bir değişiklik ile de hayat standartı esasının uygulanması konusunda Bakanlar Kuruluna tanınan yetkiler genişletilerek yeniden düzenlenmektedir.

30. Bu fıkra ile Gelir Vergisi Kanununun 13,17,18,21,24/3,46,47,48,53,86,87 ve 103 üncü maddesinde yer alan maktu had ve miktarları on katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkili kılınmaktadır.

31. Bu fıkra ile 1 Ocak 1986 tarihinden önce açtırılan döviz tevdiat hesapları için ödenen faizler ile bu tarihten evvel ihraç edilen özel kanunlarla veya devletin kanunların verdiği yetkiye dayanılarak akteddiği mukavelelerle her türlü vergiden istisna edilmiş olan menkul kıymetlerin faiz, kâr payı ve ikramiyeleri gelir vergisinden müstesna tutulmaktadır. Diğer taraftan, bu Kanunla Kurumlar Vergisi Kanununa eklenen geçici 11 inci madde hükmü ile Kurumlar Vergisinden müstesna tutulan kazançların dağıtımı halinde % 25 oranında Gelir Vergisi tevkifatı yapılması öngörülmektedir.

MADDE 3.—Kurumlar Vergisi Kanununda yapılan değişikliklerin madde gerekçesi:

1. Bu hükümle, Kanunun birinci maddesine "iş ortaklıkları" eklenmektedir.

Türkiyenin dış dünya ile olan ekonomik ilişkilerinin artması sonucu iş ortaklığı (Joint Venture) şeklindeki kuruluşların sayısı giderek artmaktadır. Bu kuruluşlar kazancı paylaşmak amacıyla kurulan ortaklıklar olup, belli bir işin birlikte yapılmasını müştereken taahhüt etmektedirler. Diğer bir anlatımla; her ortak işin belli bir bölümünün yapımını taahhüt etmeyip (Konsorsiyum) topluca işin tamamını müştereken yapacaklarını taahhüt etmektedirler.

Şahıs şirketleri veya gerçek kişilerin kurumlarla veya kurumların kendi aralarında oluşturdukları bu tür ortaklıklar yürürlükteki mevzuatımıza göre adi ortaklık sayılmaktadır. Bu durum vergileme açısından büyük problemler çıkarmaktadır. Bu tür kuruluşları vergi mevzuatı yönünden disiplin altına almak amacıyla bu ortaklıkların kurumlar vergisi kapsamına alınması öngörülmüştür.

2. Yürürlükte olan hükümle dernek ve vakıfların iktisadî işletmelerinin tanımı yapılmış ve nitelikleri saptanmış ise de taşınır ve taşınmaz malların gelirlerini kavramamaktadır.

Bu hükümle dernek ve vakıfların ticari, sınaî ve ziraî işletmeleri dışında, mal ve hakların kiralanması işlemleri de iktisadî işletme kapsamına alınmaktadır. Bu değişiklikle iktisadî işletme kavramında bütünlük sağlanmaktadır.

3. Bu hükümle kanuna altıncı maddeyi takiben mükerrer altıncı madde eklenmektedir. Bu maddede kurumlar vergisi kapsamına alınan iş ortaklıklarının tanımı yapılmakta ve mahiyetleri açıklanmaktadır.

4. Bu hükümle Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin 8 ve 15 numaralı bentlerinde değişiklik yapılmaktadır.

a) Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin 8 numaralı bendinde yapılan değişiklikle Beden Terbiyesi Teşkilatına dahil derneklere veya kamu idare ve müesseselerine ait idman ve spor müesseseleri yanında sadece idman ve spor faaliyetlerinde bulunacak olan anonim şirketler de muafiyet kapsamına alınmıştır. Böylece bu kuruluşların şirketleşmeleri teşvik edilmiştir.

b) Türk Medenî Kanununa göre kurulan vakıflara, 903 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine göre belli şartlarda Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti verilebilmektedir.

Ancak söz konusu maddede, vergi muafiyeti verilebilecek vakıfların sahip olması gereken nitelikleri genel hatları ile belirtilmiş olup, muafiyetin kazanılması ve kaybedilmesine ilişkin şartlar ve izlenecek yöntem ise Türk Medenî Kanununa Göre Kurulan Vakıflar Hakkındaki Tüzüğün 37 nci maddesinde açıklanmıştır.

Vakıfları yıllık kalkınma programlarında belirlenen hedeflere yöneltmek ve günümüzün değişen ekonomik şartları çerçevesinde muafiyet şartlarını yeniden belirlemek tüzük değişikliği yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Bu değişikliğin yapılması ise belirli prosedürün tamamlanmasını gerektirdiğinden uzun zaman almaktadır. Nitekim tüzükte son değişikliğin yapıldığı 1982 yılından bugüne kadar geçen sürede muafiyet için vakfın sahip olması gereken asgari 30 milyonluk malvarlık çok yetersiz kalmış ve bu malvarlık ile kamu hizmeti görülmesi imkânsız hale gelmiştir.

Öte yandan Kanunun bir vergi mevzuu olması nedeniyle vergi muaflığının kazanılması ve kaybedilmesine ilişkin şartların, usul ve esasların tespit yetkisinin Maliye ve Gümrük Bakanlığına ait olması gerekir. Anılan maddeye ilave edilen söz konusu fıkra ile bu konuda Maliye ve Gümrük Bakanlığına yetki verilmektedir.

Aynı bentte sadece bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunan kurumlar için muafiyet getirilmektedir.

5. Bu hükümle, Kurumlar Vergisi Kanunun 8 inci maddesinin 1 numaralı bendi yürürlükten kaldırılmakta, aynı maddenin 3 numaralı bendi ile 9 numaralı bendinin birinci paragrafı değiştirilmekte ve maddeye üç yeni bent eklenmektedir.

Buna göre:

a) Gelir Vergisi Kanununda yapılan değişiklikle, vergi alacağı müessesesi kaldırılmakta ve kurumlardan kâr payı alan ortakların anılan kâr paylarını beyannamelerine dahil etmemeleri öngörülmektedir. Bu düzenlemeler sonucu iştirak kazançları istisnası uygulama imkânını yitirdiğinden yürürlükten kaldırılmıştır.

b) Maddenin 3 numaralı bendinde yapılan değişiklikle, Türkiye'de işyeri olan veya daimî temsilci bulunduran dar mükellefiyete tabi kurumların bu işyeri veya daimî temsilci vasıtasıyla olsun olmasın yurt dışında elde ettikleri ve döviz olarak Türkiye'ye getirdikleri kazançların vergilendirilmeyeceği madde metninde belirtilmiştir. Böylece mevcut uygulamaya açıklık kazandırılmıştır.

c) Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde yapılan değişiklikle iş ortaklıkları mükellefler arasına alınmıştır. Bu düzenlemeye paralel olarak 8 inci maddenin 9 numaralı bendinde "iş ortaklıkları" da belirtmek suretiyle bunların yatırım indiriminden yararlanmaları sağlanmıştır.

Öte yandan bilimsel araştırma ve geliştirme yatırımları için % 100 oranında yatırım indirimi öngörülmektedir. Böylece kurumların bu tür yatırımları vergi yoluyla teşvik edilmektedir.

d) Anonim şirketlerin gerek kuruluşlarında gerekse sermayelerini artırdıkları sırada çıkardıkları hisse senetlerini itibarî değer üstünde bir bedelle elden çıkarmaları halinde elde edilen, hisse senetlerinin itibarî değerleri toplamı ile elden çıkarma bedelleri toplamı arasındaki fark, emisyon primi niteliğindedir. 8 inci maddeye eklenen 13 numaralı bent ile söz konusu emisyon primleri kurumlar vergisinden müstesna tutulmaktadır. Ancak istisna söz konusu hisse senetlerinin borsaya kayıtlı olması halinde uygulanacaktır.

e) Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesine eklenen bent ile zararlı kurumların başka şirketlerce devralınıp daha verimli çalışmalarını teşvik edilmektedir.

f) Bu hükümle okul, kreş, spor ve sağlık tesislerinin açılmasını teşvik etmek amacıyla, kurumların söz konusu tesislerin işletilmesinden elde ettikleri kazançların tamamı 5 yıl süreyle kurumlar vergisinden istisna edilmiştir. Bu istisna anılan tesislerin kalkınmada öncelikli yörelerde kurulması halinde 10 yıl olarak öngörülmüştür. Öte yandan aynı maddeyle Maliye ve Gümrük Bakanlığına istisnanın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit yetkisi verilmektedir.

6. Bu hükümle Gelir Vergisi Kanununa paralel olarak dar mükellefiyete tabi kurumların Hükümetin müsaadesiyle açılan sergi ve panayırarda yaptıkları ticarî faaliyetlerden elde ettikleri kazançlar dar mükellefiyet kapsamı dışında bırakılmıştır. Ancak söz konusu hükümden yararlanacak dar mükellefiyete tabi kurumların bu sergi ve panayırardaki işyeri veya daimî

temsilcisi dışında Türkiye'de başkaca işyeri olmaması veya daimî temsilci bulundurmaması gerekir. Bu hükümle gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri arasında kurumlar aleyhine olan eşitsizlik giderilmiştir.

7. Bu hükümle okul, kreş, spor, yurt ve sağlık tesislerinin yapımı teşvik edilmektedir.

Söz konusu hükümle okul, kreş, yurt, spor ve eğitim tesislerini inşa ederek. Genel Bütçeye dahil dairelere, katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyelere veya köylere bağışlayan mükelleflerin bu tesislerin inşaatı için yaptıkları harcamaların tamamını vergi matrahlarının tespitinde gider olarak indirmelerine imkân tanınmaktadır. Ayrıca mükelleflerin bu tesislerin inşaatı, veya mevcut olan tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yukarıda belirtilen kuruluşlara yapacakları her türlü bağış ve yardımlarda gider olarak kabul edilmektedir. Ancak bu hükümden yararlanabilmek için yeniden inşa edilecek olan yurt ve sağlık tesislerinin 50 yatak kapasitesinden az olmaması gerekir.

Aynı bentte, bilimsel araştırma ve geliştirmeyi teşvik etmek amacıyla sadece bu tür faaliyetlerde bulunan kuruluşlara yapılacak her türlü bağış ve yardımların bağış ve yardımı yapan kuruluşların vergi matrahlarından indirmeleri öngörülmektedir.

öte yandan aynı hükümle sözü edilen bağış ve yardımları öncelikle ihtiyaç duyulan yerlere yöneltmek için Maliye ve Gümrük Bakanlığına miktar ve bağış yapılacak yerleri ve tahsis edileceği kuruluşları belirleme konusunda yetki verilmektedir.

8. Bu hükümle Kurumlar Vergisi beyannamesinin yasal düzenlemelere paralel olarak ihtiyaç duyulan bilgileri ihtiva edecek şekilde düzenlenmesini ve mümkün olduğu ölçüde basitleştirilmesini temin amacıyla Maliye ve Gümrük Bakanlığına yetki verilmiştir.

9. Bu hükümle Kurumlar Vergisi Kanununun 24 üncü maddesi yeniden düzenlenmekte ve dar mükellefiyete tabi kurumların tevkifata tabi kazanç ve iratları için tek bir oran belirlenmektedir.

Yapılan düzenleme ile tam ve dar mükellefler arasındaki uygulama farklılıkları giderilmekte ve sistem basitleştirilmektedir.

Ayrıca dar mükellef kurumların verecekleri beyannamelerin daha basit ve günün şartlarına uygun olmasını sağlamak amacıyla Maliye ve Gümrük Bakanlığına yetki verilmiştir.

10. Gelir Vergisi Kanununda yapılan değişiklikle vergi alacağı müessesesi kaldırılmakta, sistemin basitliği açısından kurumlardan elde edilen kâr paylarının ortaklarca verilecek beyannamelere dahil edilmemesi ve ayrıca bu kâr paylarından tevkifat yapılmaması öngörülmektedir. Sistemin daha sade ve basit olması için kâr paylarından alınan gelir vergisi kurumlar vergisine dahil edilmiş ve vergi nisbeti % 46 olarak belirlenmiştir.

Böylece, öngörülen bu değişiklikle, stopaj matrahı tespit ve beyanname düzenleme külfeti' mükellef üzerinden kaldırılmakta, diğer taraftan vergi idaresi stopaja ilişkin beyannameleri alma takip ve bunlara ilişkin tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinden kurtarılmaktadır.

Bu oran değişikliği mükelleflere ek bir vergi yükü getirmemektedir.

Ayrıca Bakanlar Kuruluna kurumlar vergisi nisbetini % 50 oranına kadar artırmaya yetki verilmiştir.

11. Kurumlar Vergisi Kanununa 40 inci maddeyi takiben dahili tevkifata ilişkin mükerrer 40 inci madde eklenmektedir.

Eklenen maddeyle kurumlar vergisi mükellefleri dahili tevkifat kapsamına alınmaktadır. Ayrıca dahili tevkifatın uygulanmasında Gelir Vergisi Kanununun dahili tevkifata ilişkin hükümlerinin kurumlar vergisi mükellefleri içinde geçerli olacağı açıklanmaktadır.

Bu değişiklikle gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri arasında vergi yükü açısından paralellik sağlanmıştır.

12. a) Bu hükümle Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 10 uncu maddesinin birinci ve dördüncü fıkraları değiştirilmektedir.

Anılan maddenin birinci fıkrasında yapılan değişiklikle, şirketin aktifine dahil bulunan iştirak hisseleriyle Türk Medenî Kanununun 632 nci maddesinde yer alan gayrimenkullerin 1985 ve 1986 yıllarında satışından doğan kazançların % 80'inin, 1987 yılında satışından doğan kazançların % 70'inin ve 1988 yılında satışından doğan kazançların ise % 60'ının maddede belirtilen şartlar çerçevesinde vergi istisnasından yararlanmaları sağlanmış ve mükelleflere ek üç yıllık bir süre daha tanınmıştır.

Maddenin dördüncü fıkrasında yapılan değişiklikle de; anılan yıllarda sermayeye eklenmek suretiyle istisnadan yararlanan söz konusu kazançların 5 yıl içinde işletmeden çekilmesi halinde vergilendirilmesi öngörülmektedir.

b) Bu hüküm, 1.1.1986 tarihinden önce vergiden muaf olarak ihraç edilen menkul kıymetlerin temettü, faiz ve ikramiyelerinin kanun değişikliğinden sonra da vergilendirilmemesi amacıyla getirilmiştir. Böylece mevcut haklar korunmuştur.

c) Bu hükümle yeni vergi nispetinin kurumların 1985 takvim yılı kazançlarına da uygulanması öngörülmektedir. Ancak özel hesap dönemi kullanan ve hesap dönemi 1 Eylül 1985 tarihinden önce sona eren mükelleflerin beyan ettiği 1985 yılı kazançlarına yeni oran uygulamayacak bunlar % 40 oran üzerinden vergilendirileceklerdir.

d) Bu hükümle, 2362 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten bu Kanunun yürürlük tarihine kadar ayrılmış olan ihtiyat akçeleri ve banka provizyonlarının sermayeye eklenmesi veya ortaklara dağıtılması hallerinde bu işlemlerin gerçekleştirildiği yılın ticarî kazancına vergilendirilmeden önceki brüt tutarları üzerinden ilave edileceği, teşebbüsün tasfiyesi halinde ise tasfiye kârının hesaplanmasında dikkate alınacağı öngörülmüştür.

Yine aynı madde hükmü ile ihtiyat akçeleri ve banka provizyonları üzerinden daha önce ödenmiş bulunan kurumlar vergisi ile tevkif yoluyla ödenen gelir vergilerinin ödenecek gelir ve kurumlar vergisinden mahsup edilmesi esası getirilmiştir.

Bu nitelikteki kârlar, kurumların bilançolarında, dağıtılmayan kârlar, kanunî ihtiyatlar, fevkalade ihtiyatlar, olağanüstü yedek akçeler, ihtiyari ihtiyatlar v.b. adlar altında yer almaktadırlar.

e) 1.1.1986 tarihinden önce vergiden muaf olarak ihraç edilen menkul kıymetlerin temettü faiz ve ikramiyeleri kurumlar vergisinden istisna olduğundan, bunlara ilişkin giderlerin kurum kazancından düşülmemesi esas bu maddeyle sağlanmaktadır.

MADDE 4. — Bu madde ile 2978 sayılı Ücretlilere Vergi İadesi Hakkında Kanunda yapılan değişiklikler aşağıda açıklanmıştır.

1. Bu fıkra ile "Ücretlilere Vergi İadesi Hakkında Kanun"un adı, "Vergi İadesi Hakkında Kanun" olarak değiştirilmektedir.

2. Bu fıkra ile vergi iadesinden yararlananların kapsamı genişletilerek, kapsama çiftçiler ile ticarî ve meslekî kazançları üzerinden gelir vergisine tabi olan gelir vergisi mükellefleri de dahil edilmektedir.

3. Bu fıkra ile vergi iadesi hakkından yararlananların, elde ettikleri vergiye tabi gelirleri de dikkate alınarak vergi iadesine esas olacak net gelirlerinin tanımı yapılmaktadır.

4. Bu fıkra ile vergi iadesine esas tutarlar yükseltilmekte, Bakanlar Kuruluna vergi iadesine esas tutarları iki katına kadar artırma veya kanunî hadlerinin yarısına kadar azaltma, oranları ise yarısına kadar artırıp, azaltma yetkisi verilmekte ve bu yetkinin, iş nev'ileri veya mükellef grupları veya vergi iadesine konu harcama kalemleri itibarıyla farklı bir şekilde kullanılmasına imkân tanınmaktadır.

Ayrıca, Maliye ve Gümrük Bakanlığına vergi iadesine esas tutar ve oranlarda bir değişiklik yapmadan, vergi iadesine esas aylık tutarları yıllık olarak veya vergi iadesinin dönemine göre tespit etme yetkisi verilmektedir.

5. Bu fıkra ile vergi iadesinin usul ve esasları yeniden düzenlenmektedir.

Yeni düzenlemede, hali hazırda vergi iadesinden yararlananların vergi iade ödeme usul ve esaslarında bir değişiklik yapılmayıp, bu Kanun ile vergi iadesinden yararlananlar kapsamına alınanlar için, vergi iadesinin usul ve esasları hükme bağlanmaktadır.

Ayrıca, Maliye ve Gümrük Bakanlığına vergi dairelerinin iş yükü ve vergi iadesinden yararlananların belge toplama konusunda ileride meydana gelebilecek eğilimlerine göre, vergi iade dönemlerini değiştirme yetkisi verilmektedir.

6. Bu fıkra ile 2978 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasına "Vergi tevkifatı yapan sorumlular" ifadesi eklenmekte ve maddeye yeni bir fıkra ilave edilmektedir.

Yeni eklenen fıkra ile ticarî ve zirai kazançları nedeniyle gelir vergisine tabi olanlar ile götürü usulde tespit edilen ücret gelirine sahip olanların, vergi iade beyannamesine ekli olarak ibraz ettikleri belgelerin vergi dairelerince kendilerine iadesi ve bu belgelerin 5 yıl süre ile saklanması hususunda amir hüküm getirilmektedir.

7. Bu fıkra ile 2978 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b), (c) ve (e) bentleri ile ikinci fıkrasına "sorumlular" ifadesi eklenmektedir.

8. Bu fıkra ile 2978 sayılı Kanunun 7 nci maddesine "sorumlu" ifadesi eklenmektedir.

MADDE 5. — Bu maddenin gerekçesi fıkra sıraları itibarıyla aşağıda açıklanmıştır.

1. Bu fıkra ile 492 sayılı Harçlar kanununun 34 üncü maddesinin birinci fıkrası değiştirilmiştir. 353 Sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununun 2 nci maddesi gereğince askerî mahkemeler, bazı istisnalar dışında iki askerî hâkim ve bir subay üyeden oluşmaktadır. Subay üyeler muvazzaf ve muharip sınıf subaylar arasından yine aynı Kanuna göre seçilmekte ve askerî yargı ile ilgili davalara katıldıklarında yargı görevini yürütmektedirler.

Askerî mahkeme heyetlerinin görmekte oldukları davalarla ilgili olarak şehir içi ve şehir dışında keşif, duruşma ve benzeri görevleri yapmaları halinde 492 sayılı Harçlar Kanunun 34 üncü maddesi uyarınca yol gideri ve yol tazminatı almakta ancak maddede "subay üye" tabiri bulunmadığından aynı yargı görevini yürüten subay üyeler memuriyet mahallinde yapılan işlemlerden dolayı 492 sayılı Kanuna göre bir tazminat almamakta keza, 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri de memuriyet mahallî içindeki görevlerden dolayı gündelik ödenmesine imkân vermediğinden bundan da yararlanamamaktadır.

Bu durum aynı yargı sorumluluğunu paylaşan ve aynı işlemi yapan görevliler arasında farklı uygulamaya sebep olduğundan maddede yapılan değişiklikle bu farklılık giderilmiştir.

2. Bu fıkra ile 492 sayılı Harçlar Kanununun 59 uncu maddesinin sonuna "k" fıkrası eklenmiştir.

Eklenen bu fıkra ile, spor kulüplerinin Anonim Şirket haline dönüşmelerini temin maksadıyla bu kulüplerin sporla uğraşmak üzere kurulan Anonim Şirketlere sermaye olarak koydukları gayrimenkuller ile bu şirketlere devrettikleri gayrimenkullerin devir ve iktisap işlemleri harçtan istisna edilmiş, dolayısıyla sporun alt yapısını oluşturan saha ve tesislerin edinilmesinde vergi yükünün azaltılması amaçlanmıştır.

3. Bu fıkra ile Tapulama Kanununda yer alan harçların, Harçlar Kanunu kapsamını alınması nedeniyle, Kanunun 68 inci maddesi değiştirilerek, kadastro ve tapulama harçlarının ödeme zamanı birbirine paralellik arz edecek sekide yeniden düzenlenmiştir.

4. Bu fıkra ile 492 sayılı Harçlar Kanunun mükerrer 69 uncu maddesinin son fıkrası değiştirilmiştir.

Belediye sınırları içinde yeniden inşa edilen binalarla ilgili yapı kullanma iznini (îskân Belgesini) vermekte olan Belediyelerin bu belgeyi vermeden önce harca ilişkin makbuzu arama mecburiyeti bulunmaktadır.

Yapılan değişiklikle belediye sınırları dışında yenilen inşa edilen binalar bakımından Bayındırlık ve İskân Bakanlığı memurlarına da aynı sorumluluk getirilmiştir.

5. Bu fıkra ile 492 sayılı Harçlar Kanununa mükerrer 138 inci madde eklenmiştir. Eklenen bu madde ile gerek tarifelerde gösterilen maktu harçları ve gerekse maktu ve nispî harçların asgarî ve azamî miktarlarını belirleyen hadleri birlikte veya her tarife itibariyle ayrı ayrı veyahut tarifelerin ilgili fıkra ve bentleri itibariyle birlikte veya ayrı ayrı on katına kadar artırma konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmiştir. Bu yetki ile Bakanlar Kurulu tarifelerde belirtilen maktu harçları veya maktu ve nispî harçların asgarî ve azamî miktarlarını 10 kat arttırabilecektir. Ayrıca Bakanlar Kurulu, Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki miktar ve hadlerden az olmamak kaydıyla yeni had ve miktarlar tespit edebilecektir.

6. Bu fıkra ile 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli tarifelerde değişiklikler yapılmaktadır. Yapılan değişiklikler tarifelerin sırasına göre aşağıda açıklanmıştır.

a) Kanuna bağlı (1) sayılı tarifiede yer alan iflas ve konkordato harçlarındaki nispetler yüzde 5 ve yüzde 2'den, sırasıyla yüzde 2 ve binde 5'e indirilmek suretiyle bu işlemlerdeki harç miktarlarının azaltılması sağlanmıştır. Ayrıca konusu belli bir değerle ilgili bulunan davalarda, hükmedilen değer üzerinden alınan binde 30 nispetindeki harcın oranını, Binde 30 ile Binde 10 arasında tespit etmeye Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır.

b) (4) sayılı tarifiede yapılan değişikliklerle;

aa) Tarifenin 13 numaralı bendinin (a) fıkrasının birinci cümlesi değiştirilerek, tapuda kayıtlı olmayan arsa ve arazi üzerine inşa edilen bina vesair tesislerin inşaaı nedeniyle de harç alınması gerektiği konusuna açıklık getirilmiştir.

Bu fıkranın üçüncü paragrafında yapılan değişiklikle de emlak vergisinin mahallî idarelere devredilmesi sebebiyle, yeni inşaata ilişkin harcın mükellefler tarafından verilen beyanname üzerine tarh edilmesi öngörülmüştür.

bb) Tarifenin 20 numaralı bendinin (a) fıkrasındaki değişiklikle, gayrimenkullerin devir ve iktisaplarında emlak vergi değerinin satış bedelinden az olması halinde harcın satış bedeli üzerinden alınması esası getirilmiştir.

Bu fıkraya eklenen paragrafla tapuda kaydı bulunmayan gayrimenkullerin zilyetlik devir sözleşmelerinde de aynı hükümlerin uygulanacağı, ayrıca emlak vergisinin mahallî idarelere devri dolayısıyla zilyetlik devir sözleşmelerinden alınacak harcın mükellefler tarafından verilen beyanname üzerinden tarh edilmesi esası getirilmiştir.

cc) 28.6.1966 tarih ve 766 sayılı Tapulama Kanununda yer alan ve maktu olarak harca tabi tutulan işlemler, tarife dahil edilerek nispî harca tabi tutulmuş, bu suretle tapulama ve kadastro harçlarında nispet ve uygulama bakımından birlik sağlanmıştır.

dd) Tarifenin sonuna eklenen fıkra ile tapudaki cins tashihi işlemlerinin sürüncemede kalmaması için bu işlemlerin belli bir sürede yapılmaması halinde, harcın yüzde 50 fazlasıyla alınması öngörülmüştür.

c) (8) sayılı tarifiede yapılan değişikliklerle, Türkiye dahilinde kullanılan her türlü telsiz verici, alıcı ve verici - alıcı cihazlarıyla ilgili işlemler ile Türkiye Radyo Televizyon Kurumunca kapalı devre televizyon sisteminin kurulması ve işletilmesi için verilen izin belgeleri, harcın kapsamına alınmıştır.

d) Kanuna ekli (9) sayılı tarife 2918 sayılı Kanunla trafik işlem ve belgelerinde yapılan değişikliğe paralel olarak yeniden düzenlenmiştir.

MADDE 6. — Bu maddenin gerekçesi fıkra sıraları itibariyle aşağıda açıklanmıştır.

1. Bu fıkra ile 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa mükerrer 30 uncu madde eklenmiştir. Eklenen bu madde ile gerek tarifelerde gösterilen maktu vergileri ve gerekse maktu ve nispî vergilerin; asgarî ve azamî miktarlarını belirleyen hadleri birlikte veya ayrı ayrı on katına kadar artırma konusunda Bakanlar Kurulu'na yetki verilmiştir. Bu yetki ile Bakanlar Kurulu tabloda

belirtilen maktu vergileri veya maktu ve nispi vergilerin asgarî ve azamî miktarlarını on katına kadar artırabilecek ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki miktarlardan az olmamak üzere yeni had ve miktarlar belirleyebilecektir.

2. Bu fıkra ile damga vergisi ile ilgili istisnalara ilişkin (2) sayılı tablonun "IV. Ticarî ve medenî işlerle ilgili kâğıtlar" bölümünün 6 ncı fıkrası değiştirilmiştir. Fatura ve makbuzların bu tasarı ile Kanuna ekli (1) sayılı tablodan çıkartılmış olması nedeniyle damga vergisinden istisna edilmiş ve fıkradaki sınırlı istisna hükmü de buna paralel olarak kaldırılmıştır.

MADDE 7. — Tasarının bu maddesi ile yapılan düzenlemeyle:

a) Değerli kâğıtlar tablosunda yer alan kâğıtların bedelleri para değerindeki değişimler göz önünde tutularak günün şartlarına uygun olarak yeniden tespit olunmuştur.

b) Kanuna bağlı tabloda yer alan şoför ehliyetnameleri, trafik çalışma karneleri ve trafik ruhsatnamelerinin isimleri 2918 sayılı Trafik Kanununa paralellik sağlamak amacıyla, sırasıyla şoför sürücü belgeleri, sürücü çalışma belgeleri (karneleri), trafik belgeleri ve tescil belgeleri olarak değiştirilmiş ve şoför sürücü belgeleri için aralarında fark gözetilmeksizin değerli kâğıt bedeli tespit edilmiştir.

c) Evlenme cüzdanı yerine 1587 sayılı Nüfus Kanununda değişiklik yapan 3080 sayılı Kanun ile (Uluslararası) aile cüzdanı kullanılması esası getirildiğinden, evlenme cüzdanı tablodan çıkarılmıştır.

d) 3180 sayılı Kanunla harç uygulamasında işçi-diğer vatandaş ayırımı kaldırıldığından buna paralel olarak pasaportlara ait değerli kâğıt bedellerinin tespitinde de bu farklılık giderilmiştir.

e) 2456 sayılı İşletme Vergisi Kanunu 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu ile yürürlükten kaldırıldığından işletme vergisi perakende satış vesikasının uygulama alanı kalmamış ve Değerli Kâğıtlar Kanunu kapsamından çıkarılmıştır.

*

MADDE 8. — Emlak Vergisi Kanununda yapılan değişikliklerin gerekçeleri fıkra sıraları itibarıyla aşağıda açıklanmıştır.

1. Bu fıkra ile belediye ve mücavir alan sınırları dışında bulunan binalar vergiden muaf tutulmakta, ancak, Gelir Vergisinden muaf esnaf ile götürü usulde Gelir Vergisine tabi mükellefler tarafından bizzat işyeri olarak kullanılan binalar hariç olmak üzere, ticarî, sınai ve turistik faaliyetlerde kullanılan binalar ile muayyen zamanlarda dinlenme amacıyla kullanılan binalar muafiyet kapsamı dışında bırakılmaktadır.

2. Temizleme ve Aydınlatma Harcı kaldırıldığından işyeri olarak kullanılan binalara ait vergi nispeti binde 3'ten binde 5'e, meskenlere ait vergi nispeti binde 2'den binde 4'e çıkarılmaktadır.

3. Emlak Vergisi belediyelere devredildiğinden, Bina Vergisini tarh yetkisi belediyelere verilmekte, bir il veya ilçede birden fazla belediye olması halinde belediye ve mücavir alan sınırları dışında bulunan binalara ait verginin hangi belediye tarafından tarh edileceğini tayine valiler yetkili kılınmaktadır.

4. Belediye ve mücavir alan sınırları dışındaki arazi vergiden muaf tutulmakta ancak, Gelir Vergisinden muaf esnaf ile götürü usulde Gelir Vergisine tabi mükellefler tarafından bizzat işyeri olarak kullanılan arsa ve arazi hariç olmak üzere, ticarî, sınai ve turistik faaliyetlerde kullanılan arazi ile arsalar ve arsa sayılacak parsellenmemiş arazi muafiyet kapsamı dışında bırakılmaktadır.

5. Belediye ve mücavir alan sınırları dışındaki arazi muafiyet kapsamına alındığından bu fıkra ile arazi ile ilgili istisna bir belediye ve bu belediyenin mücavir alan sınırları içinde bulunan araziye inhisar ettirilmiştir.

6. Temizleme ve Aydınlatma Harcı kaldırıldığından, bu fıkra ile arsaların vergi nispeti binde 5'ten binde 6'ya çıkarılmaktadır.

7. Arazi de asgari değer kapsamına alındığından bununla ilgili yeni düzenlemeler yapılmakta ayrıca, her İl veya İlçe için arazinin cinsi (kırış, taban ve sulak itibari ile değerleme yapılacağı belirtilmektedir. Diğer taraftan, turistik bölgelerde pafta, ada veya parsel bazında yapılacak değerlemeler konusunda Maliye ve Gümrük Bakanlığınca kullanılacak yetkinin ilgili valiler tarafından kullanılması öngörülmektedir.

8. Emlak Vergisi belediyelere devredildiğinden Arazi Vergisinin belediyelerce tarh edileceğine dair 3 üncü fıkraya paralel düzenlemeler yapılmaktadır.

9. Bu fıkra ile Belediye ve mücavir alan sınırları dışında bulunan emlakın bina ve arazi kıymet beyanı defterine yazdırılmak suretiyle beyan edileceğine ve bu yerlerde bulunan bina ve araziden hangilerinin beyanname ile bildirileceğine dair düzenlemeler yapılmaktadır.

10. Bina ve arazinin devir ve temlik sırasında vergi ilişkisi aranmayacağına ve devir ve temlik tarihine kadar ödenmemiş vergilerden devreden ve devralanın müteselsilen sorumlu tutulacaklarına ancak, devralanın vergiyi ödemesi halinde devredene rücu hakkının bulunduğuna dair düzenlemeler yapılmaktadır. Ayrıca, ödenmemiş verginin süratle takip ve tahsilini sağlamak için tapu dairelerinin devir ve temlik işlemini ilgili belediyelere bildirmesi öngörülmektedir.

11. Emlak Vergisi beyannamesinin ek süreye rağmen verilmemesi halinde yapılacak işlemler belirtilmektedir.

12. Köy kıymet beyanı defterlerinin doldurulması sırasında tarha yetkili dairenin muhtarlara yardımda bulunabilmesi için **İçişleri Bakanlığına** yetki verilmektedir.

13. Emlak Vergisi hakkında Vergi Usul Kanunu ile Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun hükümlerinin uygulanacağına, belediye yetkililerinden hangilerinin vergi dairesi müdürü sıfat ve yetkisine haiz olacağına ve Vergi Usul Kanununda mahallin en büyük mal memuruna verilmiş görev ve yetkilerin belediye başkanları tarafından kullanılacağına dair düzenlemeler yapılmaktadır. Ayrıca, Emlak Vergisi Kanununda geçen "vergi dairesi" tabirini belediyeleri ifade edeceği de hükme bağlanmaktadır.

14. Emlak Vergisinin dağılımına ilişkin düzenlemeler yapılmaktadır.

15. Tahsili mahallî idarelere bırakılan vergi, resim, harç ve payların sayısı oldukça fazla ve bu konulara ilişkin mevzuat da oldukça dağınık bulunmaktadır. Başka Emlak Vergisi olmak üzere sözkonusu mükellefiyetler, yurt dışındaki vatandaşlarımızı (özellikle Batı Almanya, Belçika, Hollanda, Avusturya gibi yabancı ülkelerde çalışan işçilerimizi) yakından ilgilendirmektedir. Her bir mahallî idare teşkilatının yurt dışındaki mükelleflere hizmet götürmesine de fiilen imkân yoktur. Bu sebeple yurt dışındaki danışmanlık hizmetlerinin **Maliye ve Gümrük Bakanlığının yurt dışı temsilciliklerinde görevli personeli ile, özellikle Emlak Vergisi genel beyan dönemlerinde adigeçen bakanlıkça geçici olarak görevlendirilecek personel marifetiyle yapılması gerekmektedir.**

Yukarıda belirtilen hususlar dikkate alınarak, Emlak Vergisi Kanuna eklenen ek madde ile, sözkonusu idarelerce tahsil edilen vergi, resim, harç ve paylara ilişkin yurt dışı danışmanlık hizmetlerinin Maliye ve Gümrük Bakanlığınca yürütülmesi ve buna ilişkin usul ve esasların da adigeçen Bakanlık tarafından belirlenmesi öngörülmektedir.

16. Emlak Vergisi miktarını mahalleler, köyler veya cadde, sokak yahut değer bakımından farklı bölgeler itibariyle birlikte veya ayrı ayrı olmak üzere 1986 yılı için % 40'tan, 1987 yılı için % 20'den fazla olmamak üzere indirmeye belediye meclisleri yetkili kılınmaktadır.

Diğer taraftan, 1.1.1986 tarihine kadar beyannamesi verilmemiş emlaka ait tarh yetkisinin belediyelere ait olacağı, anılan tarihe kadar beyan edilmiş emlaka ilişkin tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerine Maliye ve Gümrük Bakanlığınca bağlı vergi dairelerince devam olunacağı hükme bağlanmaktadır.

MADDE 9. — 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda yapılan değişikliklerin gerekçeleri fıkra sıraları itibarıyla aşağıda açıklanmıştır.

1. Bu fıkra ile Kanunda yer alan maktu vergi ve harç miktarları artırılmıştır.
2. Haberleşme Vergisi Posta Telgraf Telefon İşletmesince sadece abonelerden alınmakta, abone olmayanlar tarafından ödenen ücretler vergi kapsamına girmemektedir. Abone olan ve olmayanlardan alınan ücretlerin ayrılması ve bu ayrıma göre verginin hesaplanmasındaki zorlukları gidererek uygulamada kolaylık ve basitlik sağlanması için aboneler dışındaki kişilerden tahsil edilen ücretler de verginin kapsamına alınmıştır.
3. Bu fıkra ile Kanunda yer alan maktu vergi ve harç miktarlarının, kanun değişikliği yapılmadan, değişen şartlara uygun hale getirilmesi bakımından on katma kadar artırılması ve on katından çok olmamak üzere yeni hadler tespit edilebilmesi için Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.
4. Bu fıkra ile müze giriş ücretlerinden belediyelere pay verilmesi öngörülmektedir.
5. Bu fıkra ile Meslek Vergisinin mücavir alanlarda uygulanabilmesi için bu alanlara belediyelerce hizmet götürülmesi şartı kaldırılmıştır.

MADDE 10. — 3074 sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanununda yapılan değişiklikle, verginin nispeti yüzde 6'dan yüzde 9'a çıkarılmış ve dağılıma ilişkin esaslar yeniden düzenlenmiştir.

MADDE 11. — Bu maddenin gerekçesi fıkra sıraları itibarıyla aşağıda açıklanmıştır.

1. Emlak Vergisinin belediyelere devri dolayısıyla 2380 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde yer alan nispetler yeniden belirlenmiştir.
2. Emlak Vergisinin belediyelere devri dolayısıyla 2380 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddede yer alan nispetler yeniden belirlenmiştir.
3. 2380 sayılı Kanunla eklenen ek 1 inci madde ile, mahallî idarelerce tahsil edilen vergi, resim ve harçlarla ilgili beyannamelerin verilmesi bakımından mükelleflerin, tarh, tahakkuk ve tahsili işlemleri yönünden hem mükelleflerin hem de mahallî idarelerin sıkıntıya düşmemesi ve zorlukla karşılaşmaması için, işleri Bakanlığının teklifi üzerine Maliye ve Gümrük Bakanlığınca basımı ve dağıtımı yapılacak beyanname, rehber ve diğer basılı kâğıtlar ve bu konudaki sair hizmetlerle ilgili giderlerin, sözkonusu Kanun hükümlerine göre Genel Bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamından ayrılan paylardan ödenmesi öngörülmektedir.
4. Genel Bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılan mahallî idareler payının her gelir saymanlığınca ayrılması ve gönderilmesi yerine, bu payların merkezden görevlendirilecek bir saymanlık tarafından ayrılıp gönderilmesi için Maliye ve Gümrük Bakanlığına yetki verilmektedir.

Bu yetkinin kullanılması halinde, vergi daireleri ve saymanlıkların iş yükü önemli şekilde azalacak ayrıca, payların İller Bankasına daha erken intikali sağlanmış olacaktır.

MADDE 12. — Bu madde ile yapılan değişikle bankacılığın geliştirilmesi amacıyla günün koşulları da dikkate alınarak Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi nispetine bankalar arası mevduat muameleleri ile diğer banka ve sigorta muameleleri için ayrı ayrı veya birlikte % 1'e kadar indirmeye ve yukarıdaki nispetini aşmayacak şekilde yeniden tespit etmeye Bakanlar Kurulu yetkili kılınmaktadır.

MADDE 13. — Bu maddenin gerekçesi fıkra sıraları itibarıyla aşağıda açıklanmıştır.

13-1. Vergilendirme ile ilgili hükümleri 1.1.1985 tarihinde yürürlüğe girmiş olan 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun geçici 5 inci maddesi bu Kanunun uygulanmasının gerektirdiği personel ihtiyacının geçici personel istihdamı yoluyla karşılanabileceğini öngörmektedir. Getirilen bu madde ile bu suretle istihdam edilecek personelden başarılı olanların, mevcut veya yeniden alınacak memur kadrolarına 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine göre intibak ettirilmelerine imkân sağlanmaktadır.

13-2. Türk vergi sisteminde 1985 yılında önemli değişiklikler yapılmıştır. Yapılan bu değişiklikler nedeniyle Maliye ve Gümrük Bakanlığının artan iş yükü yeni kadro ihdasını zarurî kılmaktadır. Getirilen bu madde ile Maliye ve Gümrük Bakanlığı kadrolarına çeşitli derecelerde 25 000 adet yeni kadro eklenmektedir.

MADDE 14. — Bu maddenin gerekçesi fıkralar itibariyle aşağıda açıklanmıştır.

1. Arsa ve arazi birim değer takdirleri için yeni takdir komisyonları kurulduğundan 73 üncü maddenin 2 nci fıkrasındaki mevcut takdir komisyonları ile ilgili parantez içi hükmü ve Maliye ve Gümrük Bakanlığına bağlı memurlara verilen takdir yetkisi kaldırıldığından 257 nci maddenin 4 üncü bent hükmü yürürlükten kaldırılmaktadır. Diğer taraftan Katma Değer Vergisi Kanununun 1.1.1985 tarihinde yürürlüğe girmesi ile istihsal Vergisi, Nakliyat Vergisi ve İşletme Vergisi Kanunu yürürlükten kalktığından Vergi Usul Kanununda bu vergilere ilişkin olarak yer alan hükümler ile yine aynı Kanunun 177, 344 ve mükerrer 347 nci maddelerinde yer alan had ve miktarları Bakanlar Kuruluna artırma yetkisi tanıyan hükümlerin ayrı ayrı maddelerde yer alması yerine yetki başlıklı bir maddede bu imkân tanındığından söz konusu maddelerdeki buna ilişkin hükümler kaldırılmıştır.

2. 3011 sayılı Kanunun 8 nci maddesinin 1 numaralı bendinde belirtilen 5 kat usulsüzlük cezasının Vergi Usul Kanununun 353 üncü maddesi hükmünde, ikinci bendinin ise yine aynı kanunun 358 inci maddesi hükmünde yer alması nedeniyle, 3100 sayılı Kanunun birinci ve ikinci bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

3. Bu fıkra ile 193 sayılı Kanunun 24.12.1980 tarih ve 2361 sayılı Kanunla değişik 22 nci maddesi, genel indirimin kaldırılması nedeniyle 32, 33 ve 34 üncü maddeleri, mükerrer 39 uncu maddenin düzenlenmesi nedeniyle 38 inci maddesinin son fıkrası ve vergi alacağı sisteminin kaldırılmasına paralel olarak mükerrer 122 nci maddesi, 31.12.1981 tarih ve 2574 sayılı Kanunla değişik 77 nci maddesi ile 94 üncü maddede yapılan değişikliğe paralel olarak 105 inci maddesi yürürlükten kaldırılmaktadır.

4. Bu fıkra ile Tapulama Kanununda yer alan tapulama harçlarının tarh, tahakkuk ve tahsili bu Kanunla yeniden düzenlendiğinden, 28.6.1966 tarih ve 766 sayılı Tapulama Kanununun 70 ve 72 nci maddelerinin yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir.

Ayrıca zilyetlik devir sözleşmelerine ilişkin harç uygulaması 492 sayılı Kanuna ekli 4 sayılı tarifenin 1 inci bölümünün 20 nci bendinin (a) fıkrası metninde yeniden düzenlendiğinden aynı kanuna ekli (2) sayılı tarifenin 1/5 fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

5. Bu fıkra ile 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun III-Ticarî işlemlerde kullanılan kâğıtlar bölümünün 2-a fıkrası, (a) fıkrasının 1, 2 ve 3 numaralı bentleri dahil ile IV - Makbuzlar ve diğer kâğıtlar bölümünün 1 inci fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e) ve (f) fıkralarının yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir.

6. Emlak Vergisi Kanunun köy binalarında istisna ile ilgili 6 nci maddesi ile, belediye ve mücavir alan sınırları dışındaki bina ve arazinin vergiden muaf tutulmuş olması sebebiyle köy kıymet beyanı defterlerine yazılarak beyan edilen emlakın vergisinin Kasım ayında ödeneceğine dair 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası ve 31 inci maddesinin değerlendirme ile ilgili birinci,, üçüncü ve dördüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmaktadır.

7. Emlak Vergisi belediyelere devredilerek bina ve arsa vergisinin nispeti artırıldığından Kanunun Temizleme ve Aydınlatma Harcına ilişkin hükümleri yürürlükten kaldırılmaktadır.

8. Kurumlar Vergisi Kanunun 8 inci maddesinin 3 numaralı bendinde yapılan değişiklikle ihraç, kanunlarına veya Devletin kanunların verdiği yetkiye dayanarak akdettiği mukavelenamelere göre mevcut ve çıkacak vergilerden muaflığı kabul edilmiş olan menkul kıymetlerdeki istisna kaldırılmıştır. Bu nedenle bu menkul kıymetlere ilişkin giderlerin hesaplanma tarzını gösteren hüküm de yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu madde ile getirilen Gelir Vergisi ile ilgili geçici hükümler aşağıda açıklanmıştır:

a) Gelir Vergisi Kanununun 46 ncı maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan safî kazanç tutarlarının bir kat artırılması nedeniyle, takdir komisyonlarınca artırılmış bu miktarlara göre gerekli takdirler yapılınca kadar halen uygulanmakta olan kazanç tutarlarına bu tutarların 1/3'ü oranında ilave yapılması öngörülmektedir.

b) Gelir Vergisi Kanununun 51 inci maddesinin 8 numaralı bendine ilave edilen parantez içi hükümle, götürü usulden faydalanmalarına imkân verilen P.T.T. acenteleri ile dayıbaşılarından ötedenberi gerçek usulde mükellef olanların bir defaya mahsus olmak üzere bu fıkra ile 31.12.1985 tarihi itibarıyla götürü usule tabi olmanın şartlarını taşımaları kaydıyla götürü usulü seçebilmelerine imkân tanınmaktadır.

c) Bu fıkra ile Kurumlar Vergisi nispetindeki değişikliğe paralel olarak daha önce % 40 oranında vergilendirilmiş olan iştirak kazançlarının % 46 oranında vergilendirilmesini teminen, kurumların 1985 takvim yılında elde ettikleri istisnadan yararlanan bu kazançlarının 1986 yılında ayrıca % 10 gelir vergisi tevkifatına tabi tutulması öngörülmektedir.

d) Bu fıkra ile Gelir Vergisi Kanunu bu Kanun ile değiştirilen 86 ve 87 nci madde hükümlerinin, geliri sadece ücretten ibaret olan ücretlilerin 1985 yılı gelirlerine de uygulanması öngörülmekte ve böylece ihtiyarlık hakkı hadlerinin genişletilmesi nedeniyle ücretlilere, 1985 takvim yılına ilişkin olarak 1986 yılı Mart ayında yıllık beyanname vermemeleri imkânı sağlanılmaktadır.

e) Bu fıkra ile Gelir Vergisi Kanununun Hayat Standardı Esasına ilişkin mükerrer 116 ncı maddesinin bu Kanun ile değiştirilen hükümlerinin 1985 takvim yılı gelirlerine de uygulanması öngörülmektedir.

f) Bu fıkra ile 1985 takvim yılı içinde tam mükellefiyete tabi kurumlardan kâr payı alan ve bu Kanunla yürürlükten kaldırılan Gelir Vergisi Kanununun 77 nci maddesinde sayılan gerçek veya tüzelkişiler için, yürürlükten kaldırılan 77 nci madde ile mükerrer 122 nci madde hükümlerinin uygulanacağı hususu düzenlenmektedir.

g) Yatırım indiriminden yararlanma şartları ve uygulama esasları Maliye ve Gümrük Bakanlığınca çıkartılacak bir yönetmelikle belirleninceye kadar, bu fıkra ile eski hükümlerinin yürürlükte olduğu, kazanılmış hakların saklı tutulacağı ve yönetmelik hükümlerinin yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği hususuna açıklık getirilmektedir.

2. a) Bu fıkra ile 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli (4) sayılı tarifenin 13 numaralı bendinin (a) ve (c) fıkralarında belirtilen cins tashihi işlemlerinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar yaptırılmamış olanların 31.12.1987 tarihine kadar tapuda gösterilmesi halinde harcın % 50 fazlası ile alınmayacağı öngörülmüştür.

b) Bu fıkra ile 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli (8) sayılı tarifenin sonuna ilave edilen telsiz harçları ile ilgili olarak bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan işlemler konusunda bir düzenleme getirilmektedir.

Bilindiği üzere, 2813 sayılı Telsiz Kanunu hükümleri 7 Kasım 1983 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu tarihten itibaren de Ulaştırma Bakanlığı Telsiz işleri Genel Müdürlüğünce isteklilere telsiz kurma, işletme ve kullanma izni verilmeye başlanmış ve halen devam etmektedir. Kanunun geriye doğru işletilmemesi halinde, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış olan telsiz işlemlerinden harç tahsil etme imkânı kalmamış olacaktır.

Gerek harç kaybını önlemek ve gerekse haksızlığa meydan vermemek için 7.11.1983 ila bu Kanunun yürürlüğe gireceği tarih arasında telsiz kurma ve kullanma izni verilenlerden bu Kanun gereğince alınması gereken harçların cezasız olarak tahsiline imkân tanınmıştır.

Yıllık harçlarla ilgili hükümler 1. 1. 1985 tarihinden itibaren yürürlüğe gireceğinden 7.11.1983 ila 31.12.1984 tarihi arasında kalan süre için yıllık harç ödenmeyecek, 1985 yılına ait yıllık harçların 31.12.1985 tarihine kadar yatırılmaları halinde ceza alınmayacaktır.

Öte yandan, 2813 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinde, 492 sayılı Harçlar Kanununda düzenleme yapıncaya kadar 3222 sayılı Kanunun harçlarla ilgili hükümlerinin uygulanmasına devam olunacağı belirtildiğinden, 3222 sayılı Kanun hükümleri gereğince herhangi bir harç alınmış ise, bu Kanun hükümleri gereğince alınacak harçlardan evvelce alınmış olan harçların mahsup edileceği hükmü getirilmiştir.

Diğer taraftan, bu Kanunla yıllık harç kapsamına alınan işlem ve belgelerin 1985 yılına ilişkin yıllık harçları 31.12.1985 tarihine kadar ödenmesi halinde ceza alınmayacaktır.

MADDE 15. —Yürürlük maddesidir.

MADDE 16. — Yürürtme maddesidir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU RAPORU

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No.: 1/716

Karar No.: 3

30.10.1985

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Maliye ve Gümrük Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça Komisyonumuza havale edilen "Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun 16-25 Ekim

1985 tarihleri arasında yaptığı, 2,3,4,5,6,7 ve 8 inci birleşimlerinde ilgili Hükümet Temsilcilerinin iştiraki ile görüşülüp incelendi.

Bilindiği gibi, vergi sistemleri ile sosyal yapı ve iktisadî kalkınma arasında yakın münasebet vardır. Bu yüzden, ekonomik ve sosyal yapının değişmesine paralel olarak vergi sistemlerinin de zamanın şartlarına göre yeniden gözden geçirilmesi ve ihtiyaçlara cevap verebilecek modern bir seviyeye getirilmesi gerekmektedir.

Ülkemiz ekonomisinin de sağlam ve istikrarlı bir yapıya kavuşturulabilmesi, para ve maliye politikasının dengeli bir şekilde uygulanmasını mecburî kılmaktadır. Dolayısıyla, ülkemizin ekonomik ve sosyal şartları dikkate alınırca, bu ilke doğrultusunda vergi sistemimizde bazı değişiklikler yapılmasının gerekli olduğu görülmektedir.

Ayrıca; ülkemizin ekonomik ve sosyal kalkınmasını menfi yönde etkileyen enflasyon ile mücadelede; verginin, ekonomide bozulan dengenin yeniden kurulabilmesi, teşebbüs ve üretim gücünün artırılması ve gereksiz tüketimi kontrol altına alarak, kamu harcamalarının enflasyonist bir baskı aracı olmaması için sağlam kaynaklardan karşılanabilmesini sağlamak açısından öneminin büyüklüğü de tartışılmaz.

Genel gerekçeden de anlaşılacağı üzere, 12 Vergi Kanununda değişiklik yapılmasını öngören tasarının temel hedefi, vergide verim, müesseriye ve adaleti sağlamak, vergi güvenlik ve denetimine ilişkin müessese ve kurumları işler hale getirmek, ayrıca vergi uygulamasında kolaylık ve sadelik sağlamak gayesiyle bazı bürokratik işlemleri azaltmaktır. Kaldı ki, vergi sistemi ne kadar sade ve anlaşılır olursa, uygulanabilirliğinin de o kadar kolay olacağı aşîkârdır.

Komisyonumuzdaki görüşmelerde, tasarıda öngörülen belge düzenine uymamayı ve vergi kaybına yolaçmayı alışkanlık haline getiren mükelleflerin basın ve Televizyon aracılığı ile teşhir edilmesi ilkesinin mükelleflerin vergi vecibelerini zamanında yerine getirmelerini sağlayıcı bir faktör olacağı yaygın ve yoğun vergi denetiminin etkinliğini artırmak için Vergi Yoklama Memurlarını yeni yetkilerle donatımının yerinde olacağı; vergi ödemede gecikme müeyyidesinin artırılmasının, vergiyi ucuz bir finansman kaynağı olma halinden kurtaracağı; mevcut sistemde belli kazançlar için öngörülen "Vergi Tevkifatı"nın, yani stopajın, yaygınlaştırılmasının isabetli olduğu; getirilen değişikliklerde, geriye dönük vergi incelemelerinden ziyade, içinde bulunulan dönemin, anında ve yaygın bir biçimde üretimden tüketime kadar denetlenmesi gayesinin güdüldüğü, zaten vergide adalet ve eşitlik anlayışının da bunu gerektirdiği; Emlak Vergisinin Belediyelere aktarılmasıyla mahallî idarelerin malî yönden kuvvetlenmesine büyük katkıda bulunulacağı, bunun ise yerinde bir karar olduğu ve Devletin üzerine aldığı görevleri yerine getirebilmesi için her vatandaşın vergisini zamanında ve eksiksiz olarak ödemesinin gerektiği ifade edilmiştir.

Netice olarak; tasarı ile öngörülen değişikliklerde, Devletin dürüst vatandaşın vergisini ödemesi için her türlü kolaylığı sağladığı, ancak, vergi kaybına yol açan mükellefler için ise daha etkili tedbirler getirdiği görüşü komisyonda benimsenmiştir.

Ancak, çeşitli vergi kanunlarında değişikliği öngören ve her vergi kanununu ayrı bir madde başlığı altında fıkralara ayırarak hazırlanan tasarı, kanun tekniğine uygun hale getirilmek amacıyla; görüşülürken her vergi kanununun ayrı bölümler altında toplanması ve fıkra numaralarının madde numaraları olarak değiştirilmesi kararlaştırılmış daha sonra tasarının maddelerine geçilmiştir.

Buna göre;

Tasarının 1 inci maddesi "BİRİNCİ BÖLÜM" olarak ve "213 sayılı Vergi Usul Kanunu İle ilgili Değişiklikler" başlığı altında düzenlenmiş ve 1 inci maddeye bağlı çerçeve 1 inci fıkra 1 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

1 inci maddeye bağlı çerçeve 2 nci fıkra müteselsilen sorumluluk dışında kalacakların açıklıkla belirlenmesi amacıyla yeniden düzenlenmiş, 1 inci fıkrayı takiben 2 nci fıkra olarak yeni bir fıkra eklenmiş ve 2 nci madde olarak kabul edilmiştir.

1 inci maddeye bağlı çerçeve 3 üncü fıkra 3 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Aynı maddeye bağlı çerçeve 4 üncü fıkra mahalle ve köy muhtarlıklarına da dava açabilme ve vergi mahkemelerince verilecek kararlar aleyhine 15 gün için de Danıştaya başvurma hakkı tanıyacak şekilde düzeltilmiş ve 4 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

1 inci maddeye bağlı çerçeve 5,6,7,8,9,10,11,12, 13 ve 14 üncü fıkralar 5,6,7,8,9,10,11,12, 13 ve 14 üncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

1 inci maddeye bağlı çerçeve 15 inci fıkraya ".. Usul Kanununun 168 inci maddesinin.." ibaresinden sonra " 1 inci fıkrasının" ibaresi eklenmiş ayrıca 1 inci fıkranın 1 inci bendinin sonunda yer alan "Bir ay içinde;" ibaresi "bir ay;" olarak düzeltilmiş ve 15 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Aynı maddeye bağlı çerçeve 16, 17, 18, 19, 20, 21,22,23 ve 24 üncü fıkralar 16, 17, 18, 19,20, 21, 22, 23 ve 24 üncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

1 inci maddeye bağlı çerçeve 25 inci fıkra "213 sayılı Vergi Usul Kanununun 2365 sayılı kanunla değişik 352 nci maddesinin 1 inci derece usulsüzlüklerle ilgili I numaralı bendi ile II nci derece usulsüzlüklerle ilgili 1 ve 7 numaralı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş 1 inci derece usulsüzlüklerle ilgili bentlerin sonuna aşağıdaki II nci bent eklenmiştir." şeklinde yeniden düzenlenmiş ve ayrıca bent numaraları buna göre değiştirilerek 25 inci madde olarak kabul edilmiştir.

1 inci maddeye bağlı çerçeve 26 nci fıkra, 26 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 1 inci maddesine bağlı çerçeve 27 nci fıkrası "Madde 27. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununa aşağıdaki mükerrer 354 üncü madde eklenmiştir." şeklinde yeniden düzenlenmiş, bu düzenlemeye paralel olarak "Madde 354" "Mükerrer Madde 354" şeklinde düzeltilerek maddenin 2 nci fıkrasında yer alan "kapatma yetkisini" ibaresi "kapatma yetkisine" şeklinde değiştirilmiş ve 27 nci madde olarak kabul edilmiştir.

1 inci maddeye bağlı çerçeve 28 inci fıkra 28 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Aynı maddeye bağlı çerçeve 29 uncu fıkrada yer alan "bu maddenin uygulanmasında 367 nci maddede gösterilen usule uyulur." ibaresi fıkra metninden çıkartılmış ve 29 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

1 inci maddeye bağlı çerçeve 30, 31 ve 32 nci fıkralar 30, 31 ve 32 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Aynı maddeye bağlı çerçeve 33 ve 34 üncü fıkralar birleştirilerek 33 üncü madde olarak tek bir çerçeve madde başlığı altında Ek Madde 11 ve Ek Madde 12 şeklinde kabul edilmiştir.

Tasarının 1 inci maddesine bağlı çerçeve 35, 36 ve 37 nci fıkralar 34, 35 ve 36 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

1 inci maddeye bağı 38 inci fıkranın başlığı olan "artırılan miktarlar" ibaresi kaldırılmış ve 37 nci madde olarak kabul edilmiştir.

1 inci maddeye bağı çerçeve 39 uncu fıkrada yer alan Geçici Madde 14 "üç yıl süreyle görev yapacak olan ilk Yeminli Mali Müşavirler Kurulu Üyeleri biri Başkan ve biri Başkanvekili olmak üzere, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden altı ay içinde Bakanlar Kurulunca atanır.

Üç yıllık sürenin bitiminde yeniden üyeliğe getirilmek mümkündür.

Kurul üyeliğine atananlar ile Kurulda görevlendirilen personelden T.C. Emekli Sandığına tabi olanların istemleri halinde Emekli Sandığı iştirakçiliği devam eder." şeklinde yeniden düzenlenmiş ve buna paralel olarak Geçici 15 inci madde ile getirilen beş yıllık sürenin üç yıl olarak değiştirilmesi uygun görülmüş ve 38 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 2 nci maddesi "iKiNCi BÖLÜM" olarak ve "193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile ilgili Değişiklikler" başlığı altında yeniden düzenlenmiş ve maddeye bağı çerçeve 1 inci fıkra 39 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

2 nci maddeye bağı çerçeve 2 nci fıkra, Serbest Meslek Kazançlarında istisnalarla ilgili 18 inci maddede sayılanlar arasına "Hattatlar"ı ve video ile ilgili telif haklarının da alınmasını içeren değişiklikle 40 inci madde olarak kabul edilmiştir.

193 sayılı Kanunun 2361 sayılı Kanunla kaldırılan 20 nci maddesinin yeniden ihdasını öngören çerçeve 3 üncü fıkra başlığı "193 sayılı Kanuna aşağıdaki mükerrer 20 nci madde eklenmiştir." şeklinde değiştirilmiş, madde başlığı da bu düzenlemeye paralel olarak "Mükerrer Madde 20" şeklinde yeniden düzenlenmiş, ayrıca madde metninde yer alan "50 yatak" ibaresinden sonra gelmek üzere, "(kalkınmada öncelikli yörelerde 35 yatak)" ibaresi eklenmiş, aynı madde metninde yer alan tesisler arasına "huzurevleri" de ilave edilmiş ve 3 üncü fıkra 41 inci madde olarak kabul edilmiştir.

2 nci maddeye bağı çerçeve 4 üncü fıkra işyerinde amatör sporcu çalıştıran ve bu sporcuların millî müsabakalarda oynadıklarını tevsik eden işverenlere, çalıştırdığı sporculara ödedikleri ücretleri vergiden muaf tutan 15 numaralı yeni bir bent eklenmiş ve 42 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Aynı maddeye bağı çerçeve 5 inci fıkra ile çerçeve 6 nci fıkra 43 ve 44 üncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

2 nci maddeye bağı çerçeve 7 nci fıkra 45 inci madde olarak ve sakatlık indirimine ilişkin bentte yer alan özel indirim tutarları yeniden düzenlenmek suretiyle 45 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Aynı maddeye bağı çerçeve 8 inci fıkra 46 nci madde olarak ve 2361 sayılı Kanunla değişen 193 sayılı Kanunun ikinci Kısım Sekizinci Bölüm (yatırım indirimi) Ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasının 4, 5 ve 6 nci bentleri yeniden düzenlenmek suretiyle kabul edilmiştir.

2 nci maddeye bağı çerçeve 9, 10, 11, 12, 13, 14 ve 15 inci fıkralar 47,48, 49, 50, 51, 52 ve 53 üncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Aynı maddeye bağı çerçeve 16 nci fıkrada "5 numaralı bendi ile" ibaresinden sonra gelen "19.12.1963" tarihi sehven yazıldığı için " 19.2.1963" olarak değiştirilmiş ve 54 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

2 nci maddeye bağı çerçeve 17 nci fıkra ile değiştirilmek istenen 193 sayılı Kanunun 73 üncü maddesinin 2 nci fıkrasında yer alan "Vergi Usul Kanununa göre belirlenen vergi değerinin" ibaresinden sonra gelen "% 7" değeri "% 5" olarak değiştirilmiş ayrıca 2 numaralı bendin sonuna "kardeşler evli ise eşlerden sadece biri için emsal kira bedeli hesaplanmaz" ifadesi eklenmiş ve 55 inci madde olarak kabul edilmiştir.

2 nci maddeye bağı çerçeve 18 inci fıkra 56 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Aynı maddeye bağılı çerçeve 19 uncu fıkra "193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80 inci maddesinin 1 inci fıkrasının 2 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve 7 numaralı bent eklenmiştir." şeklinde yeniden düzenlenmiş ve bent numaraları fıkra başlığına paralel olarak düzeltilerek 57 nci madde olarak kabul edilmiştir.

2 nci maddeye bağılı çerçeve 20 ve 21 inci fıkralar 58 ve 59 uncu maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

2 nci maddeye bağılı çerçeve 22 nci fıkranın 1 inci bendi kapsamına radyo ve televizyon yapımlarında çalışanlar da dahil edilmiş ve 60 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Aynı maddenin çerçeve 23 üncü fıkrası, fıkroda yer alan sanatçılar arasına radyo ve televizyon yapımlarında çalışan sanatçıların da dahil edilmesi suretiyle 61 inci madde olarak kabul edilmiştir.

2 nci maddeye bağılı çerçeve 24 üncü fıkra 41 inci maddede yapılan değişikliklere paralel olarak yeniden düzenlenmiş ayrıca Gelir Vergisi mükelleflerinin bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetlerini teşvik etmek amacıyla 2 numaralı bendin sonuna bir bölüm eklenmiş ve 62 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Aynı maddenin çerçeve 25 inci fıkrası 63 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

2 nci maddeye bağılı çerçeve 26 nci fıkra ile değiştirilmesi istenen 193 sayılı Kanunun 93 üncü maddesinin (A) fıkrasının 2 numaralı bendinin (a) alt bendine "radyo ve televizyon yapımlarında çalışan" sanatçılar dahil edilmiş ayrıca, 9 uncu bendin (d) alt bendi "hamiline yazılı tahvil faizlerinden" şeklinde eski (d) alt bendi ise (e) alt bendi olarak değiştirilmiş, mevduat faizlerine ilişkin 10 uncu bendin (c) alt bendi "Sırdış hesaplara yürütülen faizlerden" şeklinde ve eski (c) alt bendi (d) alt bendi olarak değiştirilmiş 8 inci bentte sehven yer alan "1" rakamı "2" olarak düzeltilmiştir. Ayrıca (B) fıkrasının 2 nci paragrafında yer alan "komanditer" kelimesi "komandite" olarak değiştirilmiş ve 3 üncü paragrafın sonuna dahilî tevkifat yapmakla mükellef tutulanların yapacakları dahilî tevkifat oranını belirleyen (d) alt bendi ilave edilmiş ve 64 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

2 nci maddeye bağılı çerçeve 27, 28 ve 29 uncu fıkralar 65, 66 ve 67 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

2 nci maddeye bağılı çerçeve 30 uncu fıkrasına ek 2 (4 numaralı bendi) ve 68 (10 numaralı bendi) dahil edilmek suretiyle düzenlenmiş ve 68 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Aynı maddeye bağılı çerçeve 31 inci fıkra 69 uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 3 üncü maddesi "ÜÇÜNCÜ BÖLÜM" olarak ve "5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu İle İlgili Değişiklikler" başlığı altında yeniden düzenlenmiş ve 3 üncü maddeye bağılı çerçeve 1 inci fıkrasında yer alan "1 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir." ibaresi, "1 inci maddesinin 1 inci fıkrasına aşağıdaki (E) bendi eklenmiştir." şeklinde değiştirilmiş ve 70 inci madde olarak kabul edilmiştir.

3 üncü maddeye bağılı çerçeve, 2, 3 ve 4 üncü fıkralar 71, 72 ve 73 üncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Aynı maddeye bağılı çerçeve 5 inci fıkra ile değiştirilmesi istenen 8 inci maddenin 15 numaralı bendi Kurumlar Vergisinden 5 yıl süreyle muaf tutulan işletmelere kalkınmada öncelikli yörelerde yapılan 35 yatak kapasitesinden az olmamak şartıyla yurt ve sağlık tesisleri ile huzurevi inşasını kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmiş ve 74 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

3 üncü maddeye bağılı çerçeve 6 nci fıkra 75 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Aynı maddeye bağılı çerçeve 7 nci fıkra ile değiştirilmesi istenilen 14 üncü maddenin 6 numaralı bendinin ilk fıkrası 74 üncü maddeye paralel olarak yeniden düzenlenmiş ayrıca Kurumlar Vergisi mükelleflerinin bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetlerini teşvik etmek amacıyla bendin sonuna yeni bir metin eklenmiş, fıkra başlığı buna göre düzenlenmiş ve 76 nci madde olarak kabul edilmiştir.

3 üncü maddeye bağlı çerçeve 8 inci fıkra 77 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Aynı maddeye bağlı çerçeve 9 uncu fıkrada yer alan hüküm mükerrer vergilendirmeyi önlemek amacıyla yeniden düzenlenmiş ve 78 inci madde olarak kabul edilmiştir.

3 üncü maddeye bağlı çerçeve 10 uncu fıkra ile değiştirilmek istenilen 2573 sayılı Kanunla değişik 25 inci maddenin başlığında yer alan "Verginin nispeti ve tarhı" ibaresi "Verginin nispeti" şeklinde düzeltilmek suretiyle 79 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Aynı maddeye bağlı çerçeve 11 ve 12 nci fıkralar 80 ve 81 inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 4 üncü maddesi "DÖRDÜNCÜ BÖLÜM" olarak ve "2978 sayılı Ücretlilere Vergi İadesi Hakkında Kanun ile ilgili değişiklikler" başlığı altında yeniden düzenlenmiş ve maddeye bağlı çerçeve 1, 2, 3 ve 4 üncü fıkralar 82,83, 84 ve 85 inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Aynı maddeye bağlı çerçeve 5 inci fıkra ile değiştirilen 2978 sayılı Kanunun 3158 sayılı Kanunla değişik 4 üncü maddesine bağlı 1 inci fıkranın (e) bendinde yer alan "üçüncü dönem Temmuz-Ağustos" ibaresi "üçüncü dönem Temmuz-Eylül" ve "ikinci dönem Temmuz-Ağustos" ibaresi ise "ikinci dönem Mayıs-Ağustos" şeklinde değiştirilmiş ve 86 nci madde olarak kabul edilmiştir.

4 üncü maddeye bağlı çerçeve 6 nci fıkra 87 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Aynı maddeye bağlı çerçeve 7 nci fıkra ile değiştirilmek istenen 2978 sayılı Kanunun 6 nci maddesinin 2 nci fıkrası işveren ve sorumlulara zamanında vermedikleri veya eksik verdikleri vergi iade beyannamelerini 15 gün içinde % 5 cezalı olarak ıkmal etme imkânını tanımak ve mevcut ceza uygulamasını yumuşatmak amacıyla yeniden düzenlenmiş ve 88 inci madde olarak kabul edilmiştir.

4 üncü maddeye bağlı çerçeve 8 inci fıkra 89 uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 5 inci maddesi "BEŞİNCİ BÖLÜM" olarak ve "492 sayılı Harçlar Kanunu ile ilgili Değişiklikler" başlığı altında ve aynı maddeye bağlı çerçeve 1 inci fıkrası; Fıkrada yer alan "Mübaşirlere" ibaresinden sonra virgöl konularak ve "hizmetlilere ve bu işlemlere katılan hazine avukatlarına yol giderlerinden başka aşağıdaki miktarda yol tazminatı verilir. Hazine avukatlarına yol tazminatı Bütçenin ilgili tertibinden tediyeye olunur ve ayrıca gündelik ödenmez." hükmü eklenmiş ve 90 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Aynı maddeye bağlı çerçeve 2, 3 ve 4 üncü fıkralar 91,92 ve 93 üncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Tapu memurlarının zorunlu hallerde bir hakkın tesis, tadil veya terkini gibi tapu işlemleri için daire dışına gitmeleri halinde harcırah almalarını öngören ve harçlar kanununun 70 nci maddesini değiştiren yeni bir madde çerçeve 94 üncü madde olarak tasarı metnine eklenmiştir.

5 inci maddeye bağlı çerçeve 5 inci fıkra 95 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Aynı maddeye bağlı çerçeve 6 nci fıkrasıyla 492 sayılı Kanuna ekli 4 sayılı tarife ile ilgili (B) fıkrasının (a) bendinin 3 üncü paragrafından sonra "tapu siciline tescil yapılmaması halinde de bu harcın tahsili aynı esaslar dahilinde yürütülür." şeklinde bir hüküm eklenmiş (C) fıkrasının "IX-kapalı devre televizyon ruhsat harçları:" bölümünün 1 inci fıkrasında yer alan "Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu" ibaresi "Radyo ve Televizyon Yüksek Kurulu" şeklinde değiştirilmiş ve bölümün sonuna "Genel ve katma bütçeli daire ve idarelerle il özel idareleri belediye ve köyler tarafından kurulan kapalı devre televizyon sistemlerini harçtan muaf kılan yeni bir fıkra eklenmiş; 9 sayılı trafik harçlarını belirleyen tarifenin sürücü belgesi harçları ile ilgili 2 nci fıkrasının (a) bendi ile sürücü belgesi vize harçlarına ilişkin 4 üncü fıkrasının (a) bendi kapsamına sakatlar için verilen (H) sınıfı sürücü belgesi dahil edilmiş ayrıca aynı bölümün ruhsat harçlarına ilişkin 6 nci fıkrasına (e) bendinden sonra gelmek üzere özel kişi ve kuruluşlara sürücü kursları açmak için ilgili bakanlıkça verilecek okul açma belgelerinden alınacak harçları belirleyen yeni bir (f) bendi eklenmiş ve yapılan bu değişikliklerden sonra çerçeve 6 nci fıkra 96 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 6 ncı maddesi "ALTINCI BÖLÜM" olarak ve "488 sayılı Damga Vergisi Kanunu İle İlgili Değişiklikler" başlığı altında düzenlenmiş ve maddeye bağlı çerçeve 1 ve 2 nci maddeler 97 ve 98 inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 7 nci maddesi "YEDİNCİ BÖLÜM" olarak ve "210 sayılı Değerli Kâğıtlar Kanunu İle İlgili Değişiklikler" başlığı altında düzenlenmiş ve maddeye bağlı değerli kâğıtlar tablosu 99 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 8 inci maddesi "SEKİZİNCİ BÖLÜM" olarak ve "1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu İle İlgili Değişiklikler" başlığı altında düzenlenmiş, çerçeve 1 inci fıkrası, anılan kanunun 4 üncü maddesine bağlı (J) fıkrası, kamu hizmeti yürüten Devlet Hava Meydanları İşletmeleri Genel Müdürlüğü ile mütemmimlerini emlak vergisinden muaf tutacak şekilde yeniden düzenlenmiş ve sehven "o" olarak yazılan fıkra "u" şeklinde düzeltilerek 100 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Aynı maddeye bağlı çerçeve 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ve 11 inci fıkralar 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109 ve 110 uncu maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

8 inci maddeye bağlı çerçeve 12 nci fıkrası ile değiştirilmesi öngörülen 1319 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin başlığı, "Köy kıymet beyanı defterlerinin doldurulmasına yardım" şeklinde değiştirilmiş ve çerçeve 12 nci fıkra 111 inci madde olarak kabul edilmiştir.

8 inci maddeye bağlı çerçeve 13 üncü fıkra ile değiştirilmek istenen 1319 sayılı Kanunun 37 nci maddesinin 3 üncü fıkrasının 1 inci bendinde yer alan "Muhasebe müdürü" ibaresi "Muhasebeci" olarak değiştirilmiş ve çerçeve 13 üncü fıkra 112 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Aynı maddeye bağlı çerçeve 14 üncü fıkra "1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununa aşağıdaki mükerrer 38 inci madde eklenmiştir." şeklinde düzenlenmiş madde numarası yeni düzenlemeye göre değiştirilerek 113 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

8 inci maddeye bağlı çerçeve 15 inci fıkra 114 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Aynı maddeye bağlı çerçeve 16 ncı fıkra da yer alan Geçici 14 üncü madde, ödenecek emlak vergisinin miktarı ve bu miktarın sınırlarını belirleyecek şekilde yeniden düzenlenmiş ve 115 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının 9 uncu maddesi "DOKUZUNCU BÖLÜM" olarak ve "2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu ile İlgili Değişiklikler" başlığı altında düzenlenmiş ve maddeye bağlı çerçeve 1 ve 2 nci fıkralar 116 ve 117 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Ayrıca 2464 sayılı Kanunun 72 ncı maddesine, özel sektörün et konusunda yatırım yapmasını teşvik etmek amacıyla yeni bir madde 118 inci madde olarak eklenmiştir.

Tasarı metnine 2464 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin 1 inci fıkrasını değiştiren bir hüküm 119 uncu, aynı kanunun payların tahakkuk şeklini belirleyen 90 inci maddesini belirleyen peşin ödemeye ilişkin bir hüküm eklenmesini öngören metin 120 nci ve tahsilata ilişkin 93 üncü maddenin 1 inci fıkrasını değiştiren bir hüküm de 121 inci madde olarak tasarı metnine eklenmiştir.

Tasarının 9 uncu maddesine bağlı çerçeve 3 üncü fıkra 122 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Aynı maddeye bağlı çerçeve 4 üncü fıkra Türkiye Büyük Millet Meclisine bağlı Millî Sarayların giriş ücretlerinden belediyelere pay verilmemesini öngörecektir şekilde düzeltilmiş ve 123 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

9 uncu maddeye bağlı çerçeve 5 inci fıkra 124 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

3074 sayılı Kanunda değişiklik yapılmasını öngören 10 uncu madde, "Onuncu Bölüm" olarak "3074 sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanunu ile ilgili Değişiklikler" başlığı altında ve maddeye bağlı çerçeve 1 inci fıkrası 125 inci madde, çerçeve 2 nci fıkrası ise 126 ncı madde şeklinde aynen kabul edilmiştir.

2380 sayılı Kanunda değişiklik yapılmasını kapsayan 11 inci madde "Onbirinci Bölüm" olarak "2380 sayılı Belediyelere ve il Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun ile ilgili Değişiklikler" başlığı altında ve maddeye ekli olan çerçeve 1 ve 2 nci fıkralar 127 ve 128 inci maddeler olarak, çerçeve 3 ve 4 üncü fıkralar ise tek çerçeve madde başlığı altında düzenlenmek suretiyle ve Ek Madde 1 ile Ek Madde 2 şeklinde 129 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

6802 sayılı Kanuna ilişkin değişikliği öngören 12 nci madde, "Onikinci Bölüm" ve "6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu ile ilgili Değişiklikler" başlığı altında 130 uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarının, kadrolara ilişkin 13 üncü madde "Onüçüncü Bölüm" ve "Kadrolar" başlığı altında ve maddeye bağlı çerçeve 1 ve 2 nci maddeler 131 ve 132 nci maddeler olarak kabul edilmiştir.

Kaldırılan hükümlere ilişkin 14 üncü madde "Ondördüncü Bölüm" olarak "Kaldırılan Hükümler" başlığı altında ve maddeye bağlı 1, 2, 3,4, 5, 6, 7 ve 8 inci fıkralar 133,134,135,136, 137, 138, 139 ve 140 inci maddeler şeklinde aynen kabul edilmiştir.

Tasarıya bağlı Geçici Maddeler ise "Onbeşinci Bölüm" "Geçici Hükümler" başlığı altında toplanmış, Geçici Madde l'in "g" bendi, yatırım indirimi ile ilgili maddede yapılan değişiklikle paralellik sağlamak amacıyla madde metninden çıkartılarak, Geçici Madde 2'nin "b" bendinde yer alan "7.11.1983" tarihi tapaj hatası sebebiyle yanlış yazıldığı gerekçesi ile "7.10.1983" şeklinde düzeltilerek kabul edilmiş, ayrıca zamanında ve tam olarak verilmeyen vergi iade beyannemeleri üzerinden işveren adına kesilen cezaların bir defaya mahsus olarak kaldırılmasını öngören yeni bir madde "Geçici Madde 3" olarak tasarıya ilâve edilmiştir.

Tasarının yürürlüğe ilişkin 15 inci maddesi, 141 inci madde olarak ve tasarıda yapılan yeni değişiklikleri içerecek şekilde yeniden düzenlenmiş, ayrıca yürütmeye ilişkin 16 nci madde de 142 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan Başkanvekili Sözcü Üye Üye

KARŞI OY YAZIMIZ

1. Tasarının genel düzenlemeleri, sosyal adalet ilkelerine tümü ile ters düşmekte, dar ve sabit gelirliilerin durumuna bir iyileştirme getirmedığı gibi, yeni vergilerin büyük kısmını onların omuzuna yüklemektedir.

2. Tasarının pek çok maddesi enflasyonu körükleyici niteliktedir. Enflasyonun ise dar ve sabit gelirliilerin artık dayanamayacağı bir boyuta ulaştığı açıktır.

3. Tasarı ile, bazı kesimler lehine büyük ayrıcalıklar getirilmektedir. Örneğin yabancı sermayeli kurumlardan alınan Kurumlar Vergisinin sıfıra kadar indirilmesi yetkisi Hükümete verilmektedir. Tüm menkul sermaye gelirleri, tahvil, bono, gelir ortaklığı senetlerinin kazançları vergilenirken, iştirak hisselerinin gelirleri vergilendirilmemektedir.

4. Toplumda tasarrufun teşviki için, mevduata verilen faizler üzerinden alınmakta olan vergi bugün % 10 olarak uygulanırken, bu vergiyi % 25'e kadar yükseltme yetkisi Hükümete verilmiştir. Böylece tasarruf mevduatının yüksek vergilenmesi ve vatandaşa enflasyon oranında bir gelir sağlanamaması söz konusudur.

5. Devlet bir bütündür. Devletin gerek içte, gerek dışta kuvvetli olması ve saygınlık kazanabilmesi anayasal organların, Anayasanın çizdiği sınırlar içindeki yetkilerini kullanabilmesiyle mümkündür. Bu organlardan birinin, yetkilerinin bir kısmını diğer bir organa devretmesi dengeyi bozacaktır. Bu bozulma organlar arasında gerek saygınlık gerek yetki açısından çatışmaya yol açacaktır. Kanun tümü ile bir "Yetki Kanunu"dur. Türkiye Büyük Millet Meclisinin yüce iradesinin icra organı olan Hükümete devri anlamını taşımaktadır. O kadar ki Anayasanın 73 üncü maddesinde yer alan "vergi ve benzeri malî yükümlülüklerin kanunla konulması, değiştirilmesi ve kaldırılması" hükmü büyük ölçüde zedelenmiştir.

6. Getirilen vergi düzenlemelerinin devlet gelirlerini ne kadar artıracak ve ne kadar azaltacak hakkında Plan ve Bütçe Komisyonuna net bir hesap verilememiştir. Dolayısıyla Komisyon, kabul ettiği bu tasarının devlet gelirleri veya bu gelirlerden kayıplar konusunda ne getirdiğini bilmemektedir.

Tülay Öney
İstanbul Milletvekili
İsa Varda!
Zonguldak Milletvekili

Turan Bayezit
Kahramanmaraş Milletvekili
Enver Özcan
Tokat Milletvekili
Sururi Saykal
Ankara Milletvekili

Erol Ağagil
Kırklareli Milletvekili
Ayhan Fırat
Malatya Milletvekili

MUHALEFET ŞERHİ

Tasarıya aşağıda sayılan nedenlerle karşıyız.

1. Vergi ve vergilerle ilgili 12 kanunda yapılmak istenen değişiklik teklifleri, Anayasa hükümlerine aykırı olarak, bir tek tasarı halinde Yüce Meclise teklif edilmiş bulunmaktadır. Bu davranışı büyük Meclisin incelemelerini ve müzakerelerini geniş ölçüde engelleyeceği için doğru bulmuyoruz.

2. Bu tasarıyla, kurumlar kazançlarından elde edilen kâr paylarıyla diğer kaynaklardan sağlanan kazanç ve iratların vergilendirilmesinde birleştirme esasından vazgeçildiği ve ayrıca gelir vergisi tarifesinde yüksek kazançlara ait nisbetler düşürüldüğü için, vergilerdeki müterekkiyat ve ayırma prensiplerinin uygulanmasına imkân kalmamıştır. Bunun neticesi olarak da yüksek gelirlerin vergi yükü, düşük gelirli mükellefler, özellikle emek gelirleri aleyhine düşürmüştür. Bu uygulamayı, vergi prensiplerine vergi adaletine ve Anayasamızın vergi yükünün mükelleflerin ödeme gücüne göre dağılmasını öngören hükmü ile bağdaştırmak mümkün değildir.

3. Bu tasarı ile, daha çok, geniş halk kütlelerine yansıyacak olan harçlar ve damga resimleri de artırmaktadır. Günün koşulları içinde, bu zamları doğru bulmak mümkün değildir.

4. Sürekli olarak, fiyatları artırmakta olan akaryakıtın, istihlak vergisinin artırılmasını, aynı suretle geniş halk kütlelerine yansıyacağı ve geçim sıkıntısını artıracığı için, yerinde görmüyoruz.

5. Anayasamızın 73 üncü maddesine göre, vergi, resim ve harç ve benzeri mükellefiyetler kanunla konur kanunla değiştirilir, kanunla kaldırılır. Anayasanın bu açık hükmüne rağmen, tasarının birçok maddesinde yer alan vergi nispetleri ve miktarlarının, % 50 oranında veya bir kat artırılması veya sıfıra indirilmesi hususunda hükümete yetkiler tanıyan hükümler bulunmaktadır. Bundan başka, tasarıda, kanunla tespit edilmesi gereken vergi mükellefiyeti ile ilgili esasların ve mükellefiyet unsurlarının ve şartlarının tespiti ve düzenlenmesi yetkisini Maliye Bakanlığına bırakan hükümler yer almaktadır. Bu yetki devirlerini, anayasaya olduğu kadar, demokrasi prensipleri ile bağdaştırmak mümkün değildir. Türkiye Büyük Millet Meclisinin vergi koyma ve kaldırma yetkisinin hükümetçe alınması ve meclislerin devre dışında kalmasını hiç bir surette caiz görmeyiz.

6. Tasarı, dahili vergi tevkifatı, adı altında peşin vergi mükellefiyeti getirmektedir. Bu gün piyasa büyük bir para sıkıntısı içindedir, kredi faizleri anormal bir seviyeye gelmiştir. Bu nedenle, nazârî olarak savunulması mümkün olsa dahi, bu ağır şartlar içinde peşin vergi uygulaması ekonomiye büyük zararlar verecektir.

7. Tasarının vergi usul kanunu ile ilgili kısmında, bazı vergi cezaları artırılırken idareye ayrıca işyeri kapatmak gibi, çok sert ve itibar kırıcı ceza uygulama yetkisi tanınmıştır. Keyfi uygulamalara yol açacağı için, bu cezanın yarar sağlayacağına inanmıyoruz.

8. Batık şirketlerin zararlarının, bu şirketleri devralan ortaklıkların kârlarından indirilmesine imkân veren hükümlerin, vergi kaçakçılığına yol açacağı için, tehlikeli olacağı kanaatindeyiz.

9. Uygulanması zor ve yetişkin bir uzman kadrosuna ihtiyaç gösteren Emlak Vergisinin Belediyelere de verilmesinin tehlikeli olacağı kanaatindeyiz.

Yüce Meclisin takdirlerine arz ederiz.

Ferit Melen
Van Milletvekili

Fenni İslimyeli
Balıkesir Milletvekili

Fehmi Memişoğlu
Rize Milletvekili

Ahmet Sarp
Diyarbakır Milletvekili

MUHALEFET ŞERHİ

1. Tasarının gerekçesiyle madde hükümleri aynı paralelde değildir.
2. Tek bir Kanunla 12 vergi Yasasında birden değişiklik yapılırken vergi mevzuatındaki sistematik bozulmuştur. Gelir vergisinde mükellefiyet ve tahriyat şekillerini düzenleyen maddeler gelir vergisi sistemini de bozmuştur.
3. Vergi idaresinin bu değişikliklere intibakı zaman alacaktır.
4. Gelir Vergisi yukarı dilimlerindeki vergi oranlarının indirilmesi bütçe açığının kapanmasını güçleştirecektir.
5. Peşin vergi uygulanması orta sınıf firmaları özellikle 1986 yılında zor duruma düşürecektir.
6. Tasan, Kanun düzenleme tekniğine aykırılıklarla malûldür.
7. Anayasa'nın Türkiye Büyük Millet Meclisine tanıdığı vergilendirme ile ilgili görev ve hakkı hükümete devri gibi aykırılıklar vardır.

İskender Cenap Ege
Aydın Milletvekili

C. Tayyar Sadıklar
Çanakkale Milletvekili

MUHALEFET ŞERHİ

Bazı vergi Kanunlarında değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısında aşağıdaki maddelere karşıyım.

MADDE 12. — Yoklama memurlarına, Maliye ve Gümrük Bakanlığı inceleme elemanlarına verilen yetki seviyesinde yetki verildiği takdirde, yoklama memuru mükellef ilişkilerinde her an münakaşa ortamı doğabilir. Mahallî teşkilat yöneticileri ve mükellefler arasında istenmeyen olaylar vukubulabilir bu bakımdan yoklama memurlarının bilgi seviyesinin istenilen ölçüye getirilmeden bu maddenen tatbiki hatalıdır.

MADDE 27. — Keyfi uygulamaya açıktır. Mükerrer ceza tatbiki söz konusudur. Partimizin ekonomik olaya ekonomik ceza felsefesine aykırıdır.

MADDE 37. — Vergi Usul Yasasında kayıtlı bulunan defter tutma hadlerinin vergi kaçakçılığı ile ilgisi yoktur. Hadler düşük tutulduğu müddetçe mükelleflerin ilan edilen hadleri aşmamak için fatura alma ve fatura verme işleri düzenli yürümez. KDV. uygulamamızı ters yönlü etkiler.

Ünal Akkaya
Çorum Milletvekili

MUHALEFET ŞERHİ

Kanunun 46 ncı maddesine karşıyım:

Halen tatbik edilen iktisadî sistemimiz icabı Devlet Planlama Teşkilatı Teşvik ve Uygulama Dairesinin görevleri Maliye Bakanlığına devredilmektedir.

Maliye Bakanlığı Gümrük Bakanlığı da bünyesinde toplamakla büyümüş ancak Hazine kendisinden ayrılmakla fonksiyonu sadeleştirilmiştir.

Maliye Bakanlığı bu haliyle gelir toplayan bir bakanlık haline dönüştürülmüştür.

İktisadî faaliyetler Başbakanlık vasıtasıyla yönlendirilmektedir. Devlet Planlama Teşkilatı Başbakanlığa bağlıdır. Planlama Teşkilatı Teşvik ve Uygulama Dairesi yatırımlarla alakalı bir dairedir.

Bu maddenin kabulü ile Teşvik ve Uygulama Dairesi fonksiyonunu kaybetmekte âdetâ bir bürokratik engel haline dönüştürülmektedir.

Yatırım indirimi için Maliye Bakanlığıyla Teşvik Uygulama Dairesi arasında git-gel suretiyle yeni yeni işlemler getirmekle kaldırılmak istenen bürokrasi çok daha şiddetli bir suretle ikame edilmektedir.

Bu itibarla bu maddenin kanun metninden çıkarılması görüşündeyim maddeye muhalifim.

Mahmut Oltan Sungurlu
Gümüşhane Milletvekili

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

BAZI VERGİ KANUNLARINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1. — 213 sayılı Vergi Usul kanununda aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

1. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 5 inci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra ilave edilmiştir.

"Bu kanunda yer alan belge düzenine uymayan veya herhangi bir sebeple vergi ziyama neden olup tarh edilen vergi ve kesilen cezası kesinleşen mükellef ve vergi sorumlusunun, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslara göre basın ve TRT yolu ile açıklanması vergi mahremiyetini ihlal sayılmaz "

2. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 11 inci maddesinin sonuna aşağıdaki iki fıkra ilave edilmiştir.

"Mal alım ve satımı ve hizmet ifası dolayısıyla vergi kesintisi yapmak ve vergi dairesine yatırmak zorunda olanların, bu yükümlülükleri yerine getirmemeleri halinde verginin ödenmesinden, alım satıma taraf olanlar ile hizmetten yararlananlar müteselsilen sorumludurlar.

Müteselsil sorumluluğun şartları, sınırları ve bu konuya ilişkin usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir."

3. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 205 sayılı Kanunla değişik 49 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Uygulama süresi:

Madde 49. — Ziraî kazanç ölçüleri üç yıl için tespit olunur. Ancak satış fiyatı resmî kuruluşlar veya birliklerce tespit ve ilan olunan (destekleme alımları) ürünler için her yıl açıklanan en son fiyatlar esas alınır. Diğer taraftan ölçülerin tespitine esas olan unsurlarda önemli değişiklikler vukubulduğunun anlaşılması halinde, Ziraî Kazançlar Merkez Komisyonu, bu ölçülerin uygulama süresini lüzumlu gördüğü ziraî faaliyet ve mahsul nevileri için bir yıldan aşağı olmamak üzere kısaltmaya yetkilidir."

4. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 3210 sayılı Kanunla değişik mükerrer 49 uncu maddesinin (b) ve (d) fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

b) Takdir komisyonlarının arsalara ve araziye ait asgarî ölçüde birim değer tespitine ilişkin takdirleri genel beyanın yapılacağı sürenin başlangıcından en az altı ay önce karara bağlanarak, arsalara ait olanlar takdirin ilgili bulunduğu il ve ilçe merkezlerindeki ticaret odalarına, ziraat odalarına ve ilgili mahalle ve köy muhtarlıkları ile vergi dairelerine (1.3.1986 tarihinden itibaren belediyelere), araziye ait olanlar il merkezlerindeki ticaret ve ziraat odalarına ve vergi dairelerine (1.3.1986 tarihinden itibaren belediyelere) imza karşılığında verilir.

Takdir komisyonlarının bu kararlarına karşı kendilerine karar tebliğ edilen daire, kurum ve teşekküller 15 gün içinde ilgili vergi mahkemesi nezdinde dava açabilirler. Vergi mahkemelerince verilecek kararlar aleyhine 15 gün içinde Damştaya başvurulabilir.

Kesinleşen asgarî ölçüde arsa ve arazi birim değerleri, ilgili vergi dairelerinde, belediyelerde ve muhtarlıklarda uygun bir yere asılmak suretiyle genel beyan süresince ilan edilir.

d) (a) ve (b) fıkralarındaki bina metrekare normal inşaat maliyet bedelleri ile arsalara ve araziye ait asgarî ölçüde birim değer tespitlerine ilişkin süreleri Emlak Vergisi genel beyan dönemleri ile ilgili olmak üzere gerektiği ölçüde kısaltmaya Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

5. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 2686 sayılı Kanunla değişik 72 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Kuruluş:

Madde 72. — Takdir Komisyonu; illerde defterdarın, ilçelerde malmüdürünün (müstakil vergi dairesi olan ilçelerde ilgili vergi dairesi müdürünün) veya bunların tevkil edecekleri memurların başkanlığı altında ilgili vergi dairesinin yetkili iki memuru ile seçilmiş iki üyeden kurulur.

Arsalara ait asgarî ölçüde birim değer tespitinde takdir komisyonu; belediye başkanı veya tevkil edeceği memurun başkanlığı altında belediyenin yetkili bir memuru ile tapu sicil müdürü veya tevkil edeceği bir memur ve ticaret odasınca seçilmiş bir üye ile ilgili mahalle ve köyün muhtarından kurulur.

Araziye ait asgarî ölçüde birim değer tespitinde takdir komisyonu; valinin başkanlığı altında defterdar, Tarım ve Orman Bakanlığı il müdürü ile il merkezlerindeki ticaret ve ziraat odalarından seçilmiş birer üyeden kurulur.

Takdir komisyonları daimî veya geçici olurlar. Daimî komisyonların nerelerde kurulacağını Maliye ve Gümrük Bakanlığı belli eder.

Daimî komisyon bulunmayan yerlerde takdir işleri geçici komisyonlar tarafından görülür.

6. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 74 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Komisyonların görevleri:

Madde 74. — a) 72 nci maddenin birinci fıkrasına göre kurulan takdir komisyonunun görevleri şunlardır.

1. Yetkili makamlardan istenilen matrah ve servet takdirlerini yapmak;
2. Vergi kanunlarında yazılı fiyat, ücret veya sair matrah ve kıymetleri takdir etmek (Bu gibi takdirler de takdir kararına bağlanır).

Takdir komisyonu bu görevlerini yaparken takdir sebepleri bulunup bulunmadığını incelemeyi. Yalnız hatalı gördüğü muamelelerde, ilgili vergi dairesini yazı ile ikaz etmeye mecburdur.

b) 72 nci maddenin ikinci fıkrasına göre kurulan takdir komisyonu: 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca arsalar için her mahalle ve arsa sayılacak parsellenmemiş arazide her köyün cadde, sokak veya değer bakımından farklı bölgeleri (Turistik bölgelerde değer bakımından farklı olanlar ilgili valilerce tespit edilecek pafta, ada veya parsel) itibarıyla asgarî ölçüde birim değer tespit etmekle görevlidir.

c) 72 nci maddenin üçüncü fıkrasına göre kurulan takdir komisyonu: 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunun 20 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca her il veya ilçe için arazinin cinsi (Kıraç, taban ve sulak) itibarıyla asgarî ölçüde birim değer tespit etmekle görevlidir.

(b) ve (c) fıkralarına göre yapılacak değer tespitinde. Emlak Vergisi Kanununun 31 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan normlardan ve bu maddeye göre hazırlanmış bulunan tüzük hükümleri ile gerektiğinde bilirkişiden yararlanılır.

7. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 75 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu maddeye aşağıdaki üçüncü fıkra eklenmiştir.

"72 nci maddenin birinci fıkrasına göre kurulan takdir komisyonu 74 üncü maddedeki görevleri dolayısıyla bu kanunda yazılı inceleme yetkisine haizdir."

"72 nci maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarına göre kurulan takdir komisyonları 79 uncu maddede yazılı yetkileri haizdir."

8. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 112 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

özel ödeme zamanları:

Madde 112. — 1. İkmalen, re'sen veya idarece tarh olunan vergiler taksit zamanlarından evvel tahakkuk etmişse taksit süreleri içinde: taksit süreleri kısmen veya tamamen geçtikten sonra tahakkuk etmişse; geçmiş taksitler, tahakkuk tarihinden başlayarak bir ay içinde ödenir.

2. Memleketi terk ve ölüm gibi mükellefiyetin kalkmasını mucip haller dolayısıyla beyan üzerine tarh olunan vergiler, beyanname verme süreleri içinde ödenir.

Mükellefin, vadeleri mezkûr süreden sonra gelen vergileri de aynı süre içinde alınır.

Memleketi terk edenlerin, ölenlerin veya benzeri haller dolayısıyla mükellefiyetleri kalkanların ikmalen, re'sen veya idarece tarh olunan vergileri tahakkuk tarihinden başlayarak bir ay içinde ödenir.

Bu fıkra yazılı tahsil süreleri Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun mucibince teminat gösterildiği takdirde, Vergi Kanunuyla belli taksit zamanına taksit zamanına kadar ve taksit zamanı geçmiş ise üç ay uzatılır.

3. Vergi mahkemesinde dava açma dolayısıyla 2577 sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanununun 27 nci maddesinin 8 numaralı bendi gereğince tahsili durdurulan vergilerden taksit süreleri geçmiş olanlar, vergi mahkemesi kararına göre hesaplanan vergiye ait ihbarnamenin tebliği tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. Ayrıca ikmalen, re'sen veya idarece yapılan tarhiyatlarda:

a) Dava konusu yapılmaksızın kesinleşen vergilere, kendi vergi kanunlarında belirtilen ve tarhiyatın ilgili bulunduğu döneme ilişkin normal vade tarihinden itibaren; son yapılan tarhiyatın tahakkuk tarihine kadar:

b) Dava konusu yapılan vergilerin ödeme yapılmamış kısmına, kendi vergi kanunlarında belirtilen ve tarhiyatın ilgili bulunduğu döneme ilişkin normal vade tarihinden itibaren; yargı organı kararının tebliğ tarihine kadar:

Geçen süreler için 6183 sayılı Kanuna göre tespit edilen gecikme zammı oranında gecikme faizi uygulanır. Gecikme faizi de aynı süre içinde ödenir. Gecikme faizinin hesaplanmasında ay kesirleri nazara alınmaz.

Uzlaşılacak vergilerde gecikme faizi; uzlaşılacak vergi miktarına, (a) fıkrasında belirtilen tarihten itibaren uzlaşma tutanağının imzalandığı tarihe kadar geçen süre için uygulanır.

Dava açılması nedeniyle tahsili duran vergi ve cezalar mükellefler tarafından istenildiği takdirde davanın devamı sırasında da kısmen veya tamamen ödenebilir.

9. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 114 üncü maddesinin ikinci fıkrasını takiben bir fıkra eklenmiş ve son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yatırım indirimi uygulamasında yatırımcının yatırım veya işletme döneminde öngörülen özel şartları ihlal etmesi halinde, zamanaşımı bu şartların ihlal edildiği yılı takip eden yıl başından itibaren başlar.

Damga vergisine tabi olup vergi ve cezası zamanaşımına uğrayan evrakın hükmünden tarh zamanaşımı süresi dolduktan sonra faydalanıldığı takdirde mezkûr evraka ait vergi alacağı yeniden doğar."

10. 213 sayılı Vergi Usul Kanununa 115 inci maddeyi takiben aşağıdaki mükerrer 115 inci madde eklenmiştir.

Tahakkuktan vazgeçme:

Mükerrer Madde 115. — İkmalen, re'sen veya idarece tarh edilen vergi ve bunlara ilişkin cezaların toplam miktarı 2 500 lirayı (2 500 lira dahil) aşmaması ve tahakkukları için yapılacak giderlerin bu miktardan fazla olacağının tespiti halinde, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslar dahilinde tahakkuklarından vazgeçilebilir."

11. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 126 ncı maddesinin (b) bendini müteakip aşağıdaki (c) bendi ilave edilmiştir.

"c) İhbarname ve ödeme emri ilan yoluyla tebliğ edilen vergilerde 6183 sayılı Kanuna göre hacizin yapıldığı:

Tarihten başlayarak bir yıldan aşağı olamaz."

12. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 127 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Maksat ve yetki:

Madde 127. — Yoklamadan maksat, mükellefleri ve mükellefiyetle ilgili maddî olayları, kayıtları ve mevzuları araştırmak ve tespit etmektir. Yoklamaya yetkili memurlar, ayrıca vergi kanunlarının uygulanması ile ilgili olarak:

- a) Fiili envanter ve kasa sayımı yapmak,
- b) 3100 Sayılı Kanun kapsamına girip ödeme kaydedici cihaz kullanmak mecburiyetinde olanların bu mecburiyete uyup uymadıklarını, bu cihazları belli edilmiş esaslara göre kullanıp kullanmadıklarını ve günlük hâsılatı tespit etmek.
- c) Günü gününe kayıt yapılması zorunlu defterlerin iş yerlerinde bulundurulup bulundurulmadığına tasdikli olup olmadığını usulüne göre kayıt yapılıp yapılmadığını, vergi kanunları uyarınca düzenlenmesi icap eden belgelerin usulüne göre düzenlenip düzenlenmediği ile kullanılıp kullanılmadığını, faturasız mal bulunup bulunmadığını, levha asma ve kullanma mecburiyetine uyulup uyulmadığını tespit etmek, kanunî defter ve belgeler dışında kalan ve vergi kaybının bulunduğu emare teşkil eden defter, belge ve delillerin tespit edilmesi halinde bunları almak,
- d) Nakil vasıtalarını Maliye ve Gümrük Bakanlığının belirleyeceği özel işaretle durdurmak ve taşıtta bulundurulması icap eden taşıt pulu, yolcu listesi, fatura veya sevk irsaliyesi, yolcu bileti ile taşıma irsaliyelerinin muhtevası ile taşınan yolcu ve malların miktar ve mahiyetlerini ölçmek, tartmak, saymak suretiyle tespit etmek,
- e) Taşıma irsaliyesi, sevk irsaliyesi ve faturanın taşıtta bulunmaması halinde bu belgelerin ibrazına kadar nakil vasıtalarını trafikten alıkoymak, taşınan malın sahibi belli değilse tespitine kadar malı bekletmek ve muhafaza altına almak, (Beklemeye ve muhafazaya alınan malların bozulmaya ve çürümeye maruz mallar olması halinde derhal, diğer mallar ise üç ay sonra Maliye ve Gümrük Bakanlığının belli edeceği esaslar dahilinde tasfiye olunur.)

Yetkisine haizdirler.

Yukarıda sayılan yetkilerin hangilerinin ne şekilde ve hangi hallerde kullanılacağını belirlemeye, yoklamaya yetkili olanların bu hususdaki görev ve yetkilerini sınırlamaya Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

Yoklama ve denetimde görevli memurların görevlerini ifa sırasında, güvenliklerinin sağlanmasına ilişkin esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir."

13. 213 sayılı Vergi Usul Kanununa 141 inci Maddeyi takiben aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

Tasdik:

Ek Madde 1. — Yeminli Malî Müşavirlerce gerçek ve tüzelkişilerin malî tabloları ve vergi beyannamelerinin mevzuat hükümlerine uygunluğunun tasdik edilmiş olması halinde, bu belgeler kamu idaresinin yetkili elemanlarınca tasdik işleminin kapsamı ölçüsünde incelenmiş belgeler olarak kabul edilir.

Ancak, bu kanunla ve diğer kanunlarla kamu idaresine tanınan, teftiş ve inceleme yetkilerinin kullanılması ve gerektiğinde tekrarına ait hususlar saklıdır.

Yeminli Malî Müşavirler yaptıkları tasdikle ilgili işlemlerin doğruluğundan sorumludurlar. Bu kimseler tasdik ettikleri belgelerin doğru olmamasından doğan sorumluluğun kendilerine ait olmadığını veya tasdikin doğru olduğunu ilgili idarî veya yargı mercileri nezdinde açıklama hakkına sahiptirler.

Yeminli malî müşavirlik:

Ek Madde 2. — Yeminli Malî Müşavirlik mesleğinin konusu: Gerçek ve tüzelkişilerin, muhasebe sistemlerini kurmak, geliştirmek, işletmecilik, finans, malî mevzuat ve bunların uygulamaları ile ilgili işlerini düzenlemek, bu konularda müşavirlik yapmak, mükelleflerin malî tablolarını ve beyannamelerini ilgili malî mevzuat hükümleri, muhasebe prensipleri ve denetim standartları açısından tasdik etmektir.

Yeminli Malî Müşavirlik unvanının kazanılması, bunların yapacağı işler, sorumluluk sınırları, yönetim, çalışma ve disipline ilişkin esaslar ile meslekle ilgili diğer hususlar Yeminli Malî Müşavirler Kurulunca hazırlanacak ve Bakanlar Kurulunca uygulamaya konacak olan Yönetmeliklerle belirlenir,

Kurul:

Ek Madde 3. — Yeminli Malî Müşavirler kurulu biri Başkan, biri Başkan Vekili olmak üzere 20 kişiden oluşur. Yeminli Malî Müşavirler Kurulunun kuruluş, görev, çalışma ve denetim esasları, seçilme usulü ile diğer konular Bakanlar Kurulunca belirlenir.

Kurul üyeleri ve personeli özlük hakları bakımından Sermaye Piyasası Kurulu üyelerinin ve personelinin tabi olduğu özlük hakları rejimine tabidir.

14. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 149 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Devamlı bilgi verme:

Madde 149. — Kamu idare ve müesseseleri (Kamu hizmeti ifa eden kurum ve kuruluşlar dahil) ile gerçek ve tüzelkişiler vergilendirmeye ilişkin olaylarla ilgili olarak Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve vergi dairesince kendilerinden yazı ile istenecek bilgileri belli fasıllarla ve devamlı olarak yazı ile vermeye mecburdurlar."

15. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 168 inci maddesinin 1 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

1. İşe başlama bildirmeleri, işe başlama tarihinden önce: İş bırakma ve değişiklik bildirmeleri, bildirilecek olayın vukuu tarihinden başlayarak bir ay içinde."

16. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 183 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkra yürürlükten kaldırılmıştır.

"Yevmiye defteri ciltli ve sahifeler müteselsil sıra numaralı olur. Mükellefler diledikleri takdirde yevmiye defteri ve tutulması zorunlu diğer defterlerini müteharrik yapraklı olarak kullanabilirler."

17. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 221 inci maddesinin 3 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"3. Yeniden işe başlayanlar, sınıf değiştirenler ve yeni bir mükellefiyete girenler, işe başlama, sınıf değiştirme ve yeni mükellefiyete girme tarihinden önce; vergi muafiyeti kalkanlar, muafıktan çıkma tarihinden başlayarak on gün içinde:"

18. 213 sayılı Vergi Usul Kanunun 223 üncü maddesine birinci fıkrayı takiben aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Tasdik makamı, bu kanuna göre tasdike getirilen defterleri Sosyal Güvenlik ile ilgili kuruluşların mevzuat hükümlerine bağlı kalmaksızın tasdik eder."

19. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 230 uncu maddesinin 5 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"5. Satılan malların teslim tarihi ve irsaliye numarası, (Malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde satıcının, teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının, taşınan veya taşıtırılan mallar için sevk irsaliyesi düzenlemesi ve taşıtta bulundurulması şarttır."

Malın, bir mükellefin birden çok iş yerleri ile şubeleri arasında taşındığı veya satılmak üzere bir komisyoncu veya diğer bir aracıya gönderildiği hallerde de, malın gönderen tarafından sevk irsaliyesine bağlanması gereklidir. Bu bentte yazılı irsaliyeler hakkında fiyat ve bedel ile ilgili bilgiler hariç olmak üzere, bu madde hükmü ile 231 inci madde hükmü uygulanır, irsaliyelerde malın nereye ve kime gönderildiği ayrıca belirtilir.

Şu kadar ki nihai tüketicilerin tüketim amacıyla perakende olarak satın aldıkları malları kendilerinin taşıması veya taşıttırması halinde bu mallara ait fatura veya perakende satış fişinin bulunması şartıyla sevk irsaliyesi aranmaz.

20. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 231 inci maddesinin beş numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bunu takiben altı numaralı bent eklenmiştir.

"5. Fatura, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azamî on gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır.

6. Bu Kanunun 232 nci maddesinin birinci fıkrasına göre fatura düzenlemek zorunda olanlar, müşterinin adı ve soyadı ile bağlı olduğu vergi dairesi ve hesap numarasının doğruluğundan sorumludur. (Ancak bu sorumluluk, aynı maddenin 2 nci fıkrasının uygulandığı halleri kapsamaz.) Fatura düzenleyen istemesi halinde müşteri kimliğini ve vergi dairesi hesap numarasını gösterir belgeyi ibraz etmek zorundadır."

21. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Maliye ve Gümrük Bakanlığı, mükellef ve meslek grupları itibarıyla muhasebe usul ve esaslarını tespit etmeye, bu Kanuna göre tutulacak defter ve düzenlenecek belgelerin tutulması ve düzenlenmesi mecburiyetini kaldırmaya, vergi kayıp ve kaçagını önlemek amacıyla tutulmakta olan defter ve belgelere ilaveten tutulmasını veya düzenlenmesini uygun gördüğü defter ve belgelerin mahiyet şekil ve ihtiva edeceği hususları belirlemeye, bunlarda değişiklik yapmaya; bunlar için tasdik, muhafaza ve ibraz mecburiyeti koymaya ve kaldırmaya, bedeli mukabilinde basıp dağıtmaya veya üçüncü şahıslara bastırıp dağıttırmaya, bunların kayıtlarını tutturmaya ve makineli kasa kullanırmaya ve vergi ziyamın önlenmesi, vergi ödemeyi teşvik bakımından, vergi kanunlarının uygulanmasıyla ilgili olarak levha kullanırma ve asma mecburiyeti getirmeye ve kaldırmaya yetkilidir."

22. 213 sayılı Vergi Usul Kanunun 285 inci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Alacak senetlerini değerlendirme gününün kıymetine irca eden mükellefler, borç senetlerini de aynı şekilde işleme tabi tutmak zorundadırlar."

23. 213 sayılı Vergi Usul Kanunun 2365 sayılı Kanunun 68 inci maddesiyle değişik 344 üncü maddesinin birinci fıkrasının 8 numaralı bendinin üçüncü fıkrasını müteakiben aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Yıllık olarak verilmesi gereken beyannamelerde (münferit ve özel beyannameler dahil) 250 000 diğer beyannamelerde 50 000 lirayı geçen verginin haksız yere iadesine sebebiyet verilmesi veya bu miktarlarda vergi mahsupları veya indirimler nedeniyle ödenmesi gereken verginin noksan hesaplanması:"

24. 213 sayılı Vergi Usul kanunun 2365 sayılı Kanunla değişik mükerrer 347 nci maddesinin altı numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"6. Yıllık olarak verilmesi gereken beyannamelerde (münferit ve özel beyannameler dahil) 150 000 diğer beyannamelerde 30 000 lirayı aşan verginin haksız yere iadesine sebebiyet verilmesi veya bu miktarlarda vergi mahsupları veya indirimler nedeniyle ödenmesi gereken verginin noksan hesaplanması."

25. 213 sayılı Vergi Usul Kanunun 2365 sayılı Kanunla değişik 352 nci maddesinin 1 inci derece usulsüzlüklerle ilgili 1 numaralı bendi ile 11 inci derece usulsüzlüklerle ilgili 1 ve 7 numaralı

bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, 2995 sayılı Kanunla kaldırılan mezkûr maddenin 1 inci derece usulsüzlüklerle ilgili 10 numaralı bendi yerine 11 numaralı bent konulmuştur.

"1. inci derece usulsüzlükler:

1. Vergi ve harç beyannamelerinin süresinde verilmemiş olması:

10. Veraset ve İntikal vergisi beyannamesinin 342 nci maddenin 2 nci fıkrasında belirtilen süre içerisinde verilmiş olması,

II'nci derece usulsüzlükler:

1. Veraset ve intikal Vergisi beyannamelerinin süresinin sonundan başlayarak 342 nci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen süre içinde verilmiş olması: (Emlak Vergisinde beyannamenin bu Kanunun 27 nci maddesinde yazılı ek süre içinde verilmiş olması.)

7. Vergi beyannameleri, bildirimler, evrak ve vesikaların kanunen belli şekil ve muhteviyatı ve ekleri ile bunlarla ilgili olarak yapılan diğer düzenlemelere ilişkin hükümlere uyulmaması.

26. 213 sayılı Vergi Usul Kanunun 2365 ve 2686 sayılı kanunlarla değişik 353 üncü fıkrasında aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Özel usulsüzlükler ve cezaları:

a) Fatura ve benzeri evrak vermeyen ve almayanların cezası:

Madde 353. — 1. 232,234, 235 ve 236 nci maddeler gereğince verilmesi ve alınması icabeden fatura, gider pusulası ve müstahsil makbuzu ile serbest meslek makbuzunu vermeyen ve almayanlardan her birine, her fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu ve serbest meslek makbuzu için 5 000 liradan (Çiftçilerde 500 liradan) aşağı olmamak üzere bu vesikalara yazılması gereken meblağın yüzde üçü (Çiftçiler için yüzde biri) nispetinde özel usulsüzlük cezası kesilir.

Bir takvim yılı içinde her bir belge nevine ilişkin olarak tespit olunan yukarıda yazılı özel usulsüzlükler için kesilecek cezanın toplamı 2 500 000 lirayı geçemez.

2. Bu Kanunun 233 üncü maddesinde yazılı perakende satış vesikaları ile sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi, yolcu listesi ve müşteri listesi kullanmak mecburiyetinde olanların bu belgeleri kullanmadıklarının irsaliye ve yolcu listesini ayrıca taşıtta bulundurmadıklarının tespiti halinde, kullanmadıkları veya bulundurmadıkları her belge için 5 000 lira özel usulsüzlük cezası kesilir.

Ancak, bir takvim yılı içinde her bir belge nevine ilişkin olarak kesilecek usulsüzlük cezasının toplamı, her bir tespit için 250 000 lirayı aşmamak üzere 2 500 000 lirayı geçemez.

3. Günlük kasa defteri, günlük perakende satış ve hâsılât defteri ve serbest meslek kazanç defterinin işyerinde bulundurulmaması veya bu defterlere yazılması gereken işlemlerin günü gününe deftere kayıt edilmemesi veya yoklama ve incelemeye yetkili olanlara istendiğinde ibraz edilmemesi halinde ve vergi kanunlarının uygulaması bakımından levha bulundurma veya asma zorunluluğu bulunan mükelleflerin bu zorunluluğa uymamaları halinde her tespit için 25 000 lira Özel Usulsüzlük cezası kesilir.

4. 3100 sayılı Kanun hükmü gereğince ödeme kaydedici cihazları kullanmak suretiyle verilmesi gereken fişleri vermeyen veya bedeli gerçek bedelin altında bir miktar olarak basanlara her bir tespit için 5 000 lira özel usulsüzlük cezası kesilir.

Bu maddede yazılı usulsüzlük sonucunda vergi ziyada meydana geldiği takdirde bu ziyan gerektirdiği vergi cezaları ayrıca kesilir ve bu cezalar hakkında 336 nci madde hükmü uygulanmaz."

27. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 2365 sayılı Kanununun 78 inci maddesi ile kaldırılan 354 üncü maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

işyeri kapatma cezası:

Madde 354. — Yetkililerce, 353 üncü maddenin 1 ve 2 numaralı bentlerinde yazılı belgelerin bir takvim yılı içinde üç defa kullanılmadığının veya bulundurulmadığının tespiti halinde mükelleflerin işyerleri Maliye ve Gümrük Bakanlığının kararı ile bir haftaya kadar kapatılabilir. Bakanlık bu yetkisini mahalline devredebilir.

Kapatma yetkisinin ve bu yetkinin mahalline devrine ilişkin usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir.

Ancak, işyeri kapatma cezasının uygulanabilmesi için yukarıdaki fıkrada belirtilen belgelerin kullanılmadığının veya bulundurulmadığının ikinci defa tespiti üzerine mükellefin bir yazı ile uyarılması ve tekerürü halinde işyeri kapatma cezası uygulanacağının duyurulmuş olması şarttır.

Mükellefler hakkında işyeri kapatma cezası uygulanmış olması diğer cezaların uygulanmasına engel teşkil etmez."

28. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 2995 sayılı Kanunla değişik 358 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Kaçakçılığa teşebbüs:

Madde 358. — 1. 344 üncü maddenin 1-6 numaralı bentlerinde yazılı fiilleri veya bir hesap dönemi içinde ayrı tarihlerde en az iki defa fatura, sevk irsaliyesi, gider pusulası, müstahsil makbuzu, serbest meslek makbuzu, taşıma irsaliyesi, yolcu listesi, günlük müşteri listesi düzenlememe ve vesikasız mal bulundurma fiilleri, verginin tarhi için kanunda belli edilen sürenin girmesinden önce meydana çıkarılanlar, bu fiillerin vergi ziyama neden olup olmayacağına bakılmaksızın;

2. 3100 sayılı Kanun hükmü gereğince mecbur tutuldukları halde ödeme kaydedici cihazları almayanlar, cihazları bozanlar, bozuk cihazları kullanan veya başkalarının kullanmasına müsaade edenler ile bir hesap dönemi içinde ayrı tarihlerde en az iki defa cihazları kullanmamak suretiyle satış fişi vermedikleri tespit edilenler;

3. Bu Kanunun 127 nci maddesinin (d) bendi uyarınca Maliye ve Gümrük Bakanlığının özel işaretli görevlisinin ikazına rağmen araçlarını durdurmayanlar ve mükerrer 257 nci maddenin verdiği yetkiye dayanılarak çıkartılan yönetmelik gereğince, Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve Defterdarlıkları ile anlaşma yapan matbaa işletmecilerinden muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge basan veya basıp dağıtanlar ile yönetmelikte belirtilen bildirim görevini yerine getirmeyenler.

Kaçakçılığa teşebbüs etmiş sayılırlar."

29. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 2365 sayılı Kanunla değişik 361 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yetkili makam ve memurlar tarafından kamu idare ve müesseseleri ile gerçek veya tüzelkişilerden 148 ve 149 uncu maddeler gereğince istenilen bilgileri çekinme sebebi olmaksızın vermeyenler ile 150 nci maddenin 1-3 numaralı bentlerinde yazılı olanlardan bahsi geçen maddedeki bildirme mecburiyetini yerine getirmeyenlere 50 000 liraya kadar para cezası hükmolunur.

Bu maddenin uygulanmasında 367 nci maddede gösterilen usule uyulur."

30. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 371 inci maddesinin birinci fırasının 5 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"5. Mükellefçe haber verilen ve ödeme süresi geçmiş bulunan vergilerin, ödemenin geciktiği her ay ve kesri için, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen nispette uygulanacak gecikme zammı oranında bir zamla birlikte haber verme tarihinden başlayarak 15 gün içinde ödenmesi."

31. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 2686 sayılı Kanunla değişik 376 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Kaçakçılık, ağır kusur, kusur, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarında indirme:

Madde 376. — Resen veya ikmalen tarh edilen vergi veya vergi farkını ve aşağıda gösterilen indirimlerden artakalan kaçakçılık, ağır kusur, kusur, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarını mükellef veya vergi sorumlusu ihbarnamelerin tebliği tarihinden itibaren otuz gün içinde ilgili vergi dairesine müracaatla vadesinde veya 6183 sayılı Kanunda zikredilen neviden teminat göstererek vadenin bitmesinden itibaren üç ay içinde ödeyeceğini bildirirse:

1. Kaçakçılık, ağır kusur veya kusur dolayısıyla kesilen cezanın birinci defada yansı;
2. Müteakiben kesilen cezaların üçte biri;
3. Usulsüzlük veya özel usulsüzlük cezasının üçte biri

indirilir.

Mükellef veya sorumlu ödeyeceğini bildirdiği vergi ve vergi cezası farkını yukarıda yazılı süre içinde ödemez veya dava konusu yaparsa bu madde hükmünden faydalandırılmaz.

Yukarıdaki hükümler vergi aslına tabi olmaksızın kesilen usulsüzlük cezaları hakkında da uygulanır."

32. 213 sayılı Vergi Usul Kanununa 376 ncı maddeden sonra 205 sayılı Kanunla eklenen bölümün Ek 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Uzlaşma talebi mükellef veya cezaya muhatap olanlar için vergi ve ceza ihbarnamesinin tebliği tarihinden itibaren 30 gün içinde yapılır."

33. 213 sayılı Vergi Usul Kanununa 376 ncı maddeden sonra 205 sayılı Kanunla eklenen bölüme Ek 11 inci madde ilave edilmiştir.

Tarhiyat öncesi uzlaşma:

Ek Madde 11. — Maliye ve Gümrük Bakanlığı vergi incelemesine dayanılarak salınacak vergilerle kesilecek cezalarda tarhiyat öncesi uzlaşma yapılmasına izin verebilir.

Tarhiyattan önce uzlaşmaya varılması halinde tutanakla tespit edilen bu husus hakkında dava açılmaz ve hiçbir mercie şikâyetle bulunulamaz.

Tarhiyat öncesi uzlaşmanın temin edilmemiş veya uzlaşma müzakeresinde uzlaşmaya varılamamış olması halinde mükellefler veya ceza muhatabı olanlar verginin tarhında ve cezanın kesilmesinden sonra uzlaşma talep edemezler.

Tarhiyat öncesi uzlaşmaya ilişkin esas ve usuller yönetmelikte belirtilir."

34. 213 sayılı Vergi Usul Kanununa 376 ncı maddeden sonra 205 sayılı Kanunla eklenen bölüme Ek 12 nci madde ilave edilmiştir.

Ücretlilere vergi iadesinde uzlaşma:

Ek Madde 12. — 2978 sayılı Ücretlilere Vergi İadesi Hakkında Kanunun 6 ncı maddesi uyarınca kesilen cezalar uzlaşma mevzuuna dahildir."

35. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 2686 sayılı Kanunla değişik 377 ncı maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye beşinci fıkra eklenmiştir.

"Vergi daireleri Maliye ve Gümrük Bakanlığının, (ti özel idareleriyle belediyeler valilerin) muvafakatini almadan vergi mahkemelerinin kararları aleyhine Danıştay da temyiz davası açamazlar.

Ancak; Maliye ve Gümrük Bakanlığı tespit edeceği hadlerle sınırlı olmak şartıyla, muvafakat verme yetkisini Defterdarlıklara devredebilir."

36. 213 sayılı Vergi Usul Kanununa 414 üncü maddeyi müteakip aşağıdaki mükerrer 414 üncü madde eklenmiştir.

Yetki:

Mükerrer Madde 414. — a) Bu Kanunun 26, 35 ve 366 ncı maddelerinde yer alan tahakkuk fişi ile vergi ve ceza ihbarnamelerinin şekli ve ihtiva edeceği bilgilerde değişiklik yapmaya ve bunları Vergi Dairesi adına tanzim edecek olanları belirlemeye Maliye ve Gümrük Bakanlığı:

b) Bu Kanunda yer alan maktu hadler ile asgarî ve azamî miktarları belirtilmiş para ile ödenecek ceza miktarlarını on katına, nispî hadleri ise iki katına kadar ayrı ayrı artırmaya ve bunları kanunî seviyesine indirmeye Bakanlar kurulu;

Yetkilidir."

37. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 415 inci maddesini takiben aşağıdaki mükerrer 415 inci madde eklenmiştir.

Vergi idaresini geliştirme fonu:

Mükerrer Madde 415. — 1. Vergi Kanunlarının uygulanması, Maliye ve Gümrük Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatının geliştirilmesi, modernleştirilmesi ve Maliye ve Gümrük Bakanlığı Personelinin daha etkin ve verimli çalıştırılmasını sağlamak gayesiyle Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası nezdinde "Vergi idaresini Geliştirme Fonu" kurulmuştur.

2. Her yıl tahsil edilen toplam vergi gelirlerinin bir yıl evvelki toplam vergi gelirlerine ulaşmaya kadarki kısmının % 05 ile, bir yıl evvelki vergi tahsilatını aşan vergi gelirlerinin % 1'i bu fonun kaynağını teşkil eder.

3. Saymanlıklar her ay tahsil ettikleri toplam vergi gelirlerinin; bir evvelki yıl toplam vergi tahsilat tutarına ulaşmaya kadar % 05 (binde beş) ini, toplam vergi tahsilatının bir evvelki yıl toplam tahsilatlarını aşması halinde, aşan kısmından her ay % 1 (yüzde bir) ini tahsil ettikleri ayı takip eden bir ay içerisinde doğrudan fona gönderirler.

4. Bu fon Gelirler Genel Müdürlüğünce idare ve lojman binası yapımı, satın alınması veya kiralınması, döşenmesi, otomasyon, eğitim, uygulama tanıtma çalışmaları, vergi inceleme ve yoklama faaliyetleri sırasında yapılacak harcamalar ile Maliye ve Gümrük Bakanlığı Personeline görevleri nedeniyle ve daha verimli çalıştırılmalarını sağlamak gayesi ile yapılacak ek ödemelerde kullanılır. Bu fondan yapılacak harcamalar 1050, 832 ve 2886 sayılı kanunlarla 233 sayılı Kanun hükmünde kararname hükümlerine tabi değildir.

Bu Fonun kullanılma usul ve esasları ile fona ilişkin diğer usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir ve yürütülür. Denetimi; Başbakanlık, Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve Sayıştayca belirlenecek birer üyeden meydana gelecek bir komisyon aracılığı ile yapılır.

Artırılan miktarlar:

38. Bu Kanun ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 104 üncü maddesinin 3 üncü bendindeki bir milyon lira, on milyon liraya, 177 nci maddesinin 1 nci bendindeki hadler sırasıyla 60 000 000 ve 80 000 000 liraya, 2 nci bendindeki had 20 000 000 liraya 3 üncü bendindeki had 60 000 000 liraya, 232 nci maddesinin üçüncü fıkrasındaki on bin lira, yüz bin liraya 313 üncü maddesinin 2 nci fıkrasındaki 5 000 lira 50 000 liraya 343 üncü maddesindeki on lira, yüz liraya, yüz lira ikibinbeşyüz liraya, 356 ncı maddesinin 1 inci bendindeki 50 kuruş 100 liraya, 5 lira 5 000 liraya 3 numaralı bendindeki ikibuçuk lira 500 liraya yükseltilmiştir.

Ayrıca 345 ve mükerrer 355 nci maddesindeki miktarlar 5 kat, 344 üncü maddesinin 8 inci bendi ve mükerrer 347 nci maddesinin 1 inci bendindeki hadler ile aynı Kanunun sonunda yer alan usulsüzlük cezalarına ait cetveldeki miktarlar 10 kat artırılmıştır."

39. 213 sayılı Vergi Usul Kanununa geçici 11 inci maddeyi takiben aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

Geçici Madde 12.—4.1.1961 gün ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 49 uncu maddesinin bu Kanunla değişmeden önceki hükümlerine göre takdir edilen asgarî ölçüde arsa metrekaresi birim değerleri ile ilgili olarak dava açma ve açılan davalara cevap verme konusunda Maliye ve Gümrük Bakanlığına bağlı vergi dairelerine mevdu görev ve yetkiler devam eder; Kesinleşen değerler bu vergi dairelerince, takdir komisyonu kararları ve varsa yargı mercii kararları ile birlikte ilgili belediyelere derhal bildirilir. Emlak Vergisi Kanununun uygulamasında, altıncı genel beyan döneminin başlayacağı yıla kadar kesinleşen bu değerler geçerli olur.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu 72 nci maddesinin bu Kanunla değişmeden önceki hükümlerine göre kurulan takdir komisyonlarının asgarî ölçüde arsa metrekaresi birim değer tespitine ilişkin görev ve yetkileri 1 Mart 1986 tarihine kadar, bu değerlerle ilgili olarak açılacak davalarla ilgili görev ve yetkileri söz konusu davalar sonuçlanıncaya kadar devam eder.

Geçici Madde 13. — Vergi Usul Kanunun 177 nci maddesinde yer alan ve bu Kanunla artırılan hadler, önceki yılların hadlerine bağlı olmaksızın 1986 yılında tutulacak defterler için de uygulanır.

Geçici Madde 14. — Beş yıl süre ile görev yapacak olan ilk Yeminli Malî Müşavirler Kurulu üyeleri biri Başkan biri de Başkanvekili olmak üzere dördü Maliye ve Gümrük Bakanlığında Müsteşarlık, Kurul Başkanlığı, Müsteşar Yardımcılığı veya Genel Müdürlük görevlerinde bulunmuş veya bulunmakta olan, altısı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre vergi denetimi alanında görevli veya görev yapmış olan, ikisi Kamu İktisadî Kuruluşları veya Kamu İktisadî Teşebbüslerinde muhasebe uygulamaları ile görevli, üçü özel sektör de muhasebe denetimi ve uygulamalarında görevli, üçü muhasebe vergi, maliye ve işletme konularında öğretim üyesi, ikisi ise Vergi Hukuk Konusunda yargıçlık yapmış veya yapmakta olan kişiler arasından, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden altı ay içinde Bakanlar Kurulunca atanır.

Beş yıllık sürenin bitiminde yeniden üyeliğe getirilmek mümkündür.

Kurul üyeliklerine atananlar ile kurulda görevlendirilen personelden T.C. Emekli Sandığına tabi olanların istemleri halinde, Emekli Sandığı iştirakçiliği devam eder.

Geçici Madde 15. — Yeminli Malî Müşavirler Kurulunun giderleri beş yıl süre ile her yıl Maliye ve Gümrük Bakanlığı bütçesine konacak olan ödenekten karşılanır.

MADDE 2. —193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

1. 193 sayılı Kanunun 24.12.1980 tarih ve 2361 sayılı Kanunla değişik 9 uncu maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bir işyeri açmaksızın münhasıran gezici olarak millî piyango bileti satanlar, yukarıdaki şartlarla sınırlı olmaksızın gelir vergisinden muaftır. Bu muaflığın, 94 üncü madde uyarınca tevkif suretiyle ödenen vergiye şümulü yoktur."

2. 193 sayılı Kanunun 31.12.1982 iftrihi ve 2772 sayılı Kanunla değişik 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Serbest meslek kazançlarında:

Madde 18. — Müellif, mütercim, heykeltıraş, ressam, bestekâr ve mucitlerin ve bunların kanunî mirasçılarının şiir, hikâye, roman, makale, röportaj, karikatür, film, radyo ve televizyon senaryo ve oyunu gibi eserlerini gazete, dergi, radyo ve televizyonda yayınlamak veya kitap, resim heykel ve nota halindeki eserleri ile ihtira beratlarını satmak veya bunlar üzerindeki mevcut haklarını devir ve temlik etmek veya kiralamak suretiyle elde ettikleri hâsılat Gelir Vergisinden müstesnadır.

Eserlerin neşir, temsil, icra ve teşhir gibi suretlerle değerlendirilmesi karşılığında alınan bedel ve ücretler istisnaya dahildir.

Yukarıda yazılı kazançların arazi olarak elde edilmesi istisna hükmünün uygulanmasına engel teşkil etmez.

Serbest meslek kazançları istisnasının, bu Kanunun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle ödenecek vergiye şümülü yoktur."

3. 193 sayılı Kanunun 24.12.1980 tarih ve 2361 sayılı Kanunla kaldırılan 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde yeniden ihdas edilmiştir.

Eğitim öğretim ve sağlık hizmet işletmelerinde kazanç istisnası:

Madde 20. — Okul, kreş ve spor tesisleri ile 50 yatak kapasitesinden az olmamak üzere yurt ve sağlık tesislerinin işletilmesinden elde edilen kazançlar; ilgili bakanlığın görüşü alınmak suretiyle Maliye ve Gümrük Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslar dahilinde 5 yıl süreyle Gelir Vergisinden müstesna tutulurlar. İstisna, kuruluşların faaliyete geçtiği tarihten itibaren başlar.

Bu kuruluşların kalkınmada öncelikli yörelerde kurulması halinde bunlardan elde edilecek kazançlar yukarıdaki şartlar dahilinde 10 yıl süreyle Gelir Vergisinden müstesna tutulur."

4. 193 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin 31.12.1981 tarih ve 2574 sayılı Kanunla değişik 9 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye aşağıdaki 13 ve 14 numaralı bentler eklenmiştir.

"9. Genel olarak maden işletmelerinde ve fabrikalarda çalışan işçilere ve özel kanunlarına göre barındırılması gereken memurlarla müstahdemlere konut tedariki ve bunların aydınlatılması, ısıtılması ve suyunun temini suretiyle sağlanan menfaatler ile mülkiyeti işverene ait brüt alanı 100 m²'yi aşmayan konutların hizmet erbabına mesken olara tahsisi suretiyle sağlanan menfaatler (Bu konutların 100 m²'yi aşması halinde, aşan kısma isabet eden menfaat için bu istisna hükmü uygulanmaz)"

"13. Yabancı ülkelerde bulunan sosyal güvenlik kurumları tarafından ödenen emekli, maluliyet, dul ve yetim aylıkları."

"14. Kanunî ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan dar mükellefiyete tabi işverenlerin yanında çalışan hizmet erbabına, işverenin Türkiye dışında elde ettiği kazançları üzerinden döviz olarak ödediği ücretler."

5. 193 sayılı Kanunun 31.12.1981 tarih ve 2574 sayılı Kanunla değişik 24 üncü maddesinin 3 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"3. Kazaî veya idarî kararlara dayanılarak tanıklara, bilirkişilere ve resmî arabuluculara bu sıfatlan dolayısıyla ödenen ve yıllık tutarı 360 000 lirayı aşmayaa ücretler;"

6. 193 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin sonuna aşağıdaki 10 numaralı bent eklenmiştir.

"10 Yabancı ülkelerde bulunan sosyal güvenlik kurumlan tarafından ödenen emekli, dul, yetim ve evlenme ikramiyeleri veya iade olunan mevduat, sürelerini doldurmamış bulunanlarla, dul ve yetimlerine toptan ödenen tazminat ve yardımlar."

7. 193 sayılı Kanunun 24.12.1980 tarih ve 2361_ sayılı Kanunla değişik 31 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

— ikinci derece sakatlar için iki katı,

indirim hadleri:

Madde 31. — Gerçek ücretlerin vergilendirilmesinde aşağıdaki indirimler uygulanır.

1. Özel indirim: Günde (200), ayda (6 000), yılda (72 000) liradır.

Bakanlar Kurulu, özel indirim tutarlarını 15 katına kadar artırmaya yetkilidir. Bu yetki, kalkınma planı ve yıllık programlarda özel önem taşıdığı belirtilen sektörler ile kalkınmada öncelikle bölgelerde fiilen çalışanların ücretleri için farklı özel indirim tutarları tespit edilmek suretiyle de kullanılabilir.

2. Sakatlık indirimi: Çalışma gücünün asgarî %80'ini kaybetmiş bulunan hizmet erbabı birinci derece sakat, asgarî % 60'ını kaybetmiş bulunan hizmet erbabı ikinci derece sakat, asgarî % 40'ını kaybetmiş bulunan hizmet erbabı ise üçüncü derece sakat sayılır ve aşağıda belirtilen sakatlık indiriminden faydalanırlar.

Sakatlık indirimi özel indirim tutarının:

- Birinci derece sakatlar için dört katı,
- ikinci derece sakatlar için iki katı,
- Üçüncü derece sakatlar için bir katıdır.

Sakatlık derecelerine göre tespit edilecek indirimler, özel indirime eklenerek hizmet erbabının ücretinden indirilir.

Sakatlık derecelerinin tespit şekli ile uygulamaya ilişkin esas ve usuller Maliye ve Gümrük, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarınca bu konuda müştereken hazırlanacak bir yönetmelik ile tespit edilir.

Aile reisinin, eşinin ve çocuklarının herbirinin gerçek usulde tespit edilen ücret gelirin bu maddede yer alan özel indirim ve sakatlık indirimi uygulanır."

8. 193 sayılı Kanunun 31.12.1980 tarihli ve 2361 sayılı Kanunla değişen Birinci Kısım Sekizinci Bölüm (Yatırım indirimi) Ek 2 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yatırım indiriminin şartları ve uygulama esasları:

Ek Madde 2. — Yatırım indiriminden yararlanma şartları ve uygulama esasları Maliye ve Gümrük Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir."

9. 193 sayılı Kanuna aşağıdaki mükerrer 39 uncu madde eklenmiştir.

Ticarî kazancın tespitinde indirilecek gelirler:

Mükerrer Madde 39. — Ticarî işletmeye dahil olup iratları vergiden müstesna bulunan menkul kıymetlerin iratları, kurumlardan elde edilen Kurumlar Vergisine tabi tutulmuş veya üzerinden vergi tevkifatı yapılmış kâr payları ile hazine bonosu ve Devlet tahvil faizleri ticarî kazançtan indirilir."

10. 193 sayılı Kanunun 40 inci maddesinin 24.12.1980 tarih ve 2361 sayılı Kanunla değişik 5 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"5. işletmeye dahil olup işte kullanılan taşıtların giderleri (bu taşıtların aynı zamanda zatî veya ailevî ihtiyaçlar için de kullanılması halinde giderlerinin yarısı)"

11. 193 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin 24.12.1980 tarih ve 2361 sayılı Kanunla değişik ikinci, 31.12.1981 tarih ve 2574 sayılı Kanunla değişik üçüncü fıkralarında yer alan safi kazanç tutarları bir kat artırılmıştır.

12. 193 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin 8 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"8. Tavassut işi yapanlar (PTT Acentaları ile dayıbaşılar hariç)"

13. 193 sayılı Kanunun 1.5.1981 tarih ve 2454 sayılı Kanunla değişik 53 üncü maddesinin son fıkrasına aşağıdaki hüküm eklenmiştir.

"Şu kadar ki; satış hâsılatlarının tamamı üzerinden tevkif suretiyle Gelir Vergisi alınmış olan çiftçilerin, yıllık satış hâsılatları tutarına bakılmaksızın diledikleri takdirde götürü gider usulüne geçebilirler."

14. 193 sayılı Kanunun 57 nci maddesinin 24.12.1980 tarih ve 2361 sayılı Kanunla değişik 11 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"11. işletmeye dahil olup, aynı zamanda zatî veya ailevî ihtiyaçlar için de kullanılan taşıtların amortismanlarının tamamı ile giderlerinin yarısı."

15. 193 sayılı Kanunun 24.12.1980 tarih ve 2361 sayılı Kanunla değişik 61 inci maddesinin üçüncü fıkrasının 5 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"5. Bilirkişilere, resmî arabuluculara, eksperlere, spor hakemlerine ve her türlü yarışma jürisi üyelerine ödenen veya sağlanan para, ayın ve menfaatler;"

16. 193 sayılı Kanunun 70 nci maddesinin birinci fıkrasının 24.12.1980 tarih ve 2361 sayılı Kanunla değişik 5 numaralı bendi ile 19.12.1963 tarih ve 202 sayılı Kanunla değişik 8 numaralı bendi ve aynı maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"5. Arama, işletme ve imtiyaz hakları ve ruhsatları, ihtira beratı (ihtira beratının mucitleri veya kanunî mirasçıları tarafından kiralanmasından doğan kazançlar, serbest meslek kazancıdır.), alameti farika, marka, ticaret unvanı, her türlü teknik resim, desen, model, plan ile sinema ve televizyon filmleri, ses ve görüntü bantları, sanayi ve ticaret ve bilim alanlarında elde edilmiş bir tecrübeye ait bilgilerle gizli bir formül veya bir imalat usulü üzerindeki kullanma hakkı veya kullanma imtiyazı gibi haklar(Bu hakların kullanılması için gerekli malzeme ve teçhizat bedelleri de gayrimenkul sermaye iradı sayılır.);"

"8. Motorlu nakil ve cer vasıtaları, her türlü motorlu araç, makine ve tesisat ile bunların eklentileri."

"Yukarıda yazılı mallar ve haklar ticarî veya ziraî bir işletmeye dahil bulunduğu takdirde bunların iratları ticarî veya ziraî kazancın tespitine müteallik hükümlere göre hesaplanır."

"Tüccarlara ait olsa dahi, işletmeye dahil bulunmayan gayrimenkullerle haklar hakkında bu bölümdeki hükümler uygulanır."

17. 193 sayılı Kanunun 24.12.1980 tarih ve 2361 sayılı Kanunla değişik 73 üncü maddesinin birinci fıkrası ile ikinci fıkrasının iki numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci fıkranın sonuna aşağıdaki dört numaralı bent eklenmiştir.

"Kiraya verilen mal ve hakların kira bedelleri emsal kira bedelinden düşük olamaz. Bedelsiz olarak başkalarının intifama bırakılan mal ve hakların emsal kira bedeli, bu mal ve hakların kirası sayılır. Bina ve arazide emsal kira bedeli, yetkili özel mercilerce veya mahkemelerce takdir veya tespit edilmiş kirası, bu suretle takdir veya tespit edilmiş kira mevcut değilse Vergi Usul Kanununa göre belirlenen vergi değerinin % 7'sidir. Diğer mal ve haklarda emsal kira bedeli, bu mal ve hakların maliyet bedelinin, bu bedel bilinmiyorsa, Vergi Usul Kanununun servetlerin değerlendirilmesi hakkındaki hükümlerine göre belli edilen değerlerinin % 10'udur."

"2. Binaların mal sahiplerinin usul, fûru veya kardeşlerinin ikametine tahsis edilmesi (Usul, fûru veya kardeşlerden herbirinin ikametine birden fazla konut tahsis edilmiş ise bu konutların yalnız birisi hakkında emsal kira bedeli hesaplanmaz);"

"4. Genel bütçeye dahil daireler ve katma bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyeler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan kiralamalarda."

18. 193 sayılı Kanunun 75 inci maddesinin 24.12.1980 tarih ve 2361 sayılı Kanunla değişik ikinci fıkrasının 11 numaralı bendi kaldırılmış ve aynı fıkranın 2, 4, 5, 6 ve 12 numaralı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"2. iştirak hisselerinden doğan kazançlar (Limited Şirket ortaklarının, iş ortakları ortaklarının ve komanditerlerin kâr payları ile kooperatiflerin dağıttıkları kazançlar bu zümreye dahildir. Kooperatiflerin ortakları ile yaptıkları muamelelerden doğan kârların ortaklara, kooperatifle yaptıkları muameleler nisbetinde tevzii, kazanç dağıtımını sayılmaz.)"

Akdi komandit şirketlerde komanditerlerin kâr payları, şirket kârının ilişkin bulunduğu takvim yılında elde edilmiş sayılır:"

"4. Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yıllık beyanname veren dar mükellefiyete tabi kurumların ticarî bilançolarına göre doğan kârdan, yabancı ulaştırma kurumları ile özel beyanname veren dar mükellefiyete tabi kurumların, kurumlar vergisine matrah olan kurum kazancından Kurumlar Vergisi düşüldükten sonra kalan kısım;"

"5. Her nevi tahvil faizleri ve hazine bonusu faizleri ile gelir ortaklığı senetlerinden sağlanan gelirler (ödeme, bu menkul kıymetlerin gelirleriyle birlikte tahvil, hazine bonusu ve gelir ortaklığı senedinin itfa bedelini de ihtiva ettiği takdirde, tahvil ile hazine bonusu ve gelir ortaklığı senedinin itfa edilen kısmı irat sayılmaz.);"

"6. Her nevî alacak faizleri (Adi, imtiyazlı, rehinli, senetli alacaklarla carî hesap alacaklarından doğan faizler ve kamu tüzelkişilerinin borçlanılan ve senede bağlanmış olan meblağlar için ödenen faizler dahil.);"

"12. Faizsiz olarak kredi verenlere ödenen kâr payları ile kâr ve zarar ortaklığı belgesi karşılığı ödenen kâr payları."

19. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 24.12.1980 tarih ve 2361 sayılı Kanunla değiştirilen mükerrer 80 inci maddesinin birinci fıkrasının 21.1.1982 tarih ve 2588 sayılı Kanunla kaldırılan birinci bendi aşağıdaki şekilde yeniden ihdas edilmiş ve 2 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"1. İktisap şekli ne olursa olsun (ivazsız olarak iktisap edilenler hariç) 70 nci maddenin birinci fıkrasının 1, 2, 4 ve 7 numaralı bentlerinde yazılı mal (gerçek usulde vergiye tabi çiftçilerin ziraî istihsalde kullandıkları gayrimenkuller *dahil*) ve hakların, iktisap tarihinden başlayarak bir yıl içinde elden çıkarılmasından doğan kazançlar (Kooperatiflerin ortaklarına bu sıfatları dolayısıyla tahsis ettikleri gayrimenkuller, tahsis tarihinde ortak tarafından satın alınmış sayılır.);"

"2. Borsada kayıtlı olanlar ve ivazsız olarak iktisap edilenler hariç, menkul kıymetlerin iktisap tarihinden başlayarak bir yıl içinde veya iktisaptan evvel elden çıkarılmasından sağlanan kazançların bir takvim yılındaki tutarının 100 000 lirayı aşan kısmı."

20. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa 24.12.1980 tarih ve 2361 sayılı Kanunla eklenen mükerrer 81 inci madde aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Safi değer artışı:

Mükerrer Madde 81. — Değer artışında safi kazanç, elden çıkarma karşılığında alınan para ve ayınlarla sağlanan ve para ile temsil edilebilen her türlü menfaatlerin tutarından, elden çıkarılan mal ve hakların maliyet bedelleri ile elden çıkarma dolayısıyla yapılan ve satıcının uhdesinde kalan giderlerin ve ödenen vergi ve harçların indirilmesi sureliyle bulunur. Hâsılâtın ayın ve menfaat olarak sağlanan kısmının tutarı Vergi Usul Kanununun değerlendirme ile ilgili hükümlerine göre tayin ve tespit olunur.

Maliyet bedelinin mükelleflerce tespit edilememesi halinde maliyet bedeli yerine; Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre, takdir komisyonlarınca tespit edilecek bedel, kazancı bilanço veya işletme hesabı esasına göre tespit edilen işletmelerde ise son bilançoda veya envanter kayıtlarında gösterilen değer esas alınır.

işletmeye dahil amortismanla tabi iktisadî kıymetlerin elden çıkarılması halinde, iktisadî kıymetlerin maliyet bedeli yerine, amortismanlar düşüldükten sonra kalan net değeri esas alınır.

Menkul kıymetlerin elden çıkarılmasında, iktisap bedelinin tevsik edilememesi halinde, Vergi Usul Kanununun 266 ncı maddesinde yazılı itibarî değer iktisap bedeli olarak kabul edilir."

21. 193 sayılı Kanunun 85 inci maddesinin 24.12.1980 tarih ve 2361 sayılı Kanunla değişik ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"istisna hadleri içinde kalan kazanç ve iratlar (31 inci maddedeki indirimler istisnadan madut değildir.) ile 75 inci maddenin ikinci fıkrasının 1, 2 (adi komandit şirketlerde komanditerlerin kâr payları hariç), 3, 5, 7, 12 nci bentlerinde yazılı iratlar için beyanname verilmez. Diğer gelirler nedeniyle beyanname verilmesi halinde de bu gelirler beyannameye ithal edilmez."

22. 193 sayılı Kanunun 24.12.1980 tarih ve 2361 sayılı Kanunla değişik 86 ncı maddesinin 31.12.1982 tarih ve 2772 sayılı Kanunla değiştirilen (a) bendinin 1 ve 2 numaralı alt bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"1. Ücretlerden (Birden fazla işverenden ücret alan ve ücretlerinin yıllık gayri safi tutarları toplamı dokuz milyon lirayı aşan hizmet erbabının ücretleri hariç);

Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenen tiyatrolarda çalışan tiyatro sanatçılarına, münhasıran tiyatrodaki çalışmaları karşılığında ödenen ücretler ile sporculara ödenen transfer ücretleri ve tam mükellefiyete tabi kişilerin yanında çalışan gemi adamlarına, münhasıran uluslararası sulara geçen hizmetleri karşılığında ödenen ücretler, dokuz milyon liralık haddin hesabında nazara alınmaz."

"2. Tamamı tevkif yolu ile vergilendirilmiş bulunan ve gayri safi tutarları toplamı dokuz milyon lirayı aşmayan gayrimenkul sermaye iratlarından."

23. 193 sayılı Kanunun 31.12.1982 tarih ve 2772 sayılı Kanunla değişik 87 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Tam mükellefiyette, vergiye tabi yıllık gayri safi kazanç ve iratlarının toplamı dokuz milyon lirayı aşmayan mükelleflerin bu kazanç ve iratlarından vergisi tevkif yoluyla kesilmiş bulunan ücret ve gayrimenkul sermaye iratları ile götürü usulde vergilendirilmiş bulunan ticarî, meslekî kazançlarını ve ücretlerini beyannameye ithal etmeleri ihtiyarîdir."

"Ücretler (Birden fazla işverenden ücret alan ve ücretlerinin yıllık gayri safi tutarları toplamı dokuz milyon lirayı aşan hizmet erbabının ücretleri hariç), götürü usulde tespit olunan ticarî ve meslekî kazançlar, kazanç ve iratların istisna hadleri içinde kalan kısımları ile 75 inci maddenin ikinci fıkrasının 1, 2 (adi komandit şirketlerde komanditerlerin kâr payları hariç), 3, 5, 7, 12 nci bentlerinde yazılı iratlar dokuz milyon liralık haddin hesabında nazara alınmaz."

"Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenen tiyatrolarda çalışan tiyatro sanatçılarına, münhasıran tiyatrolardaki çalışmaları karşılığında ödenen vergisi tevkif suretiyle alınmış ücretler ile sporculara ödenen vergisi tevkif suretiyle alınmış transfer ücretleri ve tam mükellefiyete tabi kişilerin yanında çalışan gemi adamlarına, münhasıran uluslararası sulara geçen hizmetleri karşılığında ödenen vergisi tevkif suretiyle alınmış ücretlerin beyanı yukarıda yazılı şartlarla sınırlı olmaksızın ihtiyarîdir."

24. 193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin 2 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"2. Genel bütçeye dahil dairelere, katma bütçeli idarelere, il özel idareleri ile belediyelere, köylere ve kamu menfaatlerine yararlı derneklere ve Türk Kanunu Medenisi gereğince kurulan vakıflara makbuz karşılığında yapılan bağış ve yardımlar. (Bir takvim yılı içinde yapılan bağış ve yardımların toplamı o yıla ait beyan edilecek geliren % 5'ini aşarsa fazlası indirilmez.)

Genel bütçeye dahil dairelere, katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyelere veya köylere bağışlanan okul, kreş ve spor tesisleri ile 50 yatak kapasitesinden az olmamak üzere yurt ve sağlık tesislerinin inşaatı dolayısıyla yapılan harcamalar veya bu tesislerin inşaatı için bu kuruluşlara yapılan her türlü bağış ve yardımlar ile mevcut tesislerin, faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan her türlü nakdî ve aynî bağış ve yardımlar. Bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunan kurum ve kuruluşlara yapılan her türlü bağış ve yardımlar. (Şu kadar ki bu fıkrada geçen bağış ve yardımları miktar itibariyle sınırlamaya, bu bağış ve yardımların yapılacağı yerleri ve tahsis edileceği kuruluşları belirlemeye Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.)

Bağış ve yardımın nakden yapılmaması halinde, bağışlanan veya yardımın konusunu teşkil eden mal veya hakkın mevcutsa mukayyet değeri, bu değer mevcut değilse Vergi Usul Kanunu hükümleri dairesinde Takdir Komisyonunca tespit edilecek değer esas alınır."

25. 193 sayılı Kanunun 93 üncü maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Çocuk tabiri, mükellefle birlikte oturan veya mükellef tarafından bakılan (nafaka verilmek suretiyle bakılanlar dahil) 18 yaşını doldurmamış evlatları ifade eder.

26. 193 sayılı Kanunun 24.12.1980 tarih ve 2361 sayılı Kanunla değişik 94 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Vergi tevkifatı:

Madde 94. —A) Kazanç, ücret, menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarında vergi tevkifatı: Kamu idare ve müesseseleri iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, menkul kıymetler yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirâî kazançlarını bilanço veya zirâî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.

1. Hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar ile 2 numaralı bentte sayılanlar hariç) 103 ve 104 üncü maddelere göre,
2. a) Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenen tiyatrolarda çalışan tiyatro sanatçılarına, münhasıran tiyatrodaki çalışmaları karşılığında yapılan ücret ödemelerinden,
b) Sporculara transfer ücreti olarak yapılan ödemelerden,
c) Tam mükellefiyete tabi kişilerin yanında çalışan gemi adamlarına, münhasıran uluslararası sularda geçen hizmetleri karşılığı yapılan ücret ödemelerinden,
3. Yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden (69 uncu maddede yazılı olanlara ve noterlere serbest meslek faaliyetlerinden dolayı yapılan ödemeler hariç);
a) 18 inci madde kapsamına giren serbest meslek işleri dolayısıyla yapılan ödemelerden,
b) Diğerlerinden,
4. 42 nci madde kapsamına giren işler dolayısıyla bu işleri yapanlara (kurumlar dahil) ödenen istihkak bedellerinden,
5. Dar mükellefiyete tabi olanlara, telif ve patent haklarının satışı dolayısıyla yapılan ödemelerden,
6. 70 inci maddede yazılı mal ve hakların kiralanması karşılığı yapılan ödemelerden,
7. Dar mükellefiyete tabi gerçek kişilerle, Türkiye'de işyeri veya daimî temsilcisi bulunmayan ve kurumlar dışında kalan tüzelkişilere ödenen kâr payları ile dağıtılsın veya dağıtılmasın 75 inci maddenin ikinci fıkrasının 4 numaralı bendinde yazılı menkul sermaye iratlarından;
8. Dağıtılsın, dağıtılmasın Kurumlar Vergisine tabi kurumların Kurumlar Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin 1 ve 3 numaralı bentleri dışında kalan Kurumlar Vergisinden muaf veya müstesna kazanç ve iratlarından (Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin 12 numaralı bendine göre vergiden müstesna tutulan kazançlar üzerinden yapılacak tevkifat sırasında bu kazanç tutarına isabet eden giderler tevkifat matrahından indirilir.);
9. 75 inci maddenin 5 numaralı bendinde yazılı menkul sermaye iratlarından (Tam mükellef kurumlara ödenenler dahil);
a) Devlet tahvili ve Hazine bonusu faizlerinden,
b) Gelir ortaklığı senetlerinden sağlanan gelirlerden,
c) Nama yazılı tahvil faizlerinden,
d) Diğerlerinden.
10. Mevduat faizlerinden:
a) Döviz tevdiat hesaplarına yürütülen faizlerden,
b) Nama yazılı mevduat hesaplarına yürütülen faizlerden,
c) Diğerlerinden.
11. Faizsiz olarak kredi verenlere ödenen kâr payları ile kâr ve zarar ortaklığı belgesi karşılığı ödenen kâr paylarından,

12. Bir işyeri açmaksızın münhasıran gezici olarak Millî Piyango bileti satanlara ödenen komisyon bedeli üzerinden,

13. Çiftçilerden satın alınan ziraî mahsuller için yapılan ödemelerden;

- a) Hayvanlar ve bunların mahsulleri ile kara ve su avcılığı mahsulleri için,
 - b) Diğer ziraî mahsuller için,
- % 25 vergi tevkifatı yapılır.

Tüccar, serbest meslek erbabı ve çiftçilerin yukarıdaki hükümlere göre yapacakları tevkifat; ticarî, meslekî ve ziraî işleriyle ilgili ödemelerine münhasırdır.

Yukarıdaki bentlerde yazılı vergi tevkifatının yapılmasında 96 ncı madde hükmü göz önünde tutulur.

Bu maddenin 8 numaralı bendine göre üzerinden vergi tevkifatı yapılan kurum kazancından kâr payı alanlara, tevkif suretiyle alınan vergi ret ve iade olunmaz.

Bakanlar Kurulu bu maddede yer alan tevkifat nispetini, her bir bentte yer alan ödemeler için ayrı ayrı sıfıra kadar indirmeye veya bir katına kadar artırmak suretiyle yeniden tespit etmeye yetkilidir. Bu yetki, tam ve dar mükellefler için farklı oranlar tespit edilmek suretiyle de kullanılabilir.

B) Dahilî tevkifat:

Gerçek usulde Gelir Vergisine tabi ticarî, ziraî ve meslekî kazanç sahipleri ile adî ortaklıklar, kolektif şirketler ve adî komandit şirketler aşağıda belirtilen esaslara göre dahilî tevkifat yaparak vergi dairesine öderler.

Dahilî tevkifatın tarh, tahakkuk ve ödenmesi ile dahilî tevkifata ilişkin diğer hususlar hakkında, dahilî tevkifatın tarhına esas alman tutarların ilgili bulundukları kanun hükümleri uygulanır. Şu kadar ki, adî ortaklıklar, kolektif şirketler ve adî komandit şirketlerce yapılan dahilî tevkifat, hisseleri oranında ortakları (adî komandit şirketlerde komanditer ortaklar dahil) tarafından yapılmış sayılır. Kurumlar Vergi Kanunu uyarınca eshamlı komandit şirketlerce yapılan dahilî tevkifatın komanditer ortağın kâr payı oranında hesaplanan tutarı, komandite ortağın dahilî tevkifatı addolunur.

Dahilî tevkifat yapmakla mükellef tutulanların yapacakları dahilî tevkifat;

- a) Katma Değer Vergisine tabi olanların adlarına tarh ve tahakkuk ettirilen Katma Değer Vergisinin % 50'si,
- b) Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisine tabi olanların adlarına tarh ve tahakkuk ettirilen Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinin % 50'si,
- c) Katma Değer Vergisine özel matrah şekilleri ile tabi tutulan mallarla temel gıda maddelerinin satışını yapan mükelleflerin sözkonusu malların alış ve satış bedeli arasındaki farkın % 5'dir.

Bakanlar Kurulu, yukarıda yer alan oranları gelir unsurları ve faaliyet türleri itibarıyla farklılaştırmaya veya sıfıra kadar indirmeye yetkilidir.

Cari vergilendirme dönemi içinde elde edilen ticarî, ziraî ve meslekî kazanç üzerinden bu maddenin (A) fıkrası uyarınca tevkif edilmiş bulunan Gelir Vergisi ödendiği belgelendirilmek kaydıyla ödenmesi gereken dahilî tevkifattan mahsup edilir.

Mükelleflerin bu madde uyarınca dahilî tevkifata ait ödemelerinin toplamı cari takvim yılına ait yıllık Gelir Vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanan Gelir Vergisine mahsup edilir. Mahsubu yapılan miktarın hesaplanan Gelir Vergisinden fazla olması halinde aradaki fark müteakip dönemlere ilişkin olarak yapılması gereken dahilî tevkifata ait ödemeye mahsup edilir.

Maliye ve Gümrük Bakanlığı bu fıkra hükmünün uygulanmasına ait usul ve esasları tespit etmeye yetkilidir.

Vergi tevkifatı yapılırken lira kesirleri *nazara* alınmaz."

27. 193 sayılı Kanunun 2574 sayılı Kanunla değişik 103 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Esas tarife:

Madde 103. — Gelir Vergisine tabi gelirler:

3 000 000 liraya kadar	% 25
6 000 000 liranın 3 000 000 lirası için, 750 000 lira, fazlası	% 30
12 000 000 liranın 6 000 000 lirası için, 1 650 000 lira, fazlası	% 35
24 000 000 liranın 12 000 000 lirası için, 3 750 000 lira, fazlası	% 40
48 000 000 liranın 24 000 000 lirası için, 3 550 000 lira, fazlası	% 45
48 000 000 liradan fazlasının 48 000 000 lirası için, 19 350 000 lira, fazlası	% 50

Nispetinde vergilendirilir.

Yukarıda yer alan gelir dilimlerinin hizasındaki vergi nispetini topluca yüzde on indirmeye veya yukarıdaki nispetlere yükseltmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir."

28. 193 sayılı Kanuna 24.12.1980 tarih ve 2361 sayılı Kanunla eklenen mükerrer 112 nci madde aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Asgarî ziraî vergi:

Mükerrer Madde 112. — Çiftçilerin bu Kanunun 94 üncü maddesine göre ziraî mahsulünün satış hasılatı üzerinden tevkif yoluyla ödedikleri vergi, asgarî ziraî vergi addolunur. Ortaklıklarda tevkif suretiyle alınan vergi ortaklara hisseleri nispetinde paylaştırılır."

29. 193 sayılı Kanuna 31.12.1982 tarih ve 2772 sayılı Kanunla eklenen mükerrer 116 ncı maddenin birinci fıkrasında yer alan temel gösterge tutarlarından 90 000 liralık had 450 000 liraya, 120 000 liralık had 800 000 liraya yükseltilmiş, aynı fıkranın hayat standardı göstergelerine ilişkin lira karşılığı tutarlar bir kat artırılmış, birinci fıkranın sonuna (Hayat standardı gösterge tablosundan önce gelmek üzere) aşağıdaki hüküm ilave edilmiş ve aynı maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Şu kadar ki; ticarî, ziraî ve meslekî kazanç sahiplerinin bu faaliyetleri dolayısıyla hayat standardı esasına göre vergi tarhına esas alınacak geliri, yukarıda yazılı tutarlardan aşağı olamaz."

"Yukarıda yer alan tutarlar asgarî hadlerdir. Bu tutarların on katı ise, uygulanacak azamî hadleri teşkil eder."

"Bakanlar Kurulu, bu maddede belirtilen tutarları, azamî hadleri aşmamak şartıyla, herbirini ayrı ayrı veya topluca her yıl artırmaya yetkilidir. Bu yetki kazanç ve faaliyet konulan itibarıyla de kullanılabilir."

30. 193 sayılı Kanunun 31.12.1982 tarih ve 2772 sayılı Kanunla değişik mükerrer 123 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yetki:

Mükerrer Madde 123. — Bu Kanunun;

a) 13, 17, 21, 24 (3 numaralı bendi), 46, 47, 48 ve 53 üncü maddelerinde yer alan maktu hadlerin ve miktarların herbirini ayrı ayrı veya toplu olarak her defasında Kanunda yazılı had ve miktarlardan fazla olmamak üzere on katına,

b) 103 üncü maddesinde yer alan gelir dilimleri tutarlarını 86 ve 87 nci maddelerinde belirtilen hadlerle birlikte üç katına,

Kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir."

31. 193 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici 23 üncü madde eklenmiştir.

Geçici Madde 23. — 1 Ocak 1986 tarihinden önce açtırılan döviz tevdiat hesapları için ödenen faizler ile bu tarihten evvel ihraç edilen özel kanunlarla veya Devletin, kanunların verdiği yetkiye dayanarak akdettiği mukavelelerle her türlü vergiden istisna edilmiş olan menkul kıymetlerin faiz, kâr payı ve ikramiyeleri gelir vergisinden müstesnadır. Şu kadar ki, bu Kanunla Kurumlar Vergisi Kanununa eklenen geçici 11 inci madde hükmü uyarınca Kurumlar Vergisinden müstesna tutulan kazançların dağıtımını halinde, bu kazançlar üzerinden % 25 oranında Gelir Vergisi tevkifatı yapılır."

MADDE 3.—

1. 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 2362 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle değişik 1 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"E) iş ortaklıkları."

2. 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 199 sayılı Kanunun 5 inci, 903 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle değişik 5 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bu maddenin uygulanmasında dernek ve vakıfların mal ve hakları kiraya verme işlemleri de iktisadî işletme sayılır."

3. 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa 6 ncı maddeyi takiben aşağıdaki mükerrer 6 ncı madde eklenmiştir.

İş ortaklıkları:

Mükerrer Madde 6. —Birinci maddenin A, B, C ve D bentlerinde yazılı kurumların kendi aralarında, şahıs ortaklıkları veya gerçek kişilerle belli bir işin birlikte yapılmasını müştereken taahhüt etmek ve kazancını paylaşmak amacıyla kurdukları ortaklıklar iş ortaklığıdır.

Bunların tüzelkişiliklerinin olmaması mükellefiyetlerini etkilemez."

4. 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 199 sayılı Kanunla değişik 7 nci maddesinin 8 ve 2362 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle değişik 15 numaralı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"8. Beden Terbiyesi Teşkilatına dahil derneklere veya kamu idare ve müesseselerine ait idman ve spor müesseseleri ile sadece idman ve spor faaliyetlerinde bulunan anonim şirketler;"

"15. Kurtulduktan sonra Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ile bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunan kurum ve kuruluşlar.

Bunların vergi muafiyetinden yararlanma ve muafiyetlerinin kaybedilmesine ilişkin şartlar, usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir."

5. 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 2362 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle değişik 8 inci maddesinin 1 numaralı bendi yürürlükten kaldırılmış, 3 numaralı bendi ile 9 numaralı bendinin birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki 13, 14 ve 15 numaralı bentler eklenmiştir.

"3. Türkiye'ye döviz olarak getirildiğinin tevsik edilmesi kaydıyla Türkiye'de işyeri olan veya daimî temsilci bulunduran dar mükellefiyete tabi kurumların yurt dışı faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar."

"Sermaye şirketleri ile kooperatiflerin ve iş ortaklıklarının yatırım indiriminden yararlanan kazançları (Gelir Vergisi Kanununun yatırım indirimine ilişkin hükümleri sermaye şirketleri, kooperatifler ile iş ortaklıkları hakkında da uygulanır. Ancak kalkınma planı ve yıllık programlarda özel önem taşıdığı belirtilen sektörler ile kalkınmada öncelikli bölgelerde yapılan yatırımlar dolayısıyla yatırımcı sermaye şirketleri ile kooperatiflerin ve iş ortaklıklarının bu yatırımları için yatırım indirimi oranı % 60, bilimsel araştırma ve geliştirme yatırımlarında ise % 100'dür.)"

"13. Anonim şirketlerin gerek kuruluşlarında, gerek sermayelerini artırdıkları sırada çıkardıkları hisse senetlerinin itibari değerlerinin üzerinde elden çıkarılmasından, dağıtılmamak ve borsaya kayıtlı olmak şartıyla elde ettikleri kazançlar."

"14. Beş yıldan fazla nakledilmemek şartıyla bu Kanuna göre yapılan devirlerde münfesi kurumun devir öncesi son bilançosunda görülen zararlar devralan kurumca beyan edilen kurum kazancından indirilebilir. Bu indirimle ilişkin şartlar, usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir."

"15. Okul, kreş ve spor tesisleri ile 50 yatak kapasitesinden az olmamak üzere yurt ve sağlık tesislerinin işletilmesinden elde edilen kazançlar ilgili Bakanlığın görüşü alınmak suretiyle Maliye ve Gümrük Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslar dahilinde 5 yıl süreyle kurumlar vergisinden müstesna tutulurlar, istisna, kuruluşların faaliyete geçtiği tarihten itibaren başlar.

Bu kuruluşların kalkınmada öncelikli yörelerde kurulması halinde bunlardan elde edilecek kazançlar yukarıdaki şartlar dahilinde 10 yıl süreyle kurumlar vergisinden müstesna tutulur.

Bu kazançlar Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesine göre tevkifata tabi tutulmaz. Ortaklara dağıtımı kâr dağıtımı sayılmaz."

6. 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunun 12 nci maddesinin 2362 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle değişen I numaralı bendinin birinci paragrafına aşağıdaki hüküm eklenmiştir.

"Ancak Türkiye'de başkaca işyeri veya daimî temsilcisi bulunmamak şartıyla Hükümetin müsaadesiyle açılan sergi ve panayırlarda yapılan ticarî faaliyetlerden elde edilen kazançlar Türkiye'de elde edilmiş sayılmaz."

7. 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunun 14 üncü maddesinin 6 numaralı bendinin birinci alt bendine aşağıdaki hüküm eklenmiştir.

"Genel bütçeye dahil dairelere, katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyelere veya köylere bağışlanan okul, kreş ve spor tesisleri ile 50 yatak kapasitesinden az olmamak üzere yurt ve sağlık tesislerinin inşaatı dolayısıyla yapılan harcamalar veya bu tesislerin inşaatı için ilgili kuruluşlara yapılan her türlü bağış ve yardımlar ile mevcut tesislerin, faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan her türlü nakdî ve aynı bağış ve yardımlar. Bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunan kurum ve kuruluşlara yapılan her türlü bağış ve yardımlar. (Şu kadar ki bu fıkra geçiren bağış ve yardımları miktar itibarıyla sınırlamaya bu bağış ve yardımların yapılacağı yerleri ve tahsis edileceği kuruluşları belirlemeye Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.)"

8. 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunun 23 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Beyannamenin muhteviyatı:

Madde 23. — Beyannamelerin şekil, muhteva ve ekleri Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tayin ve tespit olunur. Mükellefler beyanlarını bu beyanname ile yapmaya veya bu beyannamelerde yazılı bilgilere uyun olarak bildirmeye mecburdurlar."

9. 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 2362 sayılı Kanunun 15 inci maddesiyle değişen 24 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Tevkifat yolu ile alınan kurumlar vergisi, tevkifat yapmaya mecbur olanlar ve tevkifata ait muhtasar beyanname:

Madde 24. — Dar mükellefeye tabi kurumların ticarî, ziraî ve sair kazanç ve iratları dışında kalan kazançları ile telif, imtiyaz, ihtira, işletme, ticaret unvanı, alameti farika ve benzeri gayri maddî hakların satışı, devir ve temlik mukabilinde alınan bedeller % 25 nispetinde kurumlar vergisi tevkifatına tabidir. (Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin 1, 2 ve 3 numaralı bentlerinde yazılı menkul sermaye iratları ile 94 üncü maddesinin 8 numaralı bendi uyarınca tevkifata tabi tutulan kazanç ve iratlardan bu madde hükmüne göre ayrıca tevkifat yapılmaz.)

Yapılacak vergi tevkifatında kazanç ve iratlar gayrisafi miktarları üzerinden nazara alınır.

Bakanlar Kurulu, dar mükellefeye tabi kurumların tevkifata tabi kazanç ve iratlarından yapılacak vergi tevkifat nispetini, gelir unsurları veya faaliyet konuları itibarıyla ayrı ayrı

belirlemeye, sıfıra kadar indirmeye veya yukarıdaki oranın bir katını geçmemek üzere yeni bir oran tespit etmeye yetkilidir.

Bu maddeye göre vergisi tevkif suretiyle alınan kazanç ve iratlar için 20 ve 22 nci maddelere göre beyanname verilmesi veya bu madde kapsamına girmeyen kazanç ve iratlar için verilecek beyannamelere mezkûr kazanç ve iratların ithali ihtiyaridir. (Ancak hernevi tahvil ve Hazine bonolarından elde edilen faizler ile gelir ortaklığı senetlerinden sağlanan gelirler için beyanname verilmez veya verilecek beyannamelere bu gelirler dahil edilmez.)

Dar mükellef durumunda olan kurumlara yukarıda yazılı kazanç ve iratları sağlayanlar bu kazanç ve iratlardan kurumlar vergisi tevkifatı yapmaya mecburdurlar.

Kazanç ve iratları sağlayanlar, kurumlar vergisi tevkifatına tabi kazanç ve iratları nakten veya hesaben ödeyen veya tahakkuk ettiren gerçek ve tüzelkişilerdir.

Bu madde gereğince vergi tevkifatı yapanlar bir ay içinde nakten veya hesaben ödedikleri veya tahakkuk ettirdikleri kazanç ve iratlar ile bunlardan kestikleri kurumlar vergisini müteakip ayın yirminci günü akşamına kadar bağlı bulundukları vergi dairesine muhtasar beyanname ile bildirirler.

Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarına göre defter tutmak mecburiyetinde olanlar bu maddeye göre yaptıkları vergi tevkifatını ayrıca kayıt ve hesaplarında gösterirler.

Muhtasar beyannamenin şekil, muhteva ve ekleri Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tayin ve tespit olunur. Mükellefler beyanlarını bu beyanname ile yapmaya veya bu beyannamelerde yazılı bilgilere uygun olarak bildirmeye mecburdurlar."

10. 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunun 2573 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle değişen 25'inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Verginin nispeti ve tarhı verginin nispeti:

Madde 25. — Kurumlar vergisi, bu Kanuna göre tespit olunan kurum kazancından % 46 nispetinde alınır.

Bakanlar Kurulu bu vergi nispetini % 50 oranına kadar artırmaya veya Kanunda yazılı orana kadar indirmeye yetkilidir.

Hesaplanan vergilerde lira kesirleri atılır."

11. 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa 40 inci maddeyi takiben aşağıdaki mükerrer 40 inci madde eklenmiştir.

Dahilî tevkifat

Mükerrer Madde 40.—Kurumlar vergisi mükellefler, carî vergilendirme döneminin kurumlar vergisine mahsup edilmek üzere, Gelir Vergisi Kanunun dahilî tevkifat ile ilgili hükümlerine göre dahilî tevkifat yaparak vergi dairesine öderler.

Eshamlı komandit şirketlerde, komandite ortağın kâr payı oranında hesaplanan dahilî tevkifat düşüldükten sonra kalan kısım, şirkete ait dahilî tevkifat miktarını gösterir.

Gelir Vergisi Kanunun dahilî tevkifata ilişkin hükümleri kurumlar vergisi mükellefleri hakkında da uygulanır.

12. 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa 2970 sayılı Kanunun 6 nci maddesiyle eklenen geçici 10 uncu maddesinin birinci ve dördüncü fıkraları aşağıdaki sekide değiştirilmiş ve Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"Tam mükellefiyete tabi kurumların iştirak hisselerinin veya gayrimenkullerinin 1984 yılında satışından doğan kazançların tamamının, 1985 ve 1986 yılında satışından doğan kazançların % 80'inin, 1987 yılında satışından doğan kazançların % 70'inin ve 1988 yılında satışından doğan kazançların % 60'ının kurum sermayesine ilave edilmesi şartıyla, sermayeye eklenen bu kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır.

Sermayeye eklenen bu kazançların beş yıl içinde herhangi bir surette işletmeden çekilmesi veya işletmelerin tasfiyesi halinde, bu kazançlar o yılın kazancı sayılarak vergiye tabi tutulur."

"Geçici Madde 11. — 1 Ocak 1986 tarihinden evvel ihraç kanunlarına veya Devletin kanunların verdiği yetkiye dayanarak akdettiği mukavelenamelere göre mevcut ve çıkacak vergilerden muaflığı kabul edilmiş olan menkul kıymetlerin temettü faiz ve ikramiyeleri kurumlar vergisinden müstesnadır."

"Geçici Madde 12. — Bu Kanunla değiştirilen Kurumlar Vergisi Kanunun değişik 25 inci maddesinde yazılı vergi nispeti, kurumların 1985 takvim yılı kazançlarına ilişkin olup 1.1.1986 tarihinden itibaren beyanı gereken kazançlar hakkında da uygulanır."

"Geçici Madde 13. — 2362 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten bu Kanunun yürürlük tarihine kadar ayrılmış olan ihtiyat akçeleri ve banka provizyonları, bunların sermayeye eklenmesi veya ortaklara dağıtılması hallerinde, sermayeye eklendiği veya dağıtımın yapıldığı yılın ticarî kazancına vergilendirilmeden önceki brüt tutarları üzerinden ilave edilir. Teşebbüsün tasfiyesi halinde ise tasfiye kârının hesaplanmasında nazara alınır."

Bu ihtiyat akçeleri ve banka provizyonları üzerinden ödenmiş bulunan kurumlar vergisi ile tevkif yoluyla ödenen gelir vergileri, ödenecek gelir ve kurumlar vergisinden mahsup edilir. Mahsup edilemeyen vergiler iade edilmez."

"Geçici Madde 14. — 1.1.1986 tarihinden önce ihraç kanunlarına veya Devletin kanunların verdiği yetkiye dayanarak akdettiği mukavelenamelere göre mevcut ve çıkacak vergilerden muaflığı kabul edilmiş olan menkul kıymetlerin Kurumlar Vergisinden istisna edilen temettü, faiz ve ikramiyelerine isabet eden giderler. (Gerçek giderlerin kati olarak tespit edilmemesi halinde, bahis konusu gerçek giderler, Kurumlar Vergisinden muaf menkul kıymetler portföyünün itibari değer toplamına, TC Merkez Bankası Meclisince menkul kıymetler portföyü ile ilgili giderler nazara alınarak tayin olunacak ortalama gider emsalinin uygulanması suretiyle bulunur. Vergiden muaf menkul kıymetler portföyünün itibari değer toplamı, ilgili hesap dönemine dahil ayların son günündeki vergiden muaf menkul kıymetler portföyünün ortalaması esas alınmak suretiyle tespit olunur.) kurumlar kazancının tespitinde indirim olarak kabul edilmez."

MADDE 4. — 2978 sayılı Ücretlilere Vergi ladesi Hakkında Kanunda aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

1. 2.2.1984 tarih ve 2978 sayılı "Ücretlilere Vergi ladesi Hakkında Kanun"un adı, "Vergi İadesi Hakkında Kanun" olarak değiştirilmiştir.

2. 2978 sayılı Kanunun 27.2.1985 tarih ve 3158 sayılı Kanunla değişik 1 inci maddesinin birinci fıkrası (bu fıkranın mal ve hizmet alımlarını belirleyen bent hükümleri hariç olmak üzere) aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 1. — Tam mükellefiyete tabi olup, ücret geliri elde edenler, ticarî, ziraî (Küçük çiftçi muaflığından yararlananlar dahil) veya meslekî kazançları nedeniyle gelir vergisine tabi olan mükellefler, emekli, maluliyet, dul ve yetim maaşı alanlar ile bunların eş, çocuk ve bakmakla yükümlü oldukları kimselerin; kamu idare ve müesseseleri, gerçek usulde vergilendirilen gelir vergisi mükellefleri ve kurumlar vergisi mükelleflerinden (Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci maddesi ile vergiden muaf tutulmuş kurumlar dahil) aşağıda yazılı mal ve hizmet alımları vergi iadesine tabi tutulur."

3. 2978 sayılı Kanunun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İadeye esas alınacak harcama ve gelir tutarı:

Madde 2. — Vergi iadesine esas alınacak harcama tutarı, mal ve hizmet alımının gerçekleştiği ayda elde edilen net geliri aşamaz.

Ticarî veya meslekî kazançları nedeniyle vergi iadesinden yararlanacak olan gelir vergisi mükelleflerinin net gelirleri, yıllık beyanname ile bir önceki yıl beyan edilen matrahın ticarî veya

meslekî kazanca isabet eden kısmından, kazanç ve ücretleri götürü usulde vergilendirilen mükelleflerde de, vergi karnelerinde yer alan vergi matrahından, hesaplanan gelir vergisi düşüldükten sonra kalan miktarın onikide biridir. Yıllık beyannemeye dahil edilmiş gelir unsurlarından herhangi birisi nedeniyle daha önce yıl içinde vergi iadesinden yararlanılmış ise, bu tutar net gelirin hesaplanmasında nazara alınmaz.

Gerçek ücretlerde net ücret geliri, vergiye tabi olsun veya olmasın ücret toplamından emekli aidatı, Sosyal Sigorta primleri, Ordu Yardımlaşma Kurumu ve benzeri kamu kurumları için yapılan kesintiler ve vergiler düşüldükten sonra kalan kısımdır.

Satış hâsılatları üzerinden vergi tevkif atı yapılan çiftçilerin net gelirleri ise, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesine göre, vergi tevkifatına esas olan satış hasılatı üzerinden öncelikle % 70 gider payı bilahare tevkif suretiyle kesilen vergi düşüldükten sonra kalan kısımdır."

4. 2978 sayılı Kanunun 27.2.1985 tarih ve 3158 sayılı kanunla değişik 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Hesap ve Oranlar:

Madde 3. — Vergi iadesi aylık olarak hesap edilir. Vergi iadesi, 2 nci madde hükmü de dikkate alınarak mal ve hizmet alımları tutarına,

30 000 liraya kadar	% 20
60 000 liranın; 30 000 lirası için % 20, aşan kısmına	% 15,
100 000 liranın; 60 000 lirası için % 17,5, aşan kısmına	% 10,
100 000 liradan fazlasının; 100 000 lirası için % 14,5, aşan kısmına	% 5,

Nispeti uygulanarak hesaplanır.

Bu maddede yazılı tutarları iki katına kadar artırarak veya kanunî hadlerinin yarısına kadar azaltarak, oranları ise yarısına kadar artırarak veya azaltarak yeniden tespit etmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu yetki: tutarlarının veya oranların her birinin ayrı ayrı veya topluca artırılıp veya azaltılması, faaliyet kolları, iş nev'ileri veya mükellef grupları veya vergi iadesine konu harcama kalemleri itibarıyla farklı bir şekilde de kullanılabilir.

Bu maddede yazılı veya Bakanlar Kurulu Kararı ile yeniden tespit edilecek tutar ve oranlarda bir değişiklik yapmadan, aylık tutarları yıllık olarak veya vergi iadesinin dönemine uygun şekilde tespit etmeye Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir."

5. 2978 sayılı Kanunun 27.2.1985 tarih ve 3158 sayılı Kanunla değişik 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Vergi iadesinin usul ve esasları:

Madde 4. — Vergi iadesi aşağıdaki usul ve esaslar dahilinde yapılır.

a) Gerçek ücret geliri elde eden hizmet erbabınca, bir aylık mal ve hizmet alımlarına dair vesikalar ve bunların dökümünü gösteren bir bildirim ertesi ayın ilk yedi günü içerisinde ücretleriyle ilgili gelir vergisi tevkifatını yapmakla sorumlu olan gerçek veya tüzelkişilere bildirilir.

Sorumlu işverenler, ücretlinin bildirimini esas alıp, azamî sınır ve oranlar hakkında bu Kanunda yer alan hükümleri gözönünde bulundurarak hak edilen iade tutarını hesaplar.

İşverenler, ücretlilerinin bir ay içinde hak ettikleri toplam vergi iadesini, "Vergi iade Beyannamesi" ile ertesi ayın yirminci günü akşamına kadar muhtasar beyannamelerini verdikleri vergi dairesine bildirir.

Genel bütçeye dahil dairelerde çalışan ücretlilerin vergi iadesi dairelerince yapılır.

b) Emekli, maluliyet, dul ve yetim aylığı alanların vergi iadesi, sosyal güvenlik kurumlarınca yapılır.

c) Kazançları ve ücretleri götürü usulde tespit edilen mükellefler, bir ödeme dönemine ait vergi iadesi için, ödeme dönemini takip eden ay içinde mal ve hizmet alımlarına ait vesikalar ve bu

vesikalara göre düzenledikleri "Vergi İade Beyannamesi" ile birlikte bağılı oldukları vergi dairesine başvururlar, iade edilecek meblağ, vergi dairelerince hesaplanarak beyannamenin verildiği ayı takip eden ay içinde hak sahiplerine ödenir.

d) Satış hâsılatları üzerinde vergi tevkifatı yapılan çiftçiler, bir ödeme dönemine ait mal ve hizmet alımlarına dair vesikalar ve bunların dökümünü gösteren bir bildirim dönemi takip eden ay içinde, satış hâsılatları üzerinden vergi tevkifatını yapan sorumlu gerçek ve tüzelkişilere bildirirler. Sorumlu gerçek veya tüzelkişiler, çiftçilerin bildirimlerini esas alıp, azamî sınır oranlar hakkında bu Kanunda yer alan hükümleri gözönünde bulundurarak hak edilen iade tutarını hesaplar.

Sorumlu gerçek veya tüzelkişiler, kendilerine vergi iade bildirimini veren çiftçilerin bir ödeme dönemine ait hak ettikleri toplam vergi iadesini "Vergi İade Beyannamesi" ile bildirim verildiği ayı takip eden ayın 20 nci günü akşamına kadar muhtasar beyannamelerini verdikleri vergi dairelerine bildirirler.

e) Ticarî veya meslekî kazançları gerçek usulde tespit edilen mükellefler, bir ödeme dönemine ait vergi iadesi için, ödeme dönemini takip eden ay içinde mal ve hizmet alımlarına ait vesikalar ve bu vesikalara göre düzenledikleri "Vergi iade Beyannamesi" ile birlikte yıllık gelir vergisi beyannamelerini verdikleri vergi dairesine başvururlar, iade edilecek meblağ, beyannamenin verildiği ayı takip eden ay içinde hak sahiplerine ödenir.

Vergi iadesi; gerçek usulde tespit edilen ücret geliri elde eden hizmet erbabı ile ücretleri götürü usulde tespit edilen hizmet erbabı için aylık, sosyal güvenlik kurumlarından aylık alanlar için üçer aylık (Birinci dönem Ocak-Mart aylarını, ikinci dönem Nisan-Haziran aylarını, üçüncü dönem Temmuz-Ağustos aylarını, dördüncü dönem Ekim-Aralık aylarını kapsar.), kazançları götürü usulde tespit edilen ticaret ve serbest meslek erbabı için ikişer aylık, (Ocak ve Şubat ayları, Mart ve Nisan ayları, Mayıs ve Haziran ayları, Temmuz ve Ağustos ayları, Eylül ve Ekim ayları, Kasım ve Aralık ayları birer dönem sayılır.), ticarî ve meslekî kazançları gerçek usulde tespit edilen mükellefler için aylık, çiftçiler için de dörder aylık (Birinci dönem Ocak-Nisan aylarını, ikinci dönem Temmuz-Ağustos aylarını, üçüncü dönem Eylül-Aralık aylarını kapsar.) Dönemler halinde yapılır. Bu dönemleri bir aydan az olmamak üzere yeniden tespit etmeye Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

Vergi daireleri, işverenler veya sorumlular tarafından verilen vergi iade beyannamelerine göre çıkan iadeyi, vergi iade beyannamesinin verildiği tarihten itibaren, beyannamenin verildiği ayın sonuna kadar işverene veya sorumluya öder. Şu kadar ki, çiftçilerden satın alınan ziraî mahsullerin alış bedeli üzerinden vergi tevkifatı yapan sorumlulara, ziraî mahsullerin alış bedeli üzerinden tevkif ettikleri vergileri vergi dairesine ödemedikleri takdirde vergi iadesi yapılmaz.

İşverenlerce veya sorumlularca nakten veya hesaben alınan vergi iadesi, iadenin alındığı tarihten itibaren en geç 10 gün içinde hak sahiplerine nakten ödenir. Bu süre içinde ödenmeyen vergi iadeleri müteakip ilk işgününde vergi dairelerine geri verilir. Bu suretle ödenmeyen vergi iadeleri, iade dönemini takip eden altı ay içinde başvurmaları şartıyla haksahiplerine veya kanunî mirasçılarına vergi dairelerince ödenir.

İşverenlerin veya sorumluların vergi iadesi ile ilgili işlemleri ölüm, iflas, tasfiye veya mücbir sebeplerle yerine getirmemeleri veya bu Kanundan doğan mükellefiyetlerini zamanında ve tam olarak yerine getirmemeleri sebebiyle hak sahiplerinin alamadığı vergi iadesi, dönemi takip eden altı ay içinde başvurmaları şartıyla kendilerine ödenir.

Ticarî ve meslekî kazançları nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar ile götürü usulde tespit edilen ücret gelirine sahip bulunanlar, gelir vergisi mükellefiyetlerinin sona erdiği tarihi takip eden dönemler için vergi iadesinden yararlanamazlar.

Vergi iadesinin ödenmesine ait diğer hususlar ile vergi iadesine ait bildirimler ve Vergi İade Beyannamesinin şekil ve muhtevası Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tayin ve tespit edilir."

6. 2978 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bu Kanunun uygulanmasında sosyal güvenlik kurumları ile vergi tevkifatı yapan sorumlular işveren olarak kabul edilir."

"Ticarî ve meslekî kazançtan nedeniyle gelir vergisi mükellefleri olanlar ile götürü usulde tespit edilen ücret gelirine sahip olanların vergi iade beyannamesine ekli olarak ibraz ettikleri harcama vesikaları vergi dairelerince, vergi iadesinin ödenmesi sırasında hak sahiplerine iade edilir. Vergi iadesinden yararlananlar, bu belgeleri vergi iadesinin yapıldığı yıldan başlayarak 5 yıl süre ile muhafaza etmeğe ve yetkili makam ve memurların talebi üzerine ibraz etmeye mecburdurlar."

7. 2978 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Müeyyideler:

Madde 6. — Aşağıdaki hallerden birisiyle haksız yere vergi iadesine sebebiyet verilmesi durumunda, iade edilen bu meblağ üç kat cezası ile birlikte müsebbiplerinden geri alınır.

a) Vergi iadesine hak kazananların bilerek sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı vesikalar kullanmaları veya vesikaları tahrif etmeleri,

b) işverenlerin ve sorumluların gerçek dışı Vergi iade Beyannamesi düzenlemeleri,

c) işverenlerin ve sorumluların azamî sınır ve oranlar konusundaki hükümlere aykırı olarak iade hesaplamaları,

d) Beşinci madde hükmüne uyulması,

e) işverenlerin ve sorumluların hak sahiplerine ödemedikleri vergi iadesini süresinde vergi dairesine yatırmamaları,

Bu Kanundan doğan mükellefiyetini zamanında ve tam olarak yerine getirmeyen işveren ve sorumlulara, vergi dairesince ödenen meblağın iki katı tutarında ceza kesilir.

Birinci fıkranın (a) bendinde açıklanan fiillerinin tekrarı halinde, vergi iadesine hak kazananlar vergi iadesi hakkından bir daha faydandırılmaz."

8. 2978 sayılı Kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

6183 sayılı Kanunun uygulanacağı haller:

Madde 7. — işveren, sorumlu veya vergi iadesine hak kazananlarca bu, Kanun hükümlerine göre vergi dairesine geri verilmesi gereken vergi iadesinin ve ödenmesi gereken cezaların tahsilinde Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır."

MADDE 5.—492 sayılı Harçlar Kanununda aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

1. 492 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Tebliğinden başka bir işlem yapmak için makamından uzaklaşma durumunda olan hâkimler, Cumhuriyet savcıları, askerî mahkemelerdeki subay üyeler ve icra, iflas memurları ile yardımcılara, adlî tabiplere, yazı işleri müdürü ile yazı işleri müdür yardımcısına, katiplere, mübaşirlere ve hizmetlilere yol giderlerinden başka aşağıdaki miktarda yol tazminatı verilir."

2. 492 sayılı Kanunun 59 uncu maddesinin birinci fıkrasına 0) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (k) bendi eklenmiştir.

"k) Beden Terbiyesi Teşkilatına dahil derneklerin münhasıran sporla uğraşmak üzere kurulan Anonim Şirketlere sermaye olarak koydukları gayrimenkuller ile bu şirketlere devrettikleri gayrimenkullerle ilgili devir ve iktisap işlemleri."

3. 492 sayılı Kanunun 68 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Kadastro ve tapulama harçlarında ödeme zamanı:

Madde 68. — Kadastro ve tapulama harçları tahakkukundan itibaren (ihtilaflı işlerde hükmün kesinleştiği tarihi takip eden aybaşından itibaren) bir sene içinde ödenir.

İştirak halindeki mülkiyetlerde tahakkuk ettirilen harcın tamamı, diğer şeriklere rücu hakkı mahfuz kalmak şartıyla, o gayrimenkule fiilen zilyed bulunan şerikten ve birden ziyade şerik fiilen zilyed bulunuyorsa bunlardan herhangi birinden tahsil olunur.

Ancak, kadastro ve tapulaması yapılan gayrimenkul bu süre içinde tedavül ederse, harç yeni malik adına yapılacak tescilden önce ödenir.

Tapulama Kanunun 71 inci maddesi hükmü mahfuzdur."

4. 492 sayılı Kanunun mükerrer 69 uncu maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Belediyeler ve Bayındırlık ve Iskan Bakanlığının ilgili memurları arsa, arazi veya bina üzerine yeniden inşa edilen binalarla ilgili yapı kullanma iznini (îskân belgesini) vermeden önce, vergi dairesine gerekli harcın ödendiğini gösterir belgeleri talep etmeye mecburdurlar."

5. 492 sayılı kanuna aşağıdaki mükerrer 138 inci madde eklenmiştir.

Mükerrer Madde 138. — Bakanlar Kurulu, bu Kanuna ekli tarifelerde yer alan maktu harçları (maktu ve nispi harçların asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil) birlikte veya her tarife itibariyle ayrı ayrı, yahut tarifelerin ilgili fıkra ve bentleri itibariyle birlikte veya ayrı ayrı on katına kadar artırmaya ve Kanunda yazılı had ve miktarlardan az, bu had ve miktarların on katından çok olmamak kaydıyla yeni had ve miktarlar tespit etmeye yetkilidir.

6. 492 sayılı Kanuna ekli;

A) (I) sayılı tarifenin A/111 bölümünün 1 inci fıkrasına (a) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki hüküm eklenmiş ve B/11 bölümünün 2 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bakanlar Kurulu, dava çeşitleri itibariyle birlikte veya ayrı ayrı olmak üzere bu bentte yazılı nispeti binde 10'a kadar indirmeye veya Kanunda yazılı nispete kadar çıkarmaya yetkilidir.

"2. Konunun değeri üzerinden harç:

a) İflasta paylaşılan para üzerinden (Yüzde 2)

b) Konkordatoda alacaklılara verilmesi kararlaştırılan para üzerinden (Binde 5)

B) (4) sayılı tarifenin 1 inci bölümünün 13 üncü bendinin (a) fıkrası, 20 nci bendinin (a) fıkrası ve II nci bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu tarifenin sonuna aşağıdaki hüküm eklenmiştir.

"a) Arsa ve arazi üzerine yeniden inşa olunacak bina vesair tesislerin tescilinde emlak (Bina) vergisi değeri üzerinden, (Binde 30)"

Bayındırlık ve İskân Bakanlığının görüşü alınarak Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit ve ilan edilmiş bulunan sosyal mesken, işçi evleri ve bunlardan daha düşük nitelikteki meskenler için Emlak (Bina) Vergisi değeri üzerinden, (Binde 15)

Yukarıdaki iki fıkra gereğince hesaplanacak harç, Emlak Vergisi Beyannamesinin verilmesi gereken süre içinde, şekli ve muhtevası Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit edilecek bir beyanname ile beyan edilir ve beyanname verme süresi içinde ödenir.

"a) Gayrimenkullerin ivaz karşılığında veya ölünceye kadar bakma akdine dayanarak yahut trampa hükümlerine göre devir ve iktisabında gayrimenkulun devir ve iktisap bedelinden az olmak üzere emlak vergisi değeri üzerinden (Cebrî icra ve şüyuun izalesi hallerinde satış bedeli, istimlaklerde takdir edilen bedel üzerinden) devir eden ve devir alan için ayrı ayrı (Binde 40)"

Tapuda kaydı bulunmayan gayrimenkullerin, zilyetlik devir sözleşmeleri ile devrinde de bu fıkra hükümleri uygulanır. Hesaplanacak harç, zilyetlik devir sözleşmeleri yapılmadan önce, şekli ve muhtevası Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit edilecek bir beyanname ile bildirilir ve beyanname verme süresi içinde ödenir.

II.—Kadaastro ve tapulama işlemleri:

Kadaastro ve tapulama işlemleri sonucunda tapu siciline tescil edilen bazı gayrimenkullerde kayıtlı değer üzerinden:

a) Tapuda murisi veya kendisi adına kayıtlı olup da kadastroda beyanname verenlere, tapulamada tespitite hazır bulunanlara ait gayrimenkullerin kadastrolanması veya tapulanmasında, (Binde 3)

b) Tapuda murisi veya kendisi adına kayıtlı olup da kadastroda beyanname vermeyenlere, tapulamada tespitite hazır bulunmayanlara ait gayrimenkullerin kadastrolanması veya tapulanmasında, (Binde 5)

c) Aslen senetsiz gayrimenkullerin ziyedi adına kadastrolanması veya tapulanmasında, beyanname verenler ile tespitite hazır bulunanlardan, (Binde 4)

d) Aslen senetsiz gayrimenkullerin ziyedi adına kadastrolanması veya tapulanmasında, beyanname vermeyenler ile tespitite hazır bulunmayanlardan, (Binde 6)

(Yukarıdaki fıkralar gereğince ödenecek harç miktarı her parsel için 1 000 liradan aşağı olamaz.)

Tapu ve kadastro işlemlerinde de nispi harçların en az miktarı 1 000 liradır."

"Bu tarifenin 13 numaralı bendinin (a) ve (c) fıkralarında belirtilen işlemlerden Emlak Vergisi Beyanname verilmesini gerektirenlerin 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunun 27 nci maddesinde yazılı ek süre sonuna kadar tapuda gösterilmemesi halinde harç % 50 fazlasıyla alınır."

C) (8) sayılı tarifenin sonuna aşağıdaki VIII - Telsiz harçları ve IX - kapalı devre televizyon ruhsat harçları bölümleri eklenmiştir.

VIII.—Telsiz harçları:

A) Telsiz ruhsatname harçları

1. Telsiz kurma ruhsatname harçları:

a. Telsiz verici - alıcı cihazları (Ruhsatnamede kayıtlı her cihaz için:

aa) El telsizleri (kara, deniz, hava)	(10 000 TL.)
bb) Araç telsizleri (kara, deniz, hava)	(30 000 TL.)
cc) Tekrarlayıcı (repetör)	(100 000 TL.)
dd) Sabit telsiz (kara, deniz, hava)	(50 000 TL.)
ee) Kablosuz telefon telsiz cihazı	(50 000 TL.)
ff) Çağrı (paging) sistemi	(50 000 TL.)
30 aboneye kadar (30 dahil)	(50 000)TL.)
31 - 1 000 aboneye kadar (1 000 dahil)	(100 000 TL.)
1 001 ve sonraki her bin abone veya kesri için	(250 000 TL.)

b. Telsiz verici cihazları:

aa) Telsiz telefon veya telsiz telgraf vericileri	(20 000 TL.)
bb) Data, faksimili veya telsiz teleks vericileri;	(30 000 TL.)

iki veya daha fazla maksatla kullanmak için ruhsat verilmiş olan vericilerden, her maksat için belirtilenlerin toplamı kadar harç alınır.

c. Telsiz alıcı cihazları:

aa) Telsiz telgraf alıcıları	(10 000 TL.)
bb) Telsiz telefon alıcıları	(15 000 TL.)
cc) Telsiz teleks alıcıları	(20 000 TL.)
dd) Faksimili alıcıları	(25 000 TL.)
ee) Data alıcıları	(30 000 TL.)
ff) Uydu alıcıları	(50 000 TL.)

tki veya daha fazla maksatla kullanılmak için ruhsat verilmiş olan alıcılardan, her maksat için belirtilenlerin toplamı kadar harç alınır.

d. Radyolink sistemleri:	
aa) 24 kanala kadar olan sistemler (24 dahil)	
i) Her terminal için	(100 000 TL.)
ü) Her tekrarlayıcı (repetör) için	(250 000 TL.)
bb) 25 ve daha fazla kanallı sistemler:	
i) Her terminal için	(250 000 TL.)
ü) Her tekrarlayıcı (repetör) için	(500 000 TL.)
2. Ruhsatnamede değişiklik harçları:	
a) Ruhsatnamedeki yer, araç, teknik özellik veya işletme tipinin değiştirilmesi halinde (her değişiklikte)	(10 000 TL.)
b) Yeni işletme tipi ilavesi halinde 1 inci madde hükümleri uygulanır. (Telsiz kurma ruhsatname harçları ile ruhsatnamede değişiklik harçları amatör telsiz istasyonlarından 1/2 oranında alınır.)	
B) Telsiz cihazların kullanma harçları (Amatör telsiz istasyonlarında bulunan telsizlerden kullanma harcı alınmaz.)	
1. MF ve HF telsiz sistemleri:	
Birbirleriyle haberleşme yapmasına izin verilmiş istasyonlar arasındaki düz mesafeler ayrı ayrı hesaplanmak ve sistemin aynı zamanda kullanılabilen her kanalı için ayrı ayrı olmak üzere (her yıl için)	
a) 100 kilometreye kadar (100 km. dahil) olan mesafe ile haberleşme için kullanılanlar;	
aa) Telsiz telgraf	(75 000 TL.)
bb) Simpleks telsiz telefon, teleks	(100 000 TL.)
cc) Data, faksimili, dupleks telsiz telefon	(150 000 TL.)
b) 101 kilometreden itibaren, her yüz kilometre için yukarıdaki miktarlar, sonraki bir öncekinin iki katı olmak üzere artırılır.	
c) 400 kilometreden sonraki mesafeler için 400 kilometre üzerinden harç alınır.	
2. VHF, UHF ve SHF telsiz sistemleri:	
Telsiz sisteminin aynı zamanda kullanılabilen her kanalı için ayrı ayrı olmak üzere (Her yıl için);	
a) En az iki telsizden meydana gelen telsiz sistemlerinde, sistemdeki telsiz adedi başına	(10 000 TL.)
b) Telefon devrelerine veya MF ve HF telsiz sistemlerine bağlantılı olan telsiz sistemlerinde, sistemdeki telsiz adedi başına	(15 000 TL.)
3. Kablosuz telefon telsiz cihazları:	
(Her yıl için)	
a) Yalnız telefon devresine bağlı olanlar	(30 000 TL.)
b) Sabit telefon telsiz cihazı ile uzaktan kumanda cihazı arasında dahili konuşma düzeni olanlar	(50 000 TL.)
4. Telsiz çağrı (paging) sistemleri:	
Sistemdeki alıcı cihaz adedi başına	
(her yıl için)	
a) Bağımsız sistemler;	
aa) Haberleşme mesafesi 2,5 km.'ye kadar (2,5 km. dahil) olanlar	(2 500 TL.)
bb) Haberleşme mesafesi 2,5 km.'den fazla olanlar	(5 000 TL.)

b) Telefon devrelerine veya dahili konuşma (intercom) sistemlerine bağlı olan sistemlerden; her alıcı cihaz için (1) nci benttekinine ilave olarak	(2 500 TL.)
5. Halk bandı (CB) cihazları (her beş yıl için)	
a) El telsizi	(10 000 TL.)
b) Sabit telsiz	(20 000 TL.)
c) Araç telsizi	(30 000 TL.)
6. Deniz telsiz cihazları (her yıl için)	
a) Her türlü yük ve yolcu gemilerinde bulunan komple telsiz sistemleri (MF, HF, VHF, UHF, SHF telsizler ve radar dahil);	
aa) 299'dan küçük (299 dahil) tonajdaki gemilerdeki	(100 000 TL.)
bb) 300-1 599 (dahil) tonajdaki gemilerdeki	(250 000 TL.)
cc) 1 600 ve daha büyük tonajdaki gemilerdeki	(750 000 TL.)
dd) HF ve VHF telsiz sistemi ve radar bulunan yatlar	(250 000 TL.)
b) VHF telsiz cihazları	
aa) El telsizi	(10 000 TL.)
bb) Gemi tipi telsiz	(30 000 TL.)
cc) Yat tipi telsiz	(50 000 TL.)
c) Karada kurulu her çeşit sabit deniz telsizi	(50 000 TL.)
7. Hava telsiz cihazları (her yıl için):	
a) 1 ile 10 yolcu (10 dahil) kapasiteli veya aynı büyüklükteki yük taşıma veya diğer amaçlarla kullanılan hava vasıtalarında bulunan komple telsiz ve seyrüsefer sistemi	(100 000 TL.)
b) 10'dan fazla yolcu kapasiteli veya aynı büyüklükteki yük taşıma veya diğer amaçlarla kullanılan hava vasıtalarında bulunan komple telsiz ve seyrüsefer sistemi	(500 000 TL.)
c) Karada kurulu her çeşit sabit veya mobil hava-yer telsizi	(100 000 TL.)
d) Karada kullanılan hava-yer el telsizi	(10 000 TL.)
8. Telsiz alıcı cihazları:	
Yalnız dinleme ve kayıt maksadıyla kurulan alıcı istasyonlarındaki her alıcı cihaz başına (her yıl için)	
a) Telsiz telgraf alıcıları	(10 000 TL.)
b) Telsiz telefon alıcıları	(20 000 TL.)
c) Telsiz teleks alıcıları	(30 000 TL.)
d) Faksimili alıcıları	(40 000 TL.)
e) Data alıcıları	(50 000 TL.)
f) Uydu alıcıları	(100 000 TL.)
9. Radyolink sistemleri:	
Sistemdeki her atlama için ayrı ayrı olmak üzere, teçhizatı mevcut kanal adedi başına (her yıl için)	(10 000 TL.)
C) Amatör Telsizcilik Belgesi ve Operatör Ehliyetnamesi harçları:	
1. Amatör Telsizcilik Belgesi (geçerlilik süresi sonuna kadar)	
a) A sınıfı amatör telsizcilik belgesi	(10 000 TL.)
b) B sınıfı amatör telsizcilik belgesi	(7 500 TL.)
c) C sınıfı amatör telsizcilik belgesi	(5 000 TL.)

2. Operatör ehliyetnameleri (geçerlilik süresi sonuna kadar)	
a) Kara ve hava telsiz operatör ehliyetnameleri	
aa) Birinci sınıf telsiz telgraf ehliyetnamesi	(20 000 TL.)
bb) ikinci sınıf telsiz telgraf ehliyetnamesi	(15 000 TL.)
cc) Telsiz telgraf özel ehliyetnamesi	(10 000 TL.)
dd) Telsiz telefon ve tahditli telsiz telefon ehliyetnamesi	(5 000 TL.)
b) Deniz telsiz operatör ehliyetnameleri	
aa) Genel telsiz ehliyetnamesi	(50 000 TL.)
bb) Birinci sınıf telsiz telgraf ehliyetnamesi	(40 000 TL.)
cc) ikinci sınıf telsiz telgraf ehliyetnamesi	(30 000 TL.)
dd) Telsiz telgraf özel, telsiz telefon ve tahditli telsiz telefon ehliyetnamesi	(20 000 TL.)
D. Mühürlenmiş cihazların yeniden açılması ve sınav harçları:	
1. Mühürlenmiş cihazın yeniden faaliyete açılması	(10 000 TL.)
2. Amatör Telsizcilik Belgesi ve Telsiz Operatör Ehliyetnamesi almak isteyen başvuru sahiplerinden alınacak sınav harcı	(1 000 TL.)

IX — Kapalı devre televizyon ruhsat harçları:

Kapalı devre televizyon sistemi kurulması ve işletilmesi için Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu tarafından verilecek izin belgelerinden (her yıl için)

a) 3-15 TV alıcı cihazı ihtiva eden sistemlerden	(50 000 TL.)
b) 16-30 TV alıcı cihazı ihtiva eden sistemlerden	(100 000 TL.)
c) 31-60 TV alıcı cihazı ihtiva eden sistemlerden	(200 000 TL.)
d) 61 ve daha fazla TV alıcı cihazı ihtiva eden sistemlerden	(350 000 TL.)

Birden fazla kanal ihtiva eden sistemlerden bu harçlar % 50 zamlı olarak tahsil edilir.

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Yüksek Öğretim Kurumuna bağlı eğitim ve öğretim kuruluşları tarafından tesis edilenler bu harca tabi tutulmazlar.

d) Trafik Harçlarına ilişkin (9) sayılı tarife aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

9 SAYILI TARİFE

Trafik Harçları

I.—Tescil harçları:

Araçların Karayolları Trafik Kanununa ve Yönetmeliğine göre yapılacak tescil işlemlerinden bir defaya mahsus olmak üzere	(5 000 TL.)
--	-------------

II.—Sürücü belgesi harçları:

Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmeliğine göre verilecek sürücü belgelerinden bir defaya mahsus olmak üzere,

a) A1, A2, B ve F sınıfı sürücü belgeleri ile K sınıfı sürücü aday belgelerinden	(3 000 TL.)
b) Diğer sürücü belgelerinden	(10 000 TL.)

III. — Sınav harçları:

Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmelik hükümlerine göre yapılacak sınavlarda, her sınav için	(1 000 TL.)
---	-------------

IV.—Sürücü belgesi vize harçları:

Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmelik hükümlerine göre yapılacak sürücü belgesi vize işlemlerinden,

a) A1, A2 ve F sınıfı sürücü belgeleri vizelerinde	(1 000 TL.)
b) Diğer sürücü belgeleri vizelerinden	(2 500 TL.)

V.—Teknik muayene harçları:

Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmelik hükümlerine göre araçların belli sürelerde yapılacak teknik muayenelerinden,

Sakatlar tarafından kullanılan özel tertibatlı araçlardan harç alınmaz.) (3 000 TL.)

VI.—Ruhsat (izin) harçları:

Karayolları Trafik Kanununun;

a) 13 üncü maddesine göre verilecek izin belgelerinden	(5000TL.)
b) 16 ncı maddesine göre verilecek izin belgelerinden (Her yıl için)	(10 000 TL.)
c) 17 nci maddesine göre verilecek izin belgelerinden (Her yıl için)	(20 000 TL.)
d) 33 üncü maddesine göre verilecek her izin belgesinden	(10 000 TL.)
e) 35 inci maddesine göre verilecek işletme belgesinden (Her yıl için)	(50 000 TL.)

VII. — Geçici trafik belgeleri harçları:

a) Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmelik hükümlerine göre verilecek geçici trafik belgelerinden;

aa) A sınıfı geçici trafik belgelerinden	(30 000 TL.)
bb) Diğerlerinden	(1 000 TL.)

b) Karayolu uygunluk belgesi verilemeyen araçlara verilen izin belgesinden (3 000 TL.)

MADDE 6.—488 sayılı Damga Vergisi Kanununda aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

1. 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa aşağıdaki mükerrer 30 uncu madde eklenmiştir.

Mükerrer Madde 30. — Bakanlar Kurulu, bu Kanuna bağlı (1) sayılı tabloda, yer alan maktu vergileri (maktu ve nispî vergilerin asgarî ve azamî miktarlarını belirleyen hadler dahil) birlikte veya ayrı ayrı on katına kadar artırmaya ve Kanunda yazılı had ve miktarlardan az, bu had ve miktarların on katından çok olmamak üzere yeni had ve miktarlar tespit etmeye yetkilidir.

2. 488 sayılı Damga Vergisi Kanuna bağlı (2) sayılı tablonun IV - Ticarî ve medenî işlemlerle ilgili kâğıtlar bölümünün (6) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"6. Posta çekleri"

MADDE 7. —210 sayılı Değerli Kâğıtlar Kanununda aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

210 sayılı Değerli Kâğıtlar Kanununa ekli "Değerli Kâğıtlar Tablosu" aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

DEĞERLİ KÂĞITLAR TABLOSU

Değerli kâğıdın cinsi	Bedel (TL.)
1. Noter kâğıtları	
a) Noter kâğıdı,	100
b) Beyanname,	100
c) Protesto, vekâletname, resen senet	200

2. Kira sözleşme kâğıtları	200
3. Pasaportlar	7 500
4. Yabancılar için ikamet tezkereleri	5 000
5. Askerlik cüzdanları	100
6. Nüfus cüzdanları	100
7. Aile cüzdanları	1 000
8. Bono kâğıtları (emre muharrer senetler) (10 adet)	500
9. Sürücü belgeleri	1 000
10. Sürücü çalışma belgeleri (karneleri)	1 000
11. Motorlu araç trafik belgesi	500
12. Motorlu araç tescil belgesi	500
13. İş makinesi tescil belgesi	500

MADDE 8. —1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununda aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

1. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunun 4 üncü maddesine aşağıdaki (o) fıkrası eklenmiştir,
"o) Belediye ve mücavir alan sınırları dışında bulunan binalar. (Gelir Vergisinden muaf esnaf ile götürü usulde Gelir Vergisine tabi mükellefler tarafından bizzat işyeri olarak kullanılan binalar hariç olmak üzere, ticarî, sınaî ve turistik faaliyetlerde kullanılan binalar ile muayyen zamanlarda dinlenme amacıyla kullundan binalar için bu muafiyet uygulanmaz.)"

2. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bina Vergisinin nispeti binde 5'tir. Meskenlerde bu nispet binde 4 olarak uygulanır."

3. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bina Vergisi ilgili belediye tarafından mükellefin beyanı üzerine yıllık olarak tarh ve tahakkuk ettirilir. Şu kadar ki, bir il veya ilçe hududu içerisinde birden fazla belediye olması halinde belediye ve mücavir alan sınırları dışında bulunan binalara ait Bina Vergisini tarha yetkili olacak belediye ilgili valiler tarafından belirlenir."

4. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunun 14 üncü maddesine aşağıdaki (g) fıkrası eklenmiştir,

"g) Belediye ve mücavir alan sınırları dışında bulunan arazi. (Gelir Vergisinden muaf esnaf ile götürü usulde Gelir Vergisine tabi mükellefler tarafından bizzat işyeri olarak kullanılan arsa ve arazi hariç olmak üzere, ticari, sınaî ve turistik faaliyetlerde kullanılan arazi ile arsalar ve arsa sayılacak parsellenmemiş arazi için bu muafiyet uygulanmaz.)"

5. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunun 16 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Mükelleflerin bir belediye ve bu belediyenin mücavir alan sınırları içinde bulunan arazinin (arsalar hariç) toplam vergi değerinin 1 000 000 lirası Arazi Vergisinden müstesnadır."

6. 1319 sayılı Emlak Verisi Kanunun 18 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Arsalar için vergi nispeti binde 6'dır."

7. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunun 20 ncı maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Şu kadar ki; mükelleflerin arsalar ve arazi ile ilgili olarak beyan edecekleri değerler, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun asgarî ölçüde birim değer tespitine ilişkin hükümlerine göre takdir komisyonlarınca her mahalle ve arsa sayılacak parsellenmemiş arazide her köy için cadde, sokak veya değer bakımından farklı bölgeler, arazide her il veya ilçe için arazinin cinsi (Kıraç, taban ve sulak) itibariyle takdir olunan birim değerlere göre hesaplanan miktardan düşük olamaz. Düşük

beyanda bulunulması halinde, mükellefin beyanı vergi dairesince birim değere göre hesaplanan miktara yükseltilerek tahakkuka esas alınır ve mükellefe bildirilir. Vergi dairesince hesaplanan miktar ile mükellefin beyanı arasındaki farka kusur cezası uygulanır."

"ikinci fıkra hükmü, turistik bölgelerdeki cadde, sokak veya değer bakımından farklı bölgelerde ilgili valilerce tespit edilecek pafta, ada veya parseller için yapılacak takdirler hakkında da tatbik edilir."

8. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Arazi Vergisi ilgili belediye tarafından mükellefin beyanı üzerine yıllık olarak tarh ve tahakkuk ettirilir. Şu kadar ki, bir il veya ilçe hududu içerisinde birden fazla belediye olması halinde belediye ve mücavir alan sınırları dışında bulunan araziye ait Arazi Vergisini tarha yetkili olacak belediye ilgili valiler tarafından belirlenir."

9. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 25 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Köylerde yapılacak beyan:

Madde 25. — Belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunan bina ve arazi ile Emlak Vergisinden muaf olmayan bina ve arazi hariç olmak üzere, köyler de bulunan bina ve araziye ilişkin beyanlar sözlü veya yazılı olarak ilgili muhtarlıklara yapılır. Sözlü veya yazılı olarak yapılan beyanlar, şekli ve muhtevası Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit olunacak bina ve arazi kıymet beyanı defterlerine geçirildikten sonra özel yeri mükellefe imza ettirilir. Beyan esnasında köyde bulunmayanların köy muhtarına gönderecekleri yazılı ve imzalı beyanların bu defterlere eklenmesiyle yetinilir.

Birinci fıkra kapsamına giren yerlerde bulunup;

a) Ek süre sonuna kadar beyan edilmeyen,

b) Bu Kanunun 33 üncü maddesinde (8 numaralı fıkra hariç) yazılı haller sebebiyle beyanı gereken, bina ve arazinin beyanının beyanname ile yapılması mecburîdir.

il ve ilçe merkezi olmayan beldelerde, köy muhtarlıklarına ait yetkiler belediye başkanlıklarınca kullanılır.

Sözü geçen defter, varsa müsbet evrakla birlikte ek sürenin bitiminden itibaren 15 gün içinde muhtarlar tarafından ilgili belediyelere imza karşılığında teslim olunur.

Bina ve arazi kıymet beyanı defterlerine yazdırılmak suretiyle beyan edilecek bina ve arazi hakkında bu Kanunun 10 ve 20 nci maddelerinin son fıkraları hükümleri uygulanmaz."

10. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunun 30 uncu maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Devir ve ferağ yapılan bina ve arazinin, devir ve ferağın yapıldığı yıl ile geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden ve devralan müteselsilen sorumlu tutulurlar. Devralanın mükellefe rücu hakkı saklıdır. Tapu daireleri devir ve ferağ işlemini, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15 inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirir."

11. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunun 32 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Beyanname verilmemesi halinde yapılacak işlem:

Madde 32. — Ek süreye rağmen beyanname verilmez ise, vergi bu Kanun hükümlerine göre idarece tarh edilir.

Beyannamesini ek süreye rağmen vermeyen mükellefler adına ağır kusur cezası kesilir."

12. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunun 36 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Vergi dairesinin yardımı:

Madde 36. — İçişleri Bakanlığı gerekli gördüğü takdirde, tespit edeceği esaslar dahilinde, köy kıymet beyanı defterlerinin doldurulması sırasında köy muhtarlarına yardımda bulunabilir."

13. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunun 37 nci maddesi aşağıdaki sekide değiştirilmiştir.

Usul hükümleri:

Madde 37. — Bu Kanun hükümleri saklı kalmak şartıyla, bu Kanuna göre alıncak vergiler hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Bu Kanunda geçen "Vergi dairesi" tabiri, belediyeleri ifade eder.

Bu Kanunun uygulanmasında, Vergi Usul Kanunun vergi inceleme yetkisi hariç olmak üzere;

1. Belediye Gelir Şube Müdürü, Gelir Şube Müdürü olmayan yerlerde Belediye Hesap İşleri Müdürü, Hesap İşleri Müdürü olmayan yerlerde Muhasebe Müdürü, Vergi Dairesi Müdürü sıfat ve yetkisini haizdir.

2. Vergi Usul Kanunda mahallin en büyük mal memuruna verilmiş görev ve yetkiler, belediye başkanları tarafından kullanılır."

14. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunun 2350 sayılı Kanunla kaldırılan 38 inci maddesi yerine aşağıdaki madde konulmuştur.

Verginin dağılımı:

Madde 38. — Belediyeler tarafından tahsil edilen Emlak Vergisinin % 15'i il özel idareleri payı, 27.6.1984 gün ve 3030 sayılı Kanunun uygulandığı şehirlerde il özel idareleri payı ayrıldıktan sonra kalan miktarın % 25'i büyük şehir belediyesi payı olarak ayrılır.

il özel idareleri ve büyük şehir belediyesi payı olarak ayrılan miktarlar tahsil edildiği ayı takibeden ayın son günü akşamına kadar ilgili il özel idareleri ile büyük şehir belediyelerine ödenir."

15. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununa aşağıdaki ek 1 inci madde eklenmiştir.

Ek Madde 1. — Mahallî idarelerce tahsil edilen vergi, resim, harç ve paylara ilişkin yurt dışı danışmanlık hizmetleri Maliye ve Gümrük Bakanlığınca yürütülür. Bu hizmetlerin yürütülmesine ilişkin usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir.

16. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanuna aşağıdaki geçici 14 ve 15 inci maddeler eklenmiştir.

Geçici Madde 14. — Belediye meclisleri ödenecek Emlak Vergisi miktarını, mahalleler, köyler veya cadde, sokak yahut değer bakımından farklı bölgeler itibarıyla birlikte veya ayrı ayrı olmak üzere 1986 yılı için % 40'tan, 1987 yılı için % 20'den fazla olmamak üzere indirmeye yetkilidi.

Geçici Madde 15. — 1.1.1986 tarihinden önceki dönemlerde meydana gelen vergiyi doğuran olaylar sebebiyle bu tarihe kadar beyan edilmiş bina ve araziye ait Emlak Vergisinin tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerine Maliye ve Gümrük Bakanlığınca bağlı vergi dairelerince devam olunur. 1.1.1986 tarihine kadar beyannamesi verilmemiş bina ve araziye ait tarh, tahakkuk ve tahsil işlemleri ilgili belediyeler tarafından yapılır.

MADDE 9. — 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

1. 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun:

A) 4 üncü maddesinde yer alan en az ve en çok vergi miktarları üç katına,

B) 15 inci maddesi ile 21 inci maddesinin III üncü bendinde yer alan en az ve en çok vergi miktarları (15 inci maddenin 5 ve 6 ncı bendinde yazılı en az vergi miktarları hariç) beş katına,

C) 56 ncı maddesi ile 77 nci maddesinde yer alan en az ve en çok harç miktarları on katına,
D) 60 ncı maddesi ile 74 üncü maddesinde yer alan en az ve en çok harç miktarları beş katına,
E) 65 ve 84 üncü maddesi ile 2589 sayılı Kanunla eklenen Ek 6 ncı maddesinde yer alan en az ve en çok harç miktarları iki katına,
çıkarılmıştır.

2. 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 29 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Konu:

Madde 29. — Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde Posta Telgraf Telefon işletmesi tarafından tahsil edilen telefon, teleks, faksimili ve data ücretleri (tesis, devir ve nakil ücretleri hariç) Haberleşme Vergisine tabidir."

3. 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 96 ncı maddesine aşağıdaki (C) fıkrası eklenmiştir.

"C) Bakanlar Kurulu bu Kanunda yer alan maktu vergi ve harçların en az ve en çok miktarlarını belirleyen hadleri birlikte veya ayrı ayrı yahut her vergi ve harçla ilgili tarifelerde yer alan en az ve en çok hadleri birlikte veya ayrı ayrı on katına kadar artırmaya ve Kanunda yazılı hadlerden az ve bu hadlerin on katından çok olmamak üzere yeni hadler tespit etmeye yetkilidir."

4. 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununa aşağıdaki mükerrer 97 nci madde eklenmiştir.

Müze giriş ücretlerinden belediyelere pay:

Mükerrer Madde 97. — Belediye ve mücavir alan sınırları içinde gerçek ve tüzel kişilerce işletilen her türlü müzelerin giriş ücretlerinin % 40'ı belediye payı olarak ayrılır.

Belediye payı olarak ayrılan miktarın, tahsilini takip eden ayın 15 inci günü akşamına kadar müzenin bulunduğu yer belediyesine ödenmesi mecburidir, ödenmesi geciken paylar, müzeleri işleten gerçek ve tüzel kişilerden % 10 fazlasıyla tahsil olunur.

5. 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunun 104 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu Kanunda yer alan Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi ile Bina, inşaat, işyeri Açma izni, imar Mevzuatı Gereğince Alınacak Harçların mücavir alanlarda uygulanabilmesi için belediye hizmetlerinin bu mahallere götürülmüş olması şarttır."

MADDE 10.—3074 sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanununda aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

1. 3074 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Nispet:

Madde 4.—Verginin nispeti % 9'dur.

2. 3074 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Verginin dağılımı:

Madde 6. — Vergi daireleri, Akaryakıt Tüketim Vergisi hâsılatının % 22'sini Kamu Ortaklığı Fonuna, % 48,25'ini T.C. Merkez Bankasında açılacak Akaryakıt Tüketim Fonu hesabına, tahsil edildiği ayı takibeden bir ay içinde yatırırlar.

Akaryakıt Tüketim Fonu hesabında toplanan meblağın, Akaryakıt Tüketim Vergisi hâsılatının % 6'sına tekabül eden kısmı belediyelerin hizmetlerini görebilmeleri için esasları Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Bayındırlık ve iskân Bakanlığında müştereken hazırlanacak yönetmelik hükümleri çerçevesinde bu belediyelere, % 5'ine tekabül eden kısmı 2380 sayılı Kanuna göre Bayındırlık ve iskân Bakanlığının enirinde bulunan iller Bankasındaki "Belediyeler Fonu" hesabına,

% 22'sine tekabül eden kısmı alt yapı tesislerinde kullanılmak üzere Karayolları Genel Müdürlüğüne, % 11'ine tekabül eden kısmı altyapı hizmetlerinde kullanılmak üzere Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüne, % 3,50'sine tekabül eden kısmı gençlere ve çocuklara hitabeden spor tesisleri kurulması için Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüne, % 0,75'ine tekabül eden kısmı ise 3040 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca kurulan Türk Sporunu Teşvik Fonuna ödenir."

MADDE 11. — 2380 sayılı Belediyelere ve il Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunda aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

1. 2380 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasındaki % 10,30 ve % 2,30 nispetleri sırasıyla % 9,20 ve % 1,70, üçüncü fıkrasındaki % 8 nispet % 6, dördüncü fıkrasındaki % 2 nispet % 3, altıncı fıkrasındaki % 6 nispet % 2, sekizinci fıkrasındaki % 2 nispet % 1,5, dokuzuncu fıkrasındaki % 0,60 nispet % 0,40 olarak değiştirilmiştir.

2. 2380 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Geçici Madde 3. — 1 inci madde ile Genel Bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılması öngörülen payların; 1985 yılında % 2'lik, 1986 yılında % 2,30'luk kısmı İller Bankasında Belediyeler Fonu olarak ayrılmak üzere Belediyeler için 1985 yılında 8,15; 1986 yılında % 8,45 ve il Özel idareleri için 1985 yılında % 1,15; 1986 yılında % 1,15 olarak uygulanır.

"Mahallî idareler Fonu" Genel Bütçe Vergi Gelirleri Tahsilat toplamının, 1985 yılında % 0,30'u; 1986 yılında % 0,30'u olarak oluşturulur.

3. 2380 sayılı Kanuna aşağıdaki ek 1 inci madde eklenmiştir.

Ek Madde 1. — Mahallî idareler tarafından tahsil edilen vergi, resim ve harçlar dolayısıyla kullanılması gereken beyanname, rehber ve diğer basılı kâğıtlardan, işleri Bakanlığının teklifi üzerine Maliye ve Gümrük Bakanlığınca basımı ve dağıtımı yapılacak olanlara ait basım ve dağıtım giderleri ile bu konuda yapılacak her türlü hizmetlere ait giderler. Genel Bütçe Vergi gelirleri tahsilatı toplamı üzerinden iller Bankasına gönderilen paylardan ödenir.

İller Bankası, söz konusu giderlerin karşılığını, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca yapılacak bildirim tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde T.C. Merkez Bankasında bu bakanlık adına açılan hesaba yatırır.

4. 2380 sayılı Kanuna aşağıdaki ek 2 nci madde eklenmiştir.

Ek Madde 2. — Bu Kanun hükümlerine göre Genel Bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılan payların, her bir gelir saymanlığı yerine merkezden görevlendirilecek bir saymanlık tarafından ayrılıp gönderilmesi için gereken düzenlemeleri (Bu Kanunun süre ve sorumlulukla ilgili hükümleri saklı kalmak üzere) yapmaya Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 12. — 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 33 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bakanlar Kurulu, bu maddede belirtilen vergi nispetini bankalar arası mevduat muameleleri ile diğer banka ve sigorta muameleleri için ayrı ayrı veya birlikte % 1'e kadar indirmeye ve yukarıdaki nispeti aşmayacak şekilde yeniden tespit etmeye yetkilidir."

MADDE 13. — 1. Yarışma ve Yeterlik sınavı sonucu seçilerek 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun Geçici 5 inci maddesi uyarınca geçici sözleşmeli olarak çalıştırılan personelden 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesindeki şartları taşıyanlar; yazılı olarak başvurmak ve idarece de uygun bulunmak şartı ile durumlarına uygun memuriyet kadrolarına nakledilebilirler.

Sözleşmeli olarak çalışılan sürenin tamamı ilk girişteki derece ve kademe tespitinde değerlendirilir. Artan süreler üst derece ve kademedeki kanunî bekleme süresinde geçmiş sayılır.

2. 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki 1 sayılı cetvelin Maliye ve Gümrük Bakanlığına ait bölümüne aşağıda, unvanı, sınıfı, derecesi ve adedi gösterilen 25 000 kadro ilave edilmiştir.

KURUMU : MALİYE VE GÜMRÜK BAKANLIĞI
TEŞKİLATI: MERKEZ
Kurum Kod: 035

[1] SAYILI CETVEL

İhdas Edilen Kadrolar

Unvanı	Sınıfı	Ek Göstergesi	Serbest Kadro Adedi	Tutulan Kadro Adedi	Toplam
1. DERECE					
Uzman	G.İ.H.		50	50	
2. DERECE					
Uzman	G.İ.H.		50	50	
Çözümleyici	»		14	14	
Programcı	»		14	14	
Mimar	T.H.		1	1	
Mühendis »	1		1		
3. DERECE					
Uzman	G.İ.H.		100	100	
Çözümleyici	»		9	9	
Programcı	»		21	21	
Bilgisayar İşletmeni	»		20	20	
Mimar	T.H.		1	1	
Mühendis »	2		2		
4. DERECE					
Uzman	G.İ.H.		300	300	
Çözümleyici	»		11	11	
Programcı	»		14	14	
Bilgisayar İşletmeni	»		50	50	
Şef	»		20	20	
Mühendis	T.H.		2	2	
5. DERECE					
Çözümleyici	G.İ.H.		6	6	
Programcı	»		19	19	
Bilgisayar İşletmeni	»		75	75	
Şef	»		50	50	
Şoför »	5		5		
Mimar	T.H.		1 -	1	
Mühendis »	2		2		
Teknisyen	»		2	2	
6. DERECE					
Programcı	G.İ.H.		16	16	
Bilgisayar İşletmeni	»		41	41	
Şef	»		35	35	
Şoför »	5		5		
Teknisyen	T.H.		2	2	

Unvanı	Sınıfı	Ek Göstergesi	Serbest Kadro Adedi	Tutulan Kadro Adedi	Toplam
7. DERECE					
Programcı	G.İ.H.		12		12
Şef	»		30	Veri Hazırlama ve	30
Kontrol işletmeni	»				
Şoför	»		140		140
Teknisyen	T.H.		5		5
8. DERECE					
Veri Hazırlama ve					
Kontrol işletmeni	G.İ.H.		180		18
Program Yardımcısı	»		36		0
Şoför	»		5		36
Teknisyen	T.H.				5
9. DERECE					
Kontrol işletmeni	G.İ.H.		460	Veri Hazırlama ve	460
Daktilograf	»		150		150
Şoför	»		10		10
10. DERECE					
Kontrol işletmeni	G.İ.H.		470	Veri Hazırlama ve	470
Daktilograf	»		150		150
Şoför	»		17		17
11. DERECE					
Şoför	G.İ.H.		30		30
12. DERECE					
Şoför	G.İ.H.		30		30
Hizmetli	Y.H.		100		100
Kaloriferci	»		30		30
TOPLAM			2800		2800

KURUMU: MALİYE VE GÜMRÜK BAKANLIĞI

TEŞKİLATI: TAŞRA

[1] SAYILI CETVEL

thdas Edilen Kadrolar

3. DERECE					
Çözümleyici	G.İ.H.		10		10
Programcı			20		20
Bilgisayar işletmeni			20		20
4. DERECE					
Çözümleyici	G.İ.H.		10		10
Programcı			20		20
Bilgisayar işletmeni			30		30
Şef			150		150

Unvanı	Sınıfı	Ek Göstergesi	Serbest Kadro Adedi	Tutulan Kadro Adedi	Toplam
5. DERECE					
Çözümleyici	G.İ.H.		15		15
Programcı	»		30		30
Bilgisayar işletmeni	»		50		50
Şef	»		200		200
Memur	»		100		100
Yoklama Memuru	»		550		550
Tahsildar	»		75		75
6. DERECE					
Çözümleyici	G.İ.H.		15		15
Programcı	»		30		30
Bilgisayar işletmeni	»		50		50
Şef	»		400		400
Memur	»		300		300
Yoklama Memuru	»		750		750
icra Memuru	»		100		100
Tahsildar	»		200		200
7. DERECE					
Şef	G.İ.H.		750		750
Veri Hazırlama ve Kontrol işletmeni	»		100		100
Memur	»		400		400
Yoklama Memuru	»		750		750
icra Memuru	»		50		50
Veznedar	»		40		40
Tahsildar	»		100		100
8. DERECE					
Veri Hazırlama ve Kontrol işletmeni	G.İ.H.		150		150
Memur	»		200		200
Yoklama Memuru	»		950		950
icra Memuru	»		50		50
Tahsildar	»		150		150
9. DERECE					
Veri Hazırlama ve Kontrol işletmeni	G.İ.H.		200		200
Memur	»		750		750
Yoklama Memuru	»		3000		3000
icra Memuru	»		150		150
Veznedar	»		35		35
Daktilograf	»		200		200
Şoför	»		300		300
Hizmetli	Y.H.		200		200
Bekçi	»		100		100
Kaloriferci	»		100		100

Unvanı	Sınıfı	Ek Göstergesi	Serbest Kadro Adedi	Tutulan Kadro Adedi	Toplam
10. DERECE					
Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	G.İ.H.		200		200
Memur	»		1250		1250
Yoklama Memuru	»		4000		4000
İcra Memuru	»		150		150
Veznedar	»		25		25
Daktilograf	»		305		305
Şoför	»		350		350
Hizmetli	Y.H.		300		300
Bekçi	»		150		150
Kaloriferci	»		150		150
11. DERECE					
Daktilograf	G.İ.H.		520		520
Şoför	»		400		400
Hizmetli	Y.H.		1000		1000
Bekçi	»		500		500
Kaloriferci	»		500		500
12. DERECE					
Şoför	G.İ.H.		550		550
TOPLAM			22 200		22 200

Kaldırılan hükümler:

MADDE 14. — 1. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 201,202 ve 206 ncı maddeleri hükümleri ile 203 üncü maddesinin üçüncü ve beşinci fıkraları, 177 nci maddesine 2791 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle eklenen fıkra, 344 üncü maddesinin 8 numaralı bendine 2791 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle eklenen hüküm, mükerrer 347 nci maddesinin 1 numaralı bendine 2791 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle eklenen hüküm ve 232, 233 üncü maddelerinin son fıkra hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

2. 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunun 8 inci maddesi bu Kanunla yürürlükten kaldırılmıştır.

3. 193 sayılı Kanunun;

a) 38 inci maddesinin son fıkrası,

b) 24.12.1980 tarih ve 2361 sayılı Kanunla değişik 22, 32, 33, 34 ve mükerrer 122 nci maddeleri,

c) 31.12.1981 tarih ve 2574 sayılı Kanunla değişik 77 nci maddesi ile 105 inci maddesi, Yürürlükten kaldırılmıştır.

4. 766 sayılı Tapulama Kanununun 70 ve 72 nci maddeleri ile 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli 2 sayılı tarifenin 1/5 inci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

5. 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa bağlı (I) sayılı tablonun III üncü bölümünün 2 nci fıkrasının (a) bendi ile IV üncü bölümünün I inci fıkrasının a, b, c, d, e ve f fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

6. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 6 ncı maddesi ile 30 uncu maddesinin ikinci, 31 inci maddesinin birinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

7. 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 45 ilâ 51 inci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

8. 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 199 sayılı Kanunla değişen 15 inci maddesinin 2362 sayılı Kanunla değişik 7 numaralı bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — a) 193 sayılı Kanunun bu Kanunla değiştirilen 46 ncı maddesi hükmü uyarınca artırılan miktarlara göre yeni takdirler yapılınca kadar, takdir komisyonlarınca takdir edilen ve halen uygulanmakta olan her bir dereceye ait götürü ticaret ve serbest meslek kazançlarına, bu kazançların 1/3'ü oranında ilave yapılır.

b) Bu Kanun ile Gelir Vergisi Kanunun 51 inci maddesinin 8 numaralı bendine ilave edilen parantez içi hükümle götürü usulden yararlanmalarına imkân verilen ve bu kanunun yürürlüğe girdiğı tarihten önce mükellefiyetleri gerçek usulde tesis edilenler, 31.12.1985 tarihi itibarıyla götürü usule tabi olmanın şartlarını taşımaları ve Ocak 1986 ayı içinde bağlı bulundukları vergi dairesine yazılı olarak başvurmaları halinde, Gelir Vergisi Kanununun 50 nci maddesi hükmü dikkate alınmaksızın 1.1.1986 tarihinden itibaren götürü usulde teklif olunurlar.

Maliye ve Gümrük Bakanlığı, bu maddede yazılı başvuru süresini bir aya kadar uzatmaya yetkilidir.

c) 1985 takvim yılı kazançlarına ilişkin olarak 1986 takvim yılı içinde kurumlar vergisi beyannamesi veren kurumların 1985 takvim yılında elde ettikleri ve iştirak kazançları istisnası kapsamına giren kazançları üzerinden % 10 gelir vergisi tevkifatı yapılır.

Bu tevkifat kurumlar vergisi beyanname verme süresi içinde yapılır.

d) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 86 ve 87 nci maddelerinin bu Kanun ile değiştirilen hükümleri, 1985 takvim yılında elde edilen ve münhasıran ücretten ibaret olan gelirler hakkında da uygulanır.

e) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bu Kanunla değişik mükerrer 116 ncı maddesi hükmü ticarî, zirai ve meslekî kazançlarından dolayı 1985 yılında gerçek usulde vergilendirilen mükellefler hakkında da uygulanır.

f) Gelir Vergisi Kanunun 24.12.1980 tarih ve 2361 sayılı ve 31.12.1981 tarih ve 2574 sayılı Kanunlarla değişik 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının 1, 2, 3 ve 11 numaralı bentlerinde yazılı olan ve 1985 takvim yılı içinde elde edilen iratlar için, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 77 ve mükerrer 122 nci maddeleri hükümleri uygulanır.

g) 193 sayılı Kanunun 31.12.1980 tarih ve 2361 sayılı Kanunla değişen Birinci Kısım Sekizinci Bölüm (Yatırım indirimi) Ek 2 nci maddesinde bu Kanunla yapılan değişiklik, maddede sözü edilen yönetmeliğin yayımı ile birlikte, kazanılmış haklar saklı kalmak kaydıyla yürürlüğe girer.

GEÇİCİ MADDE 2. — a) 492 sayılı Kanuna ekli (4) sayılı tarifenin 13 numaralı bendinin (a) ve (c) fıkralarında belirtilen ve Emlak Vergisi beyannamesi verilmesini gerektiren işlemlerden, Emlak Vergisi beyanname verme süresi (ek süre dahil) bu Kanunun yürürlüğe girdiğı tarihe kadar geçmiş olan ve tapuda gösterilmemiş bulunanların 31.12.1987 tarihine kadar tapuda gösterilmesi halinde, ilgili mükellefler hakkında bahis konusu tarifeye bu Kanunla eklenen son fıkra hükmü uygulanmaz.

b) 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli (8) sayılı tarifeye bu Kanunla eklenen VII Telsiz Harçları bölümünde yazılı olan harçlardan (Yıllık harçlara ait hükümler hariç) 7.11.1983 tarihi ile bu Kanunun yürürlüğe girdiğı tarih arasında kalan süreyle ilgili bulunanların ve bu Kanunla harç kapsamına alınan tüm işlem ve belgelere ait yıllık harçların 31.12.1985 tarihine kadar ödenmesi halinde ceza uygulanmaz.

3222 sayılı mülga Telsiz Kanunu hükümleri gereğince ödenen harçlar, bu Kanun hükümleri gereğince ödenecek harçlardan mahsup edilir.

Yürürlük:

MADDE 15. — 1. Bu Kanunun birinci maddesinin araziye ait asgarî ölçüde birim değer tespiti için yeniden kurulan Takdir Komisyonları ve arazi ile ilgili diğer hükümleri ve yoklamadan maksat ve yoklama memurlarına ilişkin hükümleri bu Kanunun yayımı tarihinde, arsalara ait asgari ölçüde birim değer tespiti için yeniden kurulan Takdir Komisyonları ile ilgili hükümleri 1.3.1986 tarihinde yürürlüğe girer.

2. Bu Kanunun 5 inci maddesinin;

a) 492 sayılı Kanunun (8) sayılı tarifesine bu Kanunla eklenen telsiz harçlarına ait hükümleri (Yıllık harçlara ait hükümler hariç) 7.11.1983 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

b) Bu Kanunla harç kapsamına alınan yıllık harçlara ilişkin hükümleri 1.1.1985 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

c) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.

3. Bu Kanunun 6 ncı maddesi, 8 inci maddesinin 7 nci fıkrası, 9 uncu maddesinin 2 ve 4 üncü fıkraları, 11 inci maddesinin 3 ve 4 üncü fıkraları ile 12 ve 13 üncü maddeleri bu Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

4. Bu Kanunun 7 ve 10 uncu maddeleri, bu Kanunun yayımını takip eden aybaşından itibaren yürürlüğe girer.

5. Bu Kanunun 1, 2, 3 ve 4 üncü maddelerinin Bakanlar Kurulu ve Maliye ve Gümrük Bakanlığına yetki veren hükümleri 1.1.1986 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

6. Bu Kanunun diğer hükümleri 1.1.1986 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme:

MADDE 16. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan

T. Özal

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU METNİ

BAZI VERGİ KANUNLARINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

BİRİNCİ BÖLÜM

213 Sayılı Vergi Usul Kanunu ile ilgili Değişiklikler

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesinin 1 inci fıkrası, Komisyonumuzca 1 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2.— 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 11 inci maddesinin sonuna aşağıdaki 3 fıkra ilave edilmiştir.

"Mal alım ve satımı ve hizmet ifası dolayısıyla vergi kesintisi yapmak ve vergi dairesine yatırmak zorunda olanların, bu yükümlülükleri yerine getirmemeleri halinde verginin ödenmesinden, alım satıma taraf olanlar ile hizmetten yararlananlar müteselsilen sorumludurlar."

"Ancak üçüncü fıkarda belirtilen müteselsilen sorumluluk mal üreten citfçiler ile nihaî tüketiciler için söz konusu değildir."

"Müteselsil sorumluluğun şartları, sınırları ve bu konuya ilişkin usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir."

MADDE 3. — Tasarının 1 inci maddesinin 3 üncü fıkrası, Komisyonumuzca 3 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 3210 sayılı Kanunla değişik mükerrer 49 uncu maddesinin (b) ve (d) fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"b) Takdir komisyonlarının arsalara ve araziye ait asgarî ölçüde birim değer tespitine ilişkin takdirleri genel beyanın yapılacağı sürenin başlangıcından en az altı ay önce karara bağlanarak, arsalara ait olanlar takdirin ilgili bulunduğu il ve ilçe merkezlerindeki ticaret odalarına, ziraat odalarına ve ilgili mahalle ve köy muhtarlıkları ile vergi dairelerine (1.3.1986 tarihinden itibaren belediyelere) araziye ait olanlar il merkezlerindeki ticaret ve ziraat adalarına ve vergi dairelerine (1.3.1986 tarihinden itibaren belediyelere) imza karşılığında verilir.

Takdir komisyonlarının bu kararlarına karşı kendilerine karar tebliğ edilen daire, kurum, teşekküller ve ilgili mahalle ve köy muhtarlıkları 15 gün içinde ilgili vergi mahkemesi nezdinde dava açabilirler. Vergi mahkemelerince verilecek kararlar aleyhine 15 gün içinde Danıştaya başvurulabilir.

Kesinleşen asgarî ölçüde arsa ve arazi birim değerleri, ilgili vergi dairelerinde, belediyelerde ve muhtarlıklarda uygun bir yere asılmak suretiyle genel beyan süresince ilan edilir.

d) (a) ve (b) fıkralarındaki bina metrekare normal inşaat maliyet bedelleri ile arsalara ve araziye ait asgarî ölçüde birim değer tespitlerine ilişkin süreleri Emlak Vergisi genel beyan dönemleri ile ilgili olmak üzere gerektiği ölçüde kısaltmaya Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir."

MADDE 5-14. —Tasarının 1 inci maddesinin 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14'ncü fıkraları Komisyonca 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 15. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 168 inci maddesinin birinci fıkrasının 1 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"1. işe başlama bildirmeleri, işe başlama tarihinden önce; işi bırakma ve değişiklik bildirmeleri, bildirilecek olayın vukuu tarihinden başlayarak bir ay;"

MADDE 16-24. —Tasarının 1 inci maddesinin 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 fıkraları Komisyonca 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 25.— 213 sayılı Vergi Usul Kanunun 2365 sayılı Kanunla değişik 352 nci maddesinin I inci derece usulsüzlüklerle ilgili I numaralı bendi ile II nci derece usulsüzlüklerle ilgili I ve 7 numaralı bendleri aşığıdaki şekilde değiştirilmiş, I inci derece usulsüzlüklerle ilgili bendlerin sonuna aşığıdaki 11 inci bend eklenmiştir.

I inci derece usulsüzlükler:

I. Vergi ve harç beyannamelerinin süresinde verilmemiş olması;

II. Veraset ve intikal vergisi beyannamesinin 342 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen süre içerisinde verilmiş olması.

II nci derece usulsüzlükler:

1. Veraset ve intikal Vergisi beyannamelerinin süresinin sonundan başlayarak 342 nci maddenin I inci fıkrasında belirtilen süre içinde verilmiş olması; (Emlak Vergisinde beyannamenin bu Kanunun 27 nci maddesinde yazılı ek süre içinde verilmiş olması.)

7. Vergi beyannameleri, bildirimler, evrak ve vesikaların kanunen belli şekil ve muhteviyatı ve ekleri ile bunlarla ilgili olarak yapılan diğer düzenlemelere ilişkin hükümlere uyulmamış olması."

MADDE 26. — Tasarının I inci maddesinin 26 nci fıkrası, Komisyonumuzca 26 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 27. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununa aşığıdaki mükerrer 354 üncü madde eklenmiştir.

işyeri kapatma cezası:

Mükerrer Madde 354. — Yetkililerce, 353 üncü maddenin I ve 2 numaralı bentlerinde yazılı belgelerin bir takvim yılı içinde üç defa kullanılmadığının veya bulundurulmadığının tespiti halinde mükelleflerin işyerleri Maliye ve Gümrük Bakanlığının kararı ile bir haftaya kadar kapatılabilir. Bakanlık bu yetkisini mahalline devredebilir.

Kapatma yetkisine ve bu yetkinin mahalline devrine ilişkin usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir.

Ancak, işyeri kapatma cezasının uygulanabilmesi için yukarıdaki fıkrada belirtilen belgelerin kullanılmadığının veya bulundurulmadığının ikinci defa tespiti üzerine mükellefin bir yazı ile uyarılması ve tekerrürü halinde işyeri kapatma cezası uygulanacağının duyurulmuş olması şarttır.

Mükellefler hakkında işyeri kapatma cezası uygulanmış olması, diğer cezaların uygulanmasına engel teşkil etmez."

MADDE 28. — Tasarının I inci maddesinin 28 inci fıkrası, Komisyonumuzca 28 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 29. — 213 sayılı Vergi Usul Kanunun 2365 sayılı Kanunla değişik 361 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşığıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yetkili makam ve memurlar tarafından Kamu İdare ve müesseseleri ile gerçek veya tüzelkişilerden 148 ve 149 uncu maddeler gereğince istenilen bilgileri çekinme sebebi olmaksızın vermeyenler ile 150 nci maddenin I - 3 numaralı bentlerinde yazılı olanlardan bahsi geçen maddedeki bildirme mecburiyetini yerine getirmeyenlere 50 000 liraya kadar para cezası hükmolunur.

MADDE 30-32. — Tasarının I inci maddesinin 30, 31, 32 nci fıkraları Komisyonca 30, 31, 32 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 33. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununa 376 nci maddeden sonra 205 sayılı Kanunla eklenen bölüme aşığıdaki Ek 11 ve Ek 12 nci maddeler eklenmiştir.

Tarhiyat öncesi uzlaşma:

Ek Madde 11. — Maliye ve Gümrük Bakanlığı vergi incelemesine dayanılarak salınacak vergilerle kesilecek cezalarda tarhiyat öncesi uzlaşma yapılmasına izin verebilir.

Tarhiyattan önce uzlaşmaya varılması halinde tutanakla tespit edilen bu husus hakkında dava açılmaz ve hiçbir mercie şikâyetle bulunulamaz.

Tarhiyat öncesi uzlaşmanın temin edilememiş veya uzlaşma müzakeresinde uzlaşmaya varılmamış olması halinde mükellefler veya ceza muhatabı olanlar verginin tarhından ve cezanın kesilmesinden sonra uzlaşma talep edemezler.

Tarhiyat öncesi uzlaşmaya ilişkin esas ve usuller Yönetmelikte belirtilir."

Ücretlilere vergi iadesinde uzlaşma:

Ek Madde 12. — 2978 sayılı Ücretlilere Vergi İadesi Hakkında Kanunun 6 ncı maddesi uyarınca kesilen cezalar uzlaşma mevzuuna dahildir."

MADDE 34-36. — Tasarının 1 inci maddesinin 35, 36, 37 nci fıkraları Komisyonca 34, 35, 36'ncı maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 37. — Bu Kanun ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 104 üncü maddesinin 3 numaralı bendindeki bir milyon lira, on milyon liraya, 177 nci maddesinin 1 numaralı bendindeki hadler sırasıyla 60 000 000 ve 80 000 000 liraya, 2 numaralı bendindeki had 20 000 000 liraya, 3 numaralı bendindeki had 60 000 000 liraya, 232 nci maddesinin üçüncü fıkrasındaki on bin lira, yüz bin liraya, 313 üncü maddesinin 2 nci fıkrasındaki 5 000 lira 50 000 liraya, 343 üncü maddesindeki on lira, yüz liraya, yüz lira, ikibinbeşyüz liraya, 356 ncı maddesinin 1 numaralı bendindeki 50 kuruş, 100 liraya, 5 lira, 5 000 liraya 3 numaralı bendindeki iki buçuk lira, 500 liraya yükseltilmiştir.

Ayrıca 345 ve mükerrer 355 inci maddesindeki miktarlar 5 kat, 344 üncü maddesinin 8 numaralı bent ve mükerrer 347 nci maddesinin 1 numaralı bendindeki hadler ile aynı kanunun sonunda yer alan usulsüzlük cezalarına ait cetveldeki miktarlar 10 kat artırılmıştır."

MADDE 38. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununa Geçici 11 inci maddeyi takiben aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

Geçici Madde 12.—4.1.1961 gün ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 49 uncu maddesinin bu Kanunla değişmeden önceki hükümlerine göre, takdir edilen asgarî ölçüde arsa metrekaresi birim değerleri ile ilgili olarak dava açma ve açılan davalara cevap verme konusunda Maliye ve Gümrük Bakanlığına bağlı vergi dairelerine mevdu görev ve yetkiler devam eder; kesinleşen değerler bu vergi dairelerince, takdir komisyonu kararları ve varsa yargı mercii kararları ile birlikte ilgili belediyelere derhal bildirilir. Emlak Vergisi Kanununun uygulamasında, altıncı genel beyan döneminin başlayacağı yıla kadar kesinleşen bu değerler geçerli olur.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 72 nci maddesinin bu Kanunla değişmeden önceki hükümlerine göre kurulan takdir komisyonlarının asgarî ölçüde arsa metrekaresi birim değer tespitine ilişkin görev ve yetkileri 1 Mart 1986 tarihine kadar, bu değerlerle ilgili olarak açılacak davalarla ilgili görev ve yetkileri söz konusu davalar sonuçlanıncaya kadar devam eder.

Geçici Madde 13.—Vergi Usul Kanununun 177 nci maddesinde yer alan ve bu Kanunla artırılan hadler, önceki yılların hadlerine bağlı olmaksızın 1986 yılında tutulacak defterler için de uygulanır.

Geçici Madde 14. — Üç yıl süre ile görev yapacak olan ilk Yeminli Mali Müşavirler kurulu üyeleri, biri Başkan ve biri Başkanvekili olmak üzere, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden altı ay içinde Bakanlar Kurulunca atanır.

Üç yıllık sürenin bitiminde yeniden üyeliğe getirilmek mümkündür.

Kurul üyeliklerine atananlar ile kurulda görevlendirilen personelden T.C. Emekli Sandığına tabi olanların istemeleri halinde, Emekli Sandığı iştirakçiliği devam eder.

Geçici Madde 15. — Yeminli Mali Müşavirler kurulunun giderleri üç yıl süre ile her yıl Maliye ve Gümrük Bakanlığı bütçesine konacak olan ödenekten karşılanır."

İKİNCİ BÖLÜM

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile İlgili Değişiklikler

MADDE 39. — Tasarının 2 nci maddesinin 1 inci fıkrası, Komisyonumuzca 39 uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 40.— 193 Sayılı Kanunun 31.12.1982 tarih ve 2772 sayılı Kanunla değişik 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Serbest meslek kazançlarında:

Madde 18. — Müellif, mütercim, heykeltıraş, hattat, ressam, bestekâr ve mucitlerin ve bunların kanunî mirasçılarının şiir, hikâye, roman, makale, bilimsel araştırma ve incelemeleri, röportaj, karikatür, fotoğraf, film, video band. radyo ve televizyon senaryo ve oyunu gibi eserlerini gazete, dergi, radyo, televizyon ve video da yayınlamak veya kitap, resim, heykel ve nota halindeki eserleri ile ihtira beratlarını satmak veya bunlar üzerindeki mevcut haklarını devir ve temlik etmek veya kiralamak suretiyle elde ettikleri hâsılat Gelir Vergisinden müstesnadır.

Eserlerin neşir, temsil, icra ve teşhir gibi suretlerle değerlendirilmesi karşılığında alman bedel ve ücretler istisnaya dahildir.

Yukarıdaki yazılı kazançların arızî olarak elde edilmesi istisna hükmünün uygulanmasına engel teşkil etmez.

Serbest meslek kazançları istisnasının, bu Kanunun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle ödenecek vergiye şümulü yoktur."

MADDE 41.— 193 sayılı Kanuna aşağıdaki Mükerrer 20 nci Madde eklenmiştir.

Eğitim, öğretim ve sağlık hizmet işletmelerinde kazanç istisnası:

Mükerrer Madde 20. — Okul, kreş ve spor tesisleri ile 50 yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde 35 yatak) kapasitesinden az olmamak üzere, yurt ve sağlık tesislerinin (huzurevleri dahil) işletilmesinden elde edilen kazançlar, ilgili bakanlığın görüşü alınmak suretiyle Maliye ve Gümrük Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslar dahilinde 5 yıl süreyle Gelir Vergisinden müstesna tutulurlar. İstisna, kuruluşların faaliyete geçtiği tarihten itibaren başlar."

MADDE 42.— 193 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin 31.12.1981 tarih ve 2574 sayılı Kanunla değişik 9 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye aşağıdaki 13, 14 ve 15 inci bentler eklenmiştir.

"9. Genel olarak maden işletmelerinde ve fabrikalarda çalışan işçilere ve özel kanunlarına göre barındırılması gereken memurlarla müstahdemlere konut tedariki ve bunların aydınlatılması, ısıtılması ve suyunun temini suretiyle sağlanan menfaatler ile mülkiyeti işverene ait brüt alanı 100 m²'yi aşmayan konutların hizmet erbabına mesken olarak tahsisi suretiyle sağlanan menfaatler (Bu konutların 100 m²'yi aşması halinde, aşan kısma isabet eden menfaat için bu istisna hükmü uygulanmaz):"

"13. Yabancı ülkelerde bulunan sosyal güvenlik kurumları tarafından ödenen emekli, maluliyet, dul ve yetim aylıkları;"

"14. Kanunî ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan dar mükellefiyete tabi işverenlerin yanında çalışan hizmet erbabına, işverenin Türkiye dışında elde ettiği kazançları üzerinden döviz olarak ödediği ücretler;"

"15. Yüz ve daha aşağı sayıda işçi çalıştıran işyerlerinde bir, yüzden fazla işçi çalıştıran işyerlerinde iki, amatör sporcu çalıştıranların, her yıl millî müsabakalara iştirak ettiklerinin belgelenmesi ve bu amatör sporculara ödenen ücretler. (Asgarî ücretin iki katım aşmamak kaydıyla.)"

MADDE 43-44. — Tasarının 2 nci maddesinin 5, 6'ncı fıkraları Komisyonca 43, 44'ncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 45. — 193 sayılı Kanunun 24.12.1980 tarih ve 2361 sayılı Kanunla değişik 31 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

indirim hadleri:

Madde 31. — Gerçek ücretlerin vergilendirilmesinde aşağıdaki indirimler uygulanır.

1. Özel indirim: Günde (200), ayda (6.000), yılda (72.000) liradır.

Bakanlar Kurulu, özel indirim tutarlarını 15 katına kadar artırmaya yetkilidir. Bu yetki, kalkınma planı ve yıllık programlarda özel önem taşıdığı belirtilen sektörler ile kalkınmada öncelikli bölgelerde fiilen çalışanların ücretleri için farklı özel indirim tutarları tespit edilmek suretiyle de kullanılabilir.

2. Sakatlık indirimi: Çalışma gücünün asgari % 80'ini kaybetmiş bulunan hizmet erbabı birinci derece sakat, asgari % 60'ım kaybetmiş bulunan hizmet erbabı ikinci derece sakat, asgarî % 40'ının kaybetmiş bulunan hizmet erbabı ise üçüncü derece sakat sayılır ve aşağıda belirtilen sakatlık hallerinden faydalanırlar.

Sakatlık indirimi özel indirim tutarının;

— Birinci derece sakatlar için sekiz katı,

— ikinci derece sakatlar için dört katı,

— Üçüncü derece sakatlar için iki katıdır.

Sakatlık derecelerine göre tespit edilecek indirimler, özel indirime eklenerek hizmet erbabının ücretinden indirilir.

Sakatlık derecelerinin tespit şekli ile uygulamaya ilişkin esas ve usuller Maliye ve Gümrük, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarınca bu konuda müştereken hazırlanacak bir yönetmelik ile tespit edilir.

Aile reisinin, eşinin ve çocuklarının herbirinin gerçek usulde tespit edilen ücret gelirine bu maddede yer alan özel indirim ve sakatlık indirimi uygulanır.

MADDE 46. — 193 sayılı Kanunun 31.12.1980 tarihli ve 2361 sayılı Kanunla değişen ikinci Kısım Sekizinci Bölüm (Yatırım indirimi) Ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasının 4 numaralı bendinde yer alan en az yatırım tutarları ile ilgili 20.000.000,— liralık tutar 40.000.000,— liraya 10.000.000,— liralık tutar 20.000.000,— liraya yükseltilmiş, aynı fıkranın 5 ve 6 numaralı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddenin sonuna gelmek üzere aşağıdaki fıkra hükmü eklenmiş ve Ek 4 üncü maddesinin 2 ve 3 üncü fıkralarında yer alan "Yatırım indirimi Belgesi" ibaresi "Yatırım Teşvik ve Yatırım indirimi Belgesi" olarak değiştirilmiştir.

"5. Yatırıma başlamadan önce Devlet Planlama Teşkilatına başvurularak gerekli bilgi ve belgelerin tevdi edilmiş ve yukarıda belirtilen şartların mevcudiyeti tasdik edilerek, Yatırım Teşvik ve Yatırım indirimi Belgesi verilmiş olmalıdır.

Araştırma, plan ve proje masrafları ile arazi temini için yapılan giderler hariç olmak üzere, yatırımla ilgili her türlü harcamalar yatırıma başlandığı gösterir."

"6. Yatırım, tasdik edilmiş bulunan şartlar ve süreler dahilinde yapılmış olmalıdır.

Tasdik edilen şartlarda meydana gelecek değişikliklerin ve sürelerde doğabilecek gecikmelerin vukuundan itibaren bir ay içinde Devlet Planlama Teşkilatına bildirilmesi ve onayının alınması şarttır. Devlet Planlama Teşkilatı, iktisadî veya teknik zaruretlerle veya mücbir sebeplerden ileri gelen değişik ve gecikmeleri kabul edebilir.

Müracaatın zamanında yapılmaması veya değişiklik ve gecikmelerin kabul edilmemesi halinde, evvelce yapılan tasdik hükümsüz addolunur.

Devlet Planlama Teşkilatı, yukarıdaki şartlar çerçevesinde vereceği Yatırım Teşvik ve Yatırım İndirimi Belgesinin bir örneğini Maliye ve Gümrük Bakanlığına gönderir. Yatırım Teşvik ve Yatırım indirimi Belgesindeki vize ve iptaller de ayrıca bildirilir."

"Yatırım İndiriminden yararlanma şartları ve uygulama esaslarına ilişkin diğer hususlar Devlet Planlama Teşkilatının görüşü alınmak suretiyle Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir."

MADDE 47-53. — Tasarının 2 nci maddesinin 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15'nci fıkraları Komisyonca 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53'ncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 54. — 193 sayılı Kanunun 70 inci maddesinin birinci fıkrasının 24.12.1980 tarih ve 2361 sayılı Kanunla değişik 5 numaralı bendi ile 19.2.1963 tarih ve 202 sayılı Kanunla değişik 8 numaralı bendi ve aynı maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"5. Arama, işletme ve *imtiyaz* hakları ve ruhsatları, ihtira beratı (İhtira beratının mucitleri veya kanunî mirasçıları tarafından kiralanmasından doğan kazançlar, serbest meslek kazancıdır.), alameti farika, marka, ticaret unvanı, her türlü teknik resim, desen, model, plan ile sinema ve televizyon filmleri, ses ve görüntü bantları, sanayi ve ticaret ve bilim alanlarında elde edilmiş bir tecrübeye ait bilgilerle gıalı bir formül veya bir imalat usulü üzerindeki kullanma hakkı veya kullanma imtiyazı gibi haklar (Bu hakların kullanılması için gerekli malzeme ve teçhizat bedelleri de gayrimenkul sermaye iradı sayılır.);"

"8. Motorlu nakil ve cer vasıtaları, her türlü motorlu araç, makine ve tesisat ile bunların eklentileri."

"Yukarıda yazılı mallar ve haklar ticarî veya ziraî bir işletmeye dahil bulunduğu takdirde bunların iratları ticarî veya ziraî kazancın tespitine müteallik hükümlere göre hesaplanır."

"Tüccarlara ait olsa dahi, işletmeye dahil bulunmayan gayrimenkullerle haklar hakkında bu bölümdeki hükümler uygulanır."

MADDE 55. — 193 sayılı Kanunun 24.12.1980 tarih ve 2361 sayılı Kanunla değişik 73 üncü maddesinin birinci fıkrası ile ikinci fıkrasının iki numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci fıkranın sonuna aşağıdaki dört numaralı bent eklenmiştir.

"Kiraya verilen mal ve hakların kira bedelleri emsal kira bedelinden düşük olamaz. Bedelsiz olarak başkalarının intifama bırakılan mal ve hakların emsal kira bedeli, bu mal ve hakların kirası sayılır. Bina ve arazide emsal kira bedeli, yetkili özel mercilerce veya mahkemelerce takdir veya tespit edilmiş kirası, bu suretle takdir veya tespit edilmiş kira mevcut değilse Vergi Usul Kanununa göre belirlenen vergi değerinin % 5'idir. Diğer mal ve haklarda emsal kira bedeli, bu mal ve hakların maliyet bedelinin, bu bedel bilinmiyorsa, Vergi Usul Kanunun servetlerin değerlendirilmesi hakkındaki hükümlerine göre belli edilen değerlerinin % 10'udur."

"2. Binaların mal sahiplerinin usul, fûru veya kardeşlerinin ikametine tahsis edilmesi (Usul, fûru veya kardeşlerden herbirinin ikametine birden fazla konut tahsis edilmiş ise bu konutların yalnız birisi hakkında emsal kira bedeli hesaplanmaz. Kardeşler evli ise eşlerden sadece biri için emsal kira bedeli hesaplanmaz.);"

"4. Genel bütçeye dahil daireler ve katma bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyeler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan kiralamalarda."

MADDE 56. — Tasarının 2 nci maddesinin 18 inci fıkrası, Komisyonumuzca 56 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 57. —193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80 inci maddesinin birinci fıkrasının 2 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve 7 numaralı bent eklenmiştir.

"2. Borsada kayıtlı olanlar ve ivazsız olarak iktisap edilenler hariç, menkul kıymetlerin iktisap tarihinden başlayarak bir yıl içinde veya iktisaptan evvel elden çıkarılmasından sağlanan kazançların bir takvim yılındaki tutarının 100 000.— lırayı aşan kısmı."

"7. iktisap şekli ne olursa olsun (ivazsız olarak iktisap edilenler hariç) 70 inci maddenin birinci fıkrasının 1, 2, 4 ve 7 numaralı bentlerinde yazılı mal (gerçek usulde vergiye tabi çiftçilerin ziraî istihsalde kullandıkları gayrimenkuller dahil) ve hakların, iktisap tarihinden başlayarak bir yıl içinde elden çıkarılmasından doğan kazançlar (Kooperatiflerin ortaklarına bu sıfatlan dolayısıyla tahsis ettikleri gayrimenkuller, tahsis tarihinde ortak tarafından satın alınmış sayılır.),"

Madde 58-59. — Tasarının 2 nci maddesinin 20, 21'nci fıkraları Komisyonca 58, 59'ncu maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 60. —193 sayılı Kanunun 24.12.1980 tarih ve 2361 sayılı Kanunla değişik 86 ncı maddesinin 31.12.1982 tarih ve 2772 sayılı Kanunla değiştirilen (a) bendinin 1 ve 2 numaralı alt bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"1. Ücretlerden (Birden fazla işverenden ücret alan ve ücretlerinin yıllık gayri safî tutarları toplamı dokuz milyon lirayı aşan hizmet erbabının ücretleri hariç);

Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenen tiyatrolarda, radyo ve televizyon yapımlarında çalışan bu tiyatro sanatçılarına, münhasıran bu işyerlerindeki çalışmaları karşılığında ödenen ücretler ile sporculara ödenen transfer ücretleri ve tam mükellefiyete tabi kişilerin yanında çalışan gemi adamlarına, münhasıran uluslararası sularda geçen hizmetleri karşılığında Ödenen ücretler, dokuz milyon liralık haddin hesabında nazara alınmaz."

"2. Tamamı tevkif yolu ile vergilendirilmiş bulunan ve gayri safî tutarları toplamı dokuz milyon lirayı aşmayan gayrimenkul sermaye iratlarından;"

MADDE 61. —193 sayılı Kanunun 31.12.1982 tarih ve 2772 sayılı Kanunla değişik 87 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Tam mükellefiyette, vergiye tabi yıllık gayri safi kazanç ve iratlarının toplamı dokuz milyon lirayı aşmayan mükelleflerin bu kazanç ve iratlarından vergisi tevkif yoluyla kesilmiş bulunan ücret ve gayrimenkul sermaye iratları ile götürü usulde vergilendirilmiş bulunan ticarî, meslekî kazançlarını ve ücretlerini beyannameye ithal etmeleri ihtiyaridir."

"Ücretler (birden fazla işverenden ücret alan ve ücretlerinin yıllık gayrisafi tutarları toplamı dokuz milyon lirayı aşan hizmet erbabının ücretleri hariç), götürü usulde tespit olunan ticarî ve meslekî kazançlar, kazanç ve iratların istisna hadleri içinde kalan kısımları ile 75 inci maddenin ikinci fıkrasının 1, 2 (adi komandit şirketlerde komanditerlerin kâr payları hariç, 3, 5, 7, 12 nci bentlerinde yazılı iratlar dokuz milyon liralık haddin hesabında nazara alınmaz."

"Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenen tiyatrolarda, radyo ve, televizyon yapımlarında çalışan bu tiyatro sanatçılarına, münhasıran bu işyerlerindeki çalışmaları karşılığı ödenen vergisi tevkif suretiyle alınmış ücretler ile sporculara ödenen vergisi tevkif suretiyle alınmış transfer ücretleri ve tam mükellefiyete tabi kişilerin yanında çalışan gemi adamlarına münhasıran uluslararası sularda geçen hizmetleri karşılığında ödenen vergisi tevkif suretiyle alınmış ücretlerin beyanı yukarıda yazılı şartlarla sınırlı olmaksızın ihtiyaridir."

MADDE 62. —193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin 2 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"2. Genel bütçeye dahil dairelere, katma bütçeli idarelere, il özel idareleri ile belediyelere, köylere ve kamu menfaatlerine yararlı derneklere ve Türk Kanunu Medenisi gereğince kurulan vakıflara makbuz karşılığında yapılan bağış ve yardımlar. (Bir takvim yılı içinde yapılan bağış ve yardımların toplamı o yıla ait beyan edilecek gelirin % 5'ini aşarsa fazlası indirilmez.)

Genel bütçeye dahil dairelere, katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyelere veya köylere bağışlanan okul, kreş ve spor tesisleri ile 50 yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde 35 yatak) kapasitesinden az olmamak üzere yurt, huzurevi ve sağlık tesislerinin inşası dolayısıyla

yapılan harcamalar veya bu tesislerin inşası için bu kuruluşlara yapılan her türlü bağış ve yardımlar ile mevcut tesislerin, faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan her türlü nakdî ve aynî bağış ve yardımlar. Bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunan kurum ve kuruluşlara yapılan her türlü bağış ve yardımlar. (Şu kadar ki bu fıkra da geçen bağış ve yardımları miktar itibarıyla sınırlamaya, bu bağış ve yardımların yapılacağı yerleri ve tahsis edileceği kuruluşları belirlemeye Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.)

Bağış ve yardımın nakden yapılmaması halinde, bağışlanan veya yardımın konusunu teşkil eden mal veya hakkın mevcutsa mukayyet değeri, bu değer mevcut değilse Vergi Usul Kanunu hükümleri dairesinde Takdir Komisyonunca tespit edilecek değer esas alınır.

Mükelleflerin, yılı içinde yaptıkları kendi araştırma ve geliştirme harcamaları tutarını geçmemek üzere ilgili dönemde ödemeleri gereken yıllık gelir vergisinin % 20'sinin kanunî süresinde tahsilinden vazgeçilerek, bu orana isabet eden vergi üç yıl süre ile faizsiz olarak ertelenebilir. Ertelenen bu vergi üç yıl içinde gelir vergisinin ödenme taksitleri ile birlikte eşit taksitler halinde ödenir.

Bu uygulamanın usul ve esasları Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tayin ve tespit olunur."

MADDE 63. — Tasarının 2 nci maddesinin 25 inci fıkrası, Komisyonumuzca 63 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 64. — 193 sayılı Kanunun 24.12.1980 tarih ve 2361 sayılı Kanunla değişik 94 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Vergi tevkifatı:

Madde 94. — A) Kazanç, ücret, menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarında vergi tevkifatı:

Kamu idare ve müesseseleri iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, menkul kıymetler yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, ziraî kazançlarını bilanço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.

1. Hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar ile 2 numaralı bentte sayılanlar hariç) 103 ve 104 üncü maddelere göre.

2. a) Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenen tiyatrolarda, radyo ve televizyon yapımlarında çalışan bu tiyatro sanatçılarına münhasıran bu işyerlerindeki çalışmaları karşılığı yapılan ücret ödemelerinden,

b) Sporculara transfer ücreti olarak yapılan ödemelerden,

c) Tam mükellefiyete tabi kişilerin yanında çalışan gemi adamlarına, münhasıran uluslararası sularda geçen hizmetleri karşılığı yapılan ücret ödemelerinden,

3. Yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden (69 uncu maddede yazılı olanlara ve noterlere serbest meslek faaliyetlerinden dolayı yapılan ödemeler hariç);

a) 18 inci madde kapsamına giren serbest meslek işleri dolayısıyla yapılan ödemelerden,

b) Diğerlerinden.

4. 42 nci madde kapsamına giren işler dolayısıyla bu işleri yapanları (kurumlar dahil) ödenen istihkak bedellerinden,

5. Dar mükellefiyete tabi olanlara, telif ve patent haklarının satışı dolayısıyla yapılan ödemelerden,

6. 70 inci maddede yazılı mal ve hakların kiralanması karşılığı yapılan ödemelerden,

7. Dar mükellefiyete tabi gerçek kişilerle, Türkiye'de işyeri veya daimî temsilcisi bulunmayan ve kurumlar dışında kalan tüzelkişilere ödenen kâr payları ile dağıtılsın veya dağıtılmasın 75 inci maddenin ikinci fıkrasının 4 numaralı bendinde yazılı menkul sermaye iratlarından;

8. Dağıtılsın, dağıtılmasın Kurumlar Vergisine tabi kurumların Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin 2 ve 3 numaralı bentleri dışında kalan kurumlar Vergisinden muaf veya müstesna kazanç ve iratlarından (Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin 12 numaralı bendine göre vergiden müstesna tutulan kazançlar üzerinden yapılacak tevkifat sırasında bu kazanç tutarına isabet eden giderler tevkifat matrahından indirilir.);

9. 75 inci maddenin 5 numaralı bendinde yazılı menkul sermaye iratlarından (2499 sayılı Kanuna göre kurulan menkul kıymet yatırım fonları dışındaki tam mükellef kurumlara ödenenler dahil);

- a) Devlet tahvili ve Hazine bonusu faizlerinden,
- b) Gelir ortaklığı senetlerinden sağlanan gelirlerden,
- c) Nama yazılı tahvil faizlerinden,
- d) Hamiline yazılı tahvil faizlerinden,
- e) Diğerlerinden,"

10. Mevduat faizlerinden;

- a) Döviz tevdiat hesaplarına yürütülen faizlerden,
- b) Nama yazılı mevduat hesaplanna yürütülen faizlerden,
- c) Sırdış hesaplara yürütülen faizlerden,
- d) Diğerlerinden.

11. Faizsiz olarak kredi verenlere ödenen kâr payları ile kâr ve zarar ortaklığı belgesi karşılığı ödenen kâr paylarından,

12. Bir işyeri açmaksızın münhasıran gezici olarak millî piyango bileti satanlara ödenen komisyon bedeli üzerinden,

13. Çiftçilerden satın alınan ziraî mahsuller için yapılan ödemelerden:

- a) Hayvanlar ve bunların mahsulleri ile kara ve su avcılığı mahsulleri için,
 - b) Diğer ziraî mahsuller için,
- % 25 vergi tevkifatı yapılır.

Tüccar, serbest meslek erbabı ve çiftçilerin yukarıdaki hükümlere göre yapacakları tevkifat; ticarî meslekî ve ziraî işleriyle ilgili ödemelerine münhasırdır.

Yukarıdaki bentlerde yazılı vergi tevkifatının yapılmasında 96 ncı madde hükmü gözönünde tutulur.

Bu maddenin 8 numaralı bendine göre üzerinden vergi tevkifatı yapılan kurum kazancından kâr payı alanlara, tevkif suretiyle alınan vergi ret ve iade olunmaz.

Bakanlar Kurulu bu maddede yer alan tevkifat nispetini, her bir bentte yer alan ödemeler için ayrı ayrı sıfıra kadar indirmeye veya bir katına kadar artırmak suretiyle yeniden tespit etmeye yetkilidir. Bu yetki, tam ve dar mükellefler için farklı oranlar tespit edilmek suretiyle de kullanılabilir.

B) Dahilî tevkifat:

Gerçek usulde gelir vergisine tabi ticarî, ziraî ve meslekî kazanç sahipleri ile adi ortaklıklar, kollektif şirketler ve adi komandit şirketler aşağıda belirtilen esaslara göre dahilî tevkifat yaparak vergi dairesine öderler.

Dahilî tevkifatın tarh, tahakkuk ve ödenmesi ile dahilî tevkifata ilişkin diğer hususlar hakkında dahilî tevkifatın tarhına esas alman tutarların ilgili bulundukları kanun hükümleri

uygulanır. Şu kadar ki, adi ortaklıklar, kollektif şirketler ve adi komandit şirketlerce yapılan dahilî tevfiyat, hisseleri oranında ortakları (adi komandit şirketlerde komanditer ortaklar dahil) tarafından yapılmış sayılır. Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca eshamlı komandit şirketlerce yapılan dahilî tevkiyatın komandite ortağın kâr payı oranında hesaplanan tutarı, komandite ortağın dahilî tevkiyatı addolunur.

Dahilî tevfiyat yapmakla mükellef tutulanların yapacakları dahilî tevkiyat;

a) Katma değer vergisine tabi olanların adlarına tarh ve tahakkuk ettirilen katma değer vergisinin % 50'si,

b) Banka ve sigorta muameleleri vergisine tabi olanların adlarına tarh ve tahakkuk ettirilen banka ve sigorta muameleleri vergisinin % 50'si

c) Katma değer vergisine özel matrah şekilleri ile tabi tutulan mallarla temel gıda maddelerinin satışını yapan mükelleflerin söz konusu malların alış ve satış bedeli arasındaki farkın % 5'i

d) Diğerlerinde, yapılan teslimler karşılığı alınan bedelin % 2'sidir.

Bakanlar Kurulu, yukarıda yeralan oranları gelir unsurları ve faaliyet türleri itibariyle farklılaştırmaya veya sifıra kadar indirmeye yetkilidir.

Cari vergilendirme dönemi içinde elde edilen ticarî, ziraî ve meslekî kazanç üzerinden bu maddenin (A) fıkrası uyarınca tevkif edilmiş bulunan gelir vergisi ödendiği belgelendirilmek kaydıyla ödenmesi gereken dahilî tevkiyattan mahsup edilir.

Mükelleflerin bu madde uyarınca dahilî tevkiyata ait ödemelerinin toplamı cari takvim yılına ait yıllık gelir vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanan gelir vergisine mahsup edilir. Mahsubu yapılan miktarın hesaplanan gelir vergisinden fazla olması halinde aradaki fark müteakip dönemlere ilişkin olarak yapılması gereken dahilî tevkiyata aid ödemeye mahsup edilir.

Maliye ve Gümrük Bakanlığı bu fıkra hükmünün uygulanmasına ait usul ve esasları tespit etmeye yetkilidir.

Vergi tevkiyatı yapılırken lira kesirleri nazara alınmaz."

MADDE 65-67. — Tasarın 2 nci maddesinin 27, 28, 29'ncü fıkraları Komisyonca 65, 66, 67'nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 68.— 193 sayılı Kanunun 31.12.1982 tarih ve 2772 sayılı Kanunla değişik mükerrer 123 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yetki:

Mükerrer Madde 123. — Bu Kanunun:

a) 13, 17, 21, 24 (3 numaralı bendi), ek 2 (4 numaralı bendi), 46, 47,48, 53 ve 68 (10 numaralı bendi) inci maddelerinde yer alan maktu hadlerin ve miktarlarının herbirini ayrı ayrı veya toplu olarak her defasında Kanunda yazılı had ve miktarlardan fazla olmamak üzere on katma,

b) 103 üncü maddesinde yer alan gelir dilimleri tutarlarını 86 ve 87 inci maddelerinde belirtilen hadlerle birlikte üç katına,

kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir."

MADDE 69.—Tasarının 2 nci maddesinin 31 inci fıkrası, Komisyonumuzca 69 uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ile İlgili Değişiklikler

MADDE 70 — 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunun 2362 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle değişik 1 inci maddesinin 1 inci fıkrasına aşağıdaki (E) bendi eklenmiştir.
"E) iş ortaklıkları."

MADDE 71-73.—Tasarının 3 üncü maddesinin 2, 3, 4'ncü fıkraları Komisyonca 71, 72, 73'ncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 74. — 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunun 2362 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle değişen 8 inci maddesinin 1 numaralı bendi yürürlükten kaldırılmış, 3 numaralı bendi ile 9 numaralı bendinin birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki 13, 14 ve 15 numaralı bentler eklenmiştir.

"3. Türkiye'ye döviz olarak getirildiğinin tevsik edilmesi kaydıyla Türkiye'de işyeri olan veya daimi temsilci bulunduran dar mükellefiyete tabi kurumların yurt dışı faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar."

"Sermaye şirketleri ile kooperatiflerin ve iş ortaklıklarının yatırım indiriminden yararlanan kazançları (Gelir Vergisi Kanununun yatırım indirimine ilişkin hükümleri sermaye şirketleri, kooperatifler ile iş ortaklıkları hakkında da uygulanır. Ancak kalkınma planı ve yıllık programlarda özel önem taşıdığı belirtilen sektörler ile kalkınmada öncelikli bölgelerde yapılan yatırımlar dolayısıyla yatırımcı sermaye şirketleri ile kooperatiflerin ve iş ortaklıklarının bu yatırımları için yatırım indirimi oranı % 60, bilimsel araştırma ve geliştirme yatırımlarında ise % 100'dür.)"

"13. Anonim şirketlerin gerek kuruluşlarında, gerek sermayelerini artırdıkları sırada çıkardıkları hisse senetlerinin itibari değerlerinin üzerinde elden çıkarılmasından, dağıtılmamak ve borsaya kayıtlı olmak şartıyla elde ettikleri kazançlar."

"14. Beş yıldan fazla nakledilmemek şartıyla bu Kanuna göre yapılan devirlerde münfesihi kurumun devir öncesi son bilançosunda görülen zararlar devralan kurumca beyan edilen kurum kazancından indirilebilir. Bu indirimle ilişkin şartlar, usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir."

"15. Okul, kreş ve spor tesisleri ile 50 yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde 35 yatak) kapasitesinden az olmamak üzere yurt ve sağlık tesislerinin (huzurevleri dahil) işletilmesinden elde edilen kazançlar ilgili Bakanlığın görüşü alınmak suretiyle Maliye ve Gümrük Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslar dahilinde 5 yıl süreyle kurumlar vergisinden müstesna tutulurlar, istisna, kuruluşların faaliyete geçtiği tarihten itibaren başlar.

Bu kuruluşların kalkınmada öncelikli yörelerde kurulması halinde bunlardan elde edilecek kazançlar yukarıdaki şartlar dahilinde 10 yıl süreyle kurumlar vergisinden müstesna .tutulur.

Bu kazançlar Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesine göre tevkifata tabi tutulmaz. Ortaklara dağıtımı kâr dağıtımı sayılmaz.

MADDE 75. — Tasarının 3 üncü maddesinin 6 ncı fıkrası, Komisyonumuzca 75 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 76. — 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunun 14 üncü maddesinin 6 numaralı bendinin birinci paragrafı ile son paragrafına aşağıdaki hükümler eklenmiştir.

"Genel bütçeye dahil dairelere, katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyelere veya köylere bağışlanan okul, kreş ve spor tesisleri ile 50 yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde 35 yatak) kapasitesinden az olmamak üzere yurt ve sağlık tesislerinin (huzurevleri dahil) inşası dolayısıyla yapılan harcamalar veya bu tesislerin inşası için ilgili kuruluşlara yapılan her türlü bağış ve yardımlar ile mevcut tesislerin, faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan her türlü nakdî ve aynı bağış ve yardımlar. Bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunan kurum ve kuruluşlara yapılan her türlü bağış ve yardımlar (Şu kadar ki bu fıkra geçiren bağış ve yardımları miktar itibarıyla sınırlamaya bu bağış ve yardımların yapılacağı yerleri ve tahsis edileceği kuruluşları belirlemeye Maliye ve Gümrük Bakanlığının yetkilidir.)"

"Mükelleflerin yılı içinde yaptıkları araştırma ve geliştirme harcamaları tutarını geçmemek üzere ilgili dönemde ödemeleri gereken yıllık kurumlar vergisinin % 20 sinin kanunî süresinde tahsilinden vazgeçilerek, bu orana isabet eden vergi üç yıl süre ile faizsiz olarak ertelenebilir. Ertelenen bu vergi üç yıl içinde kurumlar vergisinin ödenme taksitleri ile birlikte eşit taksitler halinde ödenir.

Bu uygulamanın usul ve esasları Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tayin ve tespit olunur."

MADDE 77. — Tasarının 3 üncü maddesinin 8 inci fıkrası, Komisyonumuzca 77 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 78. — 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 2362 sayılı kanunun 15 inci maddesiyle değişen 24 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Tevkifat yolu ile alınan kurumlar vergisi, tevkifat yapmaya mecbur olanlar ve tevkifata ait muhtasar beyanname:

Madde 24. — Dar mükellefiyete tabi kurumların ticarî, ziraî ve sair kazanç ve iratları dışında kalan kazanç ve iratları ile telif, imtiyaz, ihtira, işletme, ticaret unvanı, alameti farika ve benzeri gayri maddî hakların satışı, devir ve temlikî mukabilinde alınan bedeller % 25 nispetinde kurumlar vergisi tevkifatına tabidir. (Gelir Vergisi Kanunun 94 üncü maddesinin 7 ve 8 numaralı bentleri uyarınca tevkifata tabi tutulan kazanç ve iratlardan bu madde hükmüne göre ayrıca tevkifat yapılmaz.)

Yapılacak vergi tevkifatında kazanç ve iratlar gayrisafî miktarları üzerinden nazara alınır.

Bakanlar Kurulu, dar mükellefiyete tabi kurumların tevkifata tabi kazanç ve iratlarından yapılacak vergi tevkifat nispetini, gelir unsurları veya faaliyet konuları itibariyle ayrı ayrı belirlemeye, sıfıra kadar indirmeye veya yukarıdaki oranın bir katını geçmemek üzere yeni bir oran tespit etmeye yetkilidir.

Bu maddeye göre vergisi tevkif suretiyle alınan kazanç ve iratlar için 20 ve 22 nci maddelere göre beyanname verilmesi veya bu madde kapsamına girmeyen kazanç ve iratlar için verilecek beyannameler mezkûr kazanç ve iratların ithali ihtiyaridir. (Ancak her nevi tahvil ve Hazine Bonolarından elde edilen faizler ile gelir ortaklığı senetlerinden sağlanan gelirler için beyanname verilmez veya verilecek beyannamelere bu gelirler dahil edilmez.)

Dar mükellef durumunda olan kurumlara yukarıda yazılı kazanç ve iratları sağlayanlar bu kazanç ve iratlardan kurumlar vergisi tevkifatı yapmaya mecburdurlar.

Kazanç ve iratları sağlayanlar, kurumlar vergisi tevkifatına tabi kazanç ve iratları nakden veya hesaben ödeyen veya tahakkuk ettiren gerçek ve tüzel kişilerdir.

Bu madde gereğince vergi tevkifatı yapanlar bir ay içinde nakden veya hesaben ödedikleri veya tahakkuk ettirdikleri kazanç ve iratlar ile bunlardan kestikleri kurumlar vergisini müteakip ayın yirminci günü akşamına kadar bağlı bulundukları vergi dairesine muhtasar beyanname ile bildirirler.

Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarına göre defter tutmak mecburiyetinde olanlar bu maddeye göre yaptıkları vergi tevkifatını ayrıca kayıt ve hesaplarında gösterirler.

Muhtasar beyannamenin şekil, muhteva ve ekleri Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tayin ve tespit olunur. Mükellefler beyanlarını bu beyanname ile yapmaya veya bu beyannamelerde yazılı bilgilere uygun olarak bildirmeye mecburdurlar."

MADDE 79. — 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 2573 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle değişen 25 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Verginin nispeti:

Madde 25. — Kurumlar Vergisi, bu Kanuna göre tespit olunan kurum kazancından % 46 nispetinde alınır.

Bakanlar Kurulu bu vergi nispetini % 50 oranına kadar artırmaya veya Kanunda yazılı orana kadar indirmeye yetkilidir.

Hesaplanan vergilerde lira kesirleri atılır."

MADDE 80-81.—Tasarının 3 üncü maddesinin 11 12'nci fıkraları Komisyonca 80, 81'nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

2978 Sayılı ÜcretliUere Vergi iadesi Hakkında Kanun İle İlgili Değişiklikler

MADDE 82-85.—Tasarının 4 üncü maddesinin 1, 2, 3,4'ncü fıkraları Komisyonca 82, 83, 84, 85'nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 86. —2978 sayılı Kanunun 27.2.1985 tarih ve 3158 sayılı Kanunla değişik 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Vergi iadesinin usul ve esasları:

Madde 4.—Vergi iadesi aşağıdaki usul ve esaslar dahilinde yapılır.

a) Gerçek ücret geliri elde eden hizmet erbabınca, bir aylık mal ve hizmet alımlarına dair vesikalar ve bunların dökümünü gösteren bir bildirim ertesi ayın ilk yedi günü içerisinde ücretleriyle ilgili gelir vergisi tevkifatını yapmakla sorumlu olan gerçek veya tüzel kişilere bildirilir.

Sorumlu işverenler, ücretlinin bildirimini esas alıp, azamî sınır ve oranlar hakkında bu Kanunda yer alan hükümleri gözönünde bulundurarak hak edilen iade tutarını hesaplar.

İşverenler, ücretlilerinin bir ay içinde hak ettikleri toplam vergi iadesini, "Vergi iade Beyannamesi" ile ertesi ayın yirminci günü akşamına kadar muhtasar beyannamelerini verdikleri vergi dairesine bildirir.

Genel bütçeye dahil dairelerde çalışan ücretlilerin vergi iadesi dairelerince yapılır.

b) Emekli, maluliyet, dul ve yetim aylığı alanların vergi iadesi, sosyal güvenlik kurumlarınca yapılır.

c) Kazançları ve ücretleri götürü usulde tespit edilen mükellefler, bir ödeme dönemine ait vergi iadesi için, ödeme dönemini takip eden ay içinde mal ve hizmet alımlarına ait vesikalar ve bu vesikalara göre düzenledikleri "Vergi iade Beyannamesi" ile birlikte bağlı oldukları vergi dairesine başvururlar, iade edilecek meblağ, vergi dairelerince hesaplanarak beyannamenin verildiği ayı takip eden ay içinde hak sahiplerine ödenir.

d) Satış hâsılatları üzerinden vergi tevkifatı yapılan çiftçiler, bir ödeme dönemine ait mal ve hizmet alımlarına dair vesikalar ve bunların dökümünü gösteren bir bildirim dönemi takip eden ay içinde, satış hâsılatları üzerinden vergi tevkifatını yapan sorumlu gerçek veya tüzel kişilere bildirirler. Sorumlu gerçek veya tüzel kişiler, çiftçilerin bildirimlerini esas alıp, azamî sınır ve oranlar hakkında bu Kanunda yer alan hükümleri gözönünde bulundurarak hak edilen iade tutarını hesaplar.

Sorumlu gerçek veya tüzelkişiler, kendilerine vergi iade bildirimini veren çiftçilerin bir ödeme dönemine ait hak ettikleri toplam vergi iadesini "Vergi iade Beyannamesi" ile bildirim verildiği ayı takip eden ayın 20 nci günü akşamına kadar muhtasar beyannamelerini verdikleri vergi dairelerine bildirirler.

e) Ticarî veya meslekî kazançları gerçek usulde tespit edilen mükellefler, bir ödeme dönemine ait vergi iadesi için, ödeme dönemini takip eden ay içinde mal ve hizmet alımlarına ait vesikalar ve bu vesikalara göre düzenledikleri "Vergi iade Beyannamesi" ile birlikte yıllık gelir vergisi beyannamelerini verdikleri vergi dairesine başvururlar, iade edilecek meblağ, beyannamenin verildiği ayı takip eden ay içinde hak sahiplerine ödenir.

Vergi iadesi; gerçek usulde tespit edilen ücret geliri elde eden hizmet erbabı ile ücretleri götürü usulde tespit edilen hizmet erbabı için aylık, sosyal güvenlik kurumlarından aylık alanlar için üçer aylık (Birinci dönem Ocak-Mart aylarını, ikinci dönem Nisan-Haziran aylarını, üçüncü dönem Temmuz-Eylül aylarını, dördüncü dönem Ekim-Aralık aylarını kapsar.), kazançları götürü usulde tespit edilen ticaret ve serbest meslek erbabı için ikişer aylık, (Ocak ve Şubat ayları, Mart ve Nisan ayları, Mayıs ve Haziran ayları, Temmuz ve Ağustos ayları, Eylül ve Ekim ayları, Kasım ve Aralık ayları birer dönem sayılır.), ticarî ve meslekî kazançları gerçek usulde tespit edilen mükellefler için aylık, çiftçiler için de dörder aylık (Birinci dönem Ocak-Nisan aylarını, ikinci dönem Mayıs-Ağustos aylarını, üçüncü dönem Eylül-Aralık aylarını kapsar.) dönemler halinde yakılır. Bu dönemleri bir aydan az olmamak üzere yeniden tespit etmeye Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

Vergi daireleri, işverenler veya sorumlular tarafından verilen vergi iade beyannamelerine göre çıkan iadeyi, vergi iade beyannamesinin verildiği tarihten itibaren, beyannamenin verildiği ayın sonuna kadar işverene veya sorumluya öder. Şu kadar ki, çiftçilerden satın alınan ziraî mahsullerin alış bedeli üzerinden vergi tevkifatı yapan sorumlulara, ziraî mahsullerin alış bedeli üzerinden tevkif ettikleri vergileri vergi dairesine ödemedikleri takdirde vergi iadesi yapılmaz.

İşverenlerce veya sorumlularca naklen veya hesaben alman vergi iadesi, iadenin alındığı tarihten itibaren en geç 10 gün içinde haksahiplerine nakten ödenir. Bu süre içinde ödenmeyen vergi iadeleri müteakip ilk işgününde vergi dairelerine geri verilir. Bu suretle ödenmeyen vergi iadeleri, iade dönemini takip eden altı ay içinde başvuruları şartıyla haksahiplerine veya kanunî mirasçılarına vergi dairelerince ödenir.

İşverenlerin veya sorumluların vergi iadesi ile ilgili işlemleri ölüm, iflas, tasfiye veya mücbir sebeplerle yerine getirememeleri veya bu Kanundan doğan mükellefiyetlerini zamanında ve tam olarak yerine getirememeleri sebebiyle hak sahiplerinin alamadığı vergi iadesi, dönemi takip eden altı ay içinde başvuruları şartıyla kendilerine ödenir.

Ticarî ve meslekî kazançları nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar ile götürü usulde tespit edilen ücret gelirine sahip bulunanlar, gelir vergisi mükellefiyetlerinin sona erdiği tarihi takip eden dönemler için vergi iadesinden yararlanamazlar.

Vergi iadesinin ödenmesine ait diğer hususlar ile vergi iadesine ait bildirimler ve Vergi İade Beyannamesinin şekil ve muhtevası Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tayin ve tespit edilir."

MADDE 87. — Tasarının 4 üncü maddesinin 6 ncı fıkrası, Komisyonumuzca 87 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 88. — 2978 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Müeyyideler:

Madde 6. — Aşağıdaki hallerden birisiyle haksız yere vergi iadesine sebebiyet verilmesi durumunda, iade edilen bu meblâğ üç kat cezası ile birlikte müsebbiplerinden geri alınır.

a) Vergi iadesine hak kazananların bilerek sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı vesikalar kullanmaları veya vesikaları tahrif etmeleri,

b) İşverenlerin ve sorumluların gerçek dışı Vergi iade Beyannamesi düzenlemeleri,

c) İşverenlerin ve sorumluların azamî sınır ve oranlar konusundaki hükümlere aykırı olarak iade hesaplamaları,

d) Beşinci madde hükmüne uyulmaması,

e) İşverenlerin ve sorumluların hak sahiplerine ödemedikleri vergi iadesini süresinde vergi dairesine yatırmamaları.

Bu Kanundan doğan mükellefiyetini zamanında ve tam olarak yerine getirmeyen işveren ve sorumlulara, vergi dairesince ödenen meblâğın iki katı tutarında ceza kesilir. Şu kadar ki; vergi

iade beyannamesi, kanunî sürenin bitiminden itibaren 15 gün içinde verilir veya beyanname süresinde verilmekte beraber, noksan bildirim, bu süre içerisinde tamamlanır ise, bu beyannamelere dayanılarak yapılan vergi iadeleri üzerinden işveren veya sorumlular adına % 5 oranında ceza kesilir.

Birinci fıkranın (a) bendinde açıklanan fiillerinin tekerrürü halinde, vergi iadesine hak kazananlar vergi iadesi hakkından bir daha faydalandırılmaz."

MADDE 89.,—Tasarının 4 üncü maddesinin 8 inci fıkrası, Komisyonumuzca 89 uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

BEŞİNGİ BÖLÜM

492 Sayılı Harçlar Kanunu ile İlgili Değişiklikler

MADDE 90.—492 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Tebliğden başka bir işlem yapmak için makamından uzaklaşma durumunda olan hâkimler, Cumhuriyet Savcıları, Askerî Mahkemelerdeki Subay Üyeler ve icra iflas Memurları ile yardımcılara, adlî tabiplere, Yazı işleri Müdürü ile Yazı işleri Müdür yardımcılara, kâtiplere, mübaşirlere, hizmetlilere ve bu işlemlere katılan Hazine Avukatlarına yol giderlerinden başka aşağıdaki miktarda yol tazminatı verilir. Hazine Avukatlarına yol tazminatı bütçenin ilgili tertibinden tediye olunur ve ayrıca gündelik ödenmez.

MADDE 91-93. — Tasarının 5 inci maddesinin 2, 3, 4'ncü fıkraları Komisyonca 91, 92, 93'ncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 94. — 492 sayılı Kanunun 70 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Akdin daire dışında yapılması:

Madde 70. — Tapu memurlarının zorunlu hallerde bir hakkın tesis, tadil veya terkinin gibi tapu işlemleri için daire dışına gitmeleri halinde birinci derecede devlet memuru harcırahının 2/3'ü tazminat olarak iş sahibince emaneten bir bankaya yatırılır.

Görevin tamamlanmasından sonra bu miktar ilgili memurlar arasında dağıtılır. Dağıtım miktarı ve şekli Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünde hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir. istenen yere gidilmekten vaz geçilirse emaneten alınan para ilgisine geri verilir."

MADDE 95. — Tasarının 5 inci maddesinin 5 inci fıkrası, Komisyonumuzca 95 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 96.—492 sayılı Kanuna ekli:

A) (1) sayılı tarifenin A/111 bölümünün 1 inci fıkrasına (a) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki hüküm eklenmiş ve B/II bölümünün 2 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bakanlar Kurulu, dava çeşitleri itibariyle birlikte veya ayrı ayrı olmak üzere bu bentte yazılı nispeti binde 1'0'a kadar indirmeye veya Kanunda yazılı nispete kadar çıkarmaya yetkilidir."

"2. Konunun değeri üzerinden harç:

a) iflasta paylaşılan para üzerinden (Yüzde 2)

b) Konkordatoda alacaklılara verilmesi kararlaştırılan para üzerinden (Binde 5)"

B) (4) sayılı tarifenin I inci bölümünün 13 üncü bendinin (a) fıkrası, 20 nci bendinin (a) fıkrası ve II nci bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu tarifenin sonuna aşağıdaki hüküm eklenmiştir.

"a) Arsa ve arazi üzerine yeniden inşa olunacak bina vesair tesislerin tescilinde emlak

(Bina) vergisi değeri üzerinden (Binde 30)"

Bayındırlık ve iskân Bakanlığının görüşü alınarak Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit ve ilan edilmiş bulunan sosyal mesken, işçi evleri ve bunlardan daha düşük nitelikteki meskenler için Emlak (Bina) Vergisi değeri üzerinden (Binde 15)

Yukarıdaki iki fıkra gereğince hesaplanacak harç, Emlak Vergisi Beyannamesinin verilmesi gereken süre içinde, şekli ve muhtevası Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit edilecek bir beyanname ile beyan edilir ve beyanname verme süresi içinde ödenir.

Tapu siciline tescil yapılmaması halinde de bu harcın tahsili aynı esaslar dahilinde yürütülür.

"a) Gayrimenkullerin ivaz karşılığında veya ölünceye kadar bakma akdine dayanarak yahut trampa hükümlerine göre devir ve iktisabında gayrimenkulün devir ve iktisap bedelinden az olmamak üzere emlak vergisi değeri üzerinden (Cebri ve icra şüyuun izalesi hallerinde satış bedeli, istimlaklerde takdir edilen bedel üzerinden) devir eden ve devir alan için ayrı ayrı,

(Binde 40)"

Tapuda kaydı bulunmayan gayrimenkullerin, zilyetlik devir sözleşmeleri ile devrinde de bu fıkra hükümleri uygulanır. Hesaplanacak harç, zilyetlik devir sözleşmeleri yapılmadan önce, şekli ve muhtevası Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit edilecek bir beyanname ile bildirilir ve beyanname verme süresi içinde ödenir.

"II. — Kadastro ve tapulama işlemleri:

Kadastro ve tapulama işlemleri sonucunda tapu siciline tescil edilen bazı gayrimenkullerde kayıtlı değer üzerinden:

a) Tapuda murisi veya kendisi adına kayıtlı olup da kadastroda beyanname verenlere, tapulamada tespitte hazır bulunanlara ait gayrimenkullerin kadastrolanmasında veya tapulanmasında, (Binde 3)

b) Tapuda murisi veya kendisi adına kayıtlı olup da kadastroda beyanname vermeyenlere, tapulamada tespitte hazır bulunmayanlara ait gayrimenkullerin kadastrolanması veya tapulanmasında (Binde 5)

c) Aslen senetsiz gayrimenkullerin zilyedi adına kadastrolanması veya tapulanmasında, beyanname verenler ile tespitte hazır bulunanlardan, (Binde 4)

d) Aslen senetsiz gayrimenkullerin zilyedi adına kadastrolanması veya tapulanmasında, beyanname vermeyenler ile tespitte hazır bulunmayanlardan, (Binde 6)

(Yukarıdaki fıkralar gereğince ödenecek harç miktarı her parsel için 1 000 liradan aşağı olamaz.)

Tapu ve kadastro işlemlerinde de nispî harçların en az miktarı 1 000 liradır."

"Bu tarifenin 13 numaralı bendinin (a) ve (c) fıkralarında belirtilen işlemlerden Emlak Vergisi beyannamesi verilmesini gerektirenlerin 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 27 nci maddesinde yazılı ek süre sonuna kadar tapuda gösterilmemesi halinde harç % 50 fazlasıyla alınır."

C) (8) sayılı tarifenin sonuna aşağıdaki VIII -Telsiz harçları ve X- Kapalı devre televizyon ruhsat harçları bölümleri eklenmiştir.

VIII. —Telsiz harçları:

A) Telsiz ruhsatname harçları

1. Telsiz kurma ruhsatname harçları:

a) Telsiz verici-alıcı cihazları (Ruhsatnamede kayıtlı her cihaz için):

aa) El telsizleri (kara, deniz, hava)

bb) Araç telsizleri (kara, deniz, hava)

cc) Tekrarlayıcı (repetör)

dd) Sabit telsiz (kara, deniz, hava)

ee) Kablosuz telefon telsiz cihazı

ff) Çağrı (paping) sistemi

30 aboneye kadar (30 dahil)

31-1 000 aboneye kadar (1 000 dahil)

1 001 ve sonraki her bin abone veya kesri için

(250 00

- b) Telsiz verici cihazları:
- aa) Telsiz telefon veya telsiz telgraf vericileri, (20 000 TL.)
 - bb) Data, faksimili veya telsiz teleks vericileri; (30 000 TL.)
- İki veya daha fazla maksatla kullanılmak için ruhsat verilmiş olan vericilerden, her maksat için belirtilenlerin toplamı kadar harç alınır.
- c) Telsiz alıcı cihazları:
- aa) Telsiz telgraf alıcıları (10 000 TL.)
 - bb) Telsiz telefon alıcıları (15 000 TL.)
 - cc) Telsiz teleks alıcıları (20 000 TL.)
 - dd) Faksimili alıcıları (25 000 TL.)
 - ee) Data alıcıları (30 000 TL.)
 - ff) Uydu alıcıları (50 000 TL.)
- İki veya daha fazla maksatla kullanılmak üzere, ruhsat verilmiş olan alıcılardan, her maksat için belirtilenlerin toplamı kadar harç alınır.
- d) Radyolink sistemleri:
- aa) 24 kanala kadar olan sistemler (24 dahil)
 - i) Her terminal için (100 000 TL.)
 - ü) Her tekrarlayıcı (repetör) için (250 000 TL.)
 - bb) 25 ve daha fazla kanallı sistemler:
 - i) Her terminal için (250 000 TL.)
 - ü) Her tekrarlayıcı (repetör) için (500 000 TL.)
2. Ruhsatnamede değişiklik harçları:
- a) Ruhsatnamedeki yer, araç, teknik özellik veya işletme tipinin değiştirilmesi halinde (her değişiklikte) (10 000 TL.)
 - b) Yeni işletme tipi ilavesi halinde 1 inci madde hükümleri uygulanır. (Telsiz kurma ruhsatname harçları ile ruhsatnamede değişiklik harçları amatör telsiz istasyonlarından 1/2 oranında alınır.)
 - B) Telsiz cihazlarını kullanma harçları (Amatör telsiz istasyonlarında bulunan telsizlerden kullanma harcı alınmaz.)
1. MF ve HF telsiz sistemleri:
- Birbirleriyle haberleşme yapmasına izin verilmiş istasyonlar arasındaki düz mesafeler ayrı ayrı hesaplanmak ve sistemin aynı zamanda kullanılabilen her kanalı için ayrı ayrı olmak üzere (her yıl için)
- a) 100 kilometreye kadar (100 km. dahil) olan mesafe ile haberleşme için kullanılanlar;
 - aa) Telsiz telgraf, (75 000 TL.)
 - bb) Simpleks telsiz telefon, teleks, (100 000 TL.)
 - cc) Data, faksimili, dupleks telsiz telefon (150 000 TL.)
 - b) 101 kilometreden itibaren, her yüz kilometre için yukarıdaki miktarlar, sonraki bir öncekinin iki katı olmak üzere artırılır.
 - c) 400 kilometreden sonraki mesafeler için 400 kilometre üzerinden harç alınır.
2. VHF, UHF ve SHF telsiz sistemleri:
- Telsiz sisteminin aynı zamanda kullanılabilen her kanalı için ayrı ayrı olmak üzere (Her yıl için);
- a) En az iki telsizden meydana gelen telsiz sistemlerinde, sistemdeki telsiz adedi başına (10 000 TL.)

b) Telefon devrelerine veya M F ve HF telsiz sistemlerine bağlantılı olan telsiz sistemlerinde, sistemdeki telsiz adedi başına	(15 000 TL.)
3. Kablosuz telefon telsiz cihazları: (Her yıl için)	
a) Yalnız telefon devresine bağlı olanlar	(30 000 TL.)
b) Sabit telefon telsiz cihazı ile uzaktan kumanda cihazı arasında dahilî konuşma düzeni olanlar	(50 000 TL.)
4. Telsiz çağrı (paging) sistemleri: Sistemdeki alıcı cihaz adedi başına (Her yıl için)	
a) Bağımsız sistemler;	
aa) Haberleşme mesafesi 2,5 km.'ye kadar (2,5 km. dahil) olanlar	(2 500 TL.)
bb) Haberleşme mesafesi 2,5 km.'den fazla olanlar	(5 000 TL.)
b) Telefon devrelerine veya dahilî konuşma (intercom) sistemlerine bağlı olan sistemlerden; her alıcı cihaz için (1) inci benttekine ilave olarak	(2 500 TL.)
5. Halk bandı (CB) cihazları (her beş yıl için)	
a) El telsizi	(10 000 TL.)
b) Sabit telsiz	(20 000 TL.)
c) Araç telsizi	(30 000 TL.)
6. Deniz telsiz cihazları (Her yıl için)	
a) Her türlü yük ve yolcu gemilerinde bulunan komple telsiz sistemleri (MF, HF, VHF, UHF, SHF telsizler ve radar dahil);	
aa) 299 dan küçük (299 dahil) tonajdaki gemilerdeki	(100 000 TL.)
bb) 300-1599 (dahil) tonajdaki gemilerdeki	(250 000 TL.)
cc) 1600 ve daha büyük tonajdaki gemilerdeki	(750 000 TL.)
dd) HF ve VHF telsiz sistemi ve radar bulunan yatlar	(250 000 TL.)
b) VHF telsiz cihazları	
aa) El telsizi	(10 000 TL.)
bb) Gemi tipi telsiz	(30 000 TL.)
cc) 1600 ve daha büyük tonajdaki gemiler	(50 000 TL.)
c) Karada kurulu her çeşit sabit deniz telsizi:	(50 000 TL.)
7. Hava telsiz cihazları (her yıl için);	
a) 1 ile 10 yolcu (10 dahil) kapasiteli veya aynı büyüklükteki yük taşıma veya diğer amaçlarla kullanılan hava vasıtalarında bulunan komple telsiz ve seyrüsefer sistemi	(100 000 TL.)
b) 10 dan fazla yolcu kapasiteli veya aynı büyüklükteki yük taşıma veya diğer amaçlarla kullanılan hava vasıtalarında bulunan komple telsiz ve seyrüsefer sistemi	(500 000 TL.)
c) Karada kurulu her çeşit sabit veya mobil hava-yer telsizi	(100 000 TL.)
d) Karada kullanılan hava-yer el telsizi	(10 000 TL.)
8. Telsiz alıcı cihazları:	
Yalnız dinleme ve kayıt maksadıyla kurulan alıcı istasyonlarındaki her alıcı cihaz başına (her yıl için)	

a) Telsiz telgraf alıcıları	(10 000 TL.)
b) Telsiz telefon alıcıları	(20 000 TL.)
c) Telsiz teleks alıcıları	(30 000 TL.)
d) Faksimili alıcıları	(40 000 TL.)
e) Nata alıcıları	(50 000 TL.)
O Uydu alıcıları	(100 000 TL.)

9. Radyolink sistemleri:

Sistemdeki her atlama için ayrı ayrı olmak üzere, teçhizatı mevcut kanal adedi başna (her yıl için) (10 000 TL.)

C) Amatör Telsizcilik Belgesi ve Operatör Ehliyetnamesi harçları:

1. Amatör Telsizcilik Belgesi (geçerlilik süresi sonuna kadar)	
a) A sınıfı amatör telsizcilik belgesi	(10 000 TL.)
b) B sınıfı amatör telsizcilik belgesi	(7 500 TL.)
c) C sınıfı amatör telsizcilik belgesi	(5 000 TL.)
2. Operatör ehliyetnameleri (geçerlilik süresi sonuna kadar)	
a) Kara ve hava telsiz operatör ehliyetnameleri	
aa) Birinci sınıf telsiz telgraf ehliyetnamesi	(20 000 TL.)
bb) ikinci sınıf telsiz telgraf ehliyetnamesi	(15 000 TL.)
cc) Telsiz telgraf özel ehliyetnamesi	(10 000 TL.)
dd) Telsiz telefon ve tahdidi telsiz telefon ehliyetnamesi	(5 000 TL.)
b) Deniz telsiz operatör ehliyetnameleri	
aa) Genel telsiz ehliyetnamesi	(50 000 TL.)
bb) Birinci sınıf telsiz telgraf ehliyetnamesi	(40 000 TL.)
cc) ikinci sınıf telsiz telgraf ehliyetnamesi	(30 000 TL.)
dd) Telsiz telgraf, özel telsiz telefon ve tahditti telsiz telefon ehliyetnamesi	(20 000 TL.)

D) Mühürlenmiş cihazların yeniden açılması ve sınav harçları:

1. Mühürlenmiş cihazın yeniden faaliyete açılması	(10 000 TL.)
2. Amatör Telsizcilik Belgesi ve Telsiz Operatör Ehliyetnamesi almak isteyen başvuru sahiplerinden alınacak sınav harcı	(1 000 TL.)

IX-Kapalı devre televizyon ruhsat harçları:

Kapalı devre televizyon sistemi kurulması ve işletilmesi için Radyo ve Televizyon Yüksek Kurulu tarafından verilecek izin belgelerinden (her yıl için)

a) 3-15 TV alıcı cihazı ihtiva eden sistemlerden	(50 000 TL.)
b) 16-30 TV alıcı cihazı ihtiva eden sistemlerden	(100 000 TL.)
c) 61 ve daha fazla TV alıcı cihazı ihtiva eden sistemlerden	(350 000 TL.)

Birden fazla kanal ihtiva eden sistemlerden bu harçlar % 50 zamlı olarak tahsil edilir.

Genel ve katma bütçeli daire ve idarelerle il özel idareleri, belediye ve köyler tarafından kurulan kapalı devre televizyon sistemleri bu harca tabi tutulmazlar.

D) Trafik harçlarına ilişkin (9) sayılı tarife aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

9 SAYILI TARİFE

Trafik Harçları

I- Tescil harçları:

Araçların Karayolları Trafik Kanununa ve Yönetmeliğine göre yapılacak tescil işlemlerinden bir defaya mahsus olmak üzere. (5 000 TL.)

II- Sürücü belgesi harçları:

Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmeliğine göre verilecek sürücü belgelerinden bir defaya mahsus olmak üzere,

- a) A1, A2 B, F ve H sınıfı sürücü belgeleri ile K sınıfı sürücü aday belgelerinden
- b) Diğer sürücü belgelerinden (3 000 TL.)
- IV — , (10000TL.)

III- Sınav harçları:

Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmelik hükümlerine göre yapılacak sınavlarda, her sınav için (1 000 TL.)

IV. — Sürücü belgesi vize harçları:

Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmelik hükümlerine göre yapılacak sürücü belgesi vize işlemlerinden,

- a) A1, A2 B, F ve H sınıfı sürücü belgeleri vizelerinde (1 000 TL.)
- b) Diğer sürücü belgeleri vizelerinden (2 500 TL.)

V. — Teknik muayene harçları:

Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmelik hükümlerine göre araçların belli sürelerde yapılacak teknik muayenelerinden, (3 000 TL.)

(Sakatlar tarafından kullanılan özel tertibatlı araçlardan harç alınmaz.)

VI. — Ruhsat (İzin) harçları:

Karayolları Trafik Kanununun;

- a) 13 üncü maddesine göre verilecek izin belgelerinden (5 000 TL.)
- b) 16 ncı maddesine göre verilecek izin belgelerinden (Her yi için) (10 000 TL.)
- c) 17 nci maddesine göre verilecek izin belgelerinden (Her yıl için) (20 000 TL.)
- d) 33 üncü maddesine göre verilecek her izin belgesinden (10 000 TL.)
- e) 35 inci Maddesine göre verilecek işletme belgesinden (Her yıl için) (50 000 TL.)

O 123 üncü Maddesine göre özel kişi ve kuruluşlara sürücü kursları açmak için ilgili bakanlıkça verilecek okul açma belgelerinden (Her yıl için)

Son nüfus sayımına göre

- aa) Nüfusu 200 000'e kadar olan şehirlerde (50 000 TL.)
- bb) Nüfusu 500 000'e kadar olan şehirlerde (100 000 TL.)
- cc) Nüfusu 500 000'den yukarı olan şehirlerde (150 000 TL.)

VII. — Geçici trafik belgeleri harçları:

a) Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmelik hükümlerine göre verilecek geçici trafik belgelerinden;

VII. — Geçici trafik belgeleri harçları:

a) Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmelik hükümlerine göre verilecek geçici trafik belgelerinden;

- aa) A sınıfı geçici trafik belgelerinden (30 000 TL.)
- bb) Diğerlerinden (1 000TL.)
- b) Karayolu uygunluk belgesi verilemeyen araçlara verilen izin belgesinden (3 000 TL.)

ALTINCI BÖLÜM

488 Sayılı Damga Vergisi Kanunu ile İlgili Değişiklikler

MADDE 97-98. — Tasarının 6 ncı maddesinin 1, 2'nci fıkraları Komisyonca 97, 98'nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

YEDİNCİ BÖLÜM -

210 Sayılı Değerli Kâğıtlar Kanunu ile ilgili Değişiklikler

MADDE 99. — Tasarının 7 nci maddesinin 1 inci fıkrası, Komisyonumuzca 99 uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

1319 Sayılı Emlak Vergisi Kanunu ile ilgili Değişiklikler

MADDE 100. —1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunun 4 üncü maddesinin (j) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu maddeye aşağıdaki (u) fıkrası eklenmiştir.

"j) Umuma tahsis edildiği Maliye ve Gümrük Bakanlığınca kabul edilen rıhtım, iskele, dalgakıran ve bunların müteimmimleri ile, demiryolları ve köprü, rampa ve tünel, yeraltı ve yerüstü geçitleri, peron, alimantasyon tesisleri, iskele ve istasyon binaları ile yolcu salonları cer ve malzeme depoları gibi demiryolu müteimmimleri, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğüne ait hava liman ve meydanlarındaki terminal binaları, teknik blok, hangar, sistemlere ait depo; elektrik ve mekanik sistemlere ait laboratuvar ve bakım tesisleri, pist taksirut ve apron sahası ile ısı ve enerji santralleri, hidrofor tesisleri, gerek hava liman ve meydanlarda ve gerekse uçuş yolları üzerindeki seyrüsefer yardımcı (radar, ILS, VOR, DME, NDB gibi) tesisleri ile hava yer ve yer yer muhabere sistemleri (VHF, UIF, HF) ve yukarıda belirtilen sistem ve tesislerin müteimmimleri. (Diğer depolar, antrepolar, müstakil lojman ve müstakil idarehane binaları müteimmim sayılmaz)"

"u) Belediye ve mücavir alan sınırları dışında bulunan binalar (Gelir Vergisinden muaf esnaf ile götürü usulde Gelir Vergisine tabi mükellefler tarafından bizzat işyeri olarak kullanılan binalar hariç olmak üzere, ticarî, sınai ve turistik faaliyetlerde kullanılan binalar ile muayyen zamanlarda dinlenme amacıyla kullanılan binalar için bu muafiyet uygulanmaz.)"

MADDE 101-110. —Tasarının 8 inci maddesinin 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11'nci fıkraları Komisyonca 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110'uncu maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 111. —1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunun 36 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Köy kıymet beyanı defterlerinin doldurulmasına yardım:

Madde 36. — İçişleri Bakanlığı gerekli gördüğü takdirde, tespit edeceği esaslar dahilinde, köy kıymet beyanı defterlerinin doldurulması sırasında köy muhtarlarına yardımda bulunabilir."

MADDE 112. —1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunun 37 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Usul hükümleri:

Madde 37. — Bu Kanun hükümleri saklı kalmak şartıyla, bu Kanuna göre alınacak vergiler hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Bu kanunda geçen "Vergi dairesi" tabiri, belediyeleri ifade eder."

Bu Kanunun uygulanmasında, Vergi Usul Kanunun vergi inceleme yetkisi hariç olmak üzere;

1. Belediye gelir şube müdürü, gelir şube müdürü olmayan yerlerde belediye hesap işleri müdürü, hesap işleri müdürü olmayan yerlerde muhasebeci, vergi dairesi müdürü sıfat ve yetkisi haizdir.

2. Vergi Usul Kanununda mahallin en büyük mal memuruna verilmiş görev ve yetkileri, belediye başkanları tarafından kullanılır.

MADDE 113. —1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununa aşağıdaki mükerrer 38 inci madde eklenmiştir.

Vergi dağılımı:

Mükerrer Madde 38. — Belediyeler tarafından tahsil edilen Emlak Vergisinin % 15'i il özel idareleri payı, 27.6.1984 gün ve 3030 sayılı kanunun uygulandığı şehirlerde il özel idareleri payı ayrıldıktan sonra kalan miktarın % 25'i büyük şehir belediyesi payı olarak ayrılır.

il özel idareleri ve büyük şehir belediyesi payı olarak ayrılan miktarlar tahsil edildiği ayı takip eden ayın son günü akşamına kadar ilgili il özel idareleri ile büyük şehir belediyelerine ödenir."

MADDE 114. — Tasarının 8 inci maddesinin 15 inci fıkrası, Komisyonumuzca 114 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 115. —1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici 14 ve 15 inci maddeler eklenmiştir.

"Geçici Madde 14. — Bakanlar Kurulu, ödenecek Emlak Vergisi miktarını ilgili belediye meclislerinin kararı ve belediye başkanının teklifi üzerine mahalleler, köyler veya cadde, sokak yahut değer bakımından farklı bölgeler itibariyle birlikte veya ayrı ayrı olmak üzere 1986 yılı için % 40'tan, 1987 yılı için % 20'den fazla olmamak üzere indirilebilir.

Bakanlar Kurulu, gerekli gördüğü takdirde, belediye meclislerinin kararı ve belediye başkanlarının talebi olmadan ödenecek Emlak Vergisi miktarını Türkiye genelinde 1986 yılı için % 40'tan, 1987 yılı için % 20'den fazla olmamak üzere indirilebilir."

"Geçici Madde 15. —1.1.1986 tarihinden önceki dönemlerde meydana gelen vergiyi doğuran olaylar sebebiyle bu tarihe kadar beyan edilmiş bina ve araziye ait Emlak Vergisinin tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerine Maliye ve Gümrük Bakanlığına bağlı vergi dairelerince devam olunur, 1.1.1986 tarihine kadar beyannamesi verilmemiş bina ve araziye ait tarh, tahakkuk ve tahsil işlemleri ilgili belediyeler tarafından yapılır."

DOKUZUNCU BÖLÜM

2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanunu ile ilgili Değişiklikler

MADDE 116-117.—Tasarının 9 uncu maddesinin 1, 2'nci fıkraları Komisyonca 116, 117'nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 118. — 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 72 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"2678 sayılı Kanuna göre kurulan resmî ve özel kombinalar bu harçtan muaftır."

MADDE 119. — 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 89 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Harcamalara katılma payları, bir program dahilinde veya istek üzerine doğrudan doğruya yapılan işlerde, bu hizmetler dolayısıyla yapılan giderlerin tamamıdır. Şu kadar ki yapılacak giderler peşin ödendiği takdirde bu paylar ilgililerden yüzde elli noksanı ile alınır. Ancak bu tür hizmet giderleri Bayındırlık ve TSKân Bakanlığı ile İller Bankası tarafından tespit edilen ve yayınlanan rayiç ve birim fiyatlara göre hesaplanan tutarları aşamaz."

MADDE 120. — 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 91 inci maddesine aşağıdaki hüküm eklenmiştir.

"Ancak, yapılacak yazılı tebliğ ile verilecek süre içinde ilgililerin harcamalara katılma paylarını peşin ödemeyi kabul etmeleri halinde, bu paylar, kabule ilişkin yazılı başvuru tarihinden itibaren bir ay içinde tahakkuk ettirilir."

MADDE 121. — 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 93 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Harcamalara katılma payları, belediyelerce veya bunlara bağlı müesseselerce, 92 nci maddeye göre payların ilan ve tebliğ edildiği yılı takip eden yıldan itibaren iki yılda ve dört eşit taksitte, peşin ödemelerde tahakkuk tarihinden itibaren bir ay içinde tahsil olunur."

MADDE 122. — Tasarının 9 uncu maddesinin 3 üncü fıkrası, Komisyonumuzca 122 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 123. — 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununa aşağıdaki mükerrer 97 nci madde eklenmiştir.

Müze giriş ücretlerinden belediyelere pay:

"Mükerrer Madde 97. — Türkiye Büyük Millet Meclisine bağlı millî saraylar hariç belediye ve mücavir alan sınırları içinde gerçek ve tüzelkişilerce işletilen her türlü müzelerin giriş ücretlerinin % 40'ı belediye payı olarak ayrılır."

Belediye payı olarak ayrılan miktarın, tahsilini takip eden ayın 15 inci günü akşamına kadar müzenin bulunduğu yer belediyesine ödenmesi mecburidir. Ödenmesi geciken paylar, müzeleri işleten gerçek ve tüzelkişilerden % 10 fazlasıyla tahsil olunur."

MADDE 124. — Tasarının 9 uncu maddesinin 5 inci fıkrası, Komisyonumuzca 124 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

ONUNCU BÖLÜM

3074 Sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanunu ile ilgili Değişiklikler

MADDE 125-126.—Tasarının 10 uncu maddesinin 1, 2'nci fıkraları Komisyonca 125, 126'nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

2380 Sayılı Belediyelere ve ti özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun ile İlgili Değişiklikler

MADDE 127-128.—Tasarının 11 inci maddesinin 1, 2'nci fıkraları Komisyonca 127, 128'nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 129. — 2380 sayılı Kanuna aşağıdaki Ek 1 inci ve Ek 2 nci maddeler eklenmiştir.

Ek Madde 1. — Mahallî idareler tarafından tahsil edilen vergi, resim ve harçlar dolayısıyla kullanılması gereken beyanname, rehber ve diğer basılı kâğıtlardan, işleri Bakanlığının teklifi üzerine Maliye ve Gümrük Bakanlığınca basımı ve dağıtımı yapılacak olanlara ait basım ve dağıtım giderleri ile bu konuda yapılacak her türlü hizmetlere ait giderler, Genel Bütçe Vergi gelirleri tahsilatı toplamı üzerinden iller Bankasına gönderilen paylardan ödenir.

iller Bankası, söz konusu giderlerin karşılığını, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca yapılacak bildirim tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde T.C. Merkez Bankasında bu bakanlık adına açılan hesaba yatırır.

Ek Madde 2. — Bu Kanun hükümlerine göre Genel Bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılan payların, her bir gelir saymanlığı yerine merkezden görevlendirilecek bir saymanlık tarafından ayrılıp gönderilmesi için gereken düzenlemeleri (Bu Kanunun süre ve sorumlulukla ilgili hükümleri saklı kalmak üzere) yapmaya Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

ONİKİNCİ BÖLÜM

6802 Sayılı Gider Vergileri Kanunu ile İlgili Değişiklikler

MADDE 130. — Tasarının 12 nci maddesi, Komisyonumuzca 130 uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kadrolar

MADDE 131-132. — Tasarının 13 üncü maddesinin 1, 2'nci fıkraları Komisyonca 131, 132'nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kaldırılan Hükümler

MADDE 133-135. — Tasarının 14 üncü maddesinin 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8'inci fıkraları Komisyonca 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140'nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

ONBEŞİNCİ BÖLÜM

Geçici Hükümler

GEÇİCİ MADDE 1. — a) 193 sayılı Kanunun bu Kanunla değiştirilen 46 ncı maddesi hükmü uyarınca artırılan miktarlara göre yeni takdirler yapıncaya kadar, takdir komisyonlarınca takdir edilen ve halen uygulanmakta olan her bir dereceye ait götürü ticaret ve serbest meslek kazançlarına, bu kazançların 1/3'ü oranında ilave yapılır.

b) Bu Kanun ile Gelir Vergisi Kanununun 51 inci maddesinin 8 numaralı bendine ilave edilen parantez içi hükümle götürü usulden yararlanmalarına imkân verilen ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce mükellefiyetleri gerçek usulde tesis edilenler, 31.12.1985 tarihi itibarıyla götürü usule tabi olmanın şartlarını taşımaları ve Ocak 1986 ayı içinde bağlı bulundukları vergi dairesine yazılı olarak başvurmaları halinde, Gelir Vergisi Kanununun 50 inci maddesi hükmü dikkate alınmaksızın 1.1.1986 tarihinden itibaren götürü usulde teklif olunurlar.

Maliye ve Gümrük Bakanlığı, bu maddede yazılı başvuru süresini bir aya kadar uzatmaya yetkilidir.

c) 1985 takvim yılı kazançlarına ilişkin olarak 1986 takvim yılı içinde kurumlar vergisi beyannamesi veren kurumların 1985 takvim yılında elde ettikleri ve iştirak kazançları istisnası kapsamına giren kazançları üzerinden % 10 gelir vergisi tevkifatı yapılır.

Bu tevkifat kurumlar vergisi beyanname verme süresi içinde yapılır.

d) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 86 ve 87 nci maddelerinin bu Kanun ile değiştirilen hükümleri, 1985 takvim yılında elde edilen ve münhasıran ücretten ibaret olan gelirler hakkında da uygulanır.

e) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bu Kanunla değişik mükerrer 116 ncı maddesi hükmü ticarî, zirai ve meslekî kazançlarından dolayı 1985 yılında gerçek usulde vergilendirilen mükellefler hakkında da uygulanır.

f) Gelir Vergisi Kanunun 24.12.1980 tarih ve 2361 sayılı ve 31.12.1981 tarih ve 2574 sayılı Kanunlarla değişik 75 inci maddesinin ikinci fıkrasının 1, 2, 3 ve 11 numaralı bentlerinde yazılı olan ve 1985 takvim yılı içinde elde edilen iratlar için, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 77 ve mükerrer 122 nci maddeleri hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 2. — a) 492 sayılı Kanuna ekli (4) sayılı tarifenin 13 numaralı bendinin (a) ve (c) fıkralarında belirtilen ve Emlâk Vergisi beyannamesi verilmesini gerektiren işlemlerden, Emlak Vergisi beyanname verme süresi (ek süre dahil) bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçmiş olan ve tapuda gösterilmemiş bulunanların 31.12.1987 tarihine kadar tapuda gösterilmesi halinde, ilgili mükellefler hakkında bahis konusu tarifeye bu kanunla eklenen son fıkra hükmü uygulanmaz.

b) 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli (8) sayılı tarifeye bu Kanunla eklenen VII-Telsiz Harçları bölümünde yazılı olan harçlardan (Yıllık harçlara ait hükümler hariç) 7.10.1983 tarihi ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih arasında kalan süreyle ilgili bulunanların ve bu Kanunla harç kapsamına alınan tüm işlem ve belgelere ait yıllık harçların 31.12.1985 tarihine kadar ödenmesi halinde ceza uygulanmaz.

3222 sayılı mülga Telsiz Kanunu hükümleri gereğince ödenen harçlar, bu Kanun hükümleri gereğince ödenecek harçlardan mahsup edilir.

GEÇİCİ MADDE 3. — 1.1.1985 tarihinden sonraki dönemlere ait olmak üzere 2978 sayılı kanun uyarınca verilmesi gereken vergi iade beyannamelerinin verilme süresi, bu Kanunun yayımlandığı tarihi takip eden 10 uncu günün mesai saati sonuna kadar uzatılmıştır. Bu süre içinde verilen vergi iade beyannameleri üzerinden hesaplanan vergi iadeleri, vergi dairelerince bu Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren 30 gün içinde ödenir.

Yürürlük:

MADDE 141. — 1. Bu Kanunun Birinci Bölümünün araziye ait, asgarî ölçüde birim değer tespiti için yeniden kurulan Takdir Komisyonları ve arazi ile ilgili diğer hükümleri ve yoklamadan maksat ve yoklama memurlarına ilişkin hükümleri bu Kanunun yayımı tarihinde, arsalara ait asgarî ölçüde birim değer tespiti için yeniden kurulan Takdir Komisyonları ile ilgili hükümleri 1.3.1986 tarihinde,

2. Bu Kanunun Beşinci Bölümünün;

a) 96 ncı maddesiyle 492 sayılı Kanunun (8) sayılı tarifesine eklenen Telsiz Harçları'na ait hükümleri (Yıllık harçlara ait hükümleri hariç) 7.10.1983 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

b) Bu Kanunla harç kapsamına alınan yıllık harçlara ilişkin hükümleri 1.1.1985 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

c) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,

3. Bu Kanunun 97, 98, 106, 114, 117, 123, 129, 130, 131, 132, 136, 137 ve Geçici 2 ve 3 üncü maddeleri yayımı tarihinde,

4. Bu Kanunun 99, 125 ve 126 ncı maddeleri yayımı takip eden aybaşından itibaren,

5. Bu Kanunun Bakanlar Kuruluna ve Maliye ve Gümrük Bakanlığına yetki veren hükümleri 1.1.1986 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

6. Bu Kanunun diğer hükümleri 1.1.1986 tarihinde, yürürlüğe girer.

MADDE 142. — Tasarının 16 ncı maddesi Komisyonumuzca 142 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

„••.-